FRØYA KOMMUNE

KOMMUNESTYRET		Saksliste
Møtested: Kommunestyresalen, Frøya Herredshus	**Møtedato:** 01.09.2016	**Kl.** 10:00

Møteinnkalling

Medlemmene innkalles herved til overnevnte møte. Forfall må straks meldes til informasjonen, Tlf 72 46 32 00 eller til postmottak@froya.kommune.no
Varamedlemmer møter etter nærmere beskjed.

10.00 Gjennomgang av kommunebarometeret

Sakliste:

Saksnr.	Arkivsaksnr. **Innhold**
144/16	16/2452 **GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 23.06.16**
145/16	16/2453 **REFERATSAKER**
146/16	16/591 **RAPPORT FRA FORVALTNINGSREVISJON AV SAMHANDLINGSREFORMEN**
147/16	16/1915 **RAPPORT FRA SELSKAPSKONTROLL AV HAMOS FORVALTNING IKS**
148/16	16/853 **KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2016 - 2020**
149/16	16/976 **REGULERINGSPLAN - SULA, VASSØYA, STRANGØYA OG FØLINGEN**
150/16	16/2351 **SØRSKAGET BOLIGFELT - KOMMUNAL UTVIDELSE AVLØPSANLEGG**
151/16	16/2000 **SØKNAD OM PERMISJON FRA POLITISKE VERV TOVE MERETE VEDAL**
152/16	16/2463 **HØRING - NÆRPOLITIREFORMEN**
153/16	16/2455 **ORDFØRERS ORIENTERING**
154/16	16/2457 **RÅDMANNS ORIENTERING**

Sistranda, 26.08.16

Berit Flåmo
Ordfører

Siv-Tove Skarshaug
Sekretær

Saksdokumentene er lagt ut til offentlig ettersyn på følgende steder:

Frøya herredshus, www.froya.kommune.no.

Melding til medlemmene:

Det bes om at spørsmål som ønskes besvart under møtet må være overlevert ordfører/leder med kopi til politisk sekretariat senest 1 uke før møtet, fortrinnsvis på e-post. Dette med bakgrunn i en mer effektiv møteavvikling.

Ap og Sv har anledning til gruppemøte på møtedagen, kl. 08.00 i møterom A.
Borgelig gruppe har anledning til gruppemøte på møtedagen, kl. 08.00 i møterom C.

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
01.09.2016	**16/2452**	**144/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Siv-Tove Skarshaug	**033**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
144/16	Kommunestyret	01.09.2016

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 23.06.16

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 23.06.16 godkjennes som framlagt.

Vedlegg:

Protokoll fra møte 23.06.16.

Saksopplysninger:

Vurdering:

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
01.09.2016	**16/2453**	**145/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Siv-Tove Skarshaug	**033**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
145/16	Kommunestyret	01.09.2016

REFERATSAKER

Forslag til vedtak:

Referatene tas til orientering.

Vedlegg:

Protokoll generalforsamling Oi, Trøndersk mat og drikke.
Årsrapport 2015 Oi, Trøndersk mat og drikke.
Referat fra IKA Trøndelag.

Saksopplysninger:

Vurdering:

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
01.09.2016	**16/591**	**146/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Torny Dahlø Sørlie	**026 G10 &40**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
32/16	Hovedutvalg for drift	24.08.2016
146/16	Kommunestyret	01.09.2016

RAPPORT FRA FORVALTNINGSREVISJON AV SAMHANDLINGSREFORMEN

Forslag til vedtak:

1. Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon av samhandlingsreformen til orientering.

2. Kommunestyret anbefaler rådmannen å fortsette arbeidet for å redusere sårbarhet knyttet til sykepleiefaglig kompetanse ved sykehjemmet ved korttidsfravær.

3. Kommunestyret ber rådmannen sette i verk tiltak for å øke kommunens bruk av SiO.

4. Kommunestyret ber rådmannen invitere samhandlingsdirektøren ved St. Olavs hospital til et kommunestyremøte for å orientere om samhandlingen mellom kommunen og St. Olavs hospital.

5. Rådmannen bes rapportere om oppfølgingen av rapporten innen 31.12.2016.

Behandling/vedtak i Hovedutvalg for drift den 24.08.2016 sak 32/16

Vedtak:
1. Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon av samhandlingsreformen til orientering.

2. Kommunestyret anbefaler rådmannen å fortsette arbeidet for å redusere sårbarhet knyttet til sykepleiefaglig kompetanse ved sykehjemmet ved korttidsfravær.

3. Kommunestyret ber rådmannen sette i verk tiltak for å øke kommunens bruk av SiO.

4. Kommunestyret ber rådmannen invitere samhandlingsdirektøren ved St. Olavs hospital til et kommunestyremøte for å orientere om samhandlingen mellom kommunen og St. Olavs hospital.

5. Rådmannen bes rapportere om oppfølgingen av rapporten innen 31.12.2016.

Vedlegg:
Rapport fra forvaltningsrevisjon Samhandlingsreformen
Kontrollutvalgssekretariatets innstilling.

Saksopplysninger:

I plan for forvaltningsrevisjon 2015-2016 har kommunestyret prioritert forvaltningsrevisjon av kommunens arbeid med samhandlingsreformen. Kontrollutvalget iverksatte i sak 28/15 bestilling av prosjektet.
I plan for forvaltningsrevisjon var det skissert at prosjektet kunne omfatte tre hovedområder, revisjonen har vurdert samtlige:

1. Har kommunen tilfredsstillende kapasitet og kompetanse for mottak av utskrivningsklare pasienter?

2. I hvilken grad er det samsvar mellom tilgjengelig kapasitet av tjenester i SiO og kommunens behov for disse tjenestene?
3. Har Frøya kommune en systematisk oppfølging av folkehelsearbeidet?

1. Kapasitet og kompetanse
Frøya kommune har et lite differensiert omsorgstilbud. Det medfører at personer som kunne fått nytte av omsorgstjenester på et lavere nivå tilbys plass på langtidsavdelingen ved sykehjemmet. Dette fører i sin tur til at korttidsavdelingen opplever større pågang enn det er kapasitet til, og at kommunen dermed ikke makter å ta imot ferdigbehandlede pasienter fra det regionale helseforetaket. Som en følge må kommunen betale for relativt mange oppholdsdøgn for disse pasientene. Revisor mener at organisering av sykepleierne i en *pool* synes å være fornuftig og at det kan bidra til å redusere sårbarheten ved sykefravær på sykehjemmet. Revisjonen mener at kommunens avtale med et vikarbyrå er en fornuftig måte å sikre tilgang til kompetanse på.
Kommunen har problemer med å rekruttere kompetansearbeidskraft, men har ifølge rapporten et godt plangrunnlag for rekrutteringsarbeidet i pleie- og omsorgssektoren. Kommunen arbeider også godt med å videreutvikle eksisterende kompetanse.

2. Samsvar mellom kapasitet i SiO og kommunens behov
Kommunen er skal tilby døgnopphold til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig hjelp. SiO har kapasitet og kompetanse til å yte slike tjenester, men tilbudet har vært lite benyttet av Frøya kommune. Revisjonen mener at det er en økende bevissthet hos henvisende instanser om muligheten for å legge inn pasienter ved SiO sengepost, men at det er utfordrende at pasienttransporten går ut over ambulanseberedskapen.

Tjenestetilbudet ved SiO er ifølge rapporten i samsvar med loven og samarbeidets intensjoner. Revisjonen har ikke gjort vurderinger av om Frøya kommunes bruk er i samsvar med bidraget.

3. Oppfølging av folkehelsearbeidet
Fylkesmannen meldte om to avvik i forbindelse med tilsyn fra Fylkesmannen i 2013. Begge avvikene er rettet lukket, blant annet ved at kommunen har laget en folkehelseplan, utarbeidet en oversikt over helsetilstanden i kommunen og satt i verk en rekke tiltak på de ulike programområdene for å forbedre folkehelsen.

Vurdering:

Revisjonens anbefalinger
Revisjonen anbefaler rådmannen å fortsette arbeidet for å redusere sårbarhet knyttet til sykepleiefaglig kompetanse ved sykehjemmet ved korttidsfravær.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon
Sekretariatet anser rapporten for å svare til bestillingen fra utvalget. Den gir et bilde av utfordringene til Frøya kommune, men viser også at kommunen har satt i verk en rekke ulike tiltak for å bedre situasjonen.

Sekretariatet anbefaler at rapporten fremmes for kommunestyret med revisjonens anbefalinger som innstilling.

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
01.09.2016	**16/1915**	**147/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Mona Åsen	**217**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
147/16	Kommunestyret	01.09.2016

RAPPORT FRA SELSKAPSKONTROLL AV HAMOS FORVALTNING IKS

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget legger rapporten fram for kommunestyret med følgende innstilling:
Kommunestyret tar rapporten til orientering, og forventer at:

1. **Eierne gjør en vurdering av styresammensetning og praksis for valg av styre i tråd med revisjonens anbefalinger.**
2. **Selskapet sikrer at selvkostfondet brukes i samsvar med krav til selvkost.**
3. **Forskrift for husholdning i HAMOS vedrørende fritidsbebyggelse endres slik at den blir i tråd med krav fra Miljødirektoratet.**
4. **Selskapet og eierne sikrer at delegering av myndighet for innfordring av renovasjonsgebyret blir lik i eierkommunene.**

Kommunestyret ber formannskapet og kommunens eierrepresentant sørge for at dette etterkommes.

Kommunestyret ber om at det rapporteres om oppfølging av punktene i forbindelse med neste behandling av eierskapsmeldingen i kommunestyret.

Vedlegg:

1. BREV FRA KONTROLLUTVALGSSEKRETARIATET MIDT-NORGE IKS
2. PROTOKOLL FRA KONTROLLUTVALGET
3. RAPPORT FRA SELSKAPSKONTROLL HAMOS FORVALTNING IKS

Saksopplysninger:
I plan for selskapskontroll 2015-2016, vedtatt av Frøya kommunestyre, sak 146/14, fikk selskapskontroll av Hamos forvaltning IKS høyest prioritert. Kontrollutvalget behandlet i sak 5/15 en henvendelse fra kontrollutvalget i Hemne kommune om å delta i en felles selskapskontroll sammen med kontrollutvalgene i de øvrige eierkommunene. Kontrollutvalgene i kommunene Meldal, Skaun, Hitra, Agdenes og Snillfjord vedtok å delta i samarbeidet sammen med Hemne og Frøya.

Utformingen av selskapskontrollen har blitt til i dialog mellom kontrollutvalgene, sekretariatet og revisjonen. Selskapskontrollen er gjennomført som en selskapskontroll med forvaltningsrevisjon og er utført av Revisjon Midt-Norge IKS på vegne av kontrollutvalgene i de 7 samarbeidende kommunene.

I rapporten tar revisjonen utgangspunkt i følgende problemstillinger:

1. **Er eierstyring og selskapsledelse i HAMOS i samsvar med gitte føringer og anbefalinger?**

KS anbefaler at kommunene vedtar eierstrategier og årlig behandler eiermeldinger.
Revisjonen viser til at alle de 7 kommunene som rapporten gjelder har vedtatt eierstrategier, men bare to kommuner har behandlet eiermelding det siste året.
Frøya kommune oppfyller ikke anbefalingen om årlig behandling av eiermelding i kommunestyret.

Revisjonen skriver at selskapet oppfyller krav til representasjon og saker som skal behandles av eierne i representantskapet.

Når det gjelder selskapsledelsen legger revisjonen vekt på at styret skal ha nødvendig kompetanse til å lede selskapet. Revisjonen viser til at selskapet har vedtektsfestet bruk av valgkomité, men at det ikke er stilt spesifikke kompetansekrav eller gjort dokumenterte vurderinger av kompetansen. Det er etablert praksis at kommunene nominerer kandidater til valgkomiteen, men revisjonen mener at denne endres noe. Man bør først definere kravene til kompetanse i styret, deretter formidle disse til kommunene, som så nominerer aktuelle kandidater.

Selskapet har 12 styremedlemmer, en fra hver kommune. Det er et høyere antall enn det selskapsavtalen og loven krever. Revisjonen mener at eierne bør vurdere denne sammensetningen. Styret består i hovedsak av politiske representanter fra kommunestyrene i eierkommunene. Revisjonen påpeker at eierne bør være særlig oppmerksomme på habilitetsutfordringer når ledende politikere sitter i styret. Det sitter 3 ordførere i styret, disse er særlig utsatt.

Ifølge revisjonen evaluerer styret eget arbeid og kompetanse i tråd med anbefalinger, har riktig kjønnsbalanse og har etablert etiske retningslinjer i tråd med KS-anbefalinger og lovverk.

2. **Sikrer HAMOS et tydelig skille mellom kommersiell virksomhet og monopolvirksomheten?**

Det går fram av rapporten at selskapet har etablert adskilte regnskaper for avfallsområdene husholdning, fritid og slam i tråd med lovkrav. Husholdningsavfallet skal kreves inn til selvkost, og eventuelt overskudd av den innkrevede avgiften settes av til selvkostfond. Midler som avsettes til fond skal brukes i løpet av fem år, for å sikre at avgiftene kommer abonnentene til gode. Fondene har hatt overskudd i fem år, dette strider med retningslinjene for beregning av selvkost. For å ivareta retningslinjene må selskapet ifølge revisjonen bygge ned fondene.

Revisjonen viser til at Hamos forvaltning også tilbyr tjenester innen næringsavfall, innfordring av renovasjonsgebyr og avfallsbehandling, noe som har tilført selskapet
9,1 millioner i utbytte de siste 5 årene. Dette har blitt tilført egenkapitalen i selskapet.

3. **Er det organisatoriske skillet av ledende roller i konsernet HAMOS i samsvar med anbefalinger?**

Lovverket stiller krav til organisatoriske skiller mellom kommersiell virksomhet og monopolvirksomhet for å unngå rolleblanding og kryssubsidiering. Revisjonen påpeker at det ikke sitter styremedlemmer fra morselskapet i datterselskapene.
Personer i ledelsen i morselskapet sitter i styrene i datterselskapene. Det er opprettet ordninger for å avverge habilitetsproblemer i anbudsprosesser som følge av dette. Revisjonen mener at det er viktig at selskapet er oppmerksom på samfunnsdebatten som trekker i retning av enda strengere krav til skille mellom monopol og konkurransevirksomhet.

Revisjonen skriver at Hamos mangler verktøy for eierstyring av datterselskaper, men peker på at det er positivt at arbeid med dette er i gang.

4. **Utføres tømmerrutiner, hytterenovasjon og differensiering av avfallsgebyr i samsvar med krav?**

Ifølge revisjonen har Hamos forvaltning etablert rutiner som sikrer likebehandling av abonnentene. Andelen klager er redusert og vurderes som lav i 2015.

Revisjonen viser til at Miljødirektoratet har kommet med en ny tolkning av forurensningsloven, som innebærer at det ikke er anledning til å frita fritidsboliger fra renovasjonsavgift på generelt grunnlag. Orkdal og Skaun kommuner har ikke hytterenovasjon i dag. Revisjonen påpeker at forskriften i eierkommunene til Hamos derfor må endres for å bli i tråd med regelverket.

Selskapet har en differensiering av avfallsgebyr for å motivere til reduksjon av avfall, noe som er i samsvar med dagens krav.

5. **Fattes det vedtak om delegert myndighet for innkreving av renovasjonsgebyr fra den enkelte eierkommune til selskapet?**

Eierkommunene har overført ansvar og myndighet til innfordring av renovasjonsgebyret til Hamos forvaltning, men overføringen av ansvar er forskjellig mellom kommunene etter at Frøya og Hitra kommune kom inn i selskapet i 2006. Revisjonen mener dette bør gjøres likt for alle kommunene.

Revisors anbefalinger
På bakgrunn av de vurderingene som er oppsummert over anbefaler revisjonen å:

- Vurdere styresammensetning i lys av rapportens merknader, samt ut fra selskapets fremtidige behov
- Sikre at avsatt overskudd i selvkostfondet brukes i samsvar med krav til selvkost
- Endre forskrift for husholdning i HAMOS vedrørende fritidsbebyggelse, slik at den blir i samsvar med nye avklaringer fra miljødirektoratet
- Sikre lik delegering av myndighet for innfordring av renovasjonsgebyret hos eierkommunene i HAMOS

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon
Sekretariatet mener rapporten belyser en rekke sentrale problemstillinger knyttet tileierstyring og drift av Hamos forvaltning IKS, og anbefaler at kontrollutvalget leggerden fram for kommunestyret med en oppfordring om å følge opp revisors anbefalinger. Sekretariatet mener det er hensiktsmessig at det rapporteres om oppfølgingen i forbindelse med rulleringen av eierskapsmeldingen.

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
01.09.2016	**16/853**	**148/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Kristin Strømskag	**144**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
30/16	Formannskapet	05.04.2016
86/16	Formannskapet	21.06.2016
/	Kommunestyret	
148/16	Kommunestyret	01.09.2016

KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2016 - 2020

Forslag til vedtak:

Kommunestyret i Frøya kommune vedtar kommunal planstrategi for Frøya kommune 2016-2020, datert 19.08.16, jamfør Plan- og bygningslovens § 10-1.

Behandling/vedtak i Formannskapet den 21.06.2016 sak 86/16

Vedtak:
Formannskapet i Frøya kommune vedtar å offentliggjøre kommunal planstrategi 2016-2020 i 30 dager før vedtak i kommunestyret, jamfør Plan- og bygningslovens § 10-1.

Enstemmig.

Behandling:
Formannskapets behandling i møte 21.06.16:

Behandling/vedtak i Formannskapet den 05.04.2016 sak 30/16

Vedtak:
Formannskapet i Frøya kommune vedtar at det skal utarbeides en kommunal planstrategi for perioden 2016-2020, jamfør plan- og bygningslovens § 10-1.

Enstemmig.

Vedlegg:
Kommunal planstrategi for Frøya kommune 2016-2020, datert 19.08.16.
Samlet kunnskapsgrunnlag
Innkomne innspill

Saksopplysninger:
Om lovbestemmelsen
Kravet om planstrategi er forankret i plan- og bygningslovens § 10-1:

Kommunal planstrategi

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves. (...)

Prosess
Formannskapet i Frøya kommune vedtok i sak 30/16 oppstart av utarbeidelse av kommunal planstrategi 2016-2020.

Etter dette vedtaket er det kjørt en administrativ prosess innen virksomheten Strategi og utvikling, i rådmannsteam og i lederforum for utarbeidelse av kommunal planstrategi med utfordringsbilde og vurdering av rullering av kommunale planer.

I tillegg ble det sendt ut invitasjon til sektormyndigheter og nabokommuner med oppfordring til å komme med innspill til planstrategien. Det kom innspill fra fire aktører. Disse ble innarbeidet i planstrategien. Kommunal planstrategi er også presentert i kommunens planforum.

I sak 86/16 vedtok formannskapet å offentliggjøre kommunal planstrategi 2016-2020 i 30 dager, jamfør Plan- og bygningslovens § 10-1, med høringsfrist 16.august 2016.
I denne perioden kom det inn 5 innspill fra:

- Fiskeripolitisk utvalg i Frøya Venstre
- Direktoratet for mineralforvaltning
- Kystverket Midt-Norge
- Fiskeridirektoratet
- Sør-Trøndelag fylkeskommune

Vurdering:
Under perioden med offentliggjøring av kommunal planstrategi i Frøya kommune 2016-2020 kom det inn 5 innpill/merknader. Under gjengis essensen i innspillene/merknader, disse ligger vedlagt i sin helhet. Rådmannens innstilling til innspillene listes under. Eventuelle endringer er innarbeidet i planstrategien, datert 19.08.16.

Aktør	Innspill/merknad/synspunkt	Rådmannens innstilling
Fiskeripolitisk utvalg i Frøya Venstre	Ønsker fokus på planområdene Næring og sysselsetting, og Langsiktig arealbruk. Ulike brukergruppenes – herunder den tradisjonelle fiskerinæringas – interesser må ivaretas for å unngå konflikter om arealbruk i sjøområdene.	Tas til orientering. Planstrategien vektlegger de ulike interessene i kystsonen. Rullering av kommune-planens arealdel vil ha stort fokus på å gi forutsigbare rammer for fremtidig arealbruk i kystsonen gjennom å avklare overlappende interesser.

	Fiskerinæringas egne organer må tas med på. Det må sikres et grundig politisk arbeid.	Involvering og medvirkning vektlegges i kommunens videre planprosesser.
Direktoratet for mineralforvaltning (DMF)	DMF ga i forbindelse med invitasjon til innpill under oppstart av arbeidet med kommunal planstrategi, kommentarer omkring forvaltning av mineralressursene. DMF ser at Frøya kommune har merket seg dette, og forventer at mineralressurser tas inn som tema i rullering av kommuneplanens arealdel.	Tas til orientering. Mineralressurser vil inngå som et naturlig tema under rulleringen av kommuneplanens arealdel.
Kystverket Midt-Norge	Sjøtransport og bruk av sjøareal bør inkluderes i kommende planarbeid. Planlegging bør gjennomføres hensiktsmessig, skånsomt og inkluderende. Tidligere vedtatte planer/plandokument bør vurderes for entydighet og koordinasjon. Anbefaler bruk av Kystinfo, Kystverkets karttjeneste for sjørelaterte opplysninger. Påpeker kommunens særlige plikt til sikkerhet og fremkommelighet i egne sjøområder, samt viktigheten av ROS-analyser i planleggingen. Vannforskriften gjør at vannregionene vil utarbeide helhetlige forvaltningsplaner. Fører til endringer i kommunens tiltaksporteføljе. Særlig oppmerksom på arealdisponeringen til næringsformål i sjø. Sikkerhet i farleden har høyest prioritet. Både land- og sjøområder må ses i sammenheng ved etablering av industriområder. Kommende planverk må tilrettelegge for fortsatt havnesikringsregime, jf. forskrift om sikring av havner.	Tas til orientering. Den fremtidige rulleringen av kommuneplanens arealdel vil inkludere både land- og sjøarealer og ses i sammenheng. Involvering og medvirkning vektlegges i kommunens videre planprosesser. Frøya kommune er opptatt av kunnskapsbasert planlegging gjennom å nyttiggjøre seg tilgjengelig informasjon, samt gjøre egne kartlegginger hvor dette ikke finnes. *Inkluderes i planstrategien.* Samfunnssikkerhet og beredskap, samt ROS-analyser er viet oppmerksomhet både i planstrategi og kommuneplanens samfunnsdel. Vannforskriften er inkludert som eget mål i kommuneplanens samfunnsdel. Rullering av kommunens hovedplan vann er også med bakgrunn i dette. Gjennom samtidig rullering av både sjø- og landarealer vil dette ses i sammenheng i planprosessen. Gjennom avtalen med Trondheim havn vil forskrift om sikring av havner følges opp.
Fiskeridirektoratet	Bør beskrive behovene for eventuelle planmessige avklaringer i forhold til konkurranse og eventuelle konflikter mellom ulike næringer og interessenter i kystsonen,	Tas til orientering. Planstrategien vektlegger de ulike interessene i kystsonen. Rullering av kommune-planens arealdel vil ha stort fokus på å gi forutsigbare

	samt viktige utfordringer både i sjøområdene og i strandsonen. Arealplanleggingen bør fastsette retningslinjer og tilstrekkelige arealer for langsiktig arealbruk i havområdene for ulike typer interesser/næringer. Er spent på hvordan Frøya kommune vil benytte *Interkommunal kystsoneplan for Sør-Trøndelag* (Kysten er klar) i videre planprosesser. Vektlegger viktigheten av involvering fra næringer, interesseorganisasjoner, regionale og statlige myndigheter tidlig i planprosessen for å avklare planleggingsbehov og kunnskapsinnhenting.	rammer for fremtidig arealbruk i kystsonen gjennom å avklare overlappende interesser. Frøya kommune er opptatt av kunnskapsbasert planlegging gjennom å nyttiggjøre seg tilgjengelig informasjon. Interkommunal kystsoneplan vil naturlig være en av disse kunnskapsgrunnlagene. Involvering og medvirkning vektlegges i kommunens videre planprosesser. Næringsliv, interesseorganisasjoner, statlige og regionale mundigheter vil omfattes av dette.
Sør-Trøndelag fylkeskommune	Oppsummerer hovedtrekkene i utfordringsbildet og planrulleringene i planstrategien. Sier i tillegg at planstrategien gir god oversikt og fremstår som realistisk. Utover dette ingen kommentarer.	Tas til orientering.

Planstrategien er utarbeidet gjennom en lengre prosess med involvering administrativt, politisk, invitasjon til innspill og offentliggjøring. På bakgrunn av dette tilrådes at kommunestyret i Frøya kommune vedtar kommunal planstrategi 2016-2020 for Frøya kommune, datert 19.08.16, jamfør Plan- og bygningslovens § 10-1.

Forhold til overordna planverk:
Nytt kommunalt planhierarki ble vedtatt som en del av kommuneplanens samfunnsdel i 2015. Planstrategien har gjennom utfordringsbildet og prioritering av planoppgaver tatt utgangspunkt i blant annet planprogram til kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens samfunnsdel.

Økonomiske konsekvenser:
Forslag til planstrategi omfatter flere planrulleringer som vil ha ressursmessige konsekvenser, uten at det er mulig å tallfeste dette på nåværende tidspunkt.

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
01.09.2016	**16/976**	**149/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Stian Aspaas Haugen	**PLAN 1620201304**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
102/16	Hovedutvalg for forvaltning	18.08.2016
149/16	Kommunestyret	01.09.2016

REGULERINGSPLAN - SULA, VASSØYA, STRANGØYA OG FØLINGEN

Forslag til vedtak:

I henhold til Plan- og bygningslovens § 12-12, vedtar Frøya kommune å egengodkjenne reguleringsplanen for Sula, Vassøya, Strangøya og Følingen, som vist på plankart datert 04.04.16, med planbestemmelser datert 07.07.16 og planbeskrivelse datert 30.03.16.

Behandling/vedtak i Hovedutvalg for forvaltning den 18.08.2016 sak 102/16

Vedtak:
I henhold til Plan- og bygningslovens § 12-12, vedtar Frøya kommune å egengodkjenne reguleringsplanen for Sula, Vassøya, Strangøya og Følingen, som vist på plankart datert 04.04.16, med planbestemmelser datert 07.07.16 og planbeskrivelse datert 30.03.16.

Enstemmig.

Vedlegg:

1. Planbeskrivelse, datert 30.03.16
2. Plankart, datert 04.04.16
3. Planbestemmelser, datert 07.07.16
4. Høringsuttalelse Sula Fiskarlag, datert 17.08.14
5. Høringsuttalelse Sør- Trøndelag fylkeskommune, datert 25.06.14
6. Høringsuttalelse Fylkesmannen i Sør- Trøndelag, datert 27.08.14
7. Høringsuttalelse Fylkesmannen i Sør- Trøndelag, datert 22.04.16
8. Høringsuttalelse Kystverket, datert 23.07.14
9. Høringsuttalelse Statens vegvesen, datert 26.06.14
10. Høringsuttalelse Trønder Energi Nett AS, datert 20.08.14
11. Sammenfatning innkomne høringsuttalelser 2.gangsbehandling, udatert
12. Saksfremlegg/Sammenfatning innkomne høringsuttalelser 1.gangsbehandling, datert 30.05.14
13. ROS- analyse, datert 18.03.16

Øvrige dokumenter (ikke vedlagt):

1. Plankart, datert 09.05.14
2. Bestemmelser, datert 09.05.14
3. Beskrivelse, datert 09.05.14

Saksopplysninger:

Innledning:

Reguleringsplan for Sula, Strangøya, Vassøya og Følingen ble det varslet oppstart på den 04.06.13 av Kystplan på vegne av tiltakshaver Frøya kommune. Plan var opp til 1.gangsbehandling den 21.11.13 og 2.gangsbehandling den 12.06.14. Det er foretatt justeringer i plankart, bestemmelser, planbeskrivelse og laget ROS- analyse. Det er i tillegg innhentet en ytterligere uttalelse fra Fylkesmannen i Sør- Trøndelag. Det er foretatt de nødvendige endringer, og plan legges ut til sluttbehandling.

Beskrivelse av området.

Selve planområdet strekker seg på sørsiden av veien fra Vassøya til Føllingen pluss et mindre område nord for veien på Vassøya. Området er svært flatt og sjønært med lyngvegetasjon og berg. Det er flere mindre dammer i de ubebygde områdene. Bebyggelsen er i dag på de to vestlige øyene. Bebyggelsen er i dag på de to vestlige øyene. Bygningsmassen varierer men består i hovedsak av 2 etasjer med ulik utforming av loft. Flere av husene har uthus. I sundet mot Føllingen ligger det flere naust på vestsiden og noen få på østsiden.

Planområdet og forhold til overordnet plan:

Planen omfatter de tre områdene som er regulert til Utleie/bolig/fritid (UBF), LNF og naustområdene på sørsiden av veien i kommuneplanens arealdel. Det er 23 bebygde bolig/fritidstomter og 10 bygde naust/sjøhus her fra før. Planforslaget holder seg i hovedsak innenfor kommuneplanens regulerte formål, med det unntak at det er tatt inn en et større utvidet nautområde og det er fjernet et området avsatt til bolig/fritdsbolig sør i planområdet.

Beskrivelse av plan:

I nytt forslag er den sørlige delen av det midterste utleie/bolig/fritidsområdet (Figur 2) endret til Naturformål. Dette fordi området ikke egner seg til bygging av hus på grunn av mye småkupert terreng og små dammer. Et allerede etablert naustområde på østsiden av sundet er også nytt i forhold til kommuneplanen. Det nye planforslaget holder seg innenfor kommuneplanens regulerte formål.

Det er foretatt en vurdering av området for utvidelse av bolig/fritidstomter og naustområder. Gjennom befaring på Sula er områdene som ligger sør og sørøst for det vestligste boligområdet (A) og det midtre boligområdet (B) ansett uegnet for bolig/fritidsboligbygging. Dette er på grunn av småkupert topologi med en god del små dammer uten utløp. Ny plan vil derfor ha et mindre område regulert til bolig/fritid enn det som er i kommuneplanens arealdel.

Formålsområder i plan er avsatt til:

- *Bolig/fritidsbolig (A, B og C).*
- *Naust*
- *Lekeplass*
- *Kjøreveg og annen veigrunn*
- *Parkering*
- *Turvei*
- *Naturformål*
- *Friluftsområdet i sjø og vassdrag*
- *Friluftsområdet i sjø og vassdrag med tilhørende strandsone*
- *Ferdsel*
- *Faresone- høyspentanlegg*

- *Sikringssone*
- *Betemmelsesområde #1.*

Hensikten med plan er å se på muligheter for naustområder og bolig/fritidstomter innenfor kommuneplanens begrensning. Det er derfor lagt vekt på å får til en god utforming av disse områdene ut ifra eksisterende bebyggelse og topografi i området.

Planen for området gir mulighet for to områder med tomter (B og C). I tillegg er det eksisterende området (A) fullt utbygd. I område C er det plass til 10 tomter. Alle tomtene vil ligge innenfor område avsatt til utleie/bolig/fritidsbolig i kommuneplanens arealdel med unntak av østligste hjørne på tomt C10.

Alle tomtene er kombinert fritidsbolig-/boligtomt. Tomtestørrelsen er derfor satt til under 800 m^2 ut fra Frøya kommunes retningslinjer på tomtestørrelse for fritidsboliger. BYA er satt til 180 m^2 for boliger og 140 m^2 for fritidsboliger. I tillegg er maks grunnflate for bolig satt til 100 m^2 og maks grunnflate for fritidsboliger er satt til 80 m^2 for å begrense størrelsen på hovedbygningene. Samtidig er det god plass til parkering, garasje/uthus og platting/veranda gjennom maks BYA for både bolig og fritidsbolig.

Det er planlagt nye områder for naust (N) både på øst og vestsiden av sundet ved Føllingen. På vestsiden blir det regulert et område sør for eksisterende nausttomter etter grensene i kommuneplanen. På østsiden av sundet blir det regulert et nytt naustområde som er noe større en det gamle området. Naustene er tenkt for småbåter. Maks størrelse på tomt er satt til 65m^2. Utforming av naust følger Frøya kommunes retningslinjer, som er 40m^2.

Det er ikke planlagt å ha flytebrygge i sundet men kun naust for oppbevaring av småbåt og tilhørende utstyr. Det er ikke mulighet for å ha anordninger i sjø som kan hindre ferdsel. Det tillates ikke utfylling/mudring i sjø, da det er registrert kamskjell i området. Naust kan eventuelt settes på peler.

Det er i tillegg avsatt et lite områdetfor lekeplass, en offentlig parkeringsplass foruten plassene som blir utarbeidet på egen tomt, turvei, friluftsområder på lang og i sjø, tillegg til at det avsatt plass til ny nettstasjon.

Virkninger av plan:

Planområdet er i all hovedsak er videreføring av arealene avsatt i kommuneplanens arealdel, vil således medføre små endringer innenfor planområdet.

På grunn av den relativt flate topologien i området er det lagt inn begrensinger på byggehøyde tilknyttet formålsområdet bolig/fritidsbolig. Dette er gjort med tanke på eksponering/silhuettvirkning, særlig for området C slik at det får et felles arkitektonisk uttrykk. Plassering av formålsområdet og bebyggelse vil ikke medføre dårlig solforhold slik rådmannen vurdere det. For det nye feltet (felt C) vil man få god utsikt mot sørøst til nordøst, men begrensning i utsikt mot vest og øst, på grunn av naust og annen bebyggelse.

Det er kun lagt opp til bygging av naust i plan og ikke småbåthavn/flytebrygger. Sundet er relativt smalt, slik at det viktig at man ikke legger til rettes for tiltak i sjøen som vil være til hinder for ferdsel fram og tilbake til naustene. Det er i kommuneplanens arealdel regulert inn areal til småbåthavn, nord for innløpet til naustområdet.

ROS- analyse:

Faremomenter identifisert etter ROS- analyse, er tilknyttet naturgitte forhold, da i hovedsak flom/havnivåstigning og vind. Forhold knyttet til vind må avgjøres gjennom byggesøknad, mens flom/havnivåstigning er ivaretatt gjennom bestemmelse § 1.1, ellevte ledd.

For å ivareta kamskjell forekomsten er det lagt inn forbud mot tiltak i sjø, og det er lagt til rette for friluftsliv ved at man legger inn felles parkering og stier.

- Området er flatt og sjønært, og det kan være risiko for flom/havstigning. Vurderer at tiltak ikke er nødvendig, da det er lite sannsynlig at det blir store ødeleggelser ved stormflo, ettersom alle områdene ligger lite bølgeutsatt til.
- Området ligger i aktsomhetsområde for radongass, sikringstiltak iht. TEK10 for nye bygninger.
- Det kan være svært sterk vind på Sula. Forventede fremtidige klimaendringer gjør at man må være forberedt på flere dager med sterk vind. Vindstyrke tas hensyn til ved prosjektering av bygninger.
- Det er registrert kamskjell med verdi svært viktig i sundet mot Følingen. Det legges inn bestemmelse mot at det ikke tillates inngrep som utfylling/mudring i sjø, naust kan settes på peler.
- Sula er en del av et større registrert friluftslivsområde med verdi svært viktig. Det tilstrebes å tilrettelegge for allmennhetens tilgang, ved at det etableres parkeringsplass og turstier som gir økt tilgang til sjø og fellesarealer.
- Det går en høyspentkabel gjennom planområdet. Det legges inn 8 m faresone på kart på hver side av høyspentkabel.

Merknader i forbindelse med kunngjøring av planoppstart:

Innkomne høringsuttalelse.	**Tiltak/forslag til løsning**
Sula Fiskarlag 17.08.14 Mener Vasshaugen MÅ reguleres til bolig/fritid, pga. teknisk infrastruktur og beliggenhet.	Å regulere Vasshaugen til bolig/fritidshus vil føre til større krav til infrastruktur.
Sør- Trøndelag Fylkeskommune 25.06.14 Viser til første høringsuttalelse datert 07.01.14, og har etter de foretatte endringer ingenting å utsette på det nye planforslaget. Minner om aktsomhetsplikten, jfr. kml. §8.	Endringer er foretatt ved 1.gangsbehandling. Bestemmelse § 7.1 ivareta aktsomhetsplikten, jfr. kml. §8.
Kystverket 23.07.14 Plan ser ikke ut til å berøre deres anlegg og avtaler. Ingen bemerkninger.	Ok. Ingen bemerkninger.

Statens vegvesen 26.06.14 Henviser til forrige uttalelse, og ber om at siktlinjer i forbindelse med avkjørsler til Fv. 437 inntegnes. Ber også om at det inntegnes en avkjørsel fra fylkesvegen til parkeringsplass nord i planen.	Siktlinjer og avkjørsel fra fylkesvegen til parkeringsplass i nord tegnes inn på plankartet.
Trønder Energi 20.08.14 I området for ny bebyggelse C, er det ingen strømforsyning i dag. Må settes av areal for ny nettstasjon. Må oppfylle visse krav: 5 meter fra nærmeste bebyggelse beregnet for permanent opphold, tilgjengelig fra vei. Se forslag inntegnet på kart.	Område for nettstasjon tegnes inn på plankart markert med #1 i plankart.
Fylkesmann 27.08.14 og 22.04.16 -27.08.14: Viser til ny lovgivning og at det må utarbeides ROS- analyse. Vurder hvordan fremtidige klimaendringer påvirker planen. -22.04.16: Anbefaler at det tas inn bestemmelse omkring høydeplassering av bygg, i forhold til havnivåstigning.	-ROS- analyse er utarbeidet, se vedlegg til sak. -Det tas inn bestemmelse om at ny bolig/fritidsbolig må plasseres på minimum kote +3, jfr. bestemmelse § 1.1, ellevte ledd.

Vurdering i henhold til naturmangfoldlovens §§ 8- 12 (jf. nml § 7).

- § 8 Kunnskapsgrunnlaget: Når det gjelder kravet til kunnskap om naturmangfoldet i Naturmangfoldsloven § 8, så er Artsdatabankens artskart og Naturbasen til Direktoratet for naturforvaltning sjekket. Av disse basene fremkommer det ingen registreringer av prioriterte arter, truede artet eller nær truede arter. Det finnes heller ikke registreringer av utvalgte naturtyper, eller truede og nær truede naturtyper. Det er registrert kamskjellforekomster med verdi svært viktig, dette hensyntas i planarbeidet. Det er ikke kommet inn opplysninger om at det finnes arter eller naturtyper som ikke er registrert i artskart og naturbasen.

- § 9 Føre- var- prinsippet: Det er liten sannsynlighet for at tiltakene som følges av planen vil gi vesentlig skade på naturmiljøet. For å unngå skade på kamskjellforekomsten legges det inn bestemmelse om at det ikke tillates utfylling/mudring i sjø.

- § 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning: Bolig/fritidsbebyggelse og naustområder er plassert slik at belastningen på området er minst mulig. En har valgt å endre formål på den sørlige delen av

den midterste utleie/bolig/fritidsområdet i kommuneplanen til naturformål, da området ikke egner seg til bygging på grunn av småkupert terreng og små dammer. Dette medfører at utbyggingen blir mer konsentrert og samlet i nærheten av fylkesveien, og belastningen på økosystemet blir mindre.

- § 11 Kostnadene ved en miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver: Unødvendige terrenginngrep som graving og sprenging ved bygging av bolig/fritidsbebyggelse er ikke tillatt, såfremt det ikke er nødvendig. Eventuelle sår i landskapet revegeteres naturlig. Skjæring/fylling i tilknytning til veg og parkeringsplass skal gis et tiltalende utseende.

- § 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder: Det er lagt inn bestemmelser som angir at bruk av naturområder, turveier og ferdsels-/friluftsområder i sjø skal skje på en skånsom måte. Kjøring på turstier er kun tillatt under bygging av naust.

Vurdering:
Planforslaget viderefører i stor grad formålsområdene avsatt i dagens kommuneplan, men utvider naustområdet og lar den del av bolig/fritidsbolig områdene øst, sør og vest i planområdet bli grøntområder. Dette gjøres på grunn av delvis noe vanskelige topografiske og geografiske forhold, i tillegg er det kommet en del innspill på disse områdene i tdligere høringsrunder. Planforslaget legger til rette for en fornuftig utvidelse og innskrenkelse av området, og sørger for en god helhetlig løsning, med tanke på hva som er langsiktige realistiske byggbare områder. Bestemmelsene for bolig/fritidsboligområdene ivaretar et relativt godt arkitektonisk uttrykk på ny bebyggelse. Plassering av formålsområdet og bebyggelse vil ikke medføre dårlig solforhold slik rådmannen vurderer det. For det nye feltet (felt C) vil man få god utsikt mot sørøst til nordøst, men begrensning i utsikt mot vest og øst, på grunn av naust og annen bebyggelse.

Planen ivaretar veldig godt tur- og friluftsområdene, ikke bare innenfor planområdet, men også for nærområdet som helhet. Området tilrettelegges for flere ved at det reguleres inn fellesparkeringsplass og viktige turområder forblir urørt. Plan vil ikke medføre noe særlig økt trafikk, og problemer knyttet til støy er vurdert til å ikke være relevant. Det er ikke tatt inn trafikksikkerhetstiltak knyttet til gangvei eller gang- og sykkelvei, da trafikken på Sula ikke tilsier at dette vil være nødvendig, og det er mulig å ferdes utenom vei i planområdet.

Bestemmelser til naust og bolig/fritidsbolig følger normene og bestemmelsene satt i kommuneplanens arealdel. De vurderes derfor av rådmannen som tilfredsstillende. Det er ikke tatt med småbåthavn i planforslaget, da det regulert inn småbåthavn nord for planområdet. Dette er vurdert til å dekke behovet for båtplaser tilstrekkelig, slik at det ikke er nødvendig å regulere inn ytterligere areal.

Sula er et området som kan utsettes for store naturkrefter, og det er derfor tatt inn bestemmelse knyttet til stormflo/havnivåstigning. Forekomsten av kamskjell er godt ivaretatt gjennom bestemmelser og plankart. Øvrige tiltak ivaretas gjennom byggesøknad og TEK10.

I henhold til Plan- og bygningslovens § 12-12, vedtar Frøya kommune å egengodkjenne reguleringsplanen for Sula, Vassøya, Strangøya og Følingen, som vist på plankart datert 04.04.16, med planbestemmelser datert 07.07.16 og planbeskrivelse datert 30.03.16.

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
01.09.2016	**16/2351**	**150/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Bjørnar Grytvik	**M55**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
105/16	Formannskapet	23.08.2016
150/16	Kommunestyret	01.09.2016

SØRSKAGET BOLIGFELT - KOMMUNAL UTVIDELSE AVLØPSANLEGG

Forslag til vedtak:

Kommunen aksepterer å dekke kostnadene for en utvidelse av avløpsrenseanlegget for Sørskaget boligfelt under følgende forutsetninger:

1. **Renseanlegget dimensjoneres for 20 stk ekstra boliger (100 pe) og kommunen dekker merkostnadene for dette (ca. kr. 800.000,- ekskl. mva)**
2. **Kostnadene belastes budsjettposten 551326 Kloakkutbygging**
3. **Kommunen overtar anlegget når minst 10 boligenheter i Sørskaget boligfelt er ferdigstilt og tatt i bruk som opprinnelig forutsatt i søknad om kommunal overtakelse, sak nr. 77/16 (arkivsak 16/1626) eller så snart èn av de eksisterende boligene er tilknyttet anlegget**

Behandling/vedtak i Formannskapet den 23.08.2016 sak 105/16

Vedtak:
Kommunen aksepterer å dekke kostnadene for en utvidelse av avløpsrenseanlegget for Sørskaget boligfelt under følgende forutsetninger:

1. Renseanlegget dimensjoneres for 20 stk ekstra boliger (100 pe) og kommunen dekker merkostnadene for dette (ca. kr. 800.000,- ekskl. mva)
2. Kostnadene belastes budsjettposten 551326 Kloakkutbygging
3. Kommunen overtar anlegget når minst 10 boligenheter i Sørskaget boligfelt er ferdigstilt og tatt i bruk som opprinnelig forutsatt i søknad om kommunal overtakelse, sak nr. 77/16 (arkivsak 16/1626) eller så snart èn av de eksisterende boligene er tilknyttet anlegget

Vedlegg:

§18-1 Plan- og bygningsloven –Opparbeidelsesplikt og refusjon av utgifter til veg, vann og avløp mv.
§25 Forurensningsloven – Utgifter til anlegg, drift og vedlikehold av avløpsanlegg
§27-2 Plan- og bygningsloven - Avløp
Resipientvurdering Veisan-Espneset
Situasjonskart avskjærende avløpsledninger Måsøval

Øvrige dokumenter (ikke vedlagt):
16/1626 SØRSKAGET BOLIGFELT - KOMMUNAL OVERTAKELSE VANN- OG AVLØPSANLEGG

Saksopplysninger:

Kommunen har vedtatt å ta over vann- og avløpsanlegget for Sørskaget boligfelt når minst 10 stk boliger er tilknyttet anlegget og tatt i bruk. Avløpsanlegget består bl.a. av et kjemisk renseanlegg som er dimensjonert for dette antall boliger (kapasitet 50 pe). Anlegget har høy rensegrad og utslippet fra anlegget gir såkalt "badevannskvalitet", noe som var en forutsetning for å kunne slippe vannet ut i Måsøvalen. Årsaken til at feltet er pålagt denne rensegraden er at Måsøvalen er en sårbar resipient. Hele strekningen fra Veisanfjorden, via Måsøvalen og helt opp til Nordskagsvaet og Espneset, er omkranset av en terskel som gir liten vanngjennomstrømning og som dermed fører til dårlig vannutskifting. Dette gjør denne resipienten lite egnet til mottak av avløpsvann og er av marinbiologer klassifisert som meget sårbar (se vedlagte sårbarhetsanalyse/kart). Målinger foretatt av Salmar viser at det fortsatt er for høye konsentrasjoner av tarmbakterier, bl.a. E-coli, i Nordskagsvaet. Dette etter at kommunen har fjernet alt kommunalt utslipp av avløpsvann til denne resipienten gjennom etableringen av ny avløpsledning med utslipp lokalisert på dypt vann utenfor Nordskagsvaet. Dette tyder på at tilførselen av dårlig renset avløp fra spredt bebyggelse er stor og at kommunen bør gjennomføre en sanering/opprydding i hele dette området.
Når det gjelder Måsøvalen spesielt, så er det gjennom mange år blitt sluppet ut mye dårlig renset avløpsvann fra eksisterende boliger i området, noe som har medført at den i dag fremstår i dårlig økologisk og miljømessig forfatning. Alle kommuner i Norge er gjennom EU's vanndirektiv pålagt å bringe alt forurenset vann tilbake til god økologisk og miljømessig tilstand innen 2021 og det er derfor viktig at også Frøya kommune tar ansvar og gjennomfører en opprydding av utslippene fra eksisterende eiendommer i slike områder. Den pågående etableringen av et nytt avløpsrenseanlegg for Sørskaget boligfelt gir muligheten til å rydde opp i eksisterende avløpsforhold i valen ved å dimensjonere renseanlegget for tilknytning av de eksisterende eiendommene som ligger i rimelig nærhet av det nye renseanlegget. Dette er en bedre løsning enn om hver enkelt eiendom blir pålagt å etablere hvert sitt minirenseanlegg, noe som ellers vil være alternativet.

Vurdering:

Kostnader
Et eventuelt pålegg for eksisterende boliger (ca. 20 stk) om å tilknytte seg avløpsanlegget for Sørskaget boligfelt, vil medføre at renseanlegget må oppdimensjoneres fra 50 pe til ca. 150 pe. Kommunens kostnadsandel for dette er ca. 800.000,- ekskl. mva. I tillegg kommer kostnader i forbindelse med etablering av kommunale oppsamlingsledninger (avskjærende ledninger) for avløpene fra boligene (se vedlagte situasjonskart). Dette kan estimeres til ca. 1.4 mill. Totale kostnader for å etablere et nytt kommunalt avløpsanlegg for dette området vil da beløpe seg til ca. 2.2 mill. kroner.

Avløpsavgifter
Kommunal overtagelse av private avløpsanlegg med tilhørende opprydding av avløp fra spredt bebyggelse vil kunne medføre høyere avløpsavgifter for alle abonnenter som er tilknyttet kommunale avløpsanlegg. For å minimalisere avgiftsøkningen, vil administrasjonen i et separat saksfremlegg, foreslå at kommunen innfører en ny praksis hvor det i slike tilfeller vil kreves refusjon fra alle tilknyttede eiendommer. I henhold til Hovedplan for avløp i perioden 2017-2027, som blir lagt frem til høring innen kort tid, vil kommunen stå overfor store utfordringer og kostnader i forbindelse med avløpsopprydding. Uten innføring av refusjon fra berørte eiendommer vil avgiftsøkningen bli høy.

Med hjemmel i §25 i Forurensningsloven og §18 i Plan og bygningsloven kan kommunen vedta at det skal innføres refusjonsplikt fra eksisterende eiendommer som blir pålagt å tilknytte seg til nye eller eksisterende kommunale avløpsanlegg. Normalt akseptable kriterier for refusjon er at størrelsen på beløpet som skal refunderes til kommunen er 2 G (pr. 2016: kr. 92.576,- x 2 = 185.152,-) og at kommunen selv kan avgjøre hvorvidt hele utbyggingskostnadene eller deler av dette skal dekkes via refusjon. Hvis vi kalkulerer med at tilknyttede boliger skal dekke 50% av anleggskostnadene, ca. kr. 1,1 mill. vil det oppnås en refusjon på ca. kr. 55.000,- pr. eiendom. Kostnadene til eventuelle nye private stikkledninger fra bolig til kommunal avskjærende avløpsledning bekostes av den enkelte eiendom.
Ved å vedta foreslått refusjonsordning vil de kommunale kostnadene med dette avløpsanlegget beløpe seg til ca. kr. 1,1 mill, noe som må sies å være svært akseptabelt sett i forhold til antall berørte eiendommer og nytteverdien av tiltaket. I tillegg vil alle eiendommene som blir tilknyttet det nye avløpsanlegget (også de nye boligene i Sørskaget boligfelt) måtte betale standard kommunal tilknytningsavgift, for tiden kr. 3.245,- for bolig under 60 m2, kr. 5.470,- for bolig over 60 m2 og kr. 4.312,- for fritidsbolig. Dette vil gi totalt ca. Kr. 150.000,- i engangsavgift.

Økningen av nivået på den kommunale årsavgiften for avløp som følge av etableringen av dette anlegget, vil dermed bli ubetydelig.

Anbefaling
Administrasjonen anbefaler at kommunen dekker kostnadene for en utvidelse av avløpsrenseanlegget for å kunne tilknytte avløp fra eksisterende spredt bebyggelse rundt Sørskaget boligfelt, hjemlet i Pbl §27-2. Dette som et ledd i kommunens målsetning om å bringe alt forurenset vann tilbake til god økologisk og miljømessig tilstand innen 2021. Kommunal andel av anleggskostnadene kan også reduseres ved kommunalt vedtak om å innføre refusjonsplikt for berørte eiendommer ved denne type avløpsutbygginger.

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
01.09.2016	**16/2000**	**151/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Siv-Tove Skarshaug	**C83 &16**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
103/16	Formannskapet	23.08.2016
151/16	Kommunestyret	01.09.2016

SØKNAD OM PERMISJON FRA POLITISKE VERV TOVE MERETE VEDAL

Forslag til vedtak:

Ut fra kommunelovens § 15. pkt. 2 som sier: Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad frita, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjøtte sine plikter i vervet.
Tove Merete Vedal innvilges ut fra dette permisjon fra sine verv fra august 2016 og ut august 2017.

Behandling/vedtak i Formannskapet den 23.08.2016 sak 103/16

Vedtak:
Ut fra kommunelovens § 15. pkt. 2 som sier: Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad frita, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjøtte sine plikter i vervet.
Tove Merete Vedal innvilges ut fra dette permisjon fra sine verv fra august 2016 og ut august 2017.

Vedlegg:

Søknad fra Tove Merete Vedal.

Saksopplysninger:

Rep. Tove Merete Vedal søker om permisjon fra sine politiske verv i Frøya kommune fra august 2016 til til og med august 2017.
Årsak til søknaden er at familien skal reise bort på langtur.Vedal blir i denne perioden ikke tilgjengelig for å skjøtte sine plikter som politiker i Frøya kommune.

Vedal er fast medlem i Kommunestyrer for Venstre og 1.vararepr. I hovedutvalg for drift for Venstre.

Vurdering:

Dersom Tove Meret Vedal får innvilget permisjon:

- Halgeir Arild Hammer vil tre innsom fast medlem i kommunestyret

Kommuneloven § 16.pkt. 2 om Opprykk og nyvalg.
«Hvis medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget trer endelig ut eller får varig forfall, trer varamedlemmer fra vedkommende gruppe inn i deres sted i den nummerorden de er valgt hvis organet er valgt ved forholdsvalg. Er et kommunestyre valgt ved flertallsvalg, trer varamedlemmer inn i den nummerorden de er valgt.»

Følgende nyvalg må foretas dersom permisjon innvilges:

Valg på 1. vararep. For Venstre i hovedutvalg for drift.

Kommunelove § 15. pkt. 2 om Uttreden. Suspensjon.
«Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad frita, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjøtte sine plikter i vervet.»

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
01.09.2016	**16/2463**	**152/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Jan Otto Fredagsvik	**X31 &13**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
152/16	Kommunestyret	01.09.2016

HØRING - NÆRPOLITIREFORMEN

Forslag til vedtak:

Sakspapirene blir ettersendt.

Vedlegg:

Saksopplysninger:

Vurdering:

Forhold til overordna planverk:

Økonomiske konsekvenser:

Budsjettpost/kontostreng:
Debet *kontostreng*/beløp
Kredit *kontostreng*/beløp

Ny saldo på den konto som blir belastet:

Saknr: 153/16

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
01.09.2016	**16/2455**	**153/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Siv-Tove Skarshaug	**033**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
153/16	Kommunestyret	01.09.2016

ORDFØRERS ORIENTERING

Saknr: 154/16

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
01.09.2016	**16/2457**	**154/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Siv-Tove Skarshaug	**033**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
154/16	Kommunestyret	01.09.2016

RÅDMANNS ORIENTERING

FRØYA KOMMUNE

KOMMUNESTYRET		Saksliste
Møtested: Kommunestyresalen, Frøya Herredshus	**Møtedato:** 01.09.2016	**Kl.** 10:00

Møteinnkalling

Medlemmene innkalles herved til overnevnte møte. Forfall må straks meldes til informasjonen,
Tlf 72 46 32 00 eller til postmottak@froya.kommune.no
Varamedlemmer møter etter nærmere beskjed.

Kl. 10.00 Gjennomgang kommunebarometeret v/Mona Åsen

Sakliste:

Saksnr.	Arkivsaksnr. **Innhold**
144/16	16/2452 **GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 23.06.16**
145/16	16/2453 **REFERATSAKER**
146/16	16/591 **RAPPORT FRA FORVALTNINGSREVISJON AV SAMHANDLINGSREFORMEN**
147/16	16/1915 **RAPPORT FRA SELSKAPSKONTROLL AV HAMOS FORVALTNING IKS**
148/16	16/853 **KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2016 - 2020**
149/16	16/976 **REGULERINGSPLAN - SULA, VASSØYA, STRANGØYA OG FØLINGEN**
150/16	16/2351 **SØRSKAGET BOLIGFELT - KOMMUNAL UTVIDELSE AVLØPSANLEGG**
151/16	16/2000 **SØKNAD OM PERMISJON FRA POLITISKE VERV TOVE MERETE VEDAL**
152/16	16/2463 **HØRING - NÆRPOLITIREFORMEN**
153/16	16/2455 **ORDFØRERS ORIENTERING**
154/16	16/2457 **RÅDMANNS ORIENTERING**

Sistranda, 26.08.16

Berit Flåmo
Ordfører

Siv-Tove Skarshaug
Sekretær

Saksdokumentene er lagt ut til offentlig ettersyn på følgende steder:

Frøya herredshus, www.froya.kommune.no.

Melding til medlemmene:

Det bes om at spørsmål som ønskes besvart under møtet må være overlevert ordfører/leder med kopi til politisk sekretariat senest 1 uke før møtet, fortrinnsvis på e-post. Dette med bakgrunn i en mer effektiv møteavvikling.

Ap og Sv har anledning til gruppemøte på møtedagen, kl. 08.00 i møterom A.
Borgelig gruppe har anledning til gruppemøte på møtedagen, kl. 08.00 i møterom C.

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
01.09.2016	**16/2452**	**144/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Siv-Tove Skarshaug	**033**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
144/16	Kommunestyret	01.09.2016

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 23.06.16

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 23.06.16 godkjennes som framlagt.

Vedlegg:

Protokoll fra møte 23.06.16.

Saksopplysninger:

Vurdering:

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
01.09.2016	**16/2453**	**145/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Siv-Tove Skarshaug	**033**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
145/16	Kommunestyret	01.09.2016

REFERATSAKER

Forslag til vedtak:

Referatene tas til orientering.

Vedlegg:

Protokoll generalforsamling Oi, Trøndersk mat og drikke.
Årsrapport 2015 Oi, Trøndersk mat og drikke.
Referat fra IKA Trøndelag.

Saksopplysninger:

Vurdering:

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
01.09.2016	**16/591**	**146/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Torny Dahlø Sørlie	**026 G10 &40**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
32/16	Hovedutvalg for drift	24.08.2016
146/16	Kommunestyret	01.09.2016

RAPPORT FRA FORVALTNINGSREVISJON AV SAMHANDLINGSREFORMEN

Forslag til vedtak:

1. Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon av samhandlingsreformen til orientering.

2. Kommunestyret anbefaler rådmannen å fortsette arbeidet for å redusere sårbarhet knyttet til sykepleiefaglig kompetanse ved sykehjemmet ved korttidsfravær.

3. Kommunestyret ber rådmannen sette i verk tiltak for å øke kommunens bruk av SiO.

4. Kommunestyret ber rådmannen invitere samhandlingsdirektøren ved St. Olavs hospital til et kommunestyremøte for å orientere om samhandlingen mellom kommunen og St. Olavs hospital.

5. Rådmannen bes rapportere om oppfølgingen av rapporten innen 31.12.2016.

Behandling/vedtak i Hovedutvalg for drift den 24.08.2016 sak 32/16

Vedtak:
1. Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon av samhandlingsreformen til orientering.

2. Kommunestyret anbefaler rådmannen å fortsette arbeidet for å redusere sårbarhet knyttet til sykepleiefaglig kompetanse ved sykehjemmet ved korttidsfravær.

3. Kommunestyret ber rådmannen sette i verk tiltak for å øke kommunens bruk av SiO.

4. Kommunestyret ber rådmannen invitere samhandlingsdirektøren ved St. Olavs hospital til et kommunestyremøte for å orientere om samhandlingen mellom kommunen og St. Olavs hospital.

5. Rådmannen bes rapportere om oppfølgingen av rapporten innen 31.12.2016.

Vedlegg:
Rapport fra forvaltningsrevisjon Samhandlingsreformen
Kontrollutvalgssekretariatets innstilling.

Saksopplysninger:

I plan for forvaltningsrevisjon 2015-2016 har kommunestyret prioritert forvaltningsrevisjon av kommunens arbeid med samhandlingsreformen. Kontrollutvalget iverksatte i sak 28/15 bestilling av prosjektet.
I plan for forvaltningsrevisjon var det skissert at prosjektet kunne omfatte tre hovedområder, revisjonen har vurdert samtlige:

1. Har kommunen tilfredsstillende kapasitet og kompetanse for mottak av utskrivningsklare pasienter?

2. I hvilken grad er det samsvar mellom tilgjengelig kapasitet av tjenester i SiO og kommunens behov for disse tjenestene?
3. Har Frøya kommune en systematisk oppfølging av folkehelsearbeidet?

1. Kapasitet og kompetanse
Frøya kommune har et lite differensiert omsorgstilbud. Det medfører at personer som kunne fått nytte av omsorgstjenester på et lavere nivå tilbys plass på langtidsavdelingen ved sykehjemmet. Dette fører i sin tur til at korttidsavdelingen opplever større pågang enn det er kapasitet til, og at kommunen dermed ikke makter å ta imot ferdigbehandlede pasienter fra det regionale helseforetaket. Som en følge må kommunen betale for relativt mange oppholdsdøgn for disse pasientene.
Revisor mener at organisering av sykepleierne i en *pool* synes å være fornuftig og at det kan bidra til å redusere sårbarheten ved sykefravær på sykehjemmet.
Revisjonen mener at kommunens avtale med et vikarbyrå er en fornuftig måte å sikre tilgang til kompetanse på.
Kommunen har problemer med å rekruttere kompetansearbeidskraft, men har ifølge rapporten et godt plangrunnlag for rekrutteringsarbeidet i pleie- og omsorgssektoren. Kommunen arbeider også godt med å videreutvikle eksisterende kompetanse.

2. Samsvar mellom kapasitet i SiO og kommunens behov
Kommunen er skal tilby døgnopphold til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig hjelp. SiO har kapasitet og kompetanse til å yte slike tjenester, men tilbudet har vært lite benyttet av Frøya kommune. Revisjonen mener at det er en økende bevissthet hos henvisende instanser om muligheten for å legge inn pasienter ved SiO sengepost, men at det er utfordrende at pasienttransporten går ut over ambulanseberedskapen.

Tjenestetilbudet ved SiO er ifølge rapporten i samsvar med loven og samarbeidets intensjoner. Revisjonen har ikke gjort vurderinger av om Frøya kommunes bruk er i samsvar med bidraget.

3. Oppfølging av folkehelsearbeidet
Fylkesmannen meldte om to avvik i forbindelse med tilsyn fra Fylkesmannen i 2013. Begge avvikene er rettet lukket, blant annet ved at kommunen har laget en folkehelseplan, utarbeidet en oversikt over helsetilstanden i kommunen og satt i verk en rekke tiltak på de ulike programområdene for å forbedre folkehelsen.

Vurdering:

Revisjonens anbefalinger
Revisjonen anbefaler rådmannen å fortsette arbeidet for å redusere sårbarhet knyttet til sykepleiefaglig kompetanse ved sykehjemmet ved korttidsfravær.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon
Sekretariatet anser rapporten for å svare til bestillingen fra utvalget. Den gir et bilde av utfordringene til Frøya kommune, men viser også at kommunen har satt i verk en rekke ulike tiltak for å bedre situasjonen.

Sekretariatet anbefaler at rapporten fremmes for kommunestyret med revisjonens anbefalinger som innstilling.

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
01.09.2016	**16/1915**	**147/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Mona Åsen	**217**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
147/16	Kommunestyret	01.09.2016

RAPPORT FRA SELSKAPSKONTROLL AV HAMOS FORVALTNING IKS

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget legger rapporten fram for kommunestyret med følgende innstilling:
Kommunestyret tar rapporten til orientering, og forventer at:

1. **Eierne gjør en vurdering av styresammensetning og praksis for valg av styre i tråd med revisjonens anbefalinger.**
2. **Selskapet sikrer at selvkostfondet brukes i samsvar med krav til selvkost.**
3. **Forskrift for husholdning i HAMOS vedrørende fritidsbebyggelse endres slik at den blir i tråd med krav fra Miljødirektoratet.**
4. **Selskapet og eierne sikrer at delegering av myndighet for innfordring av renovasjonsgebyret blir lik i eierkommunene.**

Kommunestyret ber formannskapet og kommunens eierrepresentant sørge for at dette etterkommes.

Kommunestyret ber om at det rapporteres om oppfølging av punktene i forbindelse med neste behandling av eierskapsmeldingen i kommunestyret.

Vedlegg:

1. BREV FRA KONTROLLUTVALGSSEKRETARIATET MIDT-NORGE IKS
2. PROTOKOLL FRA KONTROLLUTVALGET
3. RAPPORT FRA SELSKAPSKONTROLL HAMOS FORVALTNING IKS

Saksopplysninger:
I plan for selskapskontroll 2015-2016, vedtatt av Frøya kommunestyre, sak 146/14, fikk selskapskontroll av Hamos forvaltning IKS høyest prioritert. Kontrollutvalget behandlet i sak 5/15 en henvendelse fra kontrollutvalget i Hemne kommune om å delta i en felles selskapskontroll sammen med kontrollutvalgene i de øvrige eierkommunene. Kontrollutvalgene i kommunene Meldal, Skaun, Hitra, Agdenes og Snillfjord vedtok å delta i samarbeidet sammen med Hemne og Frøya.

Utformingen av selskapskontrollen har blitt til i dialog mellom kontrollutvalgene, sekretariatet og revisjonen. Selskapskontrollen er gjennomført som en selskapskontroll med forvaltningsrevisjon og er utført av Revisjon Midt-Norge IKS på vegne av kontrollutvalgene i de 7 samarbeidende kommunene.

I rapporten tar revisjonen utgangspunkt i følgende problemstillinger:

1. **Er eierstyring og selskapsledelse i HAMOS i samsvar med gitte føringer og anbefalinger?**

KS anbefaler at kommunene vedtar eierstrategier og årlig behandler eiermeldinger.

Revisjonen viser til at alle de 7 kommunene som rapporten gjelder har vedtatt eierstrategier, men bare to kommuner har behandlet eiermelding det siste året.
Frøya kommune oppfyller ikke anbefalingen om årlig behandling av eiermelding i kommunestyret.

Revisjonen skriver at selskapet oppfyller krav til representasjon og saker som skal behandles av eierne i representantskapet.

Når det gjelder selskapsledelsen legger revisjonen vekt på at styret skal ha nødvendig kompetanse til å lede selskapet. Revisjonen viser til at selskapet har vedtektsfestet bruk av valgkomité, men at det ikke er stilt spesifikke kompetansekrav eller gjort dokumenterte vurderinger av kompetansen. Det er etablert praksis at kommunene nominerer kandidater til valgkomiteen, men revisjonen mener at denne endres noe. Man bør først definere kravene til kompetanse i styret, deretter formidle disse til kommunene, som så nominerer aktuelle kandidater.

Selskapet har 12 styremedlemmer, en fra hver kommune. Det er et høyere antall enn det selskapsavtalen og loven krever. Revisjonen mener at eierne bør vurdere denne sammensetningen. Styret består i hovedsak av politiske representanter fra kommunestyrene i eierkommunene. Revisjonen påpeker at eierne bør være særlig oppmerksomme på habilitetsutfordringer når ledende politikere sitter i styret. Det sitter 3 ordførere i styret, disse er særlig utsatt.

Ifølge revisjonen evaluerer styret eget arbeid og kompetanse i tråd med anbefalinger, har riktig kjønnsbalanse og har etablert etiske retningslinjer i tråd med KS-anbefalinger og lovverk.

2. **Sikrer HAMOS et tydelig skille mellom kommersiell virksomhet og monopolvirksomheten?**

Det går fram av rapporten at selskapet har etablert adskilte regnskaper for avfallsområdene husholdning, fritid og slam i tråd med lovkrav. Husholdningsavfallet skal kreves inn til selvkost, og eventuelt overskudd av den innkrevede avgiften settes av til selvkostfond. Midler som avsettes til fond skal brukes i løpet av fem år, for å sikre at avgiftene kommer abonnentene til gode. Fondene har hatt overskudd i fem år, dette strider med retningslinjene for beregning av selvkost. For å ivareta retningslinjene må selskapet ifølge revisjonen bygge ned fondene.

Revisjonen viser til at Hamos forvaltning også tilbyr tjenester innen næringsavfall, innfordring av renovasjonsgebyr og avfallsbehandling, noe som har tilført selskapet
9,1 millioner i utbytte de siste 5 årene. Dette har blitt tilført egenkapitalen i selskapet.

3. **Er det organisatoriske skillet av ledende roller i konsernet HAMOS i samsvar med anbefalinger?**

Lovverket stiller krav til organisatoriske skiller mellom kommersiell virksomhet og monopolvirksomhet for å unngå rolleblanding og kryssubsidiering. Revisjonen påpeker at det ikke sitter styremedlemmer fra morselskapet i datterselskapene.
Personer i ledelsen i morselskapet sitter i styrene i datterselskapene. Det er opprettet ordninger for å avverge habilitetsproblemer i anbudsprosesser som følge av dette. Revisjonen mener at det er viktig at selskapet er oppmerksom på samfunnsdebatten som trekker i retning av enda strengere krav til skille mellom monopol og konkurransevirksomhet.

Revisjonen skriver at Hamos mangler verktøy for eierstyring av datterselskaper, men peker på at det er positivt at arbeid med dette er i gang.

4. **Utføres tømmerrutiner, hytterenovasjon og differensiering av avfallsgebyr i samsvar med krav?**

Ifølge revisjonen har Hamos forvaltning etablert rutiner som sikrer likebehandling av abonnentene. Andelen klager er redusert og vurderes som lav i 2015.

Revisjonen viser til at Miljødirektoratet har kommet med en ny tolkning av forurensningsloven, som innebærer at det ikke er anledning til å frita fritidsboliger

fra renovasjonsavgift på generelt grunnlag. Orkdal og Skaun kommuner har ikke hytterenovasjon i dag. Revisjonen påpeker at forskriften i eierkommunene til Hamos derfor må endres for å bli i tråd med regelverket.

Selskapet har en differensiering av avfallsgebyr for å motivere til reduksjon av avfall, noe som er i samsvar med dagens krav.

5. **Fattes det vedtak om delegert myndighet for innkreving av renovasjonsgebyr fra den enkelte eierkommune til selskapet?**

Eierkommunene har overført ansvar og myndighet til innfordring av renovasjonsgebyret til Hamos forvaltning, men overføringen av ansvar er forskjellig mellom kommunene etter at Frøya og Hitra kommune kom inn i selskapet i 2006. Revisjonen mener dette bør gjøres likt for alle kommunene.

Revisors anbefalinger
På bakgrunn av de vurderingene som er oppsummert over anbefaler revisjonen å:

- Vurdere styresammensetning i lys av rapportens merknader, samt ut fra selskapets fremtidige behov
- Sikre at avsatt overskudd i selvkostfondet brukes i samsvar med krav til selvkost
- Endre forskrift for husholdning i HAMOS vedrørende fritidsbebyggelse, slik at den blir i samsvar med nye avklaringer fra miljødirektoratet
- Sikre lik delegering av myndighet for innfordring av renovasjonsgebyret hos eierkommunene i HAMOS

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon
Sekretariatet mener rapporten belyser en rekke sentrale problemstillinger knyttet tileierstyring og drift av Hamos forvaltning IKS, og anbefaler at kontrollutvalget leggerden fram for kommunestyret med en oppfordring om å følge opp revisors anbefalinger. Sekretariatet mener det er hensiktsmessig at det rapporteres om oppfølgingen i forbindelse med rulleringen av eierskapsmeldingen.

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
01.09.2016	**16/853**	**148/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Kristin Strømskag	**144**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
30/16	Formannskapet	05.04.2016
86/16	Formannskapet	21.06.2016
/	Kommunestyret	
148/16	Kommunestyret	01.09.2016

KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2016 - 2020

Forslag til vedtak:

Kommunestyret i Frøya kommune vedtar kommunal planstrategi for Frøya kommune 2016-2020, datert 19.08.16, jamfør Plan- og bygningslovens § 10-1.

Behandling/vedtak i Formannskapet den 21.06.2016 sak 86/16

Vedtak:
Formannskapet i Frøya kommune vedtar å offentliggjøre kommunal planstrategi 2016-2020 i 30 dager før vedtak i kommunestyret, jamfør Plan- og bygningslovens § 10-1.

Enstemmig.

Formannskapets behandling i møte 21.06.16:

Behandling/vedtak i Formannskapet den 05.04.2016 sak 30/16

Vedtak:
Formannskapet i Frøya kommune vedtar at det skal utarbeides en kommunal planstrategi for perioden 2016-2020, jamfør plan- og bygningslovens § 10-1.

Enstemmig.

Vedlegg:
Kommunal planstrategi for Frøya kommune 2016-2020, datert 19.08.16.
Samlet kunnskapsgrunnlag
Innkomne innspill

Saksopplysninger:
Om lovbestemmelsen

Kravet om planstrategi er forankret i plan- og bygningslovens § 10-1:

> *Kommunal planstrategi*
> *Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling,*

herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves. (...)

Prosess
Formannskapet i Frøya kommune vedtok i sak 30/16 oppstart av utarbeidelse av kommunal planstrategi 2016-2020.

Etter dette vedtaket er det kjørt en administrativ prosess innen virksomheten Strategi og utvikling, i rådmannsteam og i lederforum for utarbeidelse av kommunal planstrategi med utfordringsbilde og vurdering av rullering av kommunale planer.

I tillegg ble det sendt ut invitasjon til sektormyndigheter og nabokommuner med oppfordring til å komme med innspill til planstrategien. Det kom innspill fra fire aktører. Disse ble innarbeidet i planstrategien. Kommunal planstrategi er også presentert i kommunens planforum.

I sak 86/16 vedtok formannskapet å offentliggjøre kommunal planstrategi 2016-2020 i 30 dager, jamfør Plan- og bygningslovens § 10-1, med høringsfrist 16.august 2016.
I denne perioden kom det inn 5 innspill fra:

- Fiskeripolitisk utvalg i Frøya Venstre
- Direktoratet for mineralforvaltning
- Kystverket Midt-Norge
- Fiskeridirektoratet
- Sør-Trøndelag fylkeskommune

Vurdering:
Under perioden med offentliggjøring av kommunal planstrategi i Frøya kommune 2016-2020 kom det inn 5 innpill/merknader. Under gjengis essensen i innspillene/merknader, disse ligger vedlagt i sin helhet. Rådmannens innstilling til innspillene listes under. Eventuelle endringer er innarbeidet i planstrategien, datert 19.08.16.

Aktør	Innspill/merknad/synspunkt	Rådmannens innstilling
Fiskeripolitisk utvalg i Frøya Venstre	Ønsker fokus på planområdene Næring og sysselsetting, og Langsiktig arealbruk. Ulike brukergruppenes – herunder den tradisjonelle fiskerinæringas – interesser må ivaretas for å unngå konflikter om arealbruk i sjøområdene. Fiskerinæringas egne organer må tas med på. Det må sikres et grundig politisk arbeid.	Tas til orientering. Planstrategien vektlegger de ulike interessene i kystsonen. Rullering av kommune-planens arealdel vil ha stort fokus på å gi forutsigbare rammer for fremtidig arealbruk i kystsonen gjennom å avklare overlappende interesser. Involvering og medvirkning vektlegges i kommunens videre planprosesser.
Direktoratet for mineralforvaltning (DMF)	DMF ga i forbindelse med invitasjon til innpill under oppstart av arbeidet med kommunal	Tas til orientering. Mineralressurser vil inngå som et naturlig tema under rulleringen av

	planstrategi, kommentarer omkring forvaltning av mineralressursene. DMF ser at Frøya kommune har merket seg dette, og forventer at mineralressurser tas inn som tema i rullering av kommuneplanens arealdel.	kommuneplanens arealdel.
Kystverket Midt-Norge	Sjøtransport og bruk av sjøareal bør inkluderes i kommende planarbeid. Planlegging bør gjennomføres hensiktsmessig, skånsomt og inkluderende. Tidligere vedtatte planer/plandokument bør vurderes for entydighet og koordinasjon. Anbefaler bruk av Kystinfo, Kystverkets karttjeneste for sjørelaterte opplysninger. Påpeker kommunens særlige plikt til sikkerhet og fremkommelighet i egne sjøområder, samt viktigheten av ROS-analyser i planleggingen. Vannforskriften gjør at vannregionene vil utarbeide helhetlige forvaltningsplaner. Fører til endringer i kommunens tiltaksporteføljе. Særlig oppmerksom på arealdisponeringen til næringsformål i sjø. Sikkerhet i farleden har høyest prioritet. Både land- og sjøområder må ses i sammenheng ved etablering av industriområder. Kommende planverk må tilrettelegge for fortsatt havnesikringsregime, jf. forskrift om sikring av havner.	Tas til orientering. Den fremtidige rulleringen av kommuneplanens arealdel vil inkludere både land- og sjøarealer og ses i sammenheng. Involvering og medvirkning vektlegges i kommunens videre planprosesser. Frøya kommune er opptatt av kunnskapsbasert planlegging gjennom å nyttiggjøre seg tilgjengelig informasjon, samt gjøre egne kartlegginger hvor dette ikke finnes. *Inkluderes i planstrategien.* Samfunnssikkerhet og beredskap, samt ROS-analyser er viet oppmerksomhet både i planstrategi og kommuneplanens samfunnsdel. Vannforskriften er inkludert som eget mål i kommuneplanens samfunnsdel. Rullering av kommunens hovedplan vann er også med bakgrunn i dette. Gjennom samtidig rullering av både sjø- og landarealer vil dette ses i sammenheng i planprosessen. Gjennom avtalen med Trondheim havn vil forskrift om sikring av havner følges opp.
Fiskeridirektoratet	Bør beskrive behovene for eventuelle planmessige avklaringer i forhold til konkurranse og eventuelle konflikter mellom ulike næringer og interessenter i kystsonen, samt viktige utfordringer både i sjøområdene og i strandsonen. Arealplanleggingen bør fastsette retningslinjer og tilstrekkelige arealer for langsiktig arealbruk i havområdene for ulike typer interesser/næringer. Er spent på hvordan Frøya kommune vil benytte *Interkommunal kystsoneplan for Sør-*	Tas til orientering. Planstrategien vektlegger de ulike interessene i kystsonen. Rullering av kommune-planens arealdel vil ha stort fokus på å gi forutsigbare rammer for fremtidig arealbruk i kystsonen gjennom å avklare overlappende interesser. Frøya kommune er opptatt av kunnskapsbasert planlegging gjennom å nyttiggjøre seg tilgjengelig informasjon.

	Trøndelag (Kysten er klar) i videre planprosesser. Vektlegger viktigheten av involvering fra næringer, interesseorganisasjoner, regionale og statlige myndigheter tidlig i planprosessen for å avklare planleggingsbehov og kunnskapsinnhenting.	Interkommunal kystsoneplan vil naturlig være en av disse kunnskapsgrunnlagene. Involvering og medvirkning vektlegges i kommunens videre planprosesser. Næringsliv, interesseorganisasjoner, statlige og regionale mundigheter vil omfattes av dette.
Sør-Trøndelag fylkeskommune	Oppsummerer hovedtrekkene i utfordringsbildet og planrulleringene i planstrategien. Sier i tillegg at planstrategien gir god oversikt og fremstår som realistisk. Utover dette ingen kommentarer.	Tas til orientering.

Planstrategien er utarbeidet gjennom en lengre prosess med involvering administrativt, politisk, invitasjon til innspill og offentliggjøring. På bakgrunn av dette tilrådes at kommunestyret i Frøya kommune vedtar kommunal planstrategi 2016-2020 for Frøya kommune, datert 19.08.16, jamfør Plan- og bygningslovens § 10-1.

Forhold til overordna planverk:
Nytt kommunalt planhierarki ble vedtatt som en del av kommuneplanens samfunnsdel i 2015. Planstrategien har gjennom utfordringsbildet og prioritering av planoppgaver tatt utgangspunkt i blant annet planprogram til kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens samfunnsdel.

Økonomiske konsekvenser:
Forslag til planstrategi omfatter flere planrulleringer som vil ha ressursmessige konsekvenser, uten at det er mulig å tallfeste dette på nåværende tidspunkt.

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
01.09.2016	**16/976**	**149/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Stian Aspaas Haugen	**PLAN 1620201304**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
102/16	Hovedutvalg for forvaltning	18.08.2016
149/16	Kommunestyret	01.09.2016

REGULERINGSPLAN - SULA, VASSØYA, STRANGØYA OG FØLINGEN

Forslag til vedtak:

I henhold til Plan- og bygningslovens § 12-12, vedtar Frøya kommune å egengodkjenne reguleringsplanen for Sula, Vassøya, Strangøya og Følingen, som vist på plankart datert 04.04.16, med planbestemmelser datert 07.07.16 og planbeskrivelse datert 30.03.16.

Behandling/vedtak i Hovedutvalg for forvaltning den 18.08.2016 sak 102/16

Vedtak:
I henhold til Plan- og bygningslovens § 12-12, vedtar Frøya kommune å egengodkjenne reguleringsplanen for Sula, Vassøya, Strangøya og Følingen, som vist på plankart datert 04.04.16, med planbestemmelser datert 07.07.16 og planbeskrivelse datert 30.03.16.

Enstemmig.

Vedlegg:

1. Planbeskrivelse, datert 30.03.16
2. Plankart, datert 04.04.16
3. Planbestemmelser, datert 07.07.16
4. Høringsuttalelse Sula Fiskarlag, datert 17.08.14
5. Høringsuttalelse Sør- Trøndelag fylkeskommune, datert 25.06.14
6. Høringsuttalelse Fylkesmannen i Sør- Trøndelag, datert 27.08.14
7. Høringsuttalelse Fylkesmannen i Sør- Trøndelag, datert 22.04.16
8. Høringsuttalelse Kystverket, datert 23.07.14
9. Høringsuttalelse Statens vegvesen, datert 26.06.14
10. Høringsuttalelse Trønder Energi Nett AS, datert 20.08.14
11. Sammenfatning innkomne høringsuttalelser 2.gangsbehandling, udatert
12. Saksfremlegg/Sammenfatning innkomne høringsuttalelser 1.gangsbehandling, datert 30.05.14
13. ROS- analyse, datert 18.03.16

Øvrige dokumenter (ikke vedlagt):

1. Plankart, datert 09.05.14
2. Bestemmelser, datert 09.05.14
3. Beskrivelse, datert 09.05.14

Saksopplysninger:

Innledning:

Reguleringsplan for Sula, Strangøya, Vassøya og Følingen ble det varslet oppstart på den 04.06.13 av Kystplan på vegne av tiltakshaver Frøya kommune. Plan var opp til 1.gangsbehandling den 21.11.13 og 2.gangsbehandling den 12.06.14. Det er foretatt justeringer i plankart, bestemmelser, planbeskrivelse og laget ROS- analyse. Det er i tillegg innhentet en ytterligere uttalelse fra Fylkesmannen i Sør- Trøndelag. Det er foretatt de nødvendige endringer, og plan legges ut til sluttbehandling.

Beskrivelse av området.

Selve planområdet strekker seg på sørsiden av veien fra Vassøya til Føllingen pluss et mindre område nord for veien på Vassøya. Området er svært flatt og sjønært med lyngvegetasjon og berg. Det er flere mindre dammer i de ubebygde områdene. Bebyggelsen er i dag på de to vestlige øyene. Bebyggelsen er i dag på de to vestlige øyene. Bygningsmassen varierer men består i hovedsak av 2 etasjer med ulik utforming av loft. Flere av husene har uthus. I sundet mot Føllingen ligger det flere naust på vestsiden og noen få på østsiden.

Planområdet og forhold til overordnet plan:

Planen omfatter de tre områdene som er regulert til Utleie/bolig/fritid (UBF), LNF og naustområdene på sørsiden av veien i kommuneplanens arealdel. Det er 23 bebygde bolig/fritidstomter og 10 bygde naust/sjøhus her fra før. Planforslaget holder seg i hovedsak innenfor kommuneplanens regulerte formål, med det unntak at det er tatt inn en et større utvidet nautområde og det er fjernet et området avsatt til bolig/fritdsbolig sør i planområdet.

Beskrivelse av plan:

I nytt forslag er den sørlige delen av det midterste utleie/bolig/fritidsområdet (Figur 2) endret til Naturformål. Dette fordi området ikke egner seg til bygging av hus på grunn av mye småkupert terreng og små dammer. Et allerede etablert naustområde på østsiden av sundet er også nytt i forhold til kommuneplanen. Det nye planforslaget holder seg innenfor kommuneplanens regulerte formål.

Det er foretatt en vurdering av området for utvidelse av bolig/fritidstomter og naustområder. Gjennom befaring på Sula er områdene som ligger sør og sørøst for det vestligste boligområdet (A) og det midtre boligområdet (B) ansett uegnet for bolig/fritidsboligbygging. Dette er på grunn av småkupert topologi med en god del små dammer uten utløp. Ny plan vil derfor ha et mindre område regulert til bolig/fritid enn det som er i kommuneplanens arealdel.

Formålsområder i plan er avsatt til:

- *Bolig/fritidsbolig (A, B og C).*
- *Naust*
- *Lekeplass*
- *Kjøreveg og annen veigrunn*
- *Parkering*
- *Turvei*
- *Naturformål*
- *Friluftsområdet i sjø og vassdrag*
- *Friluftsområdet i sjø og vassdrag med tilhørende strandsone*
- *Ferdsel*
- *Faresone- høyspentanlegg*
- *Sikringssone*
- *Betemmelsesområde #1.*

Hensikten med plan er å se på muligheter for naustområder og bolig/fritidstomter innenfor kommuneplanens begrensning. Det er derfor lagt vekt på å får til en god utforming av disse områdene ut ifra eksisterende bebyggelse og topografi i området.

Planen for området gir mulighet for to områder med tomter (B og C). I tillegg er det eksisterende området (A) fullt utbygd. I område C er det plass til 10 tomter. Alle tomtene vil ligge innenfor område avsatt til utleie/bolig/fritidsbolig i kommuneplanens arealdel med unntak av østligste hjørne på tomt C10.

Alle tomtene er kombinert fritidsbolig-/boligtomt. Tomtestørrelsen er derfor satt til under 800 m^2 ut fra Frøya kommunes retningslinjer på tomtestørrelse for fritidsboliger. BYA er satt til 180 m^2 for boliger og 140 m^2 for fritidsboliger. I tillegg er maks grunnflate for bolig satt til 100 m^2 og maks grunnflate for fritidsboliger er satt til 80 m^2 for å begrense størrelsen på hovedbygningene. Samtidig er det god plass til parkering, garasje/uthus og platting/veranda gjennom maks BYA for både bolig og fritidsbolig.

Det er planlagt nye områder for naust (N) både på øst og vestsiden av sundet ved Føllingen. På vestsiden blir det regulert et område sør for eksisterende nausttomter etter grensene i kommuneplanen. På østsiden av sundet blir det regulert et nytt naustområde som er noe større en det gamle området. Naustene er tenkt for småbåter. Maks størrelse på tomt er satt til 65m^2. Utforming av naust følger Frøya kommunes retningslinjer, som er 40m^2.

Det er ikke planlagt å ha flytebrygge i sundet men kun naust for oppbevaring av småbåt og tilhørende utstyr. Det er ikke mulighet for å ha anordninger i sjø som kan hindre ferdsel. Det tillates ikke utfylling/mudring i sjø, da det er registrert kamskjell i området. Naust kan eventuelt settes på peler.

Det er i tillegg avsatt et lite områdetfor lekeplass, en offentlig parkeringsplass foruten plassene som blir utarbeidet på egen tomt, turvei, friluftsområder på lang og i sjø, tillegg til at det avsatt plass til ny nettstasjon.

Virkninger av plan:

Planområdet er i all hovedsak er videreføring av arealene avsatt i kommuneplanens arealdel, vil således medføre små endringer innenfor planområdet.

På grunn av den relativt flate topologien i området er det lagt inn begrensinger på byggehøyde tilknyttet formålsområdet bolig/fritidsbolig. Dette er gjort med tanke på eksponering/silhuettvirkning, særlig for området C slik at det får et felles arkitektonisk uttrykk. Plassering av formålsområdet og bebyggelse vil ikke medføre dårlig solforhold slik rådmannen vurdere det. For det nye feltet (felt C) vil man få god utsikt mot sørøst til nordøst, men begrensning i utsikt mot vest og øst, på grunn av naust og annen bebyggelse.

Det er kun lagt opp til bygging av naust i plan og ikke småbåthavn/flytebrygger. Sundet er relativt smalt, slik at det viktig at man ikke legger til rettes for tiltak i sjøen som vil være til hinder for ferdsel fram og tilbake til naustene. Det er i kommuneplanens arealdel regulert inn areal til småbåthavn, nord for innløpet til naustområdet.

ROS- analyse:

Faremomenter identifisert etter ROS- analyse, er tilknyttet naturgitte forhold, da i hovedsak flom/havnivåstigning og vind. Forhold knyttet til vind må avgjøres gjennom byggesøknad, mens flom/havnivåstigning er ivaretatt gjennom bestemmelse § 1.1, ellevte ledd.

For å ivareta kamskjell forekomsten er det lagt inn forbud mot tiltak i sjø, og det er lagt til rette for friluftsliv ved at man legger inn felles parkering og stier.

- Området er flatt og sjønært, og det kan være risiko for flom/havstigning. Vurderer at tiltak ikke er nødvendig, da det er lite sannsynlig at det blir store ødeleggelser ved stormflo, ettersom alle områdene ligger lite bølgeutsatt til.

- Området ligger i aktsomhetsområde for radongass, sikringstiltak iht. TEK10 for nye bygninger.
- Det kan være svært sterk vind på Sula. Forventede fremtidige klimaendringer gjør at man må være forberedt på flere dager med sterk vind. Vindstyrke tas hensyn til ved prosjektering av bygninger.
- Det er registrert kamskjell med verdi svært viktig i sundet mot Følingen. Det legges inn bestemmelse mot at det ikke tillates inngrep som utfylling/mudring i sjø, naust kan settes på peler.
- Sula er en del av et større registrert friluftslivsområde med verdi svært viktig. Det tilstrebes å tilrettelegge for allmennhetens tilgang, ved at det etableres parkeringsplass og turstier som gir økt tilgang til sjø og fellesarealer.
- Det går en høyspentkabel gjennom planområdet. Det legges inn 8 m faresone på kart på hver side av høyspentkabel.

Merknader i forbindelse med kunngjøring av planoppstart:

Innkomne høringsuttalelse.	**Tiltak/forslag til løsning**
Sula Fiskarlag 17.08.14 Mener Vasshaugen MÅ reguleres til bolig/fritid, pga. teknisk infrastruktur og beliggenhet.	Å regulere Vasshaugen til bolig/fritidshus vil føre til større krav til infrastruktur.
Sør- Trøndelag Fylkeskommune 25.06.14 Viser til første høringsuttalelse datert 07.01.14, og har etter de foretatte endringer ingenting å utsette på det nye planforslaget. Minner om aktsomhetsplikten, jfr. kml. §8.	Endringer er foretatt ved 1.gangsbehandling. Bestemmelse § 7.1 ivareta aktsomhetsplikten, jfr. kml. §8.
Kystverket 23.07.14 Plan ser ikke ut til å berøre deres anlegg og avtaler. Ingen bemerkninger.	Ok. Ingen bemerkninger.
Statens vegvesen 26.06.14 Henviser til forrige uttalelse, og ber om at siktlinjer i forbindelse med avkjørsler til Fv. 437 inntegnes. Ber også om at det inntegnes en avkjørsel fra fylkesvegen til parkeringsplass nord	Siktlinjer og avkjørsel fra fylkesvegen til parkeringsplass i nord tegnes inn på plankartet.

i planen.	
Trønder Energi 20.08.14 I området for ny bebyggelse C, er det ingen strømforsyning i dag. Må settes av areal for ny nettstasjon. Må oppfylle visse krav: 5 meter fra nærmeste bebyggelse beregnet for permanent opphold, tilgjengelig fra vei. Se forslag inntegnet på kart.	Område for nettstasjon tegnes inn på plankart markert med #1 i plankart.
Fylkesmann 27.08.14 og 22.04.16 -27.08.14: Viser til ny lovgivning og at det må utarbeides ROS- analyse. Vurder hvordan fremtidige klimaendringer påvirker planen. -22.04.16: Anbefaler at det tas inn bestemmelse omkring høydeplassering av bygg, i forhold til havnivåstigning.	-ROS- analyse er utarbeidet, se vedlegg til sak. -Det tas inn bestemmelse om at ny bolig/fritidsbolig må plasseres på minimum kote +3, jfr. bestemmelse § 1.1, ellevte ledd.

Vurdering i henhold til naturmangfoldlovens §§ 8- 12 (jf. nml § 7).

- § 8 Kunnskapsgrunnlaget: Når det gjelder kravet til kunnskap om naturmangfoldet i Naturmangfoldsloven § 8, så er Artsdatabankens artskart og Naturbasen til Direktoratet for naturforvaltning sjekket. Av disse basene fremkommer det ingen registreringer av prioriterte arter, truede artet eller nær truede arter. Det finnes heller ikke registreringer av utvalgte naturtyper, eller truede og nær truede naturtyper. Det er registrert kamskjellforekomster med verdi svært viktig, dette hensyntas i planarbeidet. Det er ikke kommet inn opplysninger om at det finnes arter eller naturtyper som ikke er registrert i artskart og naturbasen.

- § 9 Føre- var- prinsippet: Det er liten sannsynlighet for at tiltakene som følges av planen vil gi vesentlig skade på naturmiljøet. For å unngå skade på kamskjellforekomsten legges det inn bestemmelse om at det ikke tillates utfylling/mudring i sjø.

- § 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning: Bolig/fritidsbebyggelse og naustområder er plassert slik at belastningen på området er minst mulig. En har valgt å endre formål på den sørlige delen av den midterste utleie/bolig/fritidsområdet i kommuneplanen til naturformål, da området ikke egner seg til bygging på grunn av småkupert terreng og små dammer. Dette medfører at utbyggingen blir mer konsentrert og samlet i nærheten av fylkesveien, og belastningen på økosystemet blir mindre.

- § 11 Kostnadene ved en miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver: Unødvendige terrenginngrep som graving og sprenging ved bygging av bolig/fritidsbebyggelse er ikke tillatt, såfremt det ikke er

nødvendig. Eventuelle sår i landskapet revegeteres naturlig. Skjæring/fylling i tilknytning til veg og parkeringsplass skal gis et tiltalende utseende.

- § 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder: Det er lagt inn bestemmelser som angir at bruk av naturområder, turveier og ferdsels-/friluftsområder i sjø skal skje på en skånsom måte. Kjøring på turstier er kun tillatt under bygging av naust.

Vurdering:
Planforslaget viderefører i stor grad formålsområdene avsatt i dagens kommuneplan, men utvider naustområdet og lar den del av bolig/fritidsbolig områdene øst, sør og vest i planområdet bli grøntområder. Dette gjøres på grunn av delvis noe vanskelige topografiske og geografiske forhold, i tillegg er det kommet en del innspill på disse områdene i tdligere høringsrunder. Planforslaget legger til rette for en fornuftig utvidelse og innskrenkelse av området, og sørger for en god helhetlig løsning, med tanke på hva som er langsiktige realistiske byggbare områder. Bestemmelsene for bolig/fritidsboligområdene ivaretar et relativt godt arkitektonisk uttrykk på ny bebyggelse. Plassering av formålsområdet og bebyggelse vil ikke medføre dårlig solforhold slik rådmannen vurderer det. For det nye feltet (felt C) vil man få god utsikt mot sørøst til nordøst, men begrensning i utsikt mot vest og øst, på grunn av naust og annen bebyggelse.

Planen ivaretar veldig godt tur- og friluftsområdene, ikke bare innenfor planområdet, men også for nærområdet som helhet. Området tilrettelegges for flere ved at det reguleres inn fellesparkeringsplass og viktige turområder forblir urørt. Plan vil ikke medføre noe særlig økt trafikk, og problemer knyttet til støy er vurdert til å ikke være relevant. Det er ikke tatt inn trafikksikkerhetstiltak knyttet til gangvei eller gang- og sykkelvei, da trafikken på Sula ikke tilsier at dette vil være nødvendig, og det er mulig å ferdes utenom vei i planområdet.

Bestemmelser til naust og bolig/fritidsbolig følger normene og bestemmelsene satt i kommuneplanens arealdel. De vurderes derfor av rådmannen som tilfredsstillende. Det er ikke tatt med småbåthavn i planforslaget, da det regulert inn småbåthavn nord for planområdet. Dette er vurdert til å dekke behovet for båtplaser tilstrekkelig, slik at det ikke er nødvendig å regulere inn ytterligere areal.

Sula er et området som kan utsettes for store naturkrefter, og det er derfor tatt inn bestemmelse knyttet til stormflo/havnivåstigning. Forekomsten av kamskjell er godt ivaretatt gjennom bestemmelser og plankart. Øvrige tiltak ivaretas gjennom byggesøknad og TEK10.

I henhold til Plan- og bygningslovens § 12-12, vedtar Frøya kommune å egengodkjenne reguleringsplanen for Sula, Vassøya, Strangøya og Følingen, som vist på plankart datert 04.04.16, med planbestemmelser datert 07.07.16 og planbeskrivelse datert 30.03.16.

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
01.09.2016	**16/2351**	**150/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Bjørnar Grytvik	**M55**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
105/16	Formannskapet	23.08.2016
150/16	Kommunestyret	01.09.2016

SØRSKAGET BOLIGFELT - KOMMUNAL UTVIDELSE AVLØPSANLEGG

Forslag til vedtak:

Kommunen aksepterer å dekke kostnadene for en utvidelse av avløpsrenseanlegget for Sørskaget boligfelt under følgende forutsetninger:

1. **Renseanlegget dimensjoneres for 20 stk ekstra boliger (100 pe) og kommunen dekker merkostnadene for dette (ca. kr. 800.000,- ekskl. mva)**
2. **Kostnadene belastes budsjettposten 551326 Kloakkutbygging**
3. **Kommunen overtar anlegget når minst 10 boligenheter i Sørskaget boligfelt er ferdigstilt og tatt i bruk som opprinnelig forutsatt i søknad om kommunal overtakelse, sak nr. 77/16 (arkivsak 16/1626) eller så snart èn av de eksisterende boligene er tilknyttet anlegget**

Behandling/vedtak i Formannskapet den 23.08.2016 sak 105/16

Vedtak:
Kommunen aksepterer å dekke kostnadene for en utvidelse av avløpsrenseanlegget for Sørskaget boligfelt under følgende forutsetninger:

1. Renseanlegget dimensjoneres for 20 stk ekstra boliger (100 pe) og kommunen dekker merkostnadene for dette (ca. kr. 800.000,- ekskl. mva)
2. Kostnadene belastes budsjettposten 551326 Kloakkutbygging
3. Kommunen overtar anlegget når minst 10 boligenheter i Sørskaget boligfelt er ferdigstilt og tatt i bruk som opprinnelig forutsatt i søknad om kommunal overtakelse, sak nr. 77/16 (arkivsak 16/1626) eller så snart èn av de eksisterende boligene er tilknyttet anlegget

Vedlegg:
§18-1 Plan- og bygningsloven –Opparbeidelsesplikt og refusjon av utgifter til veg, vann og avløp mv.
§25 Forurensningsloven – Utgifter til anlegg, drift og vedlikehold av avløpsanlegg
§27-2 Plan- og bygningsloven - Avløp
Resipientvurdering Veisan-Espneset
Situasjonskart avskjærende avløpsledninger Måsøval

Øvrige dokumenter (ikke vedlagt):
16/1626 SØRSKAGET BOLIGFELT - KOMMUNAL OVERTAKELSE VANN- OG AVLØPSANLEGG

Saksopplysninger:
Kommunen har vedtatt å ta over vann- og avløpsanlegget for Sørskaget boligfelt når minst 10 stk boliger er tilknyttet anlegget og tatt i bruk. Avløpsanlegget består bl.a. av et kjemisk renseanlegg som er dimensjonert for

dette antall boliger (kapasitet 50 pe). Anlegget har høy rensegrad og utslippet fra anlegget gir såkalt "badevannskvalitet", noe som var en forutsetning for å kunne slippe vannet ut i Måsøvalen. Årsaken til at feltet er pålagt denne rensegraden er at Måsøvalen er en sårbar resipient. Hele strekningen fra Veisanfjorden, via Måsøvalen og helt opp til Nordskagsvaet og Espneset, er omkranset av en terskel som gir liten vanngjennomstrømning og som dermed fører til dårlig vannutskifting. Dette gjør denne resipienten lite egnet til mottak av avløpsvann og er av marinbiologer klassifisert som meget sårbar (se vedlagte sårbarhetsanalyse/kart). Målinger foretatt av Salmar viser at det fortsatt er for høye konsentrasjoner av tarmbakterier, bl.a. E-coli, i Nordskagsvaet. Dette etter at kommunen har fjernet alt kommunalt utslipp av avløpsvann til denne resipienten gjennom etableringen av ny avløpsledning med utslipp lokalisert på dypt vann utenfor Nordskagsvaet. Dette tyder på at tilførselen av dårlig renset avløp fra spredt bebyggelse er stor og at kommunen bør gjennomføre en sanering/opprydding i hele dette området. Når det gjelder Måsøvalen spesielt, så er det gjennom mange år blitt sluppet ut mye dårlig renset avløpsvann fra eksisterende boliger i området, noe som har medført at den i dag fremstår i dårlig økologisk og miljømessig forfatning. Alle kommuner i Norge er gjennom EU's vanndirektiv pålagt å bringe alt forurenset vann tilbake til god økologisk og miljømessig tilstand innen 2021 og det er derfor viktig at også Frøya kommune tar ansvar og gjennomfører en opprydding av utslippene fra eksisterende eiendommer i slike områder. Den pågående etableringen av et nytt avløpsrenseanlegg for Sørskaget boligfelt gir muligheten til å rydde opp i eksisterende avløpsforhold i valen ved å dimensjonere renseanlegget for tilknytning av de eksisterende eiendommene som ligger i rimelig nærhet av det nye renseanlegget. Dette er en bedre løsning enn om hver enkelt eiendom blir pålagt å etablere hvert sitt minirenseanlegg, noe som ellers vil være alternativet.

Vurdering:

Kostnader
Et eventuelt pålegg for eksisterende boliger (ca. 20 stk) om å tilknytte seg avløpsanlegget for Sørskaget boligfelt, vil medføre at renseanlegget må oppdimensjoneres fra 50 pe til ca. 150 pe. Kommunens kostnadsandel for dette er ca. 800.000,- ekskl. mva. I tillegg kommer kostnader i forbindelse med etablering av kommunale oppsamlingsledninger (avskjærende ledninger) for avløpene fra boligene (se vedlagte situasjonskart). Dette kan estimeres til ca. 1.4 mill. Totale kostnader for å etablere et nytt kommunalt avløpsanlegg for dette området vil da beløpe seg til ca. 2.2 mill. kroner.

Avløpsavgifter
Kommunal overtagelse av private avløpsanlegg med tilhørende opprydding av avløp fra spredt bebyggelse vil kunne medføre høyere avløpsavgifter for alle abonnenter som er tilknyttet kommunale avløpsanlegg. For å minimalisere avgiftsøkningen, vil administrasjonen i et separat saksfremlegg, foreslå at kommunen innfører en ny praksis hvor det i slike tilfeller vil kreves refusjon fra alle tilknyttede eiendommer. I henhold til Hovedplan for avløp i perioden 2017-2027, som blir lagt frem til høring innen kort tid, vil kommunen stå overfor store utfordringer og kostnader i forbindelse med avløpsopprydding. Uten innføring av refusjon fra berørte eiendommer vil avgiftsøkningen bli høy.

Med hjemmel i §25 i Forurensningsloven og §18 i Plan og bygningsloven kan kommunen vedta at det skal innføres refusjonsplikt fra eksisterende eiendommer som blir pålagt å tilknytte seg til nye eller eksisterende kommunale avløpsanlegg. Normalt akseptable kriterier for refusjon er at størrelsen på beløpet som skal refunderes til kommunen er 2 G (pr. 2016: kr. 92.576,- x 2 = 185.152,-) og at kommunen selv kan avgjøre hvorvidt hele utbyggingskostnadene eller deler av dette skal dekkes via refusjon. Hvis vi kalkulerer med at tilknyttede boliger skal dekke 50% av anleggskostnadene, ca. kr. 1,1 mill. vil det oppnås en refusjon på ca. kr. 55.000,- pr. eiendom. Kostnadene til eventuelle nye private stikkledninger fra bolig til kommunal avskjærende avløpsledning bekostes av den enkelte eiendom.
Ved å vedta foreslått refusjonsordning vil de kommunale kostnadene med dette avløpsanlegget beløpe seg til ca. kr. 1,1 mill, noe som må sies å være svært akseptabelt sett i forhold til antall berørte eiendommer og nytteverdien av tiltaket. I tillegg vil alle eiendommene som blir tilknyttet det nye avløpsanlegget (også de nye boligene i Sørskaget boligfelt) måtte betale standard kommunal tilknytningsavgift, for tiden kr. 3.245,- for bolig under 60 m2, kr. 5.470,- for bolig over 60 m2 og kr. 4.312,- for fritidsbolig. Dette vil gi totalt ca. Kr. 150.000,- i engangsavgift.
Økningen av nivået på den kommunale årsavgiften for avløp som følge av etableringen av dette anlegget, vil dermed bli ubetydelig.

Anbefaling

Administrasjonen anbefaler at kommunen dekker kostnadene for en utvidelse av avløpsrenseanlegget for å kunne tilknytte avløp fra eksisterende spredt bebyggelse rundt Sørskaget boligfelt, hjemlet i Pbl §27-2. Dette som et ledd i kommunens målsetning om å bringe alt forurenset vann tilbake til god økologisk og miljømessig tilstand innen 2021. Kommunal andel av anleggskostnadene kan også reduseres ved kommunalt vedtak om å innføre refusjonsplikt for berørte eiendommer ved denne type avløpsutbygginger.

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
01.09.2016	**16/2000**	**151/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Siv-Tove Skarshaug	**C83 &16**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
103/16	Formannskapet	23.08.2016
151/16	Kommunestyret	01.09.2016

SØKNAD OM PERMISJON FRA POLITISKE VERV TOVE MERETE VEDAL

Forslag til vedtak:

Ut fra kommunelovens § 15. pkt. 2 som sier: Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad frita, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjøtte sine plikter i vervet.
Tove Merete Vedal innvilges ut fra dette permisjon fra sine verv fra august 2016 og ut august 2017.

Behandling/vedtak i Formannskapet den 23.08.2016 sak 103/16

Vedtak:
Ut fra kommunelovens § 15. pkt. 2 som sier: Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad frita, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjøtte sine plikter i vervet.
Tove Merete Vedal innvilges ut fra dette permisjon fra sine verv fra august 2016 og ut august 2017.

Vedlegg:

Søknad fra Tove Merete Vedal.

Saksopplysninger:

Rep. Tove Merete Vedal søker om permisjon fra sine politiske verv i Frøya kommune fra august 2016 til til og med august 2017.
Årsak til søknaden er at familien skal reise bort på langtur.Vedal blir i denne perioden ikke tilgjengelig for å skjøtte sine plikter som politiker i Frøya kommune.

Vedal er fast medlem i Kommunestyrer for Venstre og 1.vararepr. I hovedutvalg for drift for Venstre.

Vurdering:

Dersom Tove Meret Vedal får innvilget permisjon:

- Halgeir Arild Hammer vil tre innsom fast medlem i kommunestyret

Kommuneloven § 16.pkt. 2 om Opprykk og nyvalg.
«Hvis medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget trer endelig ut eller får varig forfall, trer varamedlemmer fra vedkommende gruppe inn i deres sted i den nummerorden de er valgt hvis organet er valgt ved forholdsvalg. Er et kommunestyre valgt ved flertallsvalg, trer varamedlemmer inn i den nummerorden de er valgt.»

Følgende nyvalg må foretas dersom permisjon innvilges:

Valg på 1. vararep. For Venstre i hovedutvalg for drift.

Kommunelove § 15. pkt. 2 om Uttreden. Suspensjon.
«Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad frita, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjøtte sine plikter i vervet.»

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
01.09.2016	**16/2463**	**152/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Jan Otto Fredagsvik	**X31 &13**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
152/16	Kommunestyret	01.09.2016

HØRING - NÆRPOLITIREFORMEN

Forslag til vedtak:

Sakspapirene blir ettersendt.

Vedlegg:

Saksopplysninger:

Vurdering:

Forhold til overordna planverk:

Økonomiske konsekvenser:

Budsjettpost/kontostreng:
Debet *kontostreng*/beløp
Kredit *kontostreng*/beløp

Ny saldo på den konto som blir belastet:

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
01.09.2016	**16/2455**	**153/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Siv-Tove Skarshaug	**033**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
153/16	Kommunestyret	01.09.2016

ORDFØRERS ORIENTERING

Saknr: 154/16

FRØYA KOMMUNE

Kommunestyret		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
01.09.2016	**16/2457**	**154/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Siv-Tove Skarshaug	**033**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
154/16	Kommunestyret	01.09.2016

RÅDMANNS ORIENTERING

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Siv-Tove Skarshaug	**Arkiv:**	033
Arkivsaksnr.:	16/2452		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Kommunestyret

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 23.06.16

Forslag til vedtak:
Protokoll fra møte 23.06.16 godkjennes som framlagt.

Vedlegg:

Protokoll fra møte 23.06.16.

Saksopplysninger:

Vurdering:

FRØYA KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Kommunestyret:			
Møtested: Kommunestyresalen, Frøya Herredshus	Møtedato: 23.06.2016	Møtetid: 10:00 - 15:30	Av utvalgets medlemmer møtte 22 av 23
Fra og med sak: Til og med sak:	100/16 143/16		

Faste representanter i Kommunestyret i perioden 2015 - 2019

Arbeiderpartiet:	**Sosialistisk Venstreparti:**	**Høyre:**
Berit Flåmo	Ola Vie	Martin Nilsen
Kristin Reppe Storø		Remy Strømskag
Pål Terje Bekken	**Fremskrittspartiet:**	
Gunn Heidi Hallaren	Aleksander Søreng	**Senterpartiet:**
Torbjørn Måsøval	Hans Kristian Werkland	Knut Arne Strømøy
Geir Egil Meland	Bjørnar Gisle Grytvik	
Vida Zubaite-Bekken		
Heidi Taraldsen		**Venstre:**
Sigrun Sumstad Sørdal		Arvid Agnar Hammernes
Ann Kristin Kristoffersen		Ola Agnar Grønskag
Arne Ervik		Ingrid Skjærstein Johansen
Helge Borgen		Tove Merete Vedal

Faste representanter med forfall:

Arbeiderpartiet:	**Fremskrittspartiet:**	**Venstre:**
Berit Flåmo	Aleksander Søreng	Ola Agnar Grønskag
Vida Zubaite-Bekken	Hans Kristian Werkland	Ingrid Skjærstein Johansen
Arne Ervik		

Vararepresentanter som møtte:

Arbeiderpartiet:	**Fremskrittspartiet:**	**Senterpartiet:**
Randi Rabben	Teje Grytvik	Stian pachov
Eli Ann Karlsen		
Roar Hammernes		**Venstre:**
		Halgeir Hammer
		Susann Sæther

Merknader:

1. Rep. Torbjørn Måsøval ble enstemmig valgt som settevaraordfører.
2. Innkalling og saksliste ble enstemmig godkjent.
3. Rep. Stian Pachov tiltrådde under behandling av Sak 102/16, da Rep. Knut Arne Strømøy er innhabil.

Underskrift:

Pål Terje Bekken
Pål Terje Bekken
Ordfører

Bjørnar Grytvik
Bjørnar Gisle Grytvik
Protokollunderskriver

Siv-Tove Skarshaug
Siv-Tove Skarshaug
Sekretær

HOVEDUTSKRIFT

Utvalg: **Kommunestyret**
Møtedato: **23.06.2016**

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr. Innhold
100/16	16/1904 **GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 26.05.16**
101/16	16/1232 **LAKSEVEIEN TRINN 2**
102/16	16/159 **BÅTMOTORMUSEUM**
103/16	16/1280 **COOP MARKED DYRØY - GODKJENNING TYPISK TURISTSTED**
104/16	16/1866 **ORGANISERING AV DEN SIVILE RETTSPLEIE PÅ GRUNNPLANET I POLITIET - SRGP**
105/16	16/1847 **TRAFIKKSIKKERHETSPLAN FRØYA KOMMUNE 2016-2020**
106/16	16/798 **OPPVEKSTDEBATT OG TILSTANDSRAPPORT GRUNNSKOLE**
107/16	16/1163 **ÅRSRAPPORT SIO 2015**
108/16	16/1358 **MORGENDAGENS OMSORG - TRINN 2- BUDSJETT**
109/16	16/1359 **GODTGJØRINGSREGLEMENT FOR FOLKEVALGTE**
110/16	16/1813 **STYRKING AV ØKONOMIFUNKSJONEN**
111/16	16/1868 **KRITERIER FOR BRUK AV MIDLENE I FORBINDELSE MED GRØNNE KONSESJONER, AVSATT TIL ØYREKKEN**
112/16	16/1734 **OVERGANG TIL TERTIALRAPPORTERING**

113/16	16/1557 **TILLEGGSFINANSIERING BASISHALL/IDRETTSHALL**
114/16	16/1594 **SAK VEDRØRENDE SLETTING AV FORKJØPSRETT OG URÅDIGHET PÅ SULA GNR 64 BNR 258**
115/16	16/1113 **SØKNAD OM KJØP AV TILLEGGSEIENDOM TIL GNR 65 BNR 575 FRA EIENDOM GNR 65 BNR 298**
116/16	16/6 **REVISJON AV KOMMUNEDELPLAN FOR SISTRANDA**
117/16	15/75 **SLUTTBEHANDLING HAVNEVÅGEN - REGULERINGSPLAN**
118/16	15/76 **SLUTTBEHANDLING SØRNESSA - REGULERINGSPLAN**
119/16	16/1626 **SØKNAD OM KOMMUNAL OVERTAKELSE AV VANN- OG AVLØPSANLEGG FOR SØRSKAGET BOLIGFELT, MÅSØVAL**
120/16	16/1473 **SØKNAD OM TILDELING AV TOMT I BEINSKARDET BOLIGFELT**
121/16	16/1706 **RETNINGSLINJER FOR ARBEID MED SAKER ETTER ALKOHOLLOVEN**
122/16	16/1434 **SØKNAD OM SALGSBEVILLING FOR ALKOHOL COOP MARKED SULA**
123/16	16/1438 **SØKNAD OM SALGSBEVILLING FOR ALKOHOL COOP MARKED HAMARVIK**
124/16	16/1439 **SØKNAD OM SALGSBEVILLING FOR ALKOHOL COOP MARKED DYRØY**
125/16	16/1454 **SØKNAD OM SALGSBEVILLING FOR ALKOHOL COOP SØRBURØY SA**
126/16	16/1636 **SØKNAD OM SALGSBEVILLING FOR ALKOHOL NG KIWI MIDT NORGE AS**
127/16	16/1712 **SALGSBEVILLING FOR ALKOHOL JOAKIM GJERTSEN AS**
128/16	16/1007 **SØKNAD OM SERVERINGS- OG/ELLER SKJENKEBEVILLING ISAK GAUSTAD EFTF.**
129/16	16/1553 **SØKNAD OM SERVERINGS- OG/ELLER SKJENKEBEVILLING TORLEIF SKATVOLD**

130/16	16/1635 **SØKNAD OM SERVERINGS- OG/ELLER SKJENKEBEVILLING SULA RORBUER AS**
131/16	16/1554 **SØKNAD OM SERVERINGS- OG/ELLER SKJENKEBEVILLING HOTELL FRØYA AS**
132/16	16/1719 **SERVERINGS - OG/ELLER SKJENKEBEVILLING**
133/16	16/1783 **SERVERINGS- OG/ELLER SKJENKEBEVILLING STIFTELSEN HALTEN NEKOLAI DAHLS MINNE**
134/16	16/1720 **SERVERINGS - OG/ELLER SKJENKEBEVILLING**
135/16	16/1776 **SØKNAD OM SKJENKEBEVILLING THM INVEST AS**
136/16	16/478 **VALG AV JORDSKIFTEMEDDOMMERE FOR PERIODEN 1. JANUAR 2017 TIL 31. DESEMBER 2020**
137/16	16/540 **VALG AV MEDDOMMERE FOR PERIODEN 01.01.2017 - 31.12.2020**
138/16	16/722 **VALG AV LAGRETTEMEDLEMMER OG MEDDOMMERE FOR SAKER I LAGMANNSRETTEN FOR PERIDEN 01.01.2017- 31.12.2020**
139/16	16/105 **VALG AV FORLIKSRÅDSMEDLEMMER FOR PERIODEN 01.01.2017-31.12.2020**
140/16	16/1262 **MØTEPLAN 2. HALVÅR 2016**
141/16	16/1884 **AVTALE MELLOM FRØYA KOMMUNE OG SAREPTA**
142/16	16/1906 **ORDFØRERS ORIENTERING**
143/16	16/1907 **RÅDMANNS ORIENTERING**

100/16
GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 26.05.16

Vedtak:

Protokoll fra møtet 26.05.16 godkjennes som framlagt.

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

Protokoll fra møtet 26.05.16 godkjennes som framlagt.

101/16
LAKSEVEIEN TRINN 2

Vedtak:

1. **Frøya kommune gir sin tilslutning til å delfinansiere prosjekt og tiltak på fv. 714 Stokkhaugen-Sunde i Sør-Trøndelag (trinn 2) med bompenger.**

2. **Frøya kommune vil spesielt understreke, i lys av den negative utviklingen i ulykker med personskader/dødsulykker på strekningen de siste årene, viktigheten av at prosjektene i pakken nå ferdigstilles innenfor de tidsrammer som er planlagt.**

3. **Frøya kommune godkjenner at en ny Stortingsproposisjon omfatter finansiering av delprosjektene 7-10, med mulighet for å ta inn prosjekter fra marginallisten dersom økonomien tilsier det. Delprosjekt 8 gis prioritet foran delprosjekt 7.**

4. **Det legges foreløpig til grunn en investeringskostnad (styringsramme) for trinn 2 på 1 626 mill. kroner. (Alle beløp i 2016-kroner.) Endelig rammer (styrings- og kostnadsrammer) vil bli fastsatt etter ekstern kvalitetssikring (KS2).**

5. **For trinn 2 legger Frøya kommune til grunn at bompenger skal finansiere ca. 56 prosent av investeringskostnadene, foreløpig anslått til 910 mill. kr. Bompengelånet skal også dekke rentekostnader og kostnader ved administrasjon og innkreving av bompenger.**

6. **For trinn 2 forutsetter Frøya kommune at Sør-Trøndelag Fylkeskommune over vegbudsjettet bevilger et beløp som dekker ca. 44 prosent av investeringskostnadene, foreløpig anslått til 716 mill. kr.**

7. **Ved prisomregninger av byggekostnader skal Statistisk sentralbyrås «Byggekostnads-indeks for veganlegg» legges til grunn.**

8. **Frøya kommune legger til grunn at dagens bompengeordning videreføres med toveis parallell/etterskuddsinnkreving gjennom bomstasjoner på Valslag og Våvatnet.**

9. **Det legges til grunn gjennomsnittlige takster på 56-61 kr i bomstasjonen på Våvatnet og 72-79 kr i bomstasjonen på Valslag.**

Med de forutsetninger som er lagt til grunn vedrørende brikkebruk og rabatter tilsvarer dette følgende bompengetakster:

Innkrevingspunkt	Takstgruppe 1	Takstgruppe 2
Våvatnet	kr 50	kr 200
Valslag	kr 65	kr 260

Som del av den nasjonale bompengereformen, jf. Meld. St. 25 (2014–2015), og Prop. 1 S Tillegg 2 (2015-2016) legges det til grunn en rabattordning med etterskuddsfakturering og 20 pst. rabatt for kjøretøy i takstgruppe 1 med elektronisk brikke. Det gis ingen rabatt for kjøretøy i takstgruppe 2.

Det innføres et passeringstak, som innebærer at det settes en øvre grense for passeringer som belastes en gitt brikke i løpet av en kalendermåned. Passeringstaket vil gjelde for hver enkelt bomstasjon. I tråd med gjeldende retningslinjer settes det øvre passeringstaket til 40 per bomstasjon. Snillfjord, Hitra og Frøya kommune ber om at taket settes til 20 og viser til at dette vil ha svært liten betydning for økonomien i prosjektet.
Endelig takst- og rabattsystem legges frem til lokalpolitisk behandling i god tid før innkrevingen for trinn 2 starter opp.

10. **Kostnadsøkninger utover prisstigning opp til kostnadsrammen skal dekkes med fylkeskommunale midler og bompenger etter samme prosentvise fordeling som innenfor styringsrammen. Innsparinger fordeles på samme måte. Alternativt blir det åpnet for at reduserte byggekostnader kan nyttes til å ta inn tiltak fra marginallisten dersom det er lokalpolitisk enighet om det. Delprosjekt 13 skal i så fall tas først, øvrige delprosjekter 11-16 er i uprioritert rekkefølge. Eventuelle overskridelser utover kostnadsrammen er Sør-Trøndelag fylkeskommune sitt ansvar og dekkes med fylkeskommunale midler.**
11. **Det legges til grunn at Sør-Trøndelag Fylkeskommune stiller garanti for nødvendige lån som bompengeselskapet tar opp.**

12. **Dersom det etter at innkrevingen er igangsatt viser seg at Selskapets økonomiske situasjon gjør det nødvendig, kan bompengeselskapet, etter søknad til Vegdirektoratet, forlenge bompengeperioden med inntil 5 år og/eller øke takstene med inntil 20 prosent utover det takstnivået som var forutsatt ved stortingsbehandlingen.**

13. **Samlet innkrevingsperiode for Trinn 2 er beregnet til 15 år. Dersom økonomien i prosjektet blir bedre enn forutsatt skal eventuelle økte bompengemidler settes av til utbedringstiltak på marginallisten omtalt i Trinn 1. Delprosjekt 13 skal i så fall tas først, øvrige delprosjekter 11-16 er i uprioritert rekkefølge.**

    En eventuell fylkeskommunal andel til prosjekt på marginallisten må behandles i Fylkestinget.

14. **Det forutsettes likelydende vedtak i Snillfjord, Hitra og Frøya kommuner.**

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

1. Frøya kommune gir sin tilslutning til å delfinansiere prosjekt og tiltak på fv. 714 Stokkhaugen-Sunde i Sør-Trøndelag (trinn 2) med bompenger.

2. Frøya kommune vil spesielt understreke, i lys av den negative utviklingen i ulykker med personskader/dødsulykker på strekningen de siste årene, viktigheten av at prosjektene i pakken nå ferdigstilles innenfor de tidsrammer som er planlagt.

3. Frøya kommune godkjenner at en ny Stortingsproposisjon omfatter finansiering av delprosjektene 7-10, med mulighet for å ta inn prosjekter fra marginallisten dersom økonomien tilsier det. Delprosjekt 8 gis prioritet foran delprosjekt 7.

4. Det legges foreløpig til grunn en investeringskostnad (styringsramme) for trinn 2 på 1 626 mill. kroner. (Alle beløp i 2016-kroner.) Endelig rammer (styrings- og kostnadsrammer) vil bli fastsatt etter ekstern kvalitetssikring (KS2).

5. For trinn 2 legger Frøya kommune til grunn at bompenger skal finansiere ca. 56 prosent av investeringskostnadene, foreløpig anslått til 910 mill. kr. Bompengelånet skal også dekke rentekostnader og kostnader ved administrasjon og innkreving av bompenger.

6. For trinn 2 forutsetter Frøya kommune at Sør-Trøndelag Fylkeskommune over vegbudsjettet bevilger et beløp som dekker ca. 44 prosent av investeringskostnadene, foreløpig anslått til 716 mill. kr.

7. Ved prisomregninger av byggekostnader skal Statistisk sentralbyrås «Byggekostnads-indeks for veganlegg» legges til grunn.

8. Frøya kommune legger til grunn at dagens bompengeordning videreføres med toveis parallell/etterskuddsinnkreving gjennom bomstasjoner på Valslag og Våvatnet.

9. Det legges til grunn gjennomsnittlige takster på 56-61 kr i bomstasjonen på Våvatnet og 72-79 kr i bomstasjonen på Valslag.

Med de forutsetninger som er lagt til grunn vedrørende brikkebruk og rabatter tilsvarer dette følgende bompengetakster:

Innkrevingspunkt	**Takstgruppe 1**	**Takstgruppe 2**
Våvatnet	kr 50	kr 200
Valslag	kr 65	kr 260

Som del av den nasjonale bompengereformen, jf. Meld. St. 25 (2014–2015), og Prop. 1 S Tillegg 2 (2015-2016) legges det til grunn en rabattordning med etterskuddsfakturering og 20 pst. rabatt for kjøretøy i takstgruppe 1 med elektronisk brikke. Det gis ingen rabatt for kjøretøy i takstgruppe 2.

Det innføres et passeringstak, som innebærer at det settes en øvre grense for passeringer som belastes en gitt brikke i løpet av en kalendermåned. Passeringstaket vil gjelde for hver enkelt bomstasjon. I tråd med gjeldende retningslinjer settes det øvre passeringstaket til 40 per bomstasjon. Snillfjord, Hitra og Frøya kommune ber om at taket settes til 20 og viser til at dette vil ha svært liten betydning for økonomien i prosjektet.
Endelig takst- og rabattsystem legges frem til lokalpolitisk behandling i god tid før innkrevingen for trinn 2 starter opp.

10. Kostnadsøkninger utover prisstigning opp til kostnadsrammen skal dekkes med fylkeskommunale midler og bompenger etter samme prosentvise fordeling som innenfor styringsrammen. Innsparinger fordeles på samme måte. Alternativt blir det åpnet for at reduserte byggekostnader kan nyttes til å ta inn tiltak fra marginallisten dersom det er lokalpolitisk enighet om det. Delprosjekt 13 skal i så fall tas først, øvrige delprosjekter 11-16 er i uprioritert rekkefølge. Eventuelle overskridelser utover kostnadsrammen er Sør-Trøndelag fylkeskommune sitt ansvar og dekkes med fylkeskommunale midler.
11. Det legges til grunn at Sør-Trøndelag Fylkeskommune stiller garanti for nødvendige lån som bompengeselskapet tar opp.

12. Dersom det etter at innkrevingen er igangsatt viser seg at Selskapets økonomiske situasjon gjør det nødvendig, kan bompengeselskapet, etter søknad til Vegdirektoratet, forlenge bompengeperioden med inntil 5 år og/eller øke takstene med inntil 20 prosent utover det takstnivået som var forutsatt ved stortingsbehandlingen.

13. Samlet innkrevingsperiode for Trinn 2 er beregnet til 15 år. Dersom økonomien i prosjektet blir bedre enn forutsatt skal eventuelle økte bompengemidler settes av til utbedringstiltak på marginallisten omtalt i Trinn 1. Delprosjekt 13 skal i så fall tas først, øvrige delprosjekter 11-16 er i uprioritert rekkefølge.

    En eventuell fylkeskommunal andel til prosjekt på marginallisten må behandles i Fylkestinget.

14. Det forutsettes likelydende vedtak i Snillfjord, Hitra og Frøya kommuner.

102/16
BÅTMOTORMUSEUM

Vedtak:

1. Frøya kommune er imponert over Margit og Harald Aukas livsverk med å samle det store antall motorer som nå befinner seg på Frøya, og er ydmyk i forhold til familiens ønske om at motorene skal lagres og stilles ut permanent på Frøya.

2. Frøya kommunestyre støtter og roser initiativet på Mausund med å etablere et museum i det tidligere fiskemottaket, og viser til utkast til avtale mellom Trøndelag Kysthistoriske museum, Lars K. Gåsø og Frøya kommune om å stille ut 15 av motorene på Mausund. Rådmannen bes delta i forhandlingene om en endelig avtale. Avtalen skal endelig godkjennes av formannskapet.

3. Dersom partene kommer til enighet om avtalene, bevilges kr. 150.000 til opp-pussing og klargjøring av lokalitetene på Mausund og til videre tilrettelegging av lokalene. Kr.65.000 går til allerede utført reperasjoner og tilpasninger. Midlene tas fra midler avsatt til tiltak i øyrekka, grønne konsesjoner.

4. Videre bes rådmannen forhandle ferdig avtale med Egil Berge AS om leie av lokalene, i første omgang for en periode på 5 år. Avtalt leiesum for 2016 tas fra Res.tilleggsbevilgninger mens leie for kommende år legges inn i budsjett og handlingsplan 2017-2020. En leiesum bør være en symbolsk sum i og med at kostnader til oppussing av lokalene bekostes delvis av Frøya kommune.

5. Frøya kommunestyre viser til inngått avtale om leie av lagrings-lokale på Bonenget og beklager at avtalen ikke er politisk behandlet. Kommunestyret ser det ikke som økonomisk forsvarlig å binde opp så store midler for å lagre motorene, og ber rådmannen avslutte leieforholdet innen utgangen av 2016. Rådmannnen bes finne dekning for leieutgiftene i 2016 innenfor årets budsjett. Motorene bringes deretter til Ervika på kommunens regning.

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte:

Knut Arne Strømøy ba om vurdering av sin habilitet da han har vært med og utarbeidet saksframlegget.
Knut Arne Strømøy ble enstemmig vurdert innhabil.
Stian Pachov ble satt inn som vara under behandling av saken.

Rådmanns forslag:

1. Frøya kommune er imponert over Margit og Harald Aukas livsverk med å samle det store antall motorer som nå befinner seg på Frøya, og er ydmyk i forhold til familiens ønske om at motorene skal lagres og stilles ut permanent på Frøya.

2. Frøya kommunestyre støtter og roser initiativet på Mausund med å etablere et museum i det tidligere fiskemottaket, og viser til utkast til avtale mellom Trøndelag Kysthistoriske museum, Lars K. Gåsø og Frøya kommune om å stille ut 15 av motorene på Mausund. Rådmannen bes delta i forhandlingene om en endelig avtale. Avtalen skal endelig godkjennes av formannskapet.

3. Dersom partene kommer til enighet om avtalene, bevilges kr. 150.000 til opp-pussing og klargjøring av lokalitetene på Mausund og til videre tilrettelegging av lokalene. Kr.65.000 går til allerede utført reperasjoner og tilpasninger. Midlene tas fra midler avsatt til tiltak i øyrekka, grønne konsesjoner.

4. Videre bes rådmannen forhandle ferdig avtale med Egil Berge AS om leie av lokalene, i første omgang for en periode på 5 år. Avtalt leiesum for 2016 tas fra Res.tilleggsbevilgninger mens leie for kommende år legges inn i budsjett og handlingsplan 2017-2020. En leiesum bør være en symbolsk sum i og med at kostnader til oppussing av lokalene bekostes delvis av Frøya kommune.

5. Frøya kommunestyre viser til inngått avtale om leie av lagrings-lokale på Bonenget og beklager at avtalen ikke er politisk behandlet. Kommunestyret ser det ikke som økonomisk forsvarlig å binde opp så store midler for å lagre motorene, og ber rådmannen avslutte leieforholdet innen utgangen av 2016. Rådmannnen bes finne

dekning for leieutgiftene i 2016 innenfor årets budsjett. Motorene bringes deretter til Ervika på kommunens regning.

Enstemmig.

Følgende forslag til tillegg i vedtak ble fremmet fra V/H/Sp og Frp:

«Rådmannen bes fremme en sak på hvordan museumsarbeidet i kommunen skal ivaretas.»

Falt med 12 mot 10 stemmer *avgitt av Ap.*

Forslagt til vedtak:

1. Frøya kommune er imponert over Margit og Harald Aukas livsverk med å samle det store antall motorer som nå befinner seg på Frøya, og er ydmyk i forhold til familiens ønske om at motorene skal lagres og stilles ut permanent på Frøya.

2. Frøya kommunestyre støtter og roser initiativet på Mausund med å etablere et museum i det tidligere fiskemottaket, og viser til utkast til avtale mellom Trøndelag Kysthistoriske museum, Lars K Gåsø og Frøya kommune om å stille ut 15 av motorene på Mausund. Rådmannen bes delta i forhandlingene om en endelig avtale. Avtalen skal endelig godkjennes av formannskapet.

3. Dersom partene kommer til enighet om avtalene, bevilges kr. 150.000 til opp-pussing og klargjøring av lokalitetene på Mausund og til videre tilrettelegging av lokalene. Kr.65.000 går til allerede utført reperasjoner og tilpasninger. Midlene tas fra midler avsatt til tiltak i øyrekka, grønne konsesjoner.

4. Videre bes rådmannen forhandle ferdig avtale med Egil Berge AS om leie av lokalene, i første omgang for en periode på 5 år. Avtalt leiesum for 2016 tas fra Res.tilleggsbevilgninger mens leie for kommende år legges inn i budsjett og handlingsplan 2017-2020. En leiesum bør være en symbolsk sum i og med at kostnader til oppussing av lokalene bekostes delvis av Frøya kommune.

5. Frøya kommunestyre viser til inngått avtale om leie av lagrings-lokale på Bonenget og beklager at avtalen ikke er politisk behandlet. Kommunestyret ser det ikke som økonomisk forsvarlig å binde opp så store midler for å lagre motorene, og ber rådmannen avslutte leieforholdet innen utgangen av 2016. Rådmannnen bes finne dekning for leieutgiftene i 2016 innenfor årets budsjett. Motorene bringes deretter til Ervika på kommunens regning.

103/16
COOP MARKED DYRØY - GODKJENNING TYPISK TURISTSTED

Vedtak:

Frøya kommune vil på vegne av Coop Marked Dyrøy søke Fylkesmannen i Sør-Trøndelag om at de får holde åpent på søndager hele året, subsidiert mars til september.

Vedtatt med 14 mot 8 stemmer.

Kommunestyrets behandling i møte:

Habiliteten til Rep. Susann Sæther ble vurdert da hun er ansatt hos Coop Dyrøy.
Rep. Susann Sæther ble vurdert habil med 20 mot stemmer *avgitt av Helge Borgen og Ola Vie.*

Følgende forslag til vedtak ble fremmet av Kristin Reppe Storø:

«Frøya kommune vil på vegne av Coop Marked Dyrøy søke Fylkesmannen i Sør-Trøndelag om at de får holde åpent på søndager hele året, subsidiert mars til september»

Vedtatt med 14 mot 8 stemmer *avgitt av Representantene Ann Kristin Kristoffersen, Randi Rabben, Helge Borgen, Ola Vie, Torbjørn Måsøval, Pål Teje Bekken, Halgeir Hammer og Knut Arne Srtrømøy.*

Formannskapets innstilling:

«Frøya kommune avslår å sende en søknad til fylkesmannen om søndagsåpen butikk ved Coop Marked Dyrøy»

Falt med 8 mot 14 stemmer *avgitt Representantene Heidi Taraldsen, Kristin Reppe Storø, Geir egil Meland, Gunn Heid Hallaren, Roar Hammernes, Sigrun Sumstad Sørdal, Eli Ann Karlsen, Bjørnar Grytvik, Terje Grytvik, Remy Strømskag, Martin Nilsen, Susann Sæther, Tove Meret Vedal og Arvid Hammernes.*

Forslagt til vedtak:

Frøya kommune avslår å sende en søknad til fylkesmannen om søndagsåpen butikk ved Coop Marked Dyrøy.

104/16
ORGANISERING AV DEN SIVILE RETTSPLEIE PÅ GRUNNPLANET I POLITIET - SRGP

Vedtak:

1. **Frøya kommune er bekymret for en utvikling der statlig kompetanse stadig sentraliseres, og vil gjenta vår konklusjon i høringsuttalelsen til politianalysen 26.09.13: Lensmannskontoret har fortsatt god gjenklang i det norske samfunnet, og er knyttet til tillitt og lokalkunnskap. Dersom det er politisk vilje, har Frøya kommune tro på en fremtid med flere større enheter, men hvor vi fortsatt har tilstedeværelse i de fleste kommuner. Lensmannsrollen i tradisjonell forstand er endret, men kan fortsatt ha base i kommunen, i nært samspill med andre etater og publikum. Da vil lensmannen verken være best før, eller utgått på dato, men ta med seg det viktigste; kjenne sitt lokalsamfunn og være en ressurs for dette.**

2. **Når det gjelder den sivile rettspleien, så er vi åpne for at endringer kan være fornuftige, men vil igjen advare mot løsninger som tapper distriktskommuner for nødvendig kompetanse. Vi vil her spesielt nevne forliksrådet, som er velfungerende og som vi tror kan oppnå gode resultater, nettopp fordi det har nærhet til sakene.**

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

1. Frøya kommune er bekymret for en utvikling der statlig kompetanse stadig sentraliseres, og vil gjenta vår konklusjon i høringsuttalelsen til politianalysen 26.09.13: Lensmannskontoret har fortsatt god gjenklang i det norske samfunnet, og er knyttet til tillitt og lokalkunnskap. Dersom det er politisk vilje, har Frøya kommune tro på en fremtid med flere større enheter, men hvor vi fortsatt har tilstedeværelse i de fleste kommuner. Lensmannsrollen i tradisjonell forstand er endret, men kan fortsatt ha base i kommunen, i nært samspill med andre etater og publikum. Da vil lensmannen verken være best før, eller utgått på dato, men ta med seg det viktigste; kjenne sitt lokalsamfunn

og være en ressurs for dette.

2. Når det gjelder den sivile rettspleien, så er vi åpne for at endringer kan være fornuftige, men vil igjen advare mot løsninger som tapper distriktskommuner for nødvendig kompetanse. Vi vil her spesielt nevne forliksrådet, som er velfungerende og som vi tror kan oppnå gode resultater, nettopp fordi det har nærhet til sakene.

105/16
TRAFIKKSIKKERHETSPLAN FRØYA KOMMUNE 2016-2020

Vedtak:

Kommunestyret vedtar trafikksikkerhetsplan 2016-2020 med følgende tillegg og endring av prioritert liste:

Planen bør inkludere en utdyping av Trafikksikkerhetsutvalgets og Trafikkrådets rolle inn i trafikksikkerhetsarbeidet.

Sikring av bussavstigning Krutvika. Inn i vedlegg 1, handlingsplan fysiske tiltak, mindre investeringer-fylkesvei. Første prioritet.

Det søkes om trafikksikkerhetsmidler i 2016.

Rådmannens tilrådning til innspill fra Samarbeidsutvalget Mausund skole:
I forhold til uoversiktlig kryss pga etablert gjerde: Dette bør følges opp med tanke på ulovlighet.
Behov for nye busstopp kartlegges rundt hele Frøya for å sikre skolebarn trafikksikker skolevei. Det søkes Sør-Trøndelag Fylkeskommune om trafikksikkerhetsmidler til tiltaket.

Vedlegg 1: Fylkesvei

Prioriteringer:
1. Madsvågen- Nesset (gml Coop)
2. Melkstaden-Hamarvik
3. Nabeta- Karlasvingen
3. Dyrvik- uttikrysset.

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

Kommunestyret vedtar trafikksikkerhetsplan 2016-2020 med følgende tillegg og endring av prioritert liste:

Planen bør inkludere en utdyping av Trafikksikkerhetsutvalgets og Trafikkrådets rolle inn i trafikksikkerhetsarbeidet.

Sikring av bussavstigning Krutvika. Inn i vedlegg 1, handlingsplan fysiske tiltak, mindre investeringer-fylkesvei. Første prioritet.

Det søkes om trafikksikkerhetsmidler i 2016.

Rådmannens tilrådning til innspill fra Samarbeidsutvalget Mausund skole:
I forhold til uoversiktlig kryss pga etablert gjerde: Dette bør følges opp med tanke på ulovlighet.

Behov for nye busstopp kartlegges rundt hele Frøya for å sikre skolebarn trafikksikker skolevei. Det søkes Sør-Trøndelag Fylkeskommune om trafikksikkerhetsmidler til
tiltaket.

Vedlegg 1: Fylkesvei

Prioriteringer:
1. Madsvågen- Nesset (gml Coop)
2. Melkstaden-Hamarvik
3. Nabeta- Karlasvingen
3. Dyrvik- uttikrysset.

106/16
OPPVEKSTDEBATT OG TILSTANDSRAPPORT GRUNNSKOLE

Vedtak:

Mål for oppvekst 2016-2020

1. **Innen utgangen av 2020 skal Frøyaskolen ligge minst på landssnittet for grunnskolepoeng og nasjonale prøver.**
   For å oppnå dette må det bla fokuseres på:
   - **Tidlig innsats**
   - **Mere fokus på forskning i forhold til valg av undervisningsmetodikk, refleksjon og evaluering**
   - **Utforme og bruke utearealene som et pedagogisk og fysisk virkemiddel**

2. **Foreldre/foresatte opplever å bli brukt som en ressurs - toveis brukermedvirkning.**
   - **Deltakelse på foreldreundersøkelser er opp mot 100 %**
   - **Svarprosenten på opplevd brukermedvirkning er høy.**

3. **Arbeidsliv, politisk nivå og oppvekst forplikter seg til et samarbeid for å synliggjøre viktigheten av høyere utdanning.**
   Forslag på innhold til tiltak:
- **Bruke FUR som verktøy, bidragsyter, ressurs i forhold til å snakke med ungdommen.**
- **Foreldresamarbeid/ møter**
- **Foreldrekurs - kompetanse**
- **Kontakt med arbeidslivet. Fortsette hospitering, men forplikte arbeidslivet til å oppsøke skolen. Bedriften kommer til eleven, på et tidligere stadie**
- **Målbart over tid i forhold til gjennomføring av videregående utdanning og søknader til Høyere utdanning**

4. **Forplikte et tverrfaglig samarbeid mellom oppvekst og helse/omsorg:**
- **Gjennom etableringen av Familiens hus**
- **For barn og unge med behov for habilitering/rehabilitering**

Det tverrfaglige arbeidet skal utgjøre en forskjell for brukeren
Arbeidet skal vise seg målbart via brukerundersøkelser, flere får tilbud om IP/SamPro, og en aktiv bruk av denne.

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

Mål for oppvekst 2016-2020

1. Innen utgangen av 2020 skal Frøyaskolen ligge minst på landssnittet for grunnskolepoeng og nasjonale prøver.
   For å oppnå dette må det bla fokuseres på:
   - Tidlig innsats
   - Mere fokus på forskning i forhold til valg av undervisningsmetodikk, refleksjon og evaluering
   - Utforme og bruke utearealene som et pedagogisk og fysisk virkemiddel

2. Foreldre/foresatte opplever å bli brukt som en ressurs - toveis brukermedvirkning.
   - Deltakelse på foreldreundersøkelser er opp mot 100 %
   - Svarprosenten på opplevd brukermedvirkning er høy.

3. Arbeidsliv, politisk nivå og oppvekst forplikter seg til et samarbeid for å synliggjøre viktigheten av høyere utdanning.
   Forslag på innhold til tiltak:
- Bruke FUR som verktøy, bidragsyter, ressurs i forhold til å snakke med ungdommen.
- Foreldresamarbeid/ møter
- Foreldrekurs - kompetanse
- Kontakt med arbeidslivet. Fortsette hospitering, men forplikte arbeidslivet til å oppsøke skolen. Bedriften kommer til eleven, på et tidligere stadie
- Målbart over tid i forhold til gjennomføring av videregående utdanning og søknader til Høyere utdanning

4. Forplikte et tverrfaglig samarbeid mellom oppvekst og helse/omsorg:
- Gjennom etableringen av Familiens hus
- For barn og unge med behov for habilitering/rehabilitering

Det tverrfaglige arbeidet skal utgjøre en forskjell for brukeren
Arbeidet skal vise seg målbart via brukerundersøkelser, flere får tilbud om IP/SamPro, og en aktiv bruk av denne.

107/16
ÅRSRAPPORT SIO 2015

Vedtak:

Frøya kommunestyre godkjenner årsrapport og årsregnskap for SIO 2015.

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

Frøya kommunestyre godkjenner årsrapport og årsregnskap for SIO 2015

108/16
MORGENDAGENS OMSORG - TRINN 2- BUDSJETT

Vedtak:

**Kommunestyret gir rådmann fullmakt til å disponere inntil kr 1.000 000 til videre planleggingsarbeid i prosjektet «morgendagens omsorg i Frøya kommune».
Midlene tas fra investeringsfond nr 253080016 «morgendagens omsorg» som er avsatt til dette formålet.**

Følgende budsjettjustering gjøres:

**D 02702.1100.120.551430 kr. 750.000,00
D 04291.1100.120.551430 kr. 250.000,00
K 07291.1100.120.551430 kr. 250.000,00
K 09480.1100.120.551430 kr. 750.000,00**

Ny saldo på investeringfond 253080016 «Morgendagens omsorg»: kr. 17.196.000,00

Dersom det bevilges OU-midler til intern prosjektledelse tas 350000,- ut av bevilgningen. Formannskapet orienteres når dette er avklart.

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

Kommunestyret gir rådmann fullmakt til å disponere inntil kr 1.000 000 til videre planleggingsarbeid i prosjektet «morgendagens omsorg i Frøya kommune».
Midlene tas fra investeringsfond nr 253080016 «morgendagens omsorg» som er avsatt til dette formålet.

Følgende budsjettjustering gjøres:

D 02702.1100.120.551430 kr. 750.000,00
D 04291.1100.120.551430 kr. 250.000,00
K 07291.1100.120.551430 kr. 250.000,00
K 09480.1100.120.551430 kr. 750.000,00

Ny saldo på investeringfond 253080016 «Morgendagens omsorg»: kr. 17.196.000,00

Dersom det bevilges OU-midler til intern prosjektledelse tas 350000,- ut av bevilgningen. Formannskapet orienteres når dette er avklart.

109/16
GODTGJØRINGSREGLEMENT FOR FOLKEVALGTE

Vedtak:

1. **Folkevalgtes arbeidsvilkår godkjennes som vist i vedlagte «godtgjøringsreglement for folkevalgte 2016»**
2. **Dersom det blir behov, bes rådmann fremme en sak om budsjettjustering i samsvar med endringene i reglementet.**

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

1. Folkevalgtes arbeidsvilkår godkjennes som vist i vedlagte «godtgjøringsreglement for folkevalgte 2016»
2. Dersom det blir behov, bes rådmann fremme en sak om budsjettjustering i samsvar med endringene i reglementet.

110/16
STYRKING AV ØKONOMIFUNKSJONEN

Vedtak:

Kommunestyre tar informasjonen om styrkingen av økonomifunksjonen til orientering

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

Kommunestyre tar informasjonen om styrkingen av økonomifunksjonen til orientering

111/16
KRITERIER FOR BRUK AV MIDLENE I FORBINDELSE MED GRØNNE KONSESJONER, AVSATT TIL ØYREKKEN.

Vedtak:

Kommunestyret gir Formannskapet myndighet til å behandle søknadene om bruk av midlene i forbindelse med de grønne konsesjonene avsatt til øyrekken, etter følgende retningslinjer:

- **Det kan søkes om maks 200 000 kr i hver søknad**
- **Det skal være søknad om en investering/nyinnkjøp, ikke direkte driftsstøtte**
- **Det som det investeres i skal være i øyrekken eller komme øyrekken til gode**
- **Øyrådet er høringsinstans for søknadene**

Øyrekken defineres som alle øyer i Frøya Kommune der det er fastboende, bortsett fra fast-Frøya
Søknadene behandles i Formannskapet to ganger pr år, siste møtet i mai og siste møte i november.

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

Kommunestyret gir Formannskapet myndighet til å behandle søknadene om bruk av midlene i forbindelse med de grønne konsesjonene avsatt til øyrekken, etter følgende retningslinjer:

- Det kan søkes om maks 200 000 kr i hver søknad
- Det skal være søknad om en investering/nyinnkjøp, ikke direkte driftsstøtte
- Det som det investeres i skal være i øyrekken eller komme øyrekken til gode

Øyrekken defineres som alle øyer i Frøya Kommune der det er fastboende, bortsett fra fast-Frøya
Søknadene behandles i Formannskapet to ganger pr år, siste møtet i mai og siste møte i november.

Øyrådet er høringsinstans for søknadene

112/16
OVERGANG TIL TERTIALRAPPORTERING

Vedtak:

Kommunestyret vedtar at økonomirapporteringen skal skje på hvert tertial fra 2.terital 2016.

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

Kommunestyret vedtar at økonomirapporteringen skal skje på hvert tertial fra 2.terital 2016

113/16
TILLEGGSFINANSIERING BASISHALL/IDRETTSHALL

Vedtak:

Det vises til saksutredningen vedrørende manglende finansiering for fullføring av basishallen inklusive innkjøp av turnutstyr og lydutstyr.

Kommunestyret bevilger totalt kr. 4.368.125,- til fullføring av prosjektet som finansieres på følgende måte:

Ubrukte lånemidler: kr. 2.494.500,-

Momskompensasjon kr. 873.625,-

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

Det vises til saksutredningen vedrørende manglende finansiering for fullføring av basishallen inklusive innkjøp av turnutstyr og lydutstyr.

Kommunestyret bevilger totalt kr. 4.368.125,- til fullføring av prosjektet som finansieres på følgende måte:

Ubrukte lånemidler: kr. 2.494.500,-

Momskompensasjon kr. 873.625,-

114/16
SAK VEDRØRENDE SLETTING AV FORKJØPSRETT OG URÅDIGHET PÅ SULA GNR 64 BNR 258

Vedtak:

Frøya kommune ønsker ikke å benytte sin førkjøpsrett på eiendommen gnr 64 bnr 258 og godkjenner at eiendommen overdras som omsøkt.
Frøya kommune beholder urådigheten over eiendommen som er en del av fiskerihavna på Sula.

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

Frøya kommune ønsker ikke å benytte sin førkjøpsrett på eiendommen gnr 64 bnr 258 og godkjenner at eiendommen overdras som omsøkt.
Frøya kommune beholder urådigheten over eiendommen som er en del av fiskerihavna på Sula

115/16
SØKNAD OM KJØP AV TILLEGGSEIENDOM TIL GNR 65 BNR 575 FRA EIENDOM GNR 65 BNR 298.

Vedtak:

Frøya kommunestyre viser til søknad fra Sven Malvin Melkersen om kjøp av tilleggsareal til sin eiendom gnr 65 bnr 575 på Jektholmen.
Kommunestyret finner å i møtekomme søknaden om kjøp, begrenset til en stripe med bredde 5 meter og i en lengde av 20 meter, som består av både land og sjøgrunn som tilleggstomt til gnr 65 bnr 575.
Kjøpesummen fastsettes til kr 37,- pr m2 og kjøper betaler alle omkostninger ved eiendomsoverdragelsen.

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

Frøya kommunestyre viser til søknad fra Sven Malvin Melkersen om kjøp av tilleggsareal til sin eiendom gnr 65 bnr 575 på Jektholmen.
Kommunestyret finner å i møtekomme søknaden om kjøp, begrenset til en stripe med bredde 5 meter og i en lengde av 20 meter, som består av både land og sjøgrunn som tilleggstomt til gnr 65 bnr 575
Kjøpesummen fastsettes til kr 37,- pr m2 og kjøper betaler alle omkostninger ved eiendomsoverdragelsen.

116/16
REVISJON AV KOMMUNEDELPLAN FOR SISTRANDA

Vedtak:

Med hjemmel i Plan- og bygningslovens § 11-14 vedtar Frøya kommunestyre at forslag til kommunedelplan Sistranda med planbeskrivelse med bestemmelser og tilhørende plankart, datert 13.05.16, legges ut på 2.gangs høring og offentlig ettersyn.
Innspill fra Torbjørn Hammernes, grunneier Tuvneset/ Kjerka tas til
Område B 3b, område for den gamle videregående skole, beholdes som offentlig formål/offentlig tjenesteyting.

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte:

Rep. Geir Egil Meland ba om vurdering av sin habiliteteland, da han er ansatt hos tiltakssøker i område 3b.
Rep. Geir Egil Meland ble vedtatt habil med 16 mot 6 stemmer *avgitt av Frp, Sp, H og Tove Merete Vedal.*

Rep. Arvid Hammernes ba om vurdering av sin habilitet da han opplevde at det ble stilt spørsmål om det.
Rep. Arvid Hammernes ble enstemmig vurdert habil.

Rep. Halgeir Hammer ba om vurdering av sin habilitet da hans sønn er en av flere eiere ved nevnte eiendom.
Rep. Halgeir Hammer ble enstemmig vurdert habil.

Forslagt til vedtak:

Med hjemmel i Plan- og bygningslovens § 11-14 vedtar Frøya kommunestyre at forslag til kommunedelplan Sistranda med planbeskrivelse med bestemmelser og tilhørende plankart, datert 13.05.16, legges ut på 2.gangs høring og offentlig ettersyn.

117/16
SLUTTBEHANDLING HAVNEVÅGEN - REGULERINGSPLAN

Vedtak:

I henhold til Plan- og bygningslovens § 12-12, vedtar Frøya kommune å egengodkjenne reguleringsplanen for Havnevågen, som vist på plankart datert 23.11.15, med planbestemmelser datert 03.05.16 og planbeskrivelse datert 23.11.15.

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte:

Rep. Ann Kristin Kristoffersen ba om vurfdering av habilitet da hun er part i saken som grunneier.
Rep. Ann Kristin Kristoffersen ble enstemmig vurdert habil.

Forslagt til vedtak:

I henhold til Plan- og bygningslovens § 12-12, vedtar Frøya kommune å egengodkjenne reguleringsplanen for Havnevågen, som vist på plankart datert 23.11.15, med planbestemmelser datert 03.05.16 og planbeskrivelse datert 23.11.15.

118/16
SLUTTBEHANDLING SØRNESSA - REGULERINGSPLAN

Vedtak:

I henhold til Plan- og bygningslovens § 12-12, vedtar Frøya kommune å egengodkjenne detaljreguleringsplanen for Sørnessa, som vist på plankart datert 03.05.2016, med planbestemmelser datert 03.05.2016 og planbeskrivelse datert 03.05.2016.

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte:

Rep. Geir Egil Meland ba om vurdreing av sin habilitet da han er ansatt i Gåsø sitt firma.
Rep. Geir Egil Meland ble enstemmig vurdert habil.

Forslagt til vedtak:

I henhold til Plan- og bygningslovens § 12-12, vedtar Frøya kommune å egengodkjenne detaljreguleringsplanen for Sørnessa, som vist på plankart datert 03.05.2016, med planbestemmelser datert 03.05.2016 og planbeskrivelse datert 03.05.2016.

119/16
SØKNAD OM KOMMUNAL OVERTAKELSE AV VANN- OG AVLØPSANLEGG FOR SØRSKAGET BOLIGFELT, MÅSØVAL

Vedtak:

Kommunen godkjenner søknaden om overtakelse av vann- og avløpsanleggene under følgende forutsetninger:

1. **Kommunen overtar anleggene vederlagsfritt fra utbygger.**
2. **Det settes krav om at minst 10 stk boligenheter skal være ferdigstilt før overtakelsen ikraftsettes.**
3. **Kommunal overtakelse begrenses til å ikke gjelde stikkledninger, og installasjoner i disse, fra hovedledning inn til den enkelte eiendom.**
4. **Kommunen stiller med veiledning og kontroll under byggearbeidene for å sikre at anleggene blir utført forskriftsmessig og i tråd med kommunale standarder og krav.**
5. **Det holdes overtakelsesforretning før formell overtakelse skjer.**
6. **Utbygger stiller til rådighet nødvendig areal for større avløpsrenseanlegg ved et eventuelt kommunalt ønske om utvidelse av anlegget til 150 pe. Dette uten kostnad for kommunen. Utbygger avventer innkjøp av renseanlegg inntil saksfremlegg om utvidelse er behandlet i Formannskapet og Kommunestyret , senest august 2016.**

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte:

Rep. Bjørnar Grytvik meldte seg innhabil, da han er saksbehandler i saken.

Forslagt til vedtak:

Kommunen godkjenner søknaden om overtakelse av vann- og avløpsanleggene under følgende forutsetninger:

1. Kommunen overtar anleggene vederlagsfritt fra utbygger.
2. Det settes krav om at minst 10 stk boligenheter skal være ferdigstilt før overtakelsen ikraftsettes.
3. Kommunal overtakelse begrenses til å ikke gjelde stikkledninger, og installasjoner i disse, fra hovedledning inn til den enkelte eiendom.

4. Kommunen stiller med veiledning og kontroll under byggearbeidene for å sikre at anleggene blir utført forskriftsmessig og i tråd med kommunale standarder og krav.
5. Det holdes overtakelsesforretning før formell overtakelse skjer.
6. Utbygger stiller til rådighet nødvendig areal for større avløpsrenseanlegg ved et eventuelt kommunalt ønske om utvidelse av anlegget til 150 pe. Dette uten kostnad for kommunen. Utbygger avventer innkjøp av renseanlegg inntil saksfremlegg om utvidelse er behandlet i Formannskapet og Kommunestyret , senest august 2016.

120/16
SØKNAD OM TILDELING AV TOMT I BEINSKARDET BOLIGFELT

Vedtak:

Belvelox Nordic AS v/Arvydas Kasperas, tildeles tomt nr. 71 og 80 i Beinskardet boligfelt for oppføring av totalt to, 2-mannsboliger. Dersom det planlegges bygg for flere enn 2 bruksenheter pr. tomt, må det søkes om dispensasjon fra gjeldende reguleringsplan.

Tomtene tildeles på vanlige betingelser, dvs. at alle tomtekostnader skal være innbetalt innen 3 måneder etter tildelingsvedtak, og at det skal være igangsatt bygging på tomtene innen 2 år etter tildelingsdato. Hvis ikke, skal tomtene skjøtes tilbake til kommunen.
Ved tilbakeføring av tomtene til kommunen, betaler kommunen tilbake det innbetalte beløp uten renter, og med fratrekk for tinglysningsgebyr og dokumentavgift for tinglysning av skjøte.

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

Belvelox Nordic AS v/Arvydas Kasperas, tildeles tomt nr. 71 og 80 i Beinskardet boligfelt for oppføring av totalt to, 2-mannsboliger. Dersom det planlegges bygg for flere enn 2 bruksenheter pr. tomt, må det søkes om dispensasjon fra gjeldende reguleringsplan.

Tomtene tildeles på vanlige betingelser, dvs. at alle tomtekostnader skal være innbetalt innen 3 måneder etter tildelingsvedtak, og at det skal være igangsatt bygging på tomtene innen 2 år etter tildelingsdato. Hvis ikke, skal tomtene skjøtes tilbake til kommunen.
Ved tilbakeføring av tomtene til kommunen, betaler kommunen tilbake det innbetalte beløp uten renter, og med fratrekk for tinglysningsgebyr og dokumentavgift for tinglysning av skjøte.

121/16
RETNINGSLINJER FOR ARBEID MED SAKER ETTER ALKOHOLLOVEN

Vedtak:

Frøya kommune vedtar nye retningslinjer for arbeidet med saker etter alkoholloven.
Ikrafttredelsesdato 01.07.16

Dette innebærer også at følgende endringer trer i kraft:

1. **Antall skjenkebevillinger til ambulerende/enkeltanledninger økes fra to til fem i perioden 15.mai til 15.september**
2. **Skjenking kan foregå frem til skjenkebevillingens utløp med 30 minutters frist for konsum av allerede utskjenket alkoholholdig drikke.**

3. **Salg og skjenking av alkoholholdig drikk blir tillatt under valgdager og folkeavstemminger i Frøya kommune.**

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

Frøya kommune vedtar nye retningslinjer for arbeidet med saker etter alkoholloven.
Ikrafttredelsesdato 01.07.16

Dette innebærer også at følgende endringer trer i kraft:

1. Antall skjenkebevillinger til ambulerende/enkeltanledninger økes fra to til fem i perioden 15.mai til 15.september
2. Skjenking kan foregå frem til skjenkebevillingens utløp med 30 minutters frist for konsum av allerede utskjenket alkoholholdig drikke.
3. Salg og skjenking av alkoholholdig drikk blir tillatt under valgdager og folkeavstemminger i Frøya kommune.

122/16
SØKNAD OM SALGSBEVILLING FOR ALKOHOL
COOP MARKED SULA

Vedtak:

1. **Coop Orkla Møre SA, avd. Coop Marked Sula, gis bevilling til salg av øl og rusbrus med alkoholinnhold inntil 4,75 volumprosent, jfr. Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v § 1-7.**
2. **Bevillingen gjelder til 30.09.2020.**
3. **Beata Nowak f. 01.07.69, godkjennes som salgsstyrer og Ruth Borgny Augustsen f. 18.06.53, godkjennes som stedfortreder.**
4. **Salg må skje i henhold til alkohollovens bestemmelser og kommunens retningslinjer.**

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

1. Coop Orkla Møre SA, avd. Coop Marked Sula, gis bevilling til salg av øl og rusbrus med alkoholinnhold inntil 4,75 volumprosent, jfr. Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v § 1-7.
2. Bevillingen gjelder til 30.09.2020.
3. Beata Nowak f. 01.07.69, godkjennes som salgsstyrer og Ruth Borgny Augustsen f. 18.06.53, godkjennes som stedfortreder.
4. Salg må skje i henhold til alkohollovens bestemmelser og kommunens retningslinjer.

123/16
SØKNAD OM SALGSBEVILLING FOR ALKOHOL
COOP MARKED HAMARVIK

Vedtak:

1. **Coop Hamarvik SA, avd. Coop Marked Hamarvik, gis bevilling til salg av øl og rusbrus med alkoholinnhold inntil 4,75 volumprosent, jfr. Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v § 1-7.**
2. **Bevillingen gjelder til 30.09.2020.**
3. **Geir Vatn, f. 19.09.60, godkjennes som salgsstyrer og May Britt Trøan Paulsen, f. 08.06.69, godkjennes som stedfortreder.**
4. **Salg må skje i henhold til alkohollovens bestemmelser og kommunens retningslinjer.**

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

1. Coop Hamarvik SA, avd. Coop Marked Hamarvik, gis bevilling til salg av øl og rusbrus med alkoholinnhold inntil 4,75 volumprosent, jfr. Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v § 1-7.
2. Bevillingen gjelder til 30.06.2020.
3. Geir Vatn, f. 19.09.60, godkjennes som salgsstyrer og May Britt Trøan Paulsen, f. 08.06.69, godkjennes som stedfortreder.
4. Salg må skje i henhold til alkohollovens bestemmelser og kommunens retningslinjer.

124/16
SØKNAD OM SALGSBEVILLING FOR ALKOHOL
COOP MARKED DYRØY

Vedtak:

1. **Coop Hamarvik SA, avd. Coop Marked Dyrøy, gis bevilling til salg av øl og rusbrus med alkoholinnhold inntil 4,75 volumprosent, jfr. Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v § 1-7.**
2. **Bevillingen gjelder til 30.09.2020.**
3. **Randi Englund, f. 05.08.54, godkjennes som salgsstyrer og Susan Sæther, f. 11.07.63, godkjennes som stedfortreder.**
4. **Salg må skje i henhold til alkohollovens bestemmelser og kommunens retningslinjer.**

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

1. Coop Hamarvik SA, avd. Coop Marked Dyrøy, gis bevilling til salg av øl og rusbrus med alkoholinnhold inntil 4,75 volumprosent, jfr. Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v § 1-7.
2. Bevillingen gjelder til 30.06.2020.
3. Randi Englund, f. 05.08.54, godkjennes som salgsstyrer og Susan Sæther, f. 11.07.63, godkjennes som stedfortreder.
4. Salg må skje i henhold til alkohollovens bestemmelser og kommunens retningslinjer.

125/16
SØKNAD OM SALGSBEVILLING FOR ALKOHOL
COOP SØRBURØY SA

Vedtak:

1. **Coop Sørburøy BA, Sørburøy, gis bevilling til salg av øl og rusbrus med alkoholinnhold inntil 4,75 volumprosent, jfr. Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v § 1-7.**
2. **Bevillingen gjelder til 30.09.2020.**
3. **Ellinor Eidsvåg, f. 30.09.62, godkjennes som salgsstyrer. Renata Liutkuviene f. 31.10.78, godkjennes som stedfortreder under forutsetning av at hun avlegger og består kunnskapsprøve om alkoholloven innen oktober 2016.**
4. **Salg må skje i henhold til alkohollovens bestemmelser og kommunens retningslinjer.**

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

1. Coop Sørburøy BA, Sørburøy, gis bevilling til salg av øl og rusbrus med alkoholinnhold inntil 4,75 volumprosent, jfr. Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v § 1-7.
2. Bevillingen gjelder til 30.06.2020.
3. Ellinor Eidsvåg, f. 30.09.62, godkjennes som salgsstyrer. Renata Liutkuviene f. 31.10.78, godkjennes som stedfortreder under forutsetning av at hun avlegger og består kunnskapsprøve om alkoholloven innen oktober 2016.
4. Salg må skje i henhold til alkohollovens bestemmelser og kommunens retningslinjer.

126/16
SØKNAD OM SALGSBEVILLING FOR ALKOHOL
NG KIWI MIDT NORGE AS

Vedtak:

1. **NG KIWI MIDT-NORGE AS, gis bevilling til salg av øl og rusbrus med alkoholinnhold inntil 4,75 volumprosent, jfr. Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v § 1-7.**
2. **Bevillingen gjelder til 30.09.2020.**
3. **Hege Aaness Fredagsvik, 10.04.73, godkjennes som styrer og Ellinor Holm, f. 28.02.65, godkjennes som stedfortreder.**
4. **Salg må skje i henhold til alkohollovens bestemmelser og kommunens retningslinjer.**

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

1. NG KIWI MIDT-NORGE AS, gis bevilling til salg av øl og rusbrus med alkoholinnhold inntil 4,75 volumprosent, jfr. Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v § 1-7.
2. Bevillingen gjelder til 30.06.2020.
3. Hege Aaness Fredagsvik, 10.04.73, godkjennes som styrer og Ellinor Holm, f. 28.02.65, godkjennes som stedfortreder.

127/16
SALGSBEVILLING FOR ALKOHOL
JOAKIM GJERTSEN AS

Vedtak:

1. **Joakim Gjertsen AS (Rema 1000), Sistranda, gis bevilling til salg av øl og rusbrus med alkoholinnhold inntil 4,75 volumprosent, jfr. Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v § 1-7.**

2. **Bevillingen gjelder til 30.09.2020.**

3. **Joakim Gjertsen, f. 10.04.86, godkjennes som styrer og Lotte-Randi Gjertsen, f. 02.09.87, godkjennes som stedfortreder.**

4. **Salg må skje i henhold til alkohollovens bestemmelser og kommunens retningslinjer.**

5. **Stedfortreder må ha bestått kunnskapsprøven for alkohol inne utgangen av oktober 2016.**

6. **Søknaden innvilges med forbehold om merknader fra Politiet som tilsier at bevilling frarådes.**

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

1. Joakim Gjertsen AS (Rema 1000), Sistranda, gis bevilling til salg av øl og rusbrus med alkoholinnhold inntil 4,75 volumprosent, jfr. Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v § 1-7.

2. Bevillingen gjelder til 30.06.2020.

3. Joakim Gjertsen, f. 10.04.86, godkjennes som styrer og Lotte-Randi Gjertsen, f. 02.09.87, godkjennes som stedfortreder.

4. Salg må skje i henhold til alkohollovens bestemmelser og kommunens retningslinjer.

4. Stedfortreder må ha bestått kunnskapsprøven for alkohol inne utgangen av oktober 2016.06.09.

5. Søknaden innvilges med forbehold om merknader fra Politiet som tilsier at bevilling frarådes.

128/16
SØKNAD OM SERVERINGS- OG/ELLER SKJENKEBEVILLING
ISAK GAUSTAD EFTF.

Vedtak:

1. **Enkeltmannsforetaket Kjersti Nord innvilges serveringsbevilling etter Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven), § 3.**
2. **Enkeltmannsforetaket Kjersti Nord, 7268 Titran, gis skjenkebevilling for skjenking av øl, rusbrus, vin og brennevin.**
3. **Bevillingen gjelder inne i serveringslokalet, tidligere butikken, og på tydelig avgrenset og inngjerdet uteområde på brygge/kai, jfr. tegninger.**
4. **Bevillingen gjelder fra kommunestyrets vedtak og til og med 30.09.20.**
5. **Skjenketiden fastsettes i samsvar med kommunens retningslinjer vedtatt i KST- sak 121/16 den 23.06.16:**

Skjenkestedets lokaliteter inne og ute med alminnelig bevilling:

Alkoholholdig drikk med mindre enn 22 volumprosent alkohol:
Hverdager: kl. 09.00 – 01.00
Fredag/lørdag: kl. 09.00 – 02.00
Søn-, hellig- og høytidsdager: kl. 12.00 – 02.00

Alkoholholdig drikk med volumprosent alkohol mellom 22 og 60:
Hverdager: kl. 13.00 – 01.00
Fredag/lørdag: kl. 13.00 – 01.00
Søn-, hellig- og høytidsdager: kl. 13.00 – 01.00

I jule-, påske- og pinseuka gis skjenkebevilling til kl. 02.00 for alle typer alkoholholdig drikke.
I de tilfeller der følgende dager ikke kommer på fre-/lørdag kan det skjenkes til kl. 02.00: Nyttårsaften, 1. nyttårsdag, kvelden før Kristi Himmelfartsdag, kvelden før 1. og 17 mai.

All skjenking kan skje frem til stengetid. Konsumering av all utskjenket alkohol skal skje innen en halv time etter stengetid.

6. **Kjersti Nord f. 15.09.62 godkjennes som skjenkestyrer. Hun har avlagt og bestått kunnskapsprøve om alkoholloven. Det innvilges fritak for stedfortreder.**
7. **Det tas forbehold om uttalelsen fra Politiet har merknader som tilsier at bevillingen ikke bør innvilges.**

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

1. Enkeltmannsforetaket Kjersti Nord innvilges serveringsbevilling etter Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven), § 3.
2. Enkeltmannsforetaket Kjersti Nord, 7268 Titran, gis skjenkebevilling for skjenking av øl, rusbrus, vin og brennevin.
3. Bevillingen gjelder inne i serveringslokalet, tidligere butikken, og på tydelig avgrenset og inngjerdet uteområde på brygge/kai, jfr. tegninger.
4. Bevillingen gjelder fra kommunestyrets vedtak og til og med 30.06.20.
5. Skjenketiden fastsettes i samsvar med kommunens retningslinjer vedtatt i KST- sak 145/09 den 26.11.09:

Skjenkestedets lokaliteter inne og ute med alminnelig bevilling:

Alkoholholdig drikk med mindre enn 22 volumprosent alkohol:
Hverdager: kl. 09.00 – 01.00
Fredag/lørdag: kl. 09.00 – 02.00
Søn-, hellig- og høytidsdager: kl. 12.00 – 02.00

Alkoholholdig drikk med volumprosent alkohol mellom 22 og 60:
Hverdager: kl. 13.00 – 01.00
Fredag/lørdag: kl. 13.00 – 01.00
Søn-, hellig- og høytidsdager: kl. 13.00 – 01.00

I jule-, påske- og pinseuka gis skjenkebevilling til kl. 02.00 for alle typer alkoholholdig drikke.
I de tilfeller der følgende dager ikke kommer på fre-/lørdag kan det skjenkes til kl. 02.00: Nyttårsaften, 1. nyttårsdag, kvelden før Kristi Himmelfartsdag, kvelden før 1. og 17 mai.

All skjenking må avsluttes en ½ time før serveringsstedet stenger.

6. Kjersti Nord f. 15.09.62 godkjennes som skjenkestyrer. Hun har avlagt og bestått kunnskapsprøve om alkoholloven. Det innvilges fritak for stedfortreder.
7. Det tas forbehold om uttalelsen fra Politiet har merknader som tilsier at bevillingen ikke bør innvilges.

129/16
SØKNAD OM SERVERINGS- OG/ELLER SKJENKEBEVILLING
TORLEIF SKATVOLD

Vedtak:

1. SUPEN PØBB Torleif Skatvold innvilges serveringsbevilling etter Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven), § 3.

2. SUPEN PØBB Torleif Skatvold, 7282 Bogøyvær, gis skjenkebevilling for skjenking av øl, rusbrus, vin og brennevin.

3. Bevillingen gjelder inne i serveringslokalet og på tydelig avgrenset uteområde jfr. tegninger.

4. Bevillingen gjelder fra kommunestyrets vedtak og til og med 30.09.20.

5. Skjenketiden fastsettes i samsvar med kommunens retningslinjer vedtatt i KST- sak 121/16 den 23.06.16:

Skjenkestedets lokaliteter inne og ute med alminnelig bevilling:

Alkoholholdig drikk med mindre enn 22 volumprosent alkohol:

Hverdager:	**kl. 09.00 – 01.00**
Fredag/lørdag:	**kl. 09.00 – 02.00**
Søn-, hellig- og høytidsdager:	**kl. 12.00 – 02.00**

Alkoholholdig drikk med volumprosent alkohol mellom 22 og 60:

Hverdager:	**kl. 13.00 – 01.00**
Fredag/lørdag:	**kl. 13.00 – 01.00**
Søn-, hellig- og høytidsdager:	**kl. 13.00 – 01.00**

I jule-, påske- og pinseuka gis skjenkebevilling til kl. 02.00 for alle typer alkoholholdig drikke. I de tilfeller der følgende dager ikke kommer på fre-/lørdag kan det skjenkes til kl. 02.00: Nyttårsaften, 1. nyttårsdag, kvelden før Kristi Himmelfartsdag, kvelden før 1.og 17 mai.

All skjenking kan skje frem til stengetid. Konsumering av all utskjenket alkohol skal skje innen en halv time etter stengetid.

6. Torleif Skatvold f. 27.11.61 godkjennes som skjenkestyrer. Han har avlagt og bestått kunnskapsprøve om alkoholloven og etablererprøven. Det innvilges fritak for stedfortreder.

Enstemming.

Forslagt til vedtak:

1. SUPEN PØBB Torleif Skatvold innvilges serveringsbevilling etter Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven), § 3.

2. SUPEN PØBB Torleif Skatvold, 7282 Bogøyvær, gis skjenkebevilling for skjenking av øl, rusbrus, vin og brennevin.

3. Bevillingen gjelder inne i serveringslokalet og på tydelig avgrenset uteområde jfr. tegninger

4. Bevillingen gjelder fra kommunestyrets vedtak og til og med 30.06.20.

5. Skjenketiden fastsettes i samsvar med kommunens retningslinjer vedtatt i KST- sak 145/09 den 26.11.09:

Skjenkestedets lokaliteter inne og ute med alminnelig bevilling:

Alkoholholdig drikk med mindre enn 22 volumprosent alkohol:

Hverdager:	kl. 09.00 – 01.00
Fredag/lørdag:	kl. 09.00 – 02.00
Søn-, hellig- og høytidsdager:	kl. 12.00 – 02.00

Alkoholholdig drikk med volumprosent alkohol mellom 22 og 60:

Hverdager:	kl. 13.00 – 01.00
Fredag/lørdag:	kl. 13.00 – 01.00
Søn-, hellig- og høytidsdager:	kl. 13.00 – 01.00

I jule-, påske- og pinseuka gis skjenkebevilling til kl. 02.00 for alle typer alkoholholdig drikke. I de tilfeller der følgende dager ikke kommer på fre-/lørdag kan det skjenkes til kl. 02.00: Nyttårsaften, 1. nyttårsdag, kvelden før Kristi Himmelfartsdag, kvelden før 1.og 17 mai.

All skjenking må avsluttes en ½ time før serveringsstedet stenger.

1. Torleif Skatvold f. 271161 godkjennes som skjenkestyrer. Han har avlagt og bestått kunnskapsprøve om alkoholloven og etablererprøven. Det innvilges fritak for stedfortreder.

130/16
SØKNAD OM SERVERINGS- OG/ELLER SKJENKEBEVILLING
SULA RORBUER AS

Vedtak:

1. **Sula Rorbuer AS innvilges serveringsbevilling etter Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven), § 3.**

2. **Sula Rorbuer AS, 7280 Sula, gis skjenkebevilling for skjenking av øl, rusbrus, vin og brennevin.**

3. **Bevillingen gjelder inne i bygg A rom1og rom 2 og i bygg B rom 1, samt uteservering i bygg A og bygg B. jfr. Tegninger.**

4. **Det er ikke tillatt å gå mellom byggene med alkoholholdig drikke.**

5. **Odd Larsen f. 20.04.44 godkjennes som skjenkestyrer. Roger Larsen f.23.12.66 godkjennes som stedfortreder. Begge har avlagt og bestått kunnskapsprøve om alkoholloven**

6. **Bevillingen gjelder fra kommunestyrets vedtak og til og med 30.09.20.**

   Skjenketiden fastsettes i samsvar med kommunens retningslinjer vedtatt i KST- sak 121/16 den 23.06.16:

Skjenkestedets lokaliteter inne og ute med alminnelig bevilling:
Alkoholholdig drikk med mindre enn 22 volumprosent alkohol:

Hverdager:	**kl. 09.00 – 01.00**
Fredag/lørdag:	**kl. 09.00 – 02.00**
Søn-, hellig- og høytidsdager:	**kl. 12.00 – 02.00**

Alkoholholdig drikk med volumprosent alkohol mellom 22 og 60:

Hverdager:	**kl. 13.00 – 01.00**
Fredag/lørdag:	**kl. 13.00 – 01.00**
Søn-, hellig- og høytidsdager:	**kl. 13.00 – 01.00**

I jule-, påske- og pinseuka gis skjenkebevilling til kl. 02.00 for alle typer alkoholholdig drikke. I de tilfeller der følgende dager ikke kommer på fre-/lørdag kan det skjenkes til kl. 02.00: Nyttårsaften, 1. nyttårsdag, kvelden før Kristi Himmelfartsdag, kvelden før 1.og 17. mai.

All skjenking kan skje frem til stengetid. Konsumering av all utskjenket alkohol skal skje innen en halv time etter stengetid.

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

1. Sula Rorbuer AS innvilges serveringsbevilling etter Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven), § 3.

2. Sula Rorbuer AS, 7280 Sula, gis skjenkebevilling for skjenking av øl, rusbrus, vin og brennevin.

3. Bevillingen gjelder inne i bygg A rom1og rom 2 og i bygg B rom 1, samt uteservering i bygg A og bygg B. jfr. Tegninger.

4. Det er ikke tillatt å gå mellom byggene med alkoholholdig drikke.

5. Odd Larsen f. 20.04.44 godkjennes som skjenkestyrer. Roger Larsen f.23.12.66 godkjennes som stedfortreder. Begge har avlagt og bestått kunnskapsprøve om alkoholloven

6. Bevillingen gjelder fra kommunestyrets vedtak og til og med 30.06.20.

Skjenketiden fastsettes i samsvar med kommunens retningslinjer vedtatt i KST- sak 145/09 den 26.11.09:

Skjenkestedets lokaliteter inne og ute med alminnelig bevilling:
Alkoholholdig drikk med mindre enn 22 volumprosent alkohol:

Hverdager:	kl. 09.00 – 01.00
Fredag/lørdag:	kl. 09.00 – 02.00
Søn-, hellig- og høytidsdager:	kl. 12.00 – 02.00

Alkoholholdig drikk med volumprosent alkohol mellom 22 og 60:

Hverdager:	kl. 13.00 – 01.00
Fredag/lørdag:	kl. 13.00 – 01.00
Søn-, hellig- og høytidsdager:	kl. 13.00 – 01.00

I jule-, påske- og pinseuka gis skjenkebevilling til kl. 02.00 for alle typer alkoholholdig drikke. I de tilfeller der følgende dager ikke kommer på fre-/lørdag kan det skjenkes til kl. 02.00: Nyttårsaften, 1. nyttårsdag, kvelden før Kristi Himmelfartsdag, kvelden før 1.og 17 mai.

All skjenking må avsluttes en ½ time før serveringsstedet stenger.

131/16
SØKNAD OM SERVERINGS- OG/ELLER SKJENKEBEVILLING
HOTELL FRØYA AS

Vedtak:

1. **Hotell Frøya AS innvilges serveringsbevilling etter Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven), § 3.**

2. **Hotell Frøya AS, 7260 Sistranda, gis skjenkebevilling for skjenking av øl, rusbrus, vin og brennevin.**

3. **Bevillingen gjelder inne i 1. etg. i restaurant/bar, pub/sofabar og i møterom "Grotten" i underetasjen, samt uteservering på tydelig avgrenset uteområde jfr. tegninger.**

4. **Bevillingen gjelder fra kommunestyrets vedtak og til og med 30.09.20.**

5. **Skjenketiden fastsettes i samsvar med kommunens retningslinjer vedtatt i KST- sak 121/16 den 23.06.16:**

   Skjenkestedets lokaliteter inne og ute med alminnelig bevilling:
   Alkoholholdig drikk med mindre enn 22 volumprosent alkohol:

Hverdager:	**kl. 09.00 – 01.00**
Fredag/lørdag:	**kl. 09.00 – 02.00**
Søn-, hellig- og høytidsdager:	**kl. 12.00 – 02.00**

   Alkoholholdig drikk med volumprosent alkohol mellom 22 og 60:

Hverdager:	**kl. 13.00 – 01.00**
Fredag/lørdag:	**kl. 13.00 – 01.00**
Søn-, hellig- og høytidsdager:	**kl. 13.00 – 01.00**

   I jule-, påske- og pinseuka gis skjenkebevilling til kl. 02.00 for alle typer alkoholholdig drikke. I de tilfeller der følgende dager ikke kommer på fre-/lørdag kan det skjenkes til kl. 02.00: Nyttårsaften, 1. nyttårsdag, kvelden før Kristi Himmelfartsdag, kvelden før 1. og 17. mai.

   All skjenking kan skje frem til stengetid. Konsumering av all utskjenket alkohol skal skje innen en halv time etter stengetid.

6. **Valborg Bekken f.01.01.76 godkjennes som skjenkestyrer. Lena Fillingsnes Antonsen f. 13.04.85 godkjennes som stedfortreder. Begge har avlagt og bestått kunnskapsprøve om alkoholloven.**

7. **Valborg Bekken og Lena Fillingsnes må levere skatteattest innen utgangen av oktober 2016.**

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

1. Hotell Frøya AS innvilges serveringsbevilling etter Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven), § 3.

2. Hotell Frøya AS, 7260 Sistranda, gis skjenkebevilling for skjenking av øl, rusbrus, vin og brennevin.

3. Bevillingen gjelder inne i 1. etg. i restaurant/bar, pub/sofabar og i møterom "Grotten" i underetasjen, samt uteservering på tydelig avgrenset uteområde jfr. tegninger.

4. Bevillingen gjelder fra kommunestyrets vedtak og til og med 30.06.20.

5. Skjenketiden fastsettes i samsvar med kommunens retningslinjer vedtatt i KST- sak 145/09 den 26.11.09:

   Skjenkestedets lokaliteter inne og ute med alminnelig bevilling:
   Alkoholholdig drikk med mindre enn 22 volumprosent alkohol:

Hverdager:	kl. 09.00 – 01.00
Fredag/lørdag:	kl. 09.00 – 02.00
Søn-, hellig- og høytidsdager:	kl. 12.00 – 02.00

   Alkoholholdig drikk med volumprosent alkohol mellom 22 og 60:

Hverdager:	kl. 13.00 – 01.00
Fredag/lørdag:	kl. 13.00 – 01.00
Søn-, hellig- og høytidsdager:	kl. 13.00 – 01.00

   I jule-, påske- og pinseuka gis skjenkebevilling til kl. 02.00 for alle typer alkoholholdig drikke. I de tilfeller der følgende dager ikke kommer på fre-/lørdag kan det skjenkes til kl. 02.00: Nyttårsaften, 1. nyttårsdag, kvelden før Kristi Himmelfartsdag, kvelden før 1. og 17. mai.

6. All skjenking må avsluttes en ½ time før serveringsstedet stenger.

7. Valborg Bekken f.01.01.76 godkjennes som skjenkestyrer. Lena Fillingsnes Antonsen f. 13.04.85 godkjennes som stedfortreder. Begge har avlagt og bestått kunnskapsprøve om alkoholloven.

8. Valborg Bekken og Lena Fillingsnes må levere skatteattest innen utgangen av oktober 2016.

132/16
SERVERINGS - OG/ELLER SKJENKEBEVILLING

Vedtak:

- **Sula Brygge Drift AS innvilges serveringsbevilling etter Lov om Serveringsvirksomhet (serveringsloven) § 3.**
- **Sula Brygge Drift AS innvilges skjenkebevilling for skjenking av øl, rusbrus, vin og brennevin.**
- **Bevillingene gjelder for Terna pub med uteområde og i tilstøtende brygge, jfr tegninger.**

Skjenketiden fastsettes i samsvar med kommunens retningslinjer vedtatt i KST- sak 121/16 den 23.06.16:
Skjenketidene er fastsett slik:
Alkoholholdig drikk med mindre enn 22 volumprosent alkohol:

Hverdager:	**kl 09.00- 01.00**
Fredag/lørdag:	**kl 09.00- 02.00**
Søn- hellig og høytidsdager	**kl 12.00- 02.00**

Alkoholholdig drikk med volumprosent alkohol mellom 22 og 60:

Hverdager:	**kl 13.00- 01.00**
Fredag/lørdag:	**kl 13.00- 01.00**
Søn- hellig og høytidsdager	**kl 13.00- 01.00**

I jule, påske og pinseuka gis skjenkebevilling tilkl 02.00 for alle typer alkoholholdig drikke. I de tilfeller der følgende dager ikke kommer på fre/lørdag kan det skjenkes til kl 02.00: Nyttårsaften, 1.nyttårsdag, kvelden før kristi himmelfartsdag, kvelden før 1. og 17. mai.

All skjenking kan skje frem til stengetid. Konsumering av all utskjenket alkohol skal skje innen en halv time etter stengetid.

- **Tove Fasting f. 17.09.62 godkjennes som skjenkestyrer. Ola Flyum f. 16.12.59 godkjennes som stedfortreder. Tove Fasting har avlagt og bestått kunnskapsprøven om alkoholloven og bestått etablererprøven. Stedfortreder må avlegge å ha bestått kunnskapsprøve i alkohol inne utgangen av oktober 2016.**
- **Det tas forbehold om uttalelse fra Politiet har merknader som fraråder å gi bevilling.**

- **Bevillingen gis fra kommunestyrets vedtak og ut bevillingsperioden, 30.09.2020.**

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

- Sula Brygge Drift AS innvilges serveringsbevilling etter Lov om Serveringsvirksomhet (serveringsloven) § 3.
- Sula Brygge Drift AS innvilges skjenkebevilling for skjenking av øl, rusbrus, vin og brennevin.
- Bevillingene gjelder for Terna pub med uteområde og i tilstøtende brygge, jfr tegninger.
- Skjenketiden fastsettes i samsvar med retningslinjer for kommunens arbeid med saker etter alkoholloven, K-sak nr 145/09, av 26.11.09.

  Skjenketidene er fastsett slik:
  Alkoholholdig drikk med mindre enn 22 volumprosent alkohol:

Hverdager:	kl 09.00- 01.00
Fredag/lørdag:	kl 09.00- 02.00
Søn- hellig og høytidsdager	kl 12.00- 02.00

  Alkoholholdig drikk med volumprosent alkohol mellom 22 og 60:

Hverdager:	kl 13.00- 01.00
Fredag/lørdag:	kl 13.00- 01.00
Søn- hellig og høytidsdager	kl 13.00- 01.00

  I jule, påske og pinseuka gis skjenkebevilling tilkl 02.00 for alle typer alkoholholdig drikke. I de tilfeller der følgende dager ikke kommer på fre/lørdag kan det skjenkes til kl 02.00: Nyttårsaften, 1.nyttårsdag, kvelden før kristi himmelfartsdag, kvelden før 1. og 17 mai.

  All skjenking må avsluttes en ½ time før serveringsstedet stenger.

- Tove Fasting f. 17.09.62 godkjennes som skjenkestyrer. Ola Flyum f. 16.12.59 godkjennes som stedfortreder. Tove Fasting har avlagt og bestått kunnskapsprøven om alkoholloven og bestått etablererprøven. Stedfortreder må avlegge å ha bestått kunnskapsprøve i alkohol inne utgangen av oktober 2016.
- Det tas forbehold om uttalelse fra Politiet har merknader som fraråder å gi bevilling.

- Bevillingen gis fra kommunestyrets vedtak og ut bevillingsperioden, 30.06.2020.

133/16
SERVERINGS- OG/ELLER SKJENKEBEVILLING
STIFTELSEN HALTEN NEKOLAI DAHLS MINNE

Vedtak:

1. **Stiftelsen Halten NDM innvilges serveringsbevilling etter Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven), § 3.**
2. **Stiftelsen Halten NDM innvilges skjenkebevilling for skjenking av øl, rusbrus og vin etter Lov om omsetning av alkoholholdig drikke m.v. (alkoholloven), §1-7.**

3. **Bevillingen gjelder inne i Skanklåna´s spiserom og Tv-stue og uteservering på tydeligavgrenset område utenfor låna, jfr. bilder. Videre innvilges bevilling inne på brygga i lokalet "Krykkja" i 1. etg. og på "Tørrfiskrommet" i 2. etg.**
4. **Bevillingen gjelder fra kommunestyrets vedtak og til og med 30.09.20.**
5. **Skjenketiden fastsettes i samsvar med kommunens retningslinjer vedtatt i KST- sak 121/16 den 23.06.16:**

Skjenkestedets lokaliteter inne og ute med alminnelig bevilling:

Alkoholholdig drikk med mindre enn 22 volumprosent alkohol:

Hverdager:	**kl. 09.00 – 01.00**
Fredag/lørdag:	**kl. 09.00 – 02.00**
Søn-, hellig- og høytidsdager:	**kl. 12.00 – 02.00**

Alkoholholdig drikk med volumprosent alkohol mellom 22 og 60 er ikke innvilget.

I jule-, påske- og pinseuka gis skjenkebevilling til kl. 02.00 for alle typer alkoholholdig drikke. I de tilfeller der følgende dager ikke kommer på fre-/lørdag kan det skjenkes til kl. 02.00: Nyttårsaften, 1. nyttårsdag, kvelden før Kristi Himmelfartsdag, kvelden før 1. og 17. mai.

All skjenking kan skje frem til stengetid. Konsumering av all utskjenket alkohol skal skje innen en halv time etter stengetid.

6. **Laila Støen, Trondheim, godkjennes som serverings- og skjenkestyrer.**
7. **Det gis fritak fra kravet om stedfortreder jfr. alkohollovens §1-7c.**
8: **Det tas forbehold om uttalelsen fra Politiet ikke har anmerkninger som tilsier at søknaden ikke bør innvilges.**

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

1. Stiftelsen Halten NDM innvilges serveringsbevilling etter Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven), § 3.
2. Stiftelsen Halten NDM innvilges skjenkebevilling for skjenking av øl, rusbrus og vin etter Lov om omsetning av alkoholholdig drikke m.v. (alkoholloven), §1-7.
3. Bevillingen gjelder inne i Skanklåna´s spiserom og Tv-stue og uteservering på tydeligavgrenset område utenfor låna, jfr. bilder. Videre innvilges bevilling inne på brygga i lokalet "Krykkja" i 1. etg. og på "Tørrfiskrommet" i 2. etg.
4. Bevillingen gjelder fra kommunestyrets vedtak og til og med 30.06.20.
5. Skjenketiden fastsettes i samsvar med kommunens retningslinjer vedtatt i KST- sak 145/09 den 26.11.09:

Skjenkestedets lokaliteter inne og ute med alminnelig bevilling:

Alkoholholdig drikk med mindre enn 22 volumprosent alkohol:

Hverdager:	kl. 09.00 – 01.00
Fredag/lørdag:	kl. 09.00 – 02.00
Søn-, hellig- og høytidsdager:	kl. 12.00 – 02.00

Alkoholholdig drikk med volumprosent alkohol mellom 22 og 60 er ikke innvilget.
I jule-, påske- og pinseuka gis skjenkebevilling til kl. 02.00 for alle typer alkoholholdig drikke. I de tilfeller der følgende dager ikke kommer på fre-/lørdag kan det skjenkes til kl. 02.00: Nyttårsaften, 1. nyttårsdag, kvelden før Kristi Himmelfartsdag, kvelden før 1. og 17. mai.

All skjenking må avsluttes en ½ time før serveringsstedet stenger.

6. Laila Støen, Trondheim, godkjennes som serverings- og skjenkestyrer.
7. Det gis fritak fra kravet om stedfortreder jfr. alkohollovens §1-7c.
8: Det tas forbehold om uttalelsen fra Politiet ikke har anmerkninger som tilsier at søknaden ikke bør innvilges.

134/16
SERVERINGS - OG/ELLER SKJENKEBEVILLING

Vedtak:

1. **Den Muntre Matros, 7284 Mausund, gis skjenkebevilling for skjenking av øl, rusbrus, vin og brennevin.**

2. **Bevillingen gjelder inne i serveringslokalene "Brovingen" og "Skipperlugaren"**
   Med tilstøtende terasser/uteplasser, jfr. tegning.

3. **Bevillingen gjelder fra kommunestyrets vedtak og til og med 30.09.20**

4. **Skjenketiden fastsettes i samsvar med kommunens retningslinjer vedtatt i KST- sak 121/16 den 23.06.16:**

   Skjenkestedets lokaliteter inne og ute med alminnelig bevilling:

   Alkoholholdig drikk med mindre enn 22 volumprosent alkohol:

Hverdager:	**kl. 09.00 – 01.00**
Fredag/lørdag:	**kl. 09.00 – 02.00**
Søn-, hellig- og høytidsdager:	**kl. 12.00 – 02.00**

   Alkoholholdig drikk med volumprosent alkohol mellom 22 og 60:

Hverdager:	**kl. 13.00 – 01.00**
Fredag/lørdag:	**kl. 13.00 – 01.00**
Søn-, hellig- og høytidsdager:	**kl. 13.00 – 01.00**

   I jule-, påske- og pinseuka gis skjenkebevilling til kl. 02.00 for alle typer alkoholholdig drikke. I de tilfeller der følgende dager ikke kommer på fre-/lørdag kan det skjenkes til kl. 02.00: Nyttårsaften, 1. nyttårsdag, kvelden før Kristi Himmelfartsdag, kvelden før 1. og 17 mai.

   All skjenking kan skje frem til stengetid. Konsumering av all utskjenket alkohol skal skje innen en halv time etter stengetid.

5. **Inger Knudsen Øyen f. 16.04.53 godkjennes som skjenkestyrer. Hun har avlagt og bestått kunnskapsprøve om alkoholloven. Stedet fritas for stedfortreder da skjenkestyrer alltid er til stede.**
6. **Det tas forbehold om uttalelsen fra Politiet har merknader som tilsier at bevilling ikke bør gis.**

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

1. Den Muntre Matros, 7284 Mausund, gis skjenkebevilling for skjenking av øl, rusbrus, vin og brennevin.

2. Bevillingen gjelder inne i serveringslokalene "Brovingen" og "Skipperlugaren"
   Med tilstøtende terasser/uteplasser, jfr. tegning.

3. Bevillingen gjelder fra kommunestyrets vedtak og til og med 30.06.20

4. Skjenketiden fastsettes i samsvar med kommunens retningslinjer vedtatt i KST- sak 145/09 den 26.11.09:

Skjenkestedets lokaliteter inne og ute med alminnelig bevilling:

Alkoholholdig drikk med mindre enn 22 volumprosent alkohol:

Hverdager:	kl. 09.00 – 01.00
Fredag/lørdag:	kl. 09.00 – 02.00
Søn-, hellig- og høytidsdager:	kl. 12.00 – 02.00

Alkoholholdig drikk med volumprosent alkohol mellom 22 og 60:

Hverdager:	kl. 13.00 – 01.00
Fredag/lørdag:	kl. 13.00 – 01.00
Søn-, hellig- og høytidsdager:	kl. 13.00 – 01.00

I jule-, påske- og pinseuka gis skjenkebevilling til kl. 02.00 for alle typer alkoholholdig drikke. I de tilfeller der følgende dager ikke kommer på fre-/lørdag kan det skjenkes til kl. 02.00: Nyttårsaften, 1. nyttårsdag, kvelden før Kristi Himmelfartsdag, kvelden før 1. og 17 mai.

All skjenking må avsluttes en ½ time før serveringsstedet stenger.

5. Inger Knudsen Øyen f. 16.04.53 godkjennes som skjenkestyrer. Hun har avlagt og bestått kunnskapsprøve om alkoholloven. Stedet fritas for stedfortreder da skjenkestyrer alltid er til stede.
6. Det tas forbehold om uttalelsen fra Politiet har merknader som tilsier at bevilling ikke bør gis.

135/16
SØKNAD OM SKJENKEBEVILLING
THM INVEST AS

Vedtak:

- **THM invest innvilges serveringsbevilling etter Lov om Serveringsvirksomhet (serveringsloven) § 3.**
- **THM invest innvilges skjenkebevilling for skjenking av øl, rusbrus, vin og brennevin.**
- **Bevillingene gjelder inne på Rabben Restaurant AS og ute på veranda jfr. tegninger.**
- **Skjenketiden fastsettes i samsvar med kommunens retningslinjer vedtatt i KST- sak 121/16 den 23.06.16.09.**

  Skjenketidene er fastsett slik:
  Alkoholholdig drikk med mindre enn 22 volumprosent alkohol:

Hverdager:	**kl 09.00- 01.00**
Fredag/lørdag:	**kl 09.00- 02.00**
Søn- hellig og høytidsdager	**kl 12.00- 02.00**

  Alkoholholdig drikk med volumprosent alkohol mellom 22 og 60:

Hverdager:	**kl 13.00- 01.00**
Fredag/lørdag:	**kl 13.00- 01.00**
Søn- hellig og høytidsdager	**kl 13.00- 01.00**

  I jule, påske og pinseuka gis skjenkebevilling til kl 02.00 for alle typer alkoholholdig drikke. I de tilfeller der følgende dager ikke kommer på fre/lørdag kan det skjenkes til kl 02.00: Nyttårsaften, 1.nyttårsdag, kvelden før kristi himmelfartsdag, kvelden før 1. og 17 mai.

All skjenking kan skje frem til stengetid. Konsumering av all utskjenket alkohol skal skje innen en halv time etter stengetid.

- **Eli Kristin Fredagsvik f. 06.09.73 godkjennes som skjenkestyrer.**
- **Eli Kristin Fredagsvik har avlagt og bestått kunnskapsprøven om alkoholloven og bestått etablererprøven. Det må oppnevnes en stedfortreder som må avlegge og ha bestått kunnskapsprøve i alkohol inne utgangen av oktober 2016.**
  Stedfortreder må selv innhente vandelsvurdering og sende kommunen innen samme frist.
- **Det tas forbehold om uttalelse fra Politiet har merknader som fraråder å gi bevilling.**
- **Det tas forbehold om godkjenning fra mattilsynet.**
- **Bevillingen gis fra kommunestyrets vedtak og ut bevillingsperioden, 30.09.2020.**

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

- THM invest innvilges serveringsbevilling etter Lov om Serveringsvirksomhet (serveringsloven) § 3.
- THM invest innvilges skjenkebevilling for skjenking av øl, rusbrus, vin og brennevin.
- Bevillingene gjelder inne på Rabben Restaurant AS og ute på veranda jfr. tegninger.
- Skjenketiden fastsettes i samsvar med retningslinjer for kommunens arbeid med saker etter alkoholloven, K-sak nr 145/09, av 26.11.09.

  Skjenketidene er fastsett slik:
  Alkoholholdig drikk med mindre enn 22 volumprosent alkohol:

Hverdager:	kl 09.00- 01.00
Fredag/lørdag:	kl 09.00- 02.00
Søn- hellig og høytidsdager	kl 12.00- 02.00

  Alkoholholdig drikk med volumprosent alkohol mellom 22 og 60:

Hverdager:	kl 13.00- 01.00
Fredag/lørdag:	kl 13.00- 01.00
Søn- hellig og høytidsdager	kl 13.00- 01.00

  I jule, påske og pinseuka gis skjenkebevilling til kl 02.00 for alle typer alkoholholdig drikke. I de tilfeller der følgende dager ikke kommer på fre/lørdag kan det skjenkes til kl 02.00: Nyttårsaften, 1.nyttårsdag, kvelden før kristi himmelfartsdag, kvelden før 1. og 17 mai.

  All skjenking må avsluttes en ½ time før serveringsstedet stenger.

- Eli Kristin Fredagsvik f. 06.09.73 godkjennes som skjenkestyrer.
- Eli Kristin Fredagsvik har avlagt og bestått kunnskapsprøven om alkoholloven og bestått etablererprøven. Det må oppnevnes en stedfortreder som må avlegge og ha bestått kunnskapsprøve i alkohol inne utgangen av oktober 2016.
  Stedfortreder må selv innhente vandelsvurdering og sende kommunen innen samme frist.
- Det tas forbehold om uttalelse fra Politiet har merknader som fraråder å gi bevilling.
- Det tas forbehold om godkjenning fra mattilsynet.
- Bevillingen gis fra kommunestyrets vedtak og ut bevillingsperioden, 30.06.2020.

136/16

VALG AV JORDSKIFTEMEDDOMMERE FOR PERIODEN 1. JANUAR 2017 TIL 31. DESEMBER 2020

Vedtak:

Føgende personer velges som Jordskiftemeddommere for perioden 01.01.17 – 31.12.2020

1. Gården Lilly Josefine
2. Sandvik Aina Taraldsen
3. Skarsvåg Mona Elisabeth
4. Fredagsvik Jan Otto
5. Hammervik Rolf Mindor
6. Nilsen Martin Arnfinn

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

Følgende personer velges som Jordskiftemeddommere for perioden 01.01.17 – 31.12.2020

1. Gården Lilly Josefine
2. Sandvik Aina Taraldsen
3. Skarsvåg Mona Elisabeth
4. Fredagsvik Jan Otto
5. Hammervik Rolf Mindor
6. Nilsen Martin Arnfinn

137/16
VALG AV MEDDOMMERE FOR PERIODEN 01.01.2017 - 31.12.2020

Vedtak:

Som meddommere i Tingretten i perioden 01.01.2017 – 31.12.2020 velges:

Kvinner : **Menn:**

1	**Arntzen Mariann**	**1**	**Aune Tor**
2	**Bekken Vida Zubaite**	**2**	**Bekken Pål Terje**
3	**Bjørgan Inger**	**3**	**Ervik Kjartan**
4	**Borgen Torhild**	**4**	**Espnes Bjørnar Inge**
5	**Christensen Tone Bay**	**5**	**Foss Jørun Olav Børset**
6	**Fjærli Randi Foss**	**6**	**Guldbransen Vebjørn**
7	**Hansen Kitt Julie**	**7**	**Gundersen Per**
8	**Hammervik Åse Ringlie**	**8**	**Hallaren Håkon**
9	**Hammervold Anette Narmo**	**9**	**Hammer Halgeir Arild**
10	**Kvalvær Synnøve Dolen**	**10**	**Hammervik Rolf Mindor**
11	**Kvingedal Frida Hanø**	**11**	**Johansen Torbjørn**
12	**Nord Kjersti**	**12**	**Lars Kristian Larsen**
13	**Reppe Marthe**	**13**	**Løkkeberg Roar**
14	**Raanes Torild**	**14**	**Midtsian Brynjulf**
15	**Strømskag Kristin Furunes**	**15**	**Reppe Torbjørn**
16	**Åsen Mona**	**16**	**Sandvik Knut Ronald**

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte:

Følgende forslag til uttak av en mannlig kandidat ble fremmet av Remy Strømskag:

Maceij Karpinski.

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

Som meddommere i Tingretten, under forutsetning av ingen merknader i vandelsvurderingen, velges:

Kvinner : Menn:

1	Arntzen Mariann	1	Aune Tor
2	Bekken Vida Zubaite	2	Bekken Pål Terje
3	Bjørgan Inger	3	Ervik Kjartan
4	Borgen Torhild	4	Espnes Bjørnar Inge
5	Christensen Tone Bay	5	Foss Jørun Olav Børset
6	Fjærli Randi Foss	6	Guldbransen Vebjørn
7	Hansen Kitt Julie	7	Gundersen Per
8	Hammervik Åse Ringlie	8	Hallaren Håkon
9	Hammervold Anette Narmo	9	Hammer Halgeir Arild
10	Kvalvær Synnøve Dolen	10	Hammervik Rolf Mindor
11	Kvingedal Frida Hanø	11	Johansen Torbjørn
12	Nord Kjersti	12	Karpinski Maciej
13	Reppe Marthe	13	Larsen Lars Kristian
14	Raanes Torild	14	Løkkeberg Roar
15	Strømskag Kristin Furunes	15	Midtsian Brynjulf
16	Åsen Mona	16	Reppe Torbjørn
		17	Sandvik Knut Ronald

138/16
VALG AV LAGRETTEMEDLEMMER OG MEDDOMMERE FOR SAKER I LAGMANNSRETTEN FOR PERIDEN 01.01.2017 - 31.12.2020

Vedtak:

Følgende personer velges som lagrettemedlemmer og meddommere i lagmannrettesaker i perioden 01.01.2017 – 31.12.2020:

1	**Andersen Marit Riise**	**1**	**Gipling Arthur Ludvik**
2	**Antonsen Kirsten Rønquist**	**2**	**Johansen Rolf**
3	**Finne Ann Katrine**	**3**	**Kvingedal Andreas**
4	**Lund Grethe Korsbø**	**4**	**Nordgård Lars Østen**
5	**Norborg Marit Wisløff**	**5**	**Røvik Sten Kristian**

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte:

Randi Rabben trekker seg.
Enstemmig vedtatt.

Forslagt til vedtak:

Følgende personer velges som lagrettemedlemmer og meddommere i lagmannrettesaker under forutsetning av ingen merknader i vandelsvurdering.

1	**Andersen Marit Riise**	1	**Gipling Arthur Ludvik**
2	**Antonsen Kirsten Rønquist**	2	**Johansen Rolf**
3	**Finne Ann Katrine**	3	**Kvingedal Andreas**
4	**Lund Grethe Korsbø**	4	**Nordgård Lars Østen**
5	**Norborg Marit Wisløff**	5	**Røvik Sten Kristian**
6	**Rabben Randi**		

139/16
VALG AV FORLIKSRÅDSMEDLEMMER FOR PERIODEN 01.01.2017-31.12.2020

Vedtak:

Som medlemmer og varamedlemmer samt leder i Forliksrådet velges:

Medlemmer:	**Vara medlemmer:**
Hammervik Hilde	**Midtsian Heidi Johanne**
Larsen Frode	**Måsøval Torbjørn**
Meland Geir Egil	**Storø Kristin Reppe**

Enstemmig.

Som leder velges: Geir Egil Meland.

Kommunestyrets behandling i møte:

Følende forslag til leder ble fremmet av Rep. Kristin Reppe Storø:

«Som leder velges Geir Egil Meland»

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

Som medlemmer og varamedlemmer samt leder i Forliksrådet, med forbehold om merknader fra vandelsvurdring, velges:

Medlemmer:	Vara medlemmer:
Hammervik Hilde	Midtsian Heidi Johanne
Larsen Frode	Måsøval Torbjørn
Meland Geir Egil	Storø Kristin Reppe

Som leder velges:_____

140/16
MØTEPLAN 2. HALVÅR 2016

Vedtak:

Utvalg	August	September	Oktober	November	Desember	Januar
KST		01.09 og 29.09	27.10	24.11	15.12	26.01
FSK	23.08	06.09 20.09	04.10 18.10	15.11 og 16.11	06.12	10.01 24.01
HFF	18.08	15.09	13.10	10.11	08.12	12.01
HFD	Onsdag 24.08	13.09	11.10	08.11	01.12	17.01

- **Felles formannskapsmøte med Trondheim og Hitra kommuner 10. og 11.august.**
- **Budsjettmøte formannskapet tirsdag 15. og onsdag 16. november.**
- **Budsjettmøte kommunestyret torsdag 15.desember.**

***1) Kommunestyrets møter holdes på Torsdager med møtestart kl. 10.00**
***2) Formannskapets møter holdes på Tirsdager med møtestart kl. 09.00**

***3) Hovedutvalg for drift holdes på Tirsdager med møtestart kl. 09.00**
***2) Hovedutvalg for forvaltning Torsdager med møtestart kl. 09.00**

□ Ved behandling av spesielle tema kan tidspunkt for møtestart bli justert.
□ Avvik fra Frøya Herredshus som møtested vil fremgå av innkalling og kunngjøres særskilt.

Enstemmig.

Kommunestyrets behandling i møte:

Følgende forslag til nytt HFD møte på august ble satt til onsdag 24.08 i stedet for 16.08.

Enstemmig.

Forslagt til vedtak:

Utvalg	August	September	Oktober	November	Desember	Januar
KST	25.08.	29.09	27.10	24.11	15.12	26.01
FSK	16.08	06.09 20.09	04.10 18.10	15.11 og 16.11	06.12	10.01 24.01
HFF	18.08	15.09	13.10	10.11	08.12	12.01
HFD	23.08	13.09	11.10	08.11	01.12	17.01

- Felles formannskapsmøte med Trondheim og Hitra kommuner 10. og 11.august.
- Budsjettmøte formannskapet tirsdag 15. og onsdag 16. november.
- Budsjettmøte kommunestyret torsdag 15.desember.

*1) Kommunestyrets møter holdes på Torsdager med møtestart kl. 10.00
*2) Formannskapets møter holdes på Tirsdager med møtestart kl. 09.00

*3) Hovedutvalg for drift holdes på Tirsdager med møtestart kl. 09.00
*2) Hovedutvalg for forvaltning Torsdager med møtestart kl. 09.00

□ Ved behandling av spesielle tema kan tidspunkt for møtestart bli justert.
□ Avvik fra Frøya Herredshus som møtested vil fremgå av innkalling og kunngjøres særskilt.

141/16
AVTALE MELLOM FRØYA KOMMUNE OG SAREPTA

Vedtak:

Frøya Kommunestyre godkjenner den forelagte avtalen mellom Frøya kommune og Sarepta.

Avtale
mellom
Frøya kommune
og
Sarepta Energi AS (org.nr. 988 470 937)

1. Bakgrunn

Denne avtalen erstatter avtale inngått 14.11.2005 mellom Frøya kommune (heretter kalt "Kommunen") og Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk FKF og TrønderEnergi Kraft AS (heretter kalt "Tidligere Avtale"). Tidligere Avtale ble overdratt til Sarepta Energi AS (heretter kalt "Utbygger") i forbindelse med at Utbygger fikk konsesjon til utbygging av Frøya vindkraftverk i Olje- og energidepartementets endelige vedtak av 26.08.2013. Gjeldende konsesjon er inntatt som vedlegg 1 til denne avtalen.
Tidligere Avtale var inngått på et tidspunkt før konsesjon var innvilget og tok utgangspunkt i innlevert konsesjonssøknad som omfattet en utbygging på 200 MW. Konsesjonen gir tillatelse til utbygging av 60 MW.
Utbygger og Kommunen er enige om at vindkraftverket med infrastruktur er en stor utbygging som vil få virkning på Kommunen og lokalsamfunnet.
Kommunen og Utbygger har på denne bakgrunn inngått denne avtalen for å regulere viktige forhold knyttet til utbyggingen, og for å hensynta sentrale endringer i prosjektet blant annet som følge av at tillatt installert effekt er betydelig redusert siden inngåelsen av Tidligere Avtale.
Denne avtalen er bygd opp etter samme struktur som Tidligere Avtale.

2. Avtalens rekkevidde og begrensning

2.1. Forholdet til konsesjonsmyndigheter

Dersom vilkår gitt av konsesjonsmyndighetene kommer i konflikt med denne avtalen, går konsesjonsvilkårene foran.

2.2. Vindkraftverkets utstrekning/arealbruk

Kommunens ønske i Tidligere Avtale om komprimering, er imøtekommet av konsesjonsmyndigheten. Kommunen aksepterer Utbyggers bruk av det areal som er angitt i konsesjonen, og vil i nødvendig utstrekning samarbeide ved Utbyggers utarbeiding av detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan i henhold til konsesjonen. Kommunen er kjent med at Utbygger har inngått rettskraftige avtaler med grunneierne.

2.3. Forholdet til drikkevannskilden

Utbygger skal utarbeide en rapport som synliggjør konsekvensene og de tiltak som forutsettes gjort for å sikre drikkevannskilden mot forurensing. Det legges til grunn at drikkevannskilden ikke skal påvirkes av utbyggingen eller driften av vindkraftverket.

2.4. Miljøoppfølgingskrav

Miljøoppfølgingskrav er ivaretatt gjennom konsesjonens punkt 8, Miljø-, transport- og anleggsplan.

2.5. Innbyrdes plassering av vindturbinene

Utbygger vil plassere vindturbinene i henhold til konsesjonen, herunder i samsvar med eventuell detaljplan etter konsesjonens punkt 6, som godkjennes av NVE.

2.6. Veger

Partene er enige om at det skal tilstrebes minst mulig fylling og skjæring – dvs. at vegene skal tilpasses terrenget der dette er mulig. Adkomstvegene holdes stengt for alminnelig motorferdsel, men er åpne for allmenn ferdsel/turbruk til fots, med sykler m.v. Det vises til punkt 4 i konsesjonen.

2.7. Dypvannskai Nordhammarvik

Kommunen har bygget ut Nordhammarvik Næringspark som har tilfredsstillende kai for ilandføring, mellomlagring og transport av turbiner og annet materiell til vindkraftverket. Utbygger betaler Kommunen kroner 3 000 000 for vederlagsfri bruk av kaia og kaiområdet i Nordhammarvik Næringspark til ilandføring og mellomlagring av turbiner og øvrig materiell i utbyggingsperioden, driftsperioden og ved eventuell nedleggelse av vindkraftverket i fremtiden. Beløpet forfaller til betaling 30 dager etter oppstart av anleggsarbeidet for vindkraftverket. Utbygger har rett til, for egen regning, å gjøre tilpasninger på kaia i den grad det er nødvendig for å kunne benytte kaia etter formålet. Kommunen skal varsles om slike tilpasninger.
Når det i denne avtalen refereres til oppstart av "anleggsarbeidet" menes oppstart av fysiske anleggsarbeider med sikte på utbygging av vindkraftverket etter at Utbygger har fattet endelig investeringsbeslutning.

2.8. Vegomlegging ved Flatval

Som følge av flere kommunale hensyn, herunder hensynet til vindkraftutbyggingen, ønsker Kommunen å forskottere en vegomlegging av fylkesvegen ved Flatval.
Kommunen har utarbeidet reguleringsplan for vegomleggingen. Utbygger har gjennomført og betalt grunnundersøkelser i forbindelse med vegomleggingen. Kommunen forhandler og bærer risikoen for avtale om forskottering av veganlegget med vegeier (Sør-Trøndelag fylkeskommune). Partene er enige om at vegomlegging ved Flatval er et avbøtende tiltak ved utbygging av vindkraftverket, og om at Utbygger derfor skal betale kroner 3 250 000 til Kommunen som engangskompensasjon for Kommunens renteutgifter ved forskottering av veganlegget. Beløpet forfaller til betaling 30 dager etter oppstart av anleggsarbeidet for vindkraftverket, forutsatt at vegomlegging er igangsatt eller gjennomført på dette tidspunkt. Engangskompensasjonen indeksreguleres etter konsumprisindeksen med utgangspunkt i dato for signering av denne avtalen. Utover Utbyggers forpliktelse til å betale en engangskompensasjon etter dette punkt 2.8 og de forpliktelser som for øvrig er eksplisitt regulert i denne avtalen, skal ikke Utbygger ha noen ytterligere forpliktelser knyttet til vegomleggingen.

3. Infrastruktur

Ut over det som er avtalt i punkt 2, gir Kommunen Utbygger rett til å bruke kommunal eiendom (veger, kaier, lagerplasser m.v.) til lagring og transport knyttet til vindkraftverket. Slik rett skal også gjelde for de entreprenører og leverandører som Utbygger måtte engasjere i forbindelse med

utbyggingen. Arealene stilles til rådighet uten særskilt vederlag under forutsetning av at de tilbakeleveres i opprinnelig stand etter bruk.
Retten til bruk av kommunal eiendom skal også omfatte rett til å foreta tilpasninger til det/de aktuelle areal(er) som Utbygger eller deres leverandør/entreprenør finner nødvendig for det aktuelle formål etter å ha innhentet samtykke fra Kommunen i det enkelte tilfellet. Dersom slik tilpasning eller tiltak er godkjent av Kommunen, kan det ikke kreves tilbakeføring til opprinnelig tilstand etter bruk med mindre dette har vært satt som et vilkår for godkjenning.
Retten til bruk av kommunal eiendom til lagring og transport gjelder ikke for eiendom Kommunen benytter til sosial infrastruktur, så som skoler, barnehager, sykehjem, kulturhus eller lignende.

4. Dekning av kommunale utgifter

Utbygger betaler kroner 500 000 som dekning av Kommunens ekstrautgifter knyttet til håndteringen av konsesjonssaken samt plan- og byggesaken. Av dette er kroner 250 000 allerede utbetalt. Resterende beløp, kroner 250 000, utbetales 30 dager etter at denne avtale er signert. Denne utbetalingen er uavhengig av om det blir fattet investeringsbeslutning for vindkraftverket. Tidligere Avtale inneholdt også en bestemmelse om utbetaling av kroner 500 000 for arbeid med reguleringsplan for vindkraftverket. Kravet om reguleringsplan er bortfalt og det er ikke utarbeidet reguleringsplan.
Kommunen har imidlertid utarbeidet reguleringsplan for vegomleggingen ved Flatval. Utbygger betaler Kommunen kroner 500 000 for dette arbeidet. Beløpet forfaller til betaling 30 dager etter oppstart av anleggsarbeidet for vindkraftverket.

5. Engangskompensasjon til Frøya kommune

I Tidligere Avtale var det avtalt en engangskompensasjon på kroner 11 000 000 under forutsetning av at det ble gitt konsesjon for og utbygd 200 MW. Tidligere Avtale inneholder også en bestemmelse om at dette beløpet skal reduseres forholdsmessig ved en redusering i vindkraftverkets utbygde effekt og at beløpet skal prisjusteres etter konsumprisindeksen. Konsesjonen gir i dag tillatelse til 60 MW.

6. Årlig kompensasjon

Utbygger er innforstått med at Kommunen har innført eiendomsskatt og at den for tiden innkreves etter en sats på 7 promille. Dersom dagens regler for eiendomsskatt endres slik at satsen blir mindre enn 7 promille eller helt faller bort og dette heller ikke kompenseres ved at det innføres andre skatte- eller avgiftsendringer som sikrer Kommunen inntekter, vil utbygger likevel utbetale et årlig beløp til Kommunen tilsvarende dagens eiendomsskatt på 7 promille.

7. Overdragelse av avtalen

Dersom Utbygger overdrar vindkraftverket helt eller delvis til annen eier, er Utbygger forpliktet til å overdra denne avtalen til den nye eieren av vindkraftverket. Kommunen kan ikke motsette seg en slik overdragelse.

8. Varighet av avtalen

Avtalen gjelder i konsesjonstiden og eventuelt forlenget konsesjonstid. Dersom Utbygger ikke (i) treffer endelig investeringsbeslutning for utbygging av vindkraftverket og (ii) igangsetter anleggsarbeidet for utbygging av vindkraftverket, bortfaller avtalen herunder de betalingsforpliktelser som etter avtalen påligger Utbygger, med unntak av punkt 4, 1. avsnitt. Utbygger vil varsle Kommunen én måned før oppstart av de nevnte anleggsarbeidene.

9. Tvisteløsning

Oppstår det uenighet partene imellom om forståelsen av denne avtalen, skal tvisten søkes løst ved forhandlinger. Oppnås ikke enighet, kan hver av partene kreve tvisten løst ved de ordinære domstolene med Sør -Trøndelag tingrett som verneting.

Partene er enige om at dette beløpet, nedskalert og prisjustert settes til kroner 4 090 862. Dersom vindkraftverket utbygges med lavere installert effekt enn 60 MW skal beløpet reduseres forholdsmessig. Beløpet forfaller til betaling 30 dager etter oppstart av anleggsarbeidet for vindkraftverket og indeksreguleres etter konsumprisindeksen med utgangspunkt i dato for signering av denne avtalen.
Partene er enige om at engangskompensasjonen knyttes til avbøtende tiltak i forbindelse med utbygging av vindkraftverket, og derfor skal benyttes til utbygging av gang- og sykkelveg ved Nabeita, til dekning av Kommunens kostnader i forbindelse med omlegging av vegen ved Flatval, som ikke dekkes av punkt 2.8 over, til trafikksikringstiltak som nødvendiggjøres av vindkraftutbyggingen, eller til øvrige tiltak som er nødvendige for å avbøte konkrete skader eller ulemper forårsaket av vindkraftutbyggingen. I slike tilfeller skal Kommunen på forhånd varsle Utbygger om hvilke avbøtende tiltak engangskompensasjonen skal gå til dekning av.

10. Gyldighet m.v.

Avtalen er gyldig når den er vedtatt av Frøya kommunestyre og av styret i Sarepta Energi AS. Denne avtale utstedes og undertegnes i to eksemplarer – ett til hver av avtalepartene.

Frøya, den 23. juni 2016

Berit Flåmo	**Magnus Axelsson**
Ordfører	**Adm. dir.**
Frøya kommune	**Sarepta Energi AS**

Vedtatt med 20 mot 2 stemmer.

Kommunestyrets behandling i møte:

Saken ble enstemmig vurdert å behandles åpent.

Rep. Martin Nilsen ba om vurdering av sin habilitet da han er grunneier i området.
Rep. Martin Nilsen ble enstemmig vurdert habil.

Rep. Ann Kristin Kristoffersen ba om vurdering av sin habilitet da hun er grunneier i området.
Rep. Ann Kristin Kristoffersen ble enstemmig vurdert habil.

Følgende forslag til vedtak ble fremmet av Rep. Ola Vie:

Den framlagte avtalen mellom Frøya kommune og Sarepta godkjennes ikke.

Falt med 2 mot 20 stemmer *avgitt av Ap, Frp, H og V.*

Formannskapets innstilling:

Frøya Kommunestyre godkjenner den forelagte avtalen mellom Frøya kommune og Sarepta.

Vedtatt med 20 mot 2 stemmer *avgitt av Rep. Ola Vie og Rep. Knut Arne Strømøy*

Forslagt til vedtak:

Formannskapet godkjenner den forelagte avtalen mellom Frøya kommune og Sarepta med retting av påpekte feil.

Avtale
mellom
Frøya kommune
og
Sarepta Energi AS (org.nr. 988 470 937)

1. Bakgrunn

Denne avtalen erstatter avtale inngått 14.11.2005 mellom Frøya kommune (heretter kalt "Kommunen") og Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk FKF og TrønderEnergi Kraft AS (heretter kalt "Tidligere Avtale"). Tidligere Avtale ble overdratt til Sarepta Energi AS (heretter kalt "Utbygger") i forbindelse med at Utbygger fikk konsesjon til utbygging av Frøya vindkraftverk i Olje- og energidepartementets endelige vedtak av 26.08.2013. Gjeldende konsesjon er inntatt som vedlegg 1 til denne avtalen.
Tidligere Avtale var inngått på et tidspunkt før konsesjon var innvilget og tok utgangspunkt i innlevert konsesjonssøknad som omfattet en utbygging på 200 MW. Konsesjonen gir tillatelse til utbygging av 60 MW.
Utbygger og Kommunen er enige om at vindkraftverket med infrastruktur er en stor utbygging som vil få virkning på Kommunen og lokalsamfunnet.
Kommunen og Utbygger har på denne bakgrunn inngått denne avtalen for å regulere viktige forhold knyttet til utbyggingen, og for å hensynta sentrale endringer i prosjektet blant annet som følge av at tillatt installert effekt er betydelig redusert siden inngåelsen av Tidligere Avtale.
Denne avtalen er bygd opp etter samme struktur som Tidligere Avtale.

2. Avtalens rekkevidde og begrensning

2.1. Forholdet til konsesjonsmyndigheter

Dersom vilkår gitt av konsesjonsmyndighetene kommer i konflikt med denne avtalen, går konsesjonsvilkårene foran.

2.2. Vindkraftverkets utstrekning/arealbruk

Kommunens ønske i Tidligere Avtale om komprimering, er imøtekommet av konsesjonsmyndigheten. Kommunen aksepterer Utbyggers bruk av det areal som er angitt i konsesjonen, og vil i nødvendig utstrekning samarbeide ved Utbyggers utarbeiding av detaljplan og miljø-, transport- og anleggsplan i henhold til konsesjonen. Kommunen er kjent med at Utbygger har inngått rettskraftige avtaler med grunneierne.

2.3. Forholdet til drikkevannskilden

Utbygger skal utarbeide en rapport som synliggjør konsekvensene og de tiltak som forutsettes gjort for å sikre drikkevannskilden mot forurensing. Det legges til grunn at drikkevannskilden ikke skal påvirkes av utbyggingen eller driften av vindkraftverket.

2.4. Miljøoppfølgingskrav

Miljøoppfølgingskrav er ivaretatt gjennom konsesjonens punkt 8, Miljø-, transport- og anleggsplan.

2.5. Innbyrdes plassering av vindturbinene

Utbygger vil plassere vindturbinene i henhold til konsesjonen, herunder i samsvar med eventuell detaljplan etter konsesjonens punkt 6, som godkjennes av NVE.

2.6. Veger

Partene er enige om at det skal tilstrebes minst mulig fylling og skjæring – dvs. at vegene skal tilpasses terrenget der dette er mulig. Adkomstvegene holdes stengt for alminnelig motorferdsel, men er åpne for allmenn ferdsel/turbruk til fots, med sykler m.v. Det vises til punkt 4 i konsesjonen.

2.7. Dypvannskai Nordhammarvik

Kommunen har bygget ut Nordhammarvik Næringspark som har tilfredsstillende kai for ilandføring, mellomlagring og transport av turbiner og annet materiell til vindkraftverket.
Utbygger betaler Kommunen **kroner 3 000 000** for vederlagsfri bruk av kaia og kaiområdet i Nordhammarvik Næringspark til ilandføring og mellomlagring av turbiner og øvrig materiell i utbyggingsperioden, driftsperioden og ved eventuell nedleggelse av vindkraftverket i fremtiden. Beløpet forfaller til betaling 30 dager etter oppstart av anleggsarbeidet for vindkraftverket. Utbygger har rett til, for egen regning, å gjøre tilpasninger på kaia i den grad det er nødvendig for å kunne benytte kaia etter formålet. Kommunen skal varsles om slike tilpasninger.
Når det i denne avtalen refereres til oppstart av "anleggsarbeidet" menes oppstart av fysiske anleggsarbeider med sikte på utbygging av vindkraftverket etter at Utbygger har fattet endelig investeringsbeslutning.

2.8. Vegomlegging ved Flatval

Som følge av flere kommunale hensyn, herunder hensynet til vindkraftutbyggingen, ønsker Kommunen å forskottere en vegomlegging av fylkesvegen ved Flatval.
Kommunen har utarbeidet reguleringsplan for vegomleggingen. Utbygger har gjennomført og betalt grunnundersøkelser i forbindelse med vegomleggingen. Kommunen forhandler og bærer risikoen for avtale om forskottering av veganlegget med vegeier (Sør-Trøndelag fylkeskommune).
Partene er enige om at vegomlegging ved Flatval er et avbøtende tiltak ved utbygging av vindkraftverket, og om at Utbygger derfor skal betale **kroner 3 250 000** til Kommunen som engangskompensasjon for Kommunens renteutgifter ved forskottering av veganlegget. Beløpet forfaller til betaling 30 dager etter oppstart av anleggsarbeidet for vindkraftverket, forutsatt at vegomlegging er igangsatt eller gjennomført på dette tidspunkt. Engangskompensasjonen indeksreguleres etter konsumprisindeksen med utgangspunkt i dato for signering av denne avtalen.
Utover Utbyggers forpliktelse til å betale en engangskompensasjon etter dette punkt 2.8 og de forpliktelser som for øvrig er eksplisitt regulert i denne avtalen, skal ikke Utbygger ha noen ytterligere forpliktelser knyttet til vegomleggingen.

3. Infrastruktur

Ut over det som er avtalt i punkt 2, gir Kommunen Utbygger rett til å bruke kommunal eiendom (veger, kaier, lagerplasser m.v.) til lagring og transport knyttet til vindkraftverket. Slik rett skal også gjelde for de entreprenører og leverandører som Utbygger måtte engasjere i forbindelse med utbyggingen. Arealene stilles til rådighet uten særskilt vederlag under forutsetning av at de tilbakeleveres i opprinnelig stand etter bruk.
Retten til bruk av kommunal eiendom skal også omfatte rett til å foreta tilpasninger til det/de aktuelle areal(er) som Utbygger eller deres leverandør/entreprenør finner nødvendig for det aktuelle formål etter å ha innhentet samtykke fra Kommunen i det enkelte tilfellet. Dersom slik tilpasning eller tiltak er godkjent av Kommunen, kan det ikke kreves tilbakeføring til opprinnelig tilstand etter bruk med mindre dette har vært satt som et vilkår for godkjenning.
Retten til bruk av kommunal eiendom til lagring og transport gjelder ikke for eiendom Kommunen benytter til sosial infrastruktur, så som skoler, barnehager, sykehjem, kulturhus eller lignende.

4. Dekning av kommunale utgifter

Utbygger betaler kroner 500 000 som dekning av Kommunens ekstrautgifter knyttet til håndteringen av konsesjonssaken samt plan- og byggesaken. Av dette er kroner 250 000 allerede utbetalt. Resterende beløp, **kroner 250 000**, utbetales 30 dager etter at denne avtale er signert. Denne utbetalingen er uavhengig av om det blir fattet investeringsbeslutning for vindkraftverket.
Tidligere Avtale inneholdt også en bestemmelse om utbetaling av kroner 500 000 for arbeid med reguleringsplan for vindkraftverket. Kravet om reguleringsplan er bortfalt og det er ikke utarbeidet reguleringsplan.
Kommunen har imidlertid utarbeidet reguleringsplan for vegomleggingen ved Flatval. Utbygger betaler Kommunen **kroner 500 000** for dette arbeidet. Beløpet forfaller til betaling 30 dager etter oppstart av anleggsarbeidet for vindkraftverket.

5. Engangskompensasjon til Frøya kommune

I Tidligere Avtale var det avtalt en engangskompensasjon på kroner 11 000 000 under forutsetning av at det ble gitt konsesjon for og utbygd 200 MW. Tidligere Avtale inneholder også en bestemmelse om at dette beløpet skal reduseres forholdsmessig ved en redusering i vindkraftverkets utbygde effekt og at beløpet skal prisjusteres etter konsumprisindeksen. Konsesjonen gir i dag tillatelse til 60 MW.

6. Årlig kompensasjon

Utbygger er innforstått med at Kommunen har innført eiendomsskatt og at den for tiden innkreves etter en sats på 7 promille. Dersom dagens regler for eiendomsskatt endres slik at satsen blir mindre enn 7 promille eller helt faller bort og dette heller ikke kompenseres ved at det innføres andre skatte- eller avgiftsendringer som sikrer Kommunen inntekter, vil utbygger likevel utbetale et årlig beløp til Kommunen tilsvarende dagens eiendomsskatt på 7 promille.

7. Overdragelse av avtalen

Dersom Utbygger overdrar vindkraftverket helt eller delvis til annen eier, er Utbygger forpliktet til å overdra denne avtalen til den nye eieren av vindkraftverket. Kommunen kan ikke motsette seg en slik overdragelse.

8. Varighet av avtalen

Avtalen gjelder i konsesjonstiden og eventuelt forlenget konsesjonstid. Dersom Utbygger ikke (i) treffer endelig investeringsbeslutning for utbygging av vindkraftverket og (ii) igangsetter anleggsarbeidet for utbygging av vindkraftverket, bortfaller avtalen herunder de betalingsforpliktelser som etter avtalen påligger Utbygger, med unntak av punkt 4, 1. avsnitt. Utbygger vil varsle Kommunen én måned før oppstart av de nevnte anleggsarbeidene.

9. Tvisteløsning

Oppstår det uenighet partene imellom om forståelsen av denne avtalen, skal tvisten søkes løst ved forhandlinger. Oppnås ikke enighet, kan hver av partene kreve tvisten løst ved de ordinære domstolene med Sør -Trøndelag tingrett som verneting.

Partene er enige om at dette beløpet, nedskalert og prisjustert settes til **kroner 4 090 862**. Dersom vindkraftverket utbygges med lavere installert effekt enn 60 MW skal beløpet reduseres forholdsmessig. Beløpet forfaller til betaling 30 dager etter oppstart av anleggsarbeidet for vindkraftverket og indeksreguleres etter konsumprisindeksen med utgangspunkt i dato for signering av denne avtalen.
Partene er enige om at engangskompensasjonen knyttes til avbøtende tiltak i forbindelse med utbygging av vindkraftverket, og derfor skal benyttes til utbygging av gang- og sykkelveg ved Nabeita, til dekning av Kommunens kostnader i forbindelse med omlegging av vegen ved Flatval, som ikke dekkes av punkt 2.8 over, til trafikksikringstiltak som nødvendiggjøres av vindkraftutbyggingen, eller til øvrige tiltak som er nødvendige for å avbøte konkrete skader eller ulemper forårsaket av vindkraftutbyggingen. I slike tilfeller skal Kommunen på forhånd varsle Utbygger om hvilke avbøtende tiltak engangskompensasjonen skal gå til dekning av.

10. Gyldighet m.v.

Avtalen er gyldig når den er vedtatt av Frøya kommunestyre og av styret i Sarepta Energi AS.
Denne avtale utstedes og undertegnes i to eksemplarer – ett til hver av avtalepartene.

Frøya, den 23. juni 2016

Berit Flåmo	Magnus Axelsson
Ordfører	Adm. dir.
Frøya kommune	Sarepta Energi AS

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

Trondheim Havn
V Havnedirektør Einar Hjorthol Havnegata 9
7010 Trondheim

Deres ref.	*Vår ref.*	*Arkivkode*	*Sted, dato*
	16/1955	P24	Sistranda, 22.06.2016

NORDHAMMERVIK DYPVANNSKAI, FRØYA, ORIENTERING OM AVTALE

Frøya Kommune har i avtale av 2005 med daværende NTE/Trønderenergi gitt tillatelse til tilgjengelig kai vederlagsfritt i forbindelse med forhandlinger om vindkraftutbygging på Frøya. Avtalen reforhandles i disse dager med Sarepta, som er en ny sammenslutninger for vindkraft og som har fått konsesjon for utbygging på Frøya. Forhandlingene om en avtale som også gjelder bruk av Nordhammarvik kai er nå i en sluttfase.

Punktet i avtalen vedrørende dypvannskaia på Nordhammarvika gir Sarepta rett til å bruke havna vederlagsfritt i utbyggingsfasen, driftsfasen og ved evt. nedleggelse, for å ta inn/ut nødvending materiell til utbyggingen/ driftsfasen. Estimert tidsrom for utbygging vil være fra 2018 – 2020.

Det er gitt konsesjon for drift i 25 år.

Denne bruken av kaia vil være unntatt innkreving av havneavgift.

Kommunestyret i Frøya vil bli orientert om avtalen (dette brevet) i møte 23. juni 2016

Med hilsen
Frøya kommune

Sigrid Hanssen
Virksomhetsleder Teknisk

Berit Flåmo
Ordfører

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:
Kommunestyret i Frøya kommune

Postadresse	Telefon	Bankgiro	E-postadresse
Postboks 152 7261 Sistranda	72 46 32 00	4224.06.21511	postmottak@froya.kommune.no

142/16
ORDFØRERS ORIENTERING

Orienterte fra dialogmøte med Politiet.

143/16
RÅDMANNS ORIENTERING

Det ble gitt en kort orientering om arbeidet skole- og barnehagebruksplan. Vedlagt følger et notat som kort oppsummeringen status og framdrift.

Skole- og barnehagebruksplan – revidering
Kort notat om status og framdrift

Gjeldende skole- og barnehagebruksplan er utarbeidet av Norconsult i november 2011, og vedtatt av kommunestyret våren 2012.
Rådmannen tok i februar 2016 initiativ til revidering av planen, slik:

- **Del 1: Vurdering av plantiltak for å håndtere evt. underkapasitet ved Sistranda skole**
- **Del 2: Komplett planrevisjon**

Del 1 og del 2 må nødvendigvis henge sammen. Del 1 ble ferdigstilt i løpet av mars-16 og behandlet som delrapport 1 i hovedutvalg for drift 12.04.16. Del 2 i revideringsarbeidet planlegges ferdig i november-16.

Revideringsarbeidet er lagt opp som en prosess med omfattende deltakelse fra virksomhetene, sentrale aktører hos rådmannen og politisk nivå. I hovedsak ser prosessen slik ut:

- **Rådmannen, virksomhetslederne, andre administrative aktører og bidragsytere får tilsendt *underveisrapporter* til orientering, evt. korrektiver og innspill. Samarbeidsutvalgene kan drøfte disse rapportene. Det er i alt planlagt 5 underveisrapporter.**
- **Politisk nivå får *delrapporter* til behandling. Delrapportene som bygger på forutgående underveisrapporter, skal behandles ved berørte virksomheter. Det er i alt planlagt 4 delrapporter. Sluttrapporten kommer i tillegg.**

I revideringsarbeidet behandles følgende temaområder:

- **Elever og bygningsmessige utfordringer (alle virksomheter) (A)**
- **Barnehagedekning, barnehager og bygningsmessige utfordringer (B)**
- **Befolkningsutviklingen (C)**
- **Arealressursen og bygningsmessige utfordringer ved relevante virksomheter (D)**
- **Byggrelaterte kostnadsberegninger ved relevante virksomheter (F)**
- **Skole- og barnehagestrukturen (H)**
- **Lokal forskrift om skoletilhørighet (J)**

For at prosessen skal være reell for alle aktører, vil både underveisrapporter og delrapporter håndtere de ulike temaområdene flere ganger.

Delrapport 2 blir lagt fram for samarbeidsutvalgene i uke 35, med påfølgende politisk behandling i september.
Rådmannen vil se til at alle rapporter som i denne sammenheng legges fram for kommunestyret, er forutgående behandlet i relevante samarbeidsutvalg og hovedutvalg for drift.

Skole- og barnehagebruksplanen er rimeligvis en utredning av langsiktig karakter. Nødvendige driftsmessige tiltak som avdekkes eller påpekes, vil derfor ikke bli håndtert i prosessen, men forutsatt

fulgt opp på annen måte. Dette kan være vedlikehold av bygg, bygningsrelaterte justering som konsekvens av en aktuell barnegruppe, skoler- eller barnehagers åpningstid for god kapasitetsutnyttelse etc.

Sponsoravtaler: Rådmannen refererte til tidligere sak i formannskap og kommunestyret, gjennomgang av årsregnskap. Manglende skriftlige avtaler knyttet til budsjetterte sponsorinntekter. Det er i ettertid konstatert at det foreligger 3 signerte avtaler, Lerøy Midt AS, Havbrukstjenesten (Åkerblå) og Marine Harvest AS.

Rådmannen jobber videre med å få alle detaljer på plass og vil opprette ny kontakt med alle tidligere involverte parter som har bekreftet via mail til tidligere prosjektleder at de ønsker å bidra.

Morgendagens omsorg: Det er gjort endringer i styringsgruppen ut fra innspill fra siste kommunestyremøte. I tillegg er det opprettet en kompetansegruppe som styringsgruppene kan bruke ved behov. Gruppene, fem i alt, jobber godt og arbeidet går fremover ihht oppdatert fremdriftsplan. Rådmannen vil legge frem en fyldigere orientering ettersommeren. For å ivareta en tett dialog med det politiske nivå i dette meget viktige prosjektet, vil styringsgruppen invitere kommunestyret til en workshop med spesielt fokus på innhold og felles forståelse av omsorgstrappen i løpet av tidlig høst.

Vedtak i navnesak 2016/6 i Frøya kommune

Rådmannen har vært i kontakt med Kartverket Midt-Norge og fått utsatt klagefrist til høsten.

Henviser til spørsmål fra Helge Borgen i siste kommunestyremøte, hvor han spør om hvordan det er mulig at en av andelseierne kan selge deler av eiendommene i Frøya Flyplass DA. Det er riktig at det har vært foretatt en handel/overskjøting, av en av eiendommene, gnr. 8 bnr. 221.
Styret i Frøya Flyplass AD, har vært i kontakt med de impliserte parter og fått hjemmelen til eiendommen gnr. 8 bnr. 221, overskjørtet til Frøya Flyplass DA.

Rep. Kristin Reppe Storø:	**Det ønskes en tilbakemelding på hvilke sponsormidler vi evt går glipp av som følge av manglende oppfølging av muntlige avtaler/ mailveksling med næringslivet av mulig sponsing til Frøya kultur og kompetansesenter.**
Rådmann:	**Administrasjonen har laget en oversikt der alle avtaler, både underskrevet og de som kun er akseptert via Mail, som viser oversikt over alle summer. Ut fra gjennomgangen ser vi at vi har gått glipp av kr 200.000,- i 2015.**

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Siv-Tove Skarshaug	**Arkiv:**	033
Arkivsaksnr.:	16/2453		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Kommunestyret

REFERATSAKER

Forslag til vedtak:
Referatene tas til orientering.

Vedlegg:

Protokoll generalforsamling Oi, Trøndersk mat og drikke.
Årsrapport 2015 Oi, Trøndersk mat og drikke.
Referat fra IKA Trøndelag.

Saksopplysninger:

Vurdering:

Protokoll generalforsamling 2015

Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS

Sted: Scandic Hell, Stjørdal
Tid: Fredag 29. april 2016, kl. 13:00

Saksliste

1. Godkjenning av innkalling og saksliste
2. Valg av møteleder og referent
3. Valg av to personer til å underskrive protokoll sammen med møteleder
4. Godkjenning av årsregnskap og årsberetning for 2015
5. Valg av styremedlemmer
7. Valg av styreleder
8. Valg av nestleder blant styrets medlemmer
9. Valg av revisor
10. Valg av valgkomité for 2017
11. Godtgjørelse til styret og til valgkomiteen

Sak 1: Godkjenning av innkalling og sakliste

Innkalling og saksliste ble enstemmig godkjent.

Sak 2: Valg av møteleder og referent

Enstemmig vedtak:
Møteleder: Marit Haugen, Tine SA
Referent: Åslaug Hennissen, Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS

Sak 3: Valg av to personer til å underskrive protokoll sammen med møteleder

Enstemmig vedtak:
Liv Gystad, Landbruksselskapet og
Jørn Ekrem, Nord-Trøndelag fylkeskommune

Sak 4: Godkjenning av årsregnskap og årsberetning for 2015

Vedlegg: Offisielt regnskap for Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS 2015
Vedlegg: Årsberetning for Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS 2015
Vedlegg: Revisors beretning for årsregnskap og årsberetning 2015

Årsregnskap og årsberetning for 2015 ble enstemmig godkjent. Overskuddet for 2015 tillegges egenkapitalen.

Sak 5: Valg av styremedlemmer

Selskapets styre har siden forrige generalforsamling bestått av:

Ola T Heggem, leder	gårdbruker/politiker	på valg
Marit Haugen, nestleder	Tine SA	2 år i 2015
Guri Heggem	Rørosmat BA	på valg
Nils Andre Williksen	Viknamat AS	2 år i 2015
Nils Asle Dolmseth	Tine SA	2 år i 2015
Varamedlemmer:		
Sissel Langørgen	Bonde på Byneset	2 år 2015
Christina Svarva Nilsen	Visit Innherred	2 år 2015

Valgkomiteens innstilling til styremedlemmer:

Ola T. Heggem	Gardbruker/politiker	1 år, gjenvalg
Eva Falch	NTNU	2 år, ny

Valgkomiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Sak 7: Valg av styreleder

Valgkomiteens innstilling til styreleder:

Ola T. Heggem	Gårdbruker/politiker	1 år, gjenvalg

Valgkomiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Sak 8: Valg av nestleder blant styrets medlemmer

Valgkomiteens innstilling:

Marit Haugen	Tine SA	1 år, gjenvalg

Valgkomiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Oppsummering, nytt styre fra generalforsamling 29. april 2016 til neste generalforsamling:

Styreleder (valgt som styreleder for 1 år i 2016):

Ola T. Heggem	gårdbruker/politiker	valgt for 1 år, gjenvalg

Nestleder (valgt som nestleder for 1 år i 2016):

Marit Haugen	Tine SA	valgt for 1 år, gjenvalg

Øvrige styremedlemmer:

Nils Asle Dolmseth	Tine SA	ikke på valg
Nils Andre Williksen	Viknamat AS	ikke på valg
Eva Falch	NTNU	medlem 2 år, ny

Varamedlemmer:

Sissel Langørgen	Bonde på Byneset	Ikke på valg
Christina Svarva Nilsen	Visit Innherred	Ikke på valg

Sak 9: Valg av revisor

Ernst & Young har vært revisor siden oppstart.

Enstemmig vedtak:
Ernst & Young velges som revisor fram til neste generalforsamling.

Sak 10: Valg av valgkomité for 2017

Viser til vedtektene, § 7 Valgkomiteen: *"Valgkomiteen skal bestå av 3 personer. Hvert år velger generalforsamling en ny representant for tre år. Det tredje året skal representanten lede valgkomiteens arbeid."*

Valgkomiteens innstilling for valgkomité fram til generalforsamling for 2016:

Borgny Grande, leder	Nord-Trøndelag Bondelag	Valgt 2014
Jurgen Meinert, nestleder	Norske Sjømatbedrifters Landsforening	Valgt 2015
Jarle Bogen	Tine SA	Ny

Valgkomiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Sak 11: Godtgjørelse til styret og til valgkomiteen

Ang. styret:
Valgkomiteens innstilling:
Forslag på honorarer for 2016:
Honorar styreleder, kr. 20.000 pr år.
Honorar nestleder, kr. 6.000 pr.
Honorar styremedlemmer, kr. 5.000 pr år.
I tillegg ytes det fraværsgodtgjørelse med kr. 2.000 pr. dag for styremøter og strategisamlinger representanten er til stede på. Honorarene er uendret.

Valgkomiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Ang. valgkomiteen:
Viser til instruks for valgkomiteen vedtatt av styret 25.03.10 der det bl.a. står:
"Styreleder foreslår overfor generalforsamling honorar for valgkomiteen."
Styreleders innstilling:
Honorar valgkomiteens leder, kr 1.000 pr. år.
Honorar valgkomiteens øvrige medlemmer, kr. 500 pr. år.
Honorarene er uendret.

Styreleders innstilling ble enstemmig vedtatt.

Møtet hevet

Trondheim, 29. april 2016,

Liv Gystad	Jørn Ekrem	Marit Haugen
Landbruksselskapet	Nord-Trøndelag fylkeskommune	møteleder

Årsrapport 2015

Oi! TRØNDERSK mat og drikke as

mersmak

og merverdi

Innhold

6 Oi! skal gi mersmak og merverdi

14 Omdømmebygging

20 Messedeltakelse og koordinering av arrangement

24 Forskning og forretningsutvikling

32 Festivalarrangør

37 Årsberetning og årsregnskap

Oi! skal gi mersmak og merverdi

Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS er et non-profit selskap, som siden 2005 har arbeidet for å videreutvikle Trøndelag som landets ledende matregion. Kunnskapsbasert utviklingsarbeid beskriver aktiviteten i selskapet: Oi! utvikler og legger til rette for salgsarenaer, kompetanse og nettverk som bidrar til å løfte matnæringa i regionen.

Videreutvikling av blå og grønn matnæring i Trøndelag

Aktiviteten i Oi! er i stor grad prosjektbasert, og retter seg mot ulike deler av matnæringa i regionen. Selskapet arbeider innenfor fire forretningsområder som til sammen utgjør en aktivitet som skal bidra til å videreutvikle, profilere og fremme blå og grønn matnæring i Trøndelag.

Gjennom våre prosjekter og aktiviteter setter vi våre kunder og samarbeidspartnere i posisjon til å øke sin verdiskaping. Dette skaper resultater for dem, og derfor også for Oi!.

Kompetanse og arbeidsmetoder

Den samlede kompetansen i Oi! er høy og forsterkes gjennom tjenestekjøp fra nære samarbeidspartnere i forbindelse med pågående prosjektarbeid. Sammen med eierne og et engasjert styre utgjør den samlede kunnskapen, evnen og viljen store muligheter for å videreutvikle Trøndelag som Norges matregion.

Oi! baserer sin virksomhet på Trøndersk Matmanifest - en bærebjelke for alle våre aktiviteter og prosjekt.

Gjennom årene har Oi! utviklet arbeidsmetoder som for enkelte aktiviteter er ledende innenfor sine felt. Det kaller vi mønsterpraksis. Selskapet skal fortsette å arbeide med dette som mål innenfor utvalgte forretningsområder i denne strategiperioden. Dette gjør vi først og fremst for å kunne bidra så godt som mulig til den regionale matnæringa. Innenfor de områdene der vår region lykkes spesielt godt ser vi også at Trøndelag får nasjonal oppmerksomhet for måten å arbeide på. Dette gir ytterligere medvind både for Trøndelag som matregion og de enkelte aktørene i regionen.

Samarbeid

Oi! benyttes av offentlige aktører som et verktøy for å videreutvikle matsektoren i Trøndelag, og Oi! tilbyr sine tjenester til næringslivet og FoU-miljø. Dette brede bildet speiler også finansieringen av prosjektene og samarbeidsrelasjonene.

Oi! sitt verdigrunnlag:

"bygger tillit,

skaper muligheter,

oppnår resultat,

løfter andre"

Oi! retter en stor takk til våre oppdragsgivere og andre viktige økonomiske samarbeidspartnere, som gjennom 2015 blant annet har inkludert Clarion Hotel & Congress Trondheim, Det norske oljeselskap, Fylkesmannen og fylkeskommunene i Møre og Romsdal, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag, Innovasjon Norge, Landbruks- og matdepartementet, Midtnorsk Samarbeidsråd, Norges Sjømatråd, Nærings- og fiskeridepartementet, SpareBank1 SMN, SINTEF, Trondheim kommune og VRI Trøndelag.

Forretningsområder

Hilsen fra styreleder

Oi! passerte 10 års-milepælen i 2015, og det har vært et aktivt tiår for trøndersk mat og drikke:

- Trøndelag er Norges matregion med stor volumproduksjon fra blå og grønn sektor. I tillegg har Trøndelag over 200 produsenter av matspesialiteter fra fjord til fjell.
- Grønn forskning har gitt bonden i Midt-Norge verdifull bestillerkompetanse og økt antall forskningsprosjekt med matnytting innhold for næringa.
- Den trønderske forbruker er opptatt av lokale matspesialiteter og har betalingsvilje: Trøndersk Matfestival har blitt landets beste salgsarena for matspesialiteter og Bondens Marked Trøndelag har landets høyeste omsetning.
- Trøndelag har et aktivt ølmiljø, med et 30-talls bryggeri. Da Trøndelag deltok på Grüne Woche fra 2014 var den tyske bryggeriforeningen imponert over nivået på det trønderske spesialølet de fikk presentert. Og Bryggerifestivalens konsept med kombinasjon av øl og mat inspirerer andre regionale ølfestivaler.

Da Oi! ble opprettet i 2005 var det få salgsarenaer for trønderske matspesialiteter. De siste årene har det vært flere initiativ for å etablere en mathall, og Oi! fikk anledning til å komme inn i en kritisk fase og påvirke konseptet og forretningsideen. Sammen med Anne Morkemo og Bøndernes hus åpnet vi Mathall Trondheim i juli 2015. Denne nye salgsarenaen og utstillingsvinduet for trønderske råvarer er vi stolte av, og Mathallen øker kunnskap om og salg av trønderske matspesialiteter.

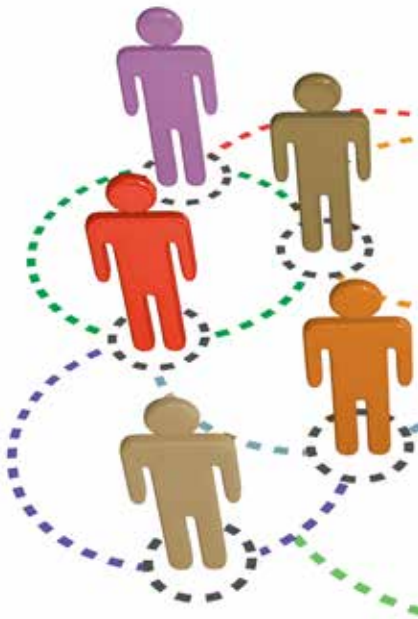
2015 var et spennende år med høy aktivitet for selskapet, og vi ser fram mot nye muligheter i 2016.

Ola Heggem
styreleder

Eierne av

Aud Cecilie Sandnes
Bare Nord AS
Bioforsk
Bjerkem Natur Og Kultur DA
Bjugn Kommune
Sør-Trøndelag Bondelag
Brandheia Villmarksleir AS
Brasseri Cava AS
Bårdshaug Herregård AS
Coop Orkla Møre SA
Dagfinn Hansen
Dalpro AS
Dullum Slakteri AS
Døvre Search Og Selection AS
Easy AS
Eidsmo Slakteri AS
Enghav AS
Felleskjøpet Agri SA
Fiskarlaget Midtnorge
Sjømat Norge
Fjellvilt AS
Frati AS
Frosta kommune
Frøya kommune
Gaute Næringsmiddelindustri AS
Grete Sørebø
Grøntvedt Pelagic AS
Guri Kunna Kjøkken AS
Hanen bygdeturisme og gårdsmat Trøndelag
Havfruen AS
Hilde Kristin Rekstad
Hitra kommune
HitraMat AS
Hoff SA
Høgskolen i Nord-Trøndelag
Høgskolen i Sør-Trøndelag
Inderøy kommune
Inderøy slakteri AS
Jørgen Erik Baumfelder
Karl Johan Høiem Laugsand
Kokkenes Mesterlaug
Levanger kommune
Lian Restaurant AS
Lierne Viltforedling AS
Maria Tuff
Matkompaniet AS
Matpartner AS
Meråker Kjøtt AS
Midt Norsk Havbruk AS
Midtnorge Slakteri Holding AS
Namdalseid kommune

Oi! 2015

Namsos kommune
NHO Reiseliv Servicekontor
Nord-Trøndelag Bondelag
Nord-Trøndelag Bygdekvinnelag
Nord-Trøndelag Fylkeskommune
Norges Råfisklag SA
NTNU
Norgeskjell AS
Norske Sjømatbedrifters Landsforening
Nortura SA
Oi! Trøndersk Mat Og Drikke AS
Ole Davidsen
Oppdal Skiutleie AS
Opplæringskontoret for Hotell- og Restaurantfag i Trøndelag
Opplæringskontoret for Mat- og Servicefag i Sør-Trøndelag
Overhalla kommune
Produsentpakkeriet Trøndelag AS
Proneo AS
Rissa Utvikling KF
Røros Hotell AS
Rørosmat SA
Sagamat AS
Sans AS
Scandic Hotels Midtnorge AS
Seashell AS
Selbu Kommune
Sintef Energi AS
SIT Eierselskap AS
Snadder og Snaskum AS
Spis Grilstad AS
Steinkjer Brød og Circus AS
Steinkjer Næringsselskap AS
Stiftelsen Norsk Senter For Bygdeforskning
Stiftelsen Sparebank 1 SMN Utvikling
Stiklestad Nasjonale Kultursenter
Stjørdal Kommune
Stokkøya Sjøsenter AS
Strinda Videregående skole
Sør-Trøndelag Bonde- og Småbrukarlag
Sør-Trøndelag fylkeskommune
Sør-Trøndelag Landbruksselskap
Teveldal Turistgård AS
Thoresen Slakterforretning AS
Tine SA
Trondheim Kokkenes Mesterlaug
Trondheim kommune
Verdal kommune
Viken Østre AS
Vikna Næringsforening
Ørland kommune
Øyna Parken AS

Matspesialiteter i verdensklasse

Trøndelag har over 200 produsenter av matspesialiteter, og i 2015 deltok mange på Matfestivalen. Sammen med vår samarbeidspartner SpareBank1 SMN har vi de siste to årene gjennomført en spørreundersøkelse hos utstillerne, hvor vi blant annet spør om framtidsutsikter og planer for videre vekst. Framtidsoptimismen er stor, og de aller fleste planlegger videre vekst gjennom økt salg av eksisterende produkt og gjennom utvikling av nye produkt i eksisterende og nye markeder.

Det er svært viktig at gründerne ser muligheter for videre utvikling og ekspansjon. For etterspørselen etter lokale matspesialiteter er økende, men økt etterspørsel fra nye kunder krever at produsentene skalerer produksjonen for å sikre stabile leveranser.

Et av satsingsområdene i Landbruk 21 Trøndelag er differensiering av storfekjøtt. I Trøndelag har vi etter hvert en spesialisert produksjon med kjøttferaser. Trondheim Slakthus leverer bearbeidet storfekjøtt av kvalitet i verdensklasse til HoReCa bransjen over hele landet. For å unngå at denne produksjonen baserer seg på import av storfekjøtt, kreves det en utvikling av denne verdikjeden, slik at produktverdiene hos storfeprodusentene når dette markedet. For det er betalingsvilje hos forbrukerne for norskprodusert kjøtt i verdensklassen.

Aslaug Rustad
daglig leder

Aslaug er sivilagronom fra Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, og har gjennomført Orklas merkevareskole. Hun har arbeidserfaring fra produkt- og konseptutvikling, merkevarebygging og prosjektledelse i Nidar, utvikling av kommunikasjonsløsninger i reklamebyrå, og salg og markedsføring. Aslaug har vært daglig leder i Oi! siden 2012.

Øvrige ansatte i Oi!

Åslaug Hennissen

Ansvarlig for Bryggerifestivalen, matkonseptet for Ski-VM 2021 og utstilleransvarlig for Trøndersk Matfestival.

Åslaug er sivilagronom fra Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, og har i tillegg utdanning innenfor psykologi, media og markedsføring fra NTNU og Handelshøyskolen BI. Hun har allsidig erfaring fra både offentlig og privat virksomhet og med styrearbeid. Åslaug har ledet den ideelle foreningen CONNECT Trøndelag og vært forretningsutvikler ved Leiv Eiriksson Nyskaping, i tillegg til blant annet erfaring fra NTNU/SINTEF, Enøksenteret i Sør-Trøndelag og Husbanken.

Jon-Ivar Holmslet

Forretningsutvikler rettet mot oppdragsbasert virksomhet for kunder, nettverk, og Oi!

Jon-Ivar har erfaring fra gårdsdrift, mekanisk produksjon, undervisning og som selvstendig næringsdrivende. Jon-Ivar har Bachelor i markedsføringsledelse fra BI med spesialisering innenfor prosjektledelse og masterprogram innenfor strategis ledelse. Han har også bakgrunn fra industri og landbruk som maskinteknikker og agronom.

Øyvind Mejdell Jakobsen

Prosjektleder for Grønn forskning og involvert i tilretteleggende og mobiliserende arbeid for forskning, utvikling og innovasjon i mat- og landbrukssektoren.

Øyvind er sivilingeniør i kjemi fra NTNU og University of California at Berkeley, med en doktorgrad i bioteknologi fra SINTEF og NTNU. Han har arbeidet med oppdragsforskning innenfor industriell bioteknologi ved SINTEF og er forfatter av en rekke forskningspublikasjoner i internasjonale tidsskrift. Øyvind har i flere år arbeidet med mobilisering til forskning, utvikling og innovasjon innenfor mat og landbruk. I 2015 startet Øyvind i ny jobb i NTNU Samfunnsforskning, men er fortsatt knyttet til enkelte Oi!- prosjekt gjennom innleie.

Brit Melting

Prosjektleder for Trøndersk Matfestival.

Brit er utdannet ved NTNU og har mastergrad i biologi, mellomfag i geografi, miljøvern i offentlig forvaltning, samt pedagogikk, styrekompetanse og arrangementsledelse. Hun har arbeidserfaring fra offentlig forvaltning og har administrert 4H Sør-Trøndelag over en 10-årsperiode. Brit har lang erfaring med prosjektledelse og organisering av ulike arrangement.

Trude Steinbru Heggstad

Prosjektleder for bedriftsnettverk Turisme, og jobber med forretningsområdet FoU og forretningsutvikling.

Trude har bachelor i samfunnsøkonomi og statsvitenskap, og fullførte master i Entreprenørskap, Innovasjon og Samfunn ved NTNU våren 2015. Hun er spesialisert innen innovasjonssystemer og har tidligere jobbet for fylkeskommunen med strategisk arbeid tilknyttet etableringen av Blått Kompetansesenter på Frøya.

Kristine Rise

Markedsansvarlig

Kristine har bachelor i statsvitenskap fra NTNU, med fordypning i komparativ politikk, politisk økonomi og religion. Hun har bred erfaring i organisasjonsarbeid og arrangementsledelse både som ansatt og frivillig i ulike organisasjoner. Kristine har vært daglig leder i 4H Sør-Trøndelag, og har ledet 4H Norge sitt internasjonale arbeid med fokus på afrikanske land.

Omdømmebygging

Omdømmebygging og profilering av trøndersk mat og drikke inngår i de fleste aktivitetene som gjennomføres av Oi!. Selskapet har vært og er en pådriver for at regionen skal fremstå som Norges matregion.

Sammen har aktørene i Trøndelag klart å etablere regionen som Norges matregion. Samspillet mellom produsenter, arrangører og offentlige aktører er avgjørende for å kunne oppnå en slik status. Dette krever kontinuerlig kommunikasjon mot flere målgrupper på flere kommunikasjonsplattformer.

Gjennom ulike aktiviteter og prosjekter kan Oi! framsnakke Trøndelag som Norges matregion. Dette gjøres gjennom både bistand til ulike aktører for å få trøndersk mat og drikke på menyen, og holde presentasjoner i nasjonale og regionale forum.

Oi! er involvert i mange aktiviteter som skaper stort engasjement til et bredt publikum, og trønderske råvarer og produkter er viden kjent for sin kvalitet. Dette danner bakteppet for å kunne framsnakke trønderske råvarer og produsenter til mange som vil lytte. Gjennom prosjektet Kjernaktiviteter får Oi! støtte til å drive med omdømmebygging kontinuerlig og langsiktig, og kan gjøre oppspill og aktiivteter knyttet til omdømme, samarbeid og nettverk.

Oi! driftet i 2015 tre nettsider og to Facebooksider, samt Instagram og Twitter. I tillegg jobber Oi! strategisk med kommunikasjon både internt i Trøndelag, nasjonalt og internasjonalt på en rekke andre plattformer for å styrke Trøndelag som matregion og omdømmet til trøndersk matproduksjon og produsenter.

Trøndelag har etablert seg som Norges matregion. Et godt omdømme kommer ikke av seg selv.

Trøndersk matpris 2015

Oi! Trøndersk Mat og Drikke ble vinner av Trøndersk Matpris 2015. Det er Innovasjon Norge som deler ut prisen, og utdrag fra juryens begrunnelse var slik:

"Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS har løftet frem Trøndelag som Norges mest spennende matregion. Innsatsen har betydd mye for utvikling av mangfold og stolthet over trønderske ressurser. Vinneren har vist at varig og systematisk innsats virker og gir resultater."

Vi er svært stolte anerkjennelsen og lover å fortsette det gode arbeidet!

Oi! - her skjer det!

Tema for årets Oi!-dag 2015 var «Hvordan få lokale matspesialiteter på flere festivaler og arrangement i Trøndelag?" Fagdagen samlet om lag 50 deltagere med god representasjon av produsenter og arrangører. Guri Hetland fra søkerkomiteen for Ski-VM presenterte matkonseptet i VM-søknaden og Anne Morkemo fra Mathall Trondheim delte sine erfaringer fra de første månedene med drift. Begge disse matkonseptene er utviklet i samarbeid med Oi!.

Guri Hetland og Morten Wolden ønsker lokalmat på flere arrangement fram mot Ski-VM i 2021. De ba alle om å plassere seg i VM-magnetens kraftfelt, og se hvordan hver enkelt kan tilpasse sine tilbud til og ta en rolle i alt som skapes rundt VM-søknaden. Avgjørelsen om Trondheim får tildelt ski-VM tas på FIS-kongressen i Cancun juni 2016.

Deling av gode erfaringer og utordringer

Festivalene Pstereo og Norsk Revyfestival har ulik erfaring med å tilby lokal mat på sine arrangement.

Pstereo har jobbet med økologisk mattilbud gjennom flere år, og oppnådde Debios gullmerke for jobben i 2014. Festivalgjengerne forventer gode matopplevelser med økologisk identitet og publikum gir høy score for mattilbudet på Pstereo.

Norsk Revyfestival hadde utviklet et nytt og spennende lokalmatkonsept i samarbeid med LiVilt. Humorfestivalen fikk gode tilbakemeldinger fra publikum på maten, men det er krevende å utvikle et nytt matkonsept og samtidig beholde inntjening. Revyfestivalen satser videre på lokal mat for 2017, og skal i samarbeid med eksisterende og nye partnere utvikle matkonseptet videre.

«Plasser dere i VM-magnetens kraftfelt.

Delfinale Det Norske Måltid

IpaxMat i Stavanger arrangerer Det Norske Måltid. Etter invitasjon fra Oi!, valgte IpaxMat å legge en av tre delfinaler til Trondheim og Mathallen. I juryen satt juryleder Roar Hildonen, kjøkkensjef på Südøst Lars E. Vesterdal, journalist og hobbykokk Ole Jacob Hoel og Anne Karine Statle fra Lofoten Mat. Hele 24 produkter deltok, og etter grundig testing ble 9 finalister klare til hovedfinalen i Stavanger januar 2016. De andre delfinalene ble arrangert i henholdsvis Oslo/Matstreif og Bergen/Bergen Matfestival. Dette gir omtale i ulike medier, og setter fokus på de trønderske produktene som deltar i kåringen.

Trøndelag hevdet seg i konkurransen, og hadde 6 av 33 finaleprodukter. Røros rømme fra Rørosmeieriet vant til slutt årets meieriprodukt i den nasjonale kåringen.

Trøndersk Matmanifest

Matmanifest-dagen

Hele 5 av 7 videregående skoler med restaurant- og matfag gjennomførte aktiviteter i regi av Matmanifestdagen i 2015. De inviterte en ungdomsskole til faglig opplegg og trøndersk mat.

Strinda videregående skole i samarbeid med Trondheim Kokkenes Mesterlaug og Oi! markerte dagen på Charlottenlund ungdomsskole. I tillegg til en kortreist lunsj, fikk elevene høre om viktigheten av trøndersk og god mat fra salgssjef i Rema 1000 Midt-Norge, Trond Karlsen og prosjektleder for Ski-VM 2021, Guri Hetland.

Matmanifestet skal bevare, styrke og videreutvikle trøndersk matproduksjon og matkultur.

Fakta om Trøndersk Matmanifest

- *Trøndersk Matmanifest er utviklet og signert i fellesskap av trønderske aktører i februar 2011, inspirert av det nordiske matmanifestet.*
- *Trøndelag var første region med eget matmanifest.*
- *Det har som mål å bevare, styrke og videreutvikle trøndersk matproduksjon og matkultur.*
- *Matmanifestet skal bidra til økt kunnskap og interesse for trønderske råvarer, produkt og matkultur.*
- *Bevisstgjøre aktørene, innbyggere og besøkende om regionens unike matkultur og matproduksjon i både liten og stor skala.*
- *Fagnettverket for Restaurant- og matfag i Sør-Trøndelag har sammen med matnæringa og Oi! tatt initiativ til en årlig Matmanifestdag andre onsdag i februar.*

Hittil har 68 bedrifter og organisasjoner signert matmanifestet

1. Austkil Gjestegård
2. Bergheim Barnehage
3. Bjerkem Natur og Kultur DA
4. Sør-Trøndelag Bondelag
5. Nord-Trøndelag Bondelag
6. Bårdshaug gjestegård
7. Camp Eggen, Selbu
8. Clarion Hotel & Congress Trondheim
9. Dullum Slakteri AS
10. Eidum Gårdsbakeri
11. Ersgard
12. Fantasigården AS
13. Norges Sjømat
14. Folk Og Fe
15. Frøya vg skole
16. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
17. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
18. Granås Gård
19. Guri Kunna BA
20. Hanen Bygdeturisme – Trøndelag
21. Havfruen sjømatrestaurant
22. Hegstad & Blakstad AS
23. Hellberg gård
24. Hitra Dykk
25. Hotell Frøya
26. Inderøy slakteri AS
27. Kirkebyfjellet Konferansesenter
28. Kjeila Kro og Gjestgiveri
29. Klostergården Håndbryggeri
30. Kokkenes Mesterlaug Nord-Trøndelag
31. KS Sør-Trøndelag
32. Langøra Kaffebrenneri
33. Lian Restaurant, Sans Og Samling AS
34. Mathall Trondheim
35. Marias Kjøkken
36. Mausundgløtt
37. Mæle Gård
38. Mære landbruksskole
39. NHO Reiseliv Midt-Norge
40. Nord-Trøndelag fylkeskommune
41. Norske Sjømatbedrifters Landsforening
42. Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS
43. Opplev Frøya
44. Quality Airport Hotel Værnes
45. Radisson Blu Hotel Trondheim Airport
46. Radisson Blu Royal Garden Hotel
47. Rema 1000 AS, Region Midt-Norge
48. Rissa kommune
49. Rogers Eventyrlige verden
50. RørosMat SA
51. Ski-VM 2021
52. Skånaliseter Gårdsysteri AS
53. Smia brukthandel og café
54. Smia Fiskerestaurant
55. Stene Gård
56. Stjørdalsbryggeriet
57. Stokkøya Sjøsenter
58. Strinda vg skole
59. Sæther gård
60. Sør-Trøndelag fylkeskommune
61. Teveltunet Fjellstue
62. To Rom og Kjøkken
63. Trondheim kokkenes mesterlaug
64. Trøndelag Reiseliv
65. Tydalskjøtt
66. Øyna – Øyna Gårdsmat
67. Ågot Lian
68. Åfjord kommune

Ski-VM signerte

Under Trøndelagsmøtet 2015 signerte ordfører i Trondheim Rita Ottervik og president i Norges Skiforbund Erik Røste, Trøndersk Matmanifest på vegne av søkerkomiteen for Ski-VM.

«Signeringen av Matmanifestet gir oss muligheter for å utvikle et unikt og nyskapende matkonsept for større idretts- og kulturarrangement. Lokale matspesialiteter skal være en del av Ski-VM, og både deltakere og publikum skal få oppleve variert og sunn mat under Ski-VM i Trondheim» sier Guri Hetland, prosjektleder for søkerkomiteen for Ski-VM 2021.

Lokale matspesialiteter blir nå en så viktig del av Ski-VM 2021, at et unikt og nyskapende matkonsept regnes som en av x-faktorene i søknaden fra søkerkomiteen for Ski-VM i Trondheim.

TRØNDERSK MATMANIFEST

Det trønderske matmanifestet skal skape merverdi ved å bevare, styrke og videreutvikle trøndersk matproduksjon og matkultur gjennom å bevisstgjøre enkeltmennesker, organisasjoner og bedrifter. Det trønderske matmanifestet skal skape stolthet og identitet.

Vi slutter oss til følgende:

1. Vi ønsker å fremme de trønderske råvarenes og matproduktenes mangfold, smak og særpreg, fra hav til høgfjell.
2. Vi vil bidra til å bruke råvarer og produkter som fremmer matglede og helse.
3. Vi vil bidra til å markedsføre og bruke mat eller mattradisjon som en attraksjon.
4. Vi vil bidra til å formidle historiene om råvarene og tilberedningen.
5. Vi vil bidra til å utnytte råvarenes og produktenes sesongvariasjoner.
6. Vi vil bidra til å bruke råvarer og produkter ut fra miljøhensyn.
7. Vi ønsker å fremme god mat og matkultur hos barn og unge.
8. Trøndersk mat og matkultur skal være kunnskapsbasert. Vi vil bidra til utvikling av trønderske råvarer og produkter gjennom utdanning, nyskaping og forskning.

Forøvrig slutter vi oss til det nordiske matmanifestet.

Å slutte seg til det trønderske matmanifestet innebærer at man erkjenner de verdiene manifestet beskriver og lar dette påvirke strategier, beslutninger og handlinger.

4. februar 2011

12. januar 2015

VM på ski
Trondheim 2021
SØKERBY

Erik Røste
skipresident
Norges Skiforbund

Rita Ottervik
ordfører
Trondheim kommune

Lokker ungdom med ravioli og cannelloni

I 2015 ble Ung Restaurant arrangert tre ganger; under Matfestivalen og i tillegg til i januar for skoleåret 2014/15 og i september for skoleåret 2015/16. Årsaken til høstarrangementet er at elevene ofte bestemmer seg for skolevalg høsten i 10.trinn, og vi ønsket å påvirke valget så tidlig som mulig.

Begge arrangementene omfattet ti ungdomsskoler fra Trøndelag, som hver sendte seks elever som fikk boltre seg på noen av Trondheims fineste kjøkken, under kyndig veiledning av profesjonelle kokker og servitører.

Restaurantene utarbeidet selv menyen, og elevene konkurrerte deretter om beste forberedelse og gjennomføring av en treretters middag, basert på lokale råvarer samt oppdekking og servering. I år var det tilberedning av både ravioli og cannelloni. Maten ble servert til lærere, foreldre, dommere og andre gjester, før det ble kåret en vinner på avslutningsarrangementet, som begge gangene var lagt til Radisson Blu Royal Garden Hotel.

Det ble mye presseoppslag på Ung Restaurant; Lørdagsrevyen portretterte Geir-Rune Larsen i januar. Adressa laget et dobbeltoppslag i september (tittelen her er hentet derfra), samt en rekke oppslag i fagpressen.

Fakta om Ung Restaurant

- Startet under Trøndersk Matfestival 2013
- Konseptet ble videreutviklet og er nå et årlig arrangement både under Matfestivalen og hver høst
- Ungdomsskoleelever inviteres til byens beste restauranter og hotell
- I løpet av en dag skal de forberede en 3-retters som serveres til inviterte gjester
- Råvarene er basert på Trøndersk Matmanifest
- Målet er å gi ungdommene, foreldre og rådgivere i skolen en positiv opplevelse av bransjen og Trøndelag som matregion

Messedeltakelse og koordinering av arrangement

Trøndelag markerer seg i stadig sterkere grad både nasjonalt og internasjonalt med lokale matspesialiteter som et viktig element i omdømmet av regionen, særlig i reiselivet.

Med kompetansen og nettverket som Oi! over flere år har bygget opp, har selskapet blitt en rutinert festivalarrangør og en attraktiv partner for gjennomføring av ulike arrangement i flere bransjer.

Oi! har etterhvert blitt en rutinert festivalarrangør og en attraktiv partner for gjennomføring av ulike arrangement

Messedeltakelse og arrangement er i tillegg et meget godt utgangspunkt for omdømmebygging. Skal vi hevde at Trøndelag er Norges matregion må dette kommuniseres ofte og tydelig. Gjennom å presentere lokale matspesialiteter på høydepunkter som Grüne Woche, Norfishing, Aqua Nor, reiselivsmesser og idrettsarrangement, bidrar Oi! til å bygge Trøndelag som matregion.

Visjon: "Unike matopplevelser gir festivalfølelse på store arrangement"

Prosjektet "Lokal mat og innovasjon på større idretts- og kulturarrangement" hadde mål om å utvikle et unikt og nyskapende matkonsept og etablere møteplasser og arenaer for produsenter, arrangører og støttespillere.

Matkonseptet som er utviklet består av:

) Visjon: "Unike matopplevelser gir festivalfølelse på store arrangement".
2) Signering av Trøndersk Matmanifest
3) Matprofil - velge hva man vil satse på
4) Bruke gode, trønderske kokker
5) Bygge opp utsagnet "Trøndelag er stedet for unge mennesker med god smak"

Hvert arrangement jobber med disse fem punktene og vinkler det på en måte som passer dem. En naturlig del av dette matkonsept er å fortelle historien om maten og Trøndelag som den ledende matregionen med Trondheim som matho-vedstad. Et viktig ledd i dette er å profilere og markedsføre regionen gjennom konsepter og produkter som inkluderer lokal mat og drikke.

Nettverksarbeidet i prosjektet har vist at det er mange arrangører som ønsker å ta i bruk matkonseptet. Oi! er ønsket inn med en koordinerende rolle og som en risikodemper for arrangører med usikker økonomi.

Matprofil:

Ekte smaker fra Trøndelag

Rene smaker fra Trøndelag

Sunne smaker fra Trøndelag

Økologiske produkter fra Trøndelag

Sesongprodukter fra Trøndelag

Trøndersk sjømat i Cancun

Oi! har vært delaktig i å utarbeide matkonseptet som ligger til grunn for servering på stand under den internasjonale FIS-kongressen i Cancun, Mexico i juni 2016. Der skal det avgjøres hvem som skal tildeles Ski-VM 2021. Oi! og Norges Skiforbund har fått med Norges sjømatråd på laget og det er bare sjømat i menyen – en tre-retter med rene, ekte og sunne smaker fra Trøndelag. Trondheimskokk Adrian Løvold vil forberede og presentere smakene i Cancun.

Cupfinale

Oi! koordinerte lokal mat inn mot cupfinalearrangement på Rockefeller 21. november, dagen før selve cupfinalen mellom Rosenborg og Sarpsborg. Her fikk Oi! testet ut matkonseptet i praksis og bidro til modeller for leveranser på slike arrangement. Oi! koordinerte og var bindeledd for å få lokal mat på menyen.

Aqua-Nor 2015 og Trøndelagskvelden

Siden 2004 har Nord- og Sør-Trøndelag fylkeskommuner stått i spissen for en felles trøndersk stand under Aqua-Nor. Standen "Treffpunkt Trøndelag" er gradvis blitt utvidet og har ved de tot siste messene vært på 126 m^2. I 2015 var det besøksrekord på messen med i overkant av 20 00 besøkende.

Med smak av kvalitetsråvarer fra havet

Som tidligere år hadde Oi! ansvaret for å koordinere og tilrettelegge serveringstilbudet på standen. Gjennom et sterkt produkt- og produsentfokus fikk gjestene en smak av kvalitetsråvarer av fisk og sjømat fra regionens leverandører tilberedt av Marias Kjøkken. I tillegg kokkelerte elever fra restaurant- og matfag med tareprodukter og demonstrerte potensialet i tare som råvare til matlaging.

Treffsted med mat

Tradisjon tro, i forbindelse med Aqua-Nor ble Trøndelagskvelden arrangert på Radisson Royal Garden. Trøndelagskvelden er et uformelt treffsted for næringsliv, politikere og offentlig forvaltning, og 150 gjester fikk smake på et bugnende sjømatbord fra regionen.

Reiselivsmessa

Oi! deltok på Reiselivsmessa på Telenor Arena januar 2015. Oi! bidro med tilretting av matopplevelsen på Trøndelag sin stand. Kokker ble med på messen, og det ble utviklet en meny som skulle matche matopplevelsen regionen har å by på. Rettene var tett koblet til reiselivsopplevelsen som ble presentert på stand. Målet var å komme i kontakt med alle som fikk smake på den gode maten, fra Norges matregion, og friste de til å ta turen til Trøndelag. I 2015 var det matopplevelser fra regionene Røros og Innherred som ble spesielt løftet frem på matsiden.

Høsten 2015 ble det lagt planer for Reiselivsmessa januar 2016, der Oi! bidro med tilretting av matopplevelsen på Trøndelag sin stand.

Matstreif

Som første region hadde Trøndelag en egen stand på den nasjonale matfestivalen Matstreif på Rådhusplassen i Oslo, 11.-12. september. Oi! fikk ansvaret for å koordinere standen, og sammen med Trøndelag Reiseliv og Visit Innherred ble det laget en brosjyre som presenterte 15 bookbare matopplevelser med overnatting i Trøndelag.

På standen ble det solgt enkle retter med smaker fra hele Trøndelag. Maten ble tilberedt av Thomas Borgan, vinner av Global Chef Nord-Europa 2015.

Første dag av festivalen disket Scandic Nidelven og kjøkkensjef Sigve Eliassen opp med sin frokost som er kåret til landets beste 10 år på rad. Vi ba Anita Krohn Traaseth, administrerende direktør i Innovasjon Norge, om å be med seg en frokostgjest. Hun inviterte Tove Moe Dyrhaug fra Rosenborg, og NRK Nitimen fulgte deres samtale rundt samhandling og lederskap fulgt av mange gode smaker fra Trøndelag. Trøndelag sin stand fikk også god dekning på NRK Trøndelag, P2 og TV2 Nyhetskanalen.

Grüne Woche 2015

Som landets ledende region på koblingen mat og reiseliv, ble Trøndelag valgt ut for tredje året på rad til å representere Norge under Internationale Grüne Woche. Messen ble gjennomført over 10 dager, fra 16. januar 2015. Trøndelag, sammen med Osloregionen og Nord-Norge, profilerte Norge overfor 500.000 besøkende på verdens største mat- og landbruksmesse i Berlin.

Oi! koordinerer

For reiselivslandet Norge er det årlige arrangementet så viktig at det er Landbruks- og matdepartementet i samarbeid med Innovasjon Norge som tar ansvaret for den norske standen. Oi! koordinerte Trøndelag sin deltagelse, i tett samarbeid med Innovasjon Norge Trøndelag, Fylkesmannens landbruksavdeling i Nord- og Sør-Trøndelag, Trøndelag Reiseliv og Marias Kjøkken.

Nye opplevelsesprodukt

Mat og opplevelser langs vegen gjennom det historiske Trøndelag» ble i hovedsak solgt gjennom de 4 bookbare reiserutene prosjektet videreutviklet til IGW 2015. Reiserutene byr på overnatting, mat og opplevelser for individuelle gjester. De bookbare rutene som ble lansert på messa hadde kvalitet og forankring hos den tyske turoperatøren, Norway Pro Travel.

Tur 1) Schönes land og ängeltraume; en 15 dagers bilreise med 15 overnattinger med bil fra Oslo via Oppdal og Innherred, til Leka der de fikk 6 dager med sjøfiske på Leka, videre tilbakereise gjennom Trøndelag via Røros til Oslo.

Tur 2) Elche, fjorde og städte, en 14 dager bilreise med 14 overnattinger med bil fra Oslo via Røros til Lierne, videre via Fosen, Oppdal, Geiranger og tilbake til Oslo

Tur 3) Mittelnorwegen viele facetten; 8 dager tur med leiebil fra Værnes til Røros, videre til Oppdal, Trondheim, Frøya, Fosen, Innherred (Stiklestad) tilbake til Værnes.

Tur 4) Genusswochende in Trondheim mit 3 festivalen 30.juli – 2.aug. 4 dager med 3 overnattinger i Trondheim. Får oppleve 3 festivaler; Bryggerifestivalen i Trondheim, Trøndersk Matfestival og Olavsfestdagene.

De bookbare reiserutene er et resultat av god samhandling mellom mat- og reiselivsmiljøet i Trøndelag. Reiserutene ble beskrevet i to brosjyrer; «Erlebnisreiche Rundreisen 2015» og «Willkommen in Trondheim». Turoperatør var Norway Pro Travel, som også hadde de bookbare rutene i 2014.

Målsettingen var å synliggjøre Trøndelag som en sterk, attraktiv og spennende mat- og opplevelsesregion. Verden skulle få smake og oppleve Trøndelag. Fire (4) regioner/områder i Trøndelag ble valgt ut:

- Røros
- Den Gyldne Omvei og Frosta
- Hitra og Frøya med Fosen
- Namdalskysten

Region delegasjon

Oi! koordinerte også i 2015 programmet og invitasjoner til deltagerne på den regionale samlinga. Totalt deltok 28 personer fra Nord- og Sør-Trøndelag.

Fakta om Grüne Woche

- *Grüne Woche i Berlin er verdens største mat- og landbruksmesse. Arrangementet gjennomføres i januar og hadde 80-årsjubileum i 2015.*
- *Grüne Woche er grand prix for lokalmatprodusenter. Her måles produktene med verdens beste, og nye kontakter og markeder skapes. Trøndersk lokalmat og kortreiste produkt har kommet langt i Norge. Nå står resten av verden for tur.*

Forskning og forretningsutvikling

Trøndersk Matmanifest peker på at utviklingen av matregionen Trøndelag skal være kunnskapsbasert. Oi! bidrar til dette gjennom kunnskapsbygging innenfor både landbruk, havbruk, produktutvikling av matspesialiteter, logistikk og markedsutvikling.

Trøndersk Matmanifest peker på at utviklingen av matregionen Trøndelag skal være kunnskapsbasert. Oi! har over tid opparbeidet en unik innsikt i bransjen og et godt grunnlag for å forstå utfordringene som bransjen står overfor. Forskning og forskningsbasert innovasjon er et av de viktigste virkemidlene for å øke konkurransekraften innenfor matsektoren. I flere år har Oi! arbeidet med mobilisering og tilrettelegging for mer forskning, utvikling og innovasjon gjennom nært samarbeid mellom forskningsmiljø, næringsaktører og offentlig sektor.

Nyansatte ressurser, kjennskap til næringen og erfaring innen prosjekt og prosjektledelse har gjort at Oi! har blitt en viktig kompetanseaktør for utviklingsprosjekter i bransjen.

Oi! har i 2015 opplevd økt etterspørsel etter tjenester både i samarbeidsprosjekter og forretningsutvikling av enkeltbedrifter.

Leveranser mot enkeltbedrifter et krevende da betalingsviljen for slik bistand i bransjen er lav. Oi! kan da med sin kunnskap til bransjen samordne noen av disse behovene for utvikling inn i fellestiltak som bedriftsnettverk, kompetansemegling eller workshops i Grønn Forskning.

Det har i 2015 pågått prosjektarbeid mot både distribusjon og salg av matspesialiteter, produktutvikling, bedriftsutvikling, kompetansemegling, bedriftsnettverk og turisme.

Bedriftsnettverket Frøya Opplevelser

Oi! har på oppdrag for Hotell Frøya ledet forprosjektet for bedriftsnettverket Frøya Opplevelser.

Bedriftsnettverket skal utvikle nye produkter og tjenester basert på den ressurs øyrekka utenfor Frøya representerer. I første fase er prosjektet rettet mot næringsvirksomheter som er lokalisert i regionen og bedrifter som besøker regionen.

Bakgrunnen for samarbeidet er et identifisert behov for gode samarbeid som kvalitetssikrer tilbudet med god organisering og logistikk. Ved å etablere standardiserte grunnlag for pakkene vil man legge til rette for et mer oversiktlig tilbudslandskap i regionen, og således redusere barrierene for å benytte seg av produktene. Dette vil gi forutsetninger for økt lønnsomhet for deltakerne.

Gjennom å vektlegge unike stedskvalitetene på Frøya vil bedriftsnettverket bidra til å øke Frøyas attraksjonskraft mot bedriftsmarkedet.

Øyregionen er en viktig region for matkulturen i Trøndelag med flere leverandører av råvarer fra kysten. Opplevelsestilbud med vektlegging av råvarer og lokalmat vil øke kunnskapen rundt naturressursene i regionen, og verdien av disse.

Entreprenørskap i 4H

Hvordan kan 4H-ere jobbe mer målrettet med entreprenørskap, og bli en aktiv del av framtidas gründere og arbeidstakere? Det er bakgrunnen for et prosjekt som 4H Nord- og Sør-Trøndelag har satt i gang og Oi! har bistått i søknadsprosessen til et 3-årig prosjekt.

Alle medlemmer i 4H mellom 10 og 18 år velger seg hvert år et tema som de fordyper seg i og lager prosjekt som de planlegger, gjennomfører og evaluerer. Mange har fokus på entreprenørskap og hvordan de kan skape inntekt på prosjektet sitt, men det kan bli flere. Slik vil de lettere kunne starte sin egen arbeidsplass og bli gode arbeidstakere. Sammen med Ungt Entreprenørskap og NærUng i Steinkjer, ønsker 4H å gi medlemmene sine et enda bedre grunnlag før de går ut i arbeidslivet. Mange 4H-ere er nært tilknyttet primærnæringen, og sentralt i prosjektet er å se på alternative inntekter for disse.

Mathall i Trondheim

Endelig fikk Trondheim sin etterlengtede mathall. På åpningsdagen 11. juli sto trondheimsfolk i kø langt ned i Prinsesns gate for å komme inn. Et tjuetalls barn klippet snora og slapp horden av oppmøtte inn i Mathall Trondheim. I mathallens første driftshalvår ble det klart at Trondheim var klar for sin mathall. Butikkomsetningen ble bedre enn budsjettert og serveringen fikk strålende kritikker. I vinter fikk mathallen prisen som årets restaurantnykommer på Ut-Awards.

Oi! tok i 2014 initiativet til å søke finansiering av et utviklingsprosjekt for å etablere en mathall i Trondheim. Fylkesmannen i både nord og sør Trøndelag sammen med fylkeskommunene og Innovasjon Norge bidro med finansiering av prosjektet. Første fase av prosjektet, som besto av konseptutvikling, produktkartlegging og etablering, ble gjennomført i 2015.

Oi! gikk inn som en av tre eiere i mathallen i etableringsfasen. De to andre er gründer Anne Morkemo og huseier AS Bøndernes Hus. I 2016 skal eierskapet i mathallen utvides og Oi! vil da vurdere videre eierskap.

MATHALL
trondheim

Konseptet Mathall Trondheim bygger på får oppmerksomhet fra hele Norge. Mathallen og Oi! blir ofte bedt om å holde foredrag om konseptet og etableringsprosessen. Dette er svært posiitivt og gir oss muligheten til å snakke om både mathallen, Trøndelag som matregion og Trondheim som matby.

Bedriftsnettverk Salg og Distribusjon

Oi! tok i 2015 initiativet til å rigge et bedriftsnettverk bestående av matbedrifter og matnettverk i Midt-Norge. Bakgrunnen var arbeidet som var gjort i forstudiet «Matspesialiteter fra Kysten». Målsetningen er å utvikle og ta i bruk et felles transaksjonssystem for omsetning av matspesialiteter. Gjennom etableringen av Mathallen fikk man verdifull innsikt i hva som er flaskehalsene for produsenter og deres Horeca kunder. Med dette som utgangspunkt rigges nå bedriftsnettverket som skal ta tak i disse utfordringen.

Etter en mobiliseringsprosess før jul 2015 ble det søkt forprosjektmidler til bedriftsnettverket i februar 2016. Målet er at man skal utvikle og ta i bruk et felles system for omsetning av matspesialiteter. Resultatene man ønsker å oppnå er:

- Økt tilgjengelighet i Horeca-markedet for matspesialiteter. Enkelt å bestille.
- Redusert kostnader på flere ledd i verdikjeden.
- Rasjonelle løsninger som frigjør ressurser hos både produsent og kunder.
- Gi matnettverkene et verktøy i sitt markedsarbeid.
- Bedre matsikkerhet gjennom felles standardisert løsning.
- Økt markedstilgang og økt produksjon.

De regionale initiativene for økt samarbeid blir lagt merke til på nasjonalt nivå.

Landbruk21Trøndelag

Målet med Landbruk21Trøndelag er å bidra til mer bærekraftige verdikjeder basert på det trønderske landbruket. Innovasjonsprogrammet skal bidra til en kunnskapsbasert utvikling og bygge på samarbeid om innovasjon og gjennomføring av påkrevd forskning, utvikling og utdanning. Programmet skal arbeide strategisk, men også aktivitetsbasert ved at partnere og andre aktører mobiliseres til å gjennomføre aktiviteter.

Organisering av arbeidet i interimstyreperioden 2014-15

Arbeidet gjennom interimsstyreperioden har blitt gjennomført i form av et prosjekt eid av Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS. Interimsstyret for Landbruk21Trøndelag, har hatt det faglige ansvaret for gjennomføringen av prosjektet og fungert som prosjektets styringsgruppe. Et interimsstyre bestående av nasjonale og regionale representanter fra næring, FoU og offentlig sektor ble konstituert sensommeren 2014. Arbeidet i prosjektet har blitt gjennomført av et sekretariat bestående av representanter fra Fylkesmannens landbruksavdelinger i Nord- og Sør-Trøndelag, Norsk senter for bygdeforskning og Oi!. I tillegg har sekretariatet fått bistand fra Orkel, Norsk Landbruksrådgiving Sør-Trøndelag og Proneo.

Hovedoppgavene i Landbruk21Trøndelag

Hovedoppgavene under interimsstyreperioden har vært:

- Utrede forslag til langsiktig struktur for innovasjonsprogrammet Landbruk21Trøndelag
- Legge til rette for økt samarbeid mellom både tradisjonelle og mer utradisjonelle næringsaktører og kompetansemiljø innenfor landbruket.
- Utarbeide innovasjonsstrategier for utvalgte satsingsområder med utgangspunkt i landbruket i Trøndelag.
- Bidra til konkrete og målrettede innovasjonssatsinger med utgangspunkt i identifiserte muligheter.
- Sekretariatsvirksomhet for interimsstyret for Landbruk21Trøndelag.

Innovasjonsprogrammet Landbruk21Trøndelag skal igangsettes som et 3-årig prosjekt med oppstart høsten 2016. Økt verdiskaping innenfor storfekjøtt, melk/teknologi og videreføring av Grønn Forskning og Kompetanseløft Trøndersk Landbruk utgjør de nye arbeidspakkene i innovasjonsprogrammet.

Fakta om VRI

- VRI står for Virkemidler for Regional forskning og Innovasjon
- Jobber for å koble forskningen mot næringslivet
- Bak initiativet står en bred rekke aktører fra forskning, næringsliv og offentlige aktører
- Oi! er VRI-kontakt for å gjøre trøndersk mat og matkultur kunnskapsbasert

VRI Trøndelag - virkemidler for regional forskning og innovasjon

Trøndersk Matmanifest sier at trøndersk mat og matkultur skal være kunnskapsbasert, og at vi vil bidra til utvikling av trønderske råvarer og produkter gjennom utdanning, nyskaping og forskning.

Mer forskning og innovasjon

Det brede samarbeidsprosjektet VRI Trøndelag mobiliserer til mer forskning og innovasjon i regionen, og bidrar slik til en kunnskapsbasert næringsutvikling. Oi! utøver en rolle som nettverksentreprenør innenfor bioøkonomi. Arbeidet skal bidra til å stimulere til mer forskning og utvikling (FoU) for å oppnå økt verdiskaping i blå og grønn sektor.

Det har vært forsøkt tilrettelagt for økt FoU inn i produksjonsbedrifter av matspesialiteter. Dette er i utgangspunktet små bedrifter, med begrensede muligheter for FoU-arbeid. Oi! har arbeidet mot ulike nettverk, både eksisterende, potensielle nettverk og nettverk under utvikling for å bidra til nye arenaer for FoU framover.

Gjennom året har vi arbeidet blant annet arbeidet med distribusjon, og sett de utfordringene for produsenter av matspesialiteter for å få distribuert sine produkt i markedet både lokalt, regionalt og nasjonalt. Stor variasjon i bestillings- og faktureringsordninger hos produsentene av matspesialiteter kompliserer markedet og skaper barrierer for omsetning. Det er i dag et etterspørselsoverskudd for matspesialiteter, og dersom verdipotensialet i næringen skal realiseres må barrierene for innkjøp senkes.

Grønn forskning

Oi! driver prosjektet Grønn forskning basert på et oppdrag fra den midtnorske landbruksnæringa ved Midtnorsk Samarbeidsråd. Prosjektet arbeider for landbruksutvikling gjennom å bidra til utvikling av forskningsbasert kunnskap og utnyttelse av denne. Samarbeid mellom næringsaktører, kunnskapsmiljø og offentlig sektor står sentralt.

Landbruksnæringa ønsker å involvere seg mer aktivt i forskning og utvikling. Til det trengs det drahjelp.

Drahjelp til brukermedvirkning

Bedrifter, organisasjoner, bønder og skogeiere kan synes det er en lang og vanskelig vei fra utfordringer i hverdagen til nye forskningsbaserte løsninger. Grønn forskning bidrar til at veien ikke skal virke uoverkommelig lang. En av målsettingene er økt brukermedvirkning i forskningen. Sjansen for at forskningsresultatene tas i bruk øker om prosjektene planlegges og gjennomføres sammen med de som skal bruke kunnskapen.

Blant annet bidrar prosjektet til at næringa, og særlig primærlandbruket, konkretiserer og synliggjør sitt behov for kunnskap. Dette gir næringa et bedre utgangspunkt for diskusjoner med forskere og finansieringskilder om nye og etterspurte forskningsprosjekt.

Nye forskningsprosjekt

Gjennom åpne møteplasser og målrettet arbeid med konkrete problemstillinger bidrar Grønn forskning, i tett samarbeid med blant annet VRI Trøndelag, til etablering av nye forsknings- og utviklingsprosjekt. Hittil har prosjektet bidratt til omlag 40 forskningprosjekt med en totalstørrelse på omlag 130 millioner kroner, hovedsakelig fra nasjonale finansieringskilder.

Videreføring

Gjennom arbeidet med Grønn forskning har ulike nettverk, møteplasser og arbeidsformer blitt utprøvd og utviklet.

Det 3-årige prosjektet avsluttes sommeren 2016. Arbeidsmetodikken og tiltakene videreføres i alle de tre midtnorske fylkene som en av arbeidspakkene i Landbruk21Trøndelag med oppstart høsten 2016.

Samarbeid mellom regioner

Mobiliseringen til mer forskning og utvikling, og samarbeidet med utgangspunkt i det midtnorske landbruket blir lagt merke til på nasjonalt nivå. Flere andre regioner har nå etablert, eller planlegger, tilsvarende satsinger. Ett eksempel er Grønn forskning Oslofjorden. Nord-Norge er en annen region som over tid har arbeidet med denne tematikken. Slik aktivitet i andre regioner gir et godt grunnlag for samarbeid både om arbeidsmåter, faglige problemstillinger og forskningspolitikk.

MIDTNORSK SAMARBEIDSRÅD

Fra kunnskap til praksis

Den siste stortingsmeldingen for mat- og landbrukspolitikken peker på at "forskning og forskningsbasert innovasjon er et av de viktigste virkemidlene for å øke konkurransekraften og verdiskapingen". Hvis forskningen skal gi gevinster for næringslivet må kunnskapen tas i bruk. Gjennom Grønn forskning har et tilbakevendende tema vært hvordan forskningsresultater formidles og gjøres tilgjengelig for blant annet rådgivere og bønder.

Midtnorsk Samarbeidsråd og Grønn forskning tok derfor initiativ til en forstudie om "Brukernes tilgang til jordbruksforskning". Her går det fram at det er mye som tyder på at mange forskningsresultater ikke når fram til brukerne, til frustrasjon for både bønder, rådgivere, forskere, forvaltning og finansieringskilder for forskning. Forstudien peker på viktige problemstillinger, flaskehalser, muligheter og tiltak som kan gjennomføres for å styrke det norske kunnskaps- og innovasjonssystemet. Samarbeidsrådet og Grønn forskning arbeider nå med oppfølging av forstudien i retning av mulige tiltak.

Grønderska

MILHUS

Fakta om Oi! som festivalarrangør

- Arrangerer Trøndersk Matfestival og Bryggerifestivalen Begge festivalene varer i tre dager i månedsskiftet juli/august
- Stedet er Torvet i Trondheim og Kongens gate/ Munkegata
- Målet er å skape markedsførings- og salgsarenaer for regionens mat- og drikkeprodusenter
- Arbeidet med festivalene gir kunnskap om næringen som gjenspeiles også i selskapets andre forretningsområder
- Totalt utgjør festivalene ca 1,5 årsverk i Oi!

Festivalarrangør

Oi! har 12 års erfaring som festivalarrangør og vet hva både utstillere og publikum ønsker. Den overordnede målsettingen er å profilere og skape markedsførings- og salgsarenaer for regionens mat- og drikkeprodusenter.

10.000 på Bryggerifestivalen

For tredje gang ble Bryggerifestivalen arrangert, og den utvikles for hvert år. I 2015 var 22 bryggeri bak Norges lengste bar med i overkant av 150 ulike brygg. Her fikk publikum smake og sammenligne øl, og treffe andre med samme interesse!

Under festivalen fikk publikum anledning til å tilegne seg ny kunnskap via en rekke aktiviteter. Under festivalen ble det arrangert kurs på alle nivåer, fra nybegynnere med en ny interesse for øl og ølbrygging, til ølkjennere og ølbryggere.

Festivalen hadde et allsidig sceneprogram som tok for seg bryggerinæringens historie, vi fikk bli kjent med bryggerne bak festivalbryggeriene, og diskuterte bryggerinæringens fremtid.

Et spennende samarbeid i år var med trelastbedriften InnTre. Sammen med dem ble arenaen utviklet og bygd opp i tre, noe som ga arenaen en rustikk og intim atmosfære.

Mange frivillige bidro til en vellykket festival! Det er stor interesse for brygging i Trøndelag, og sammen kunne både frivillige og bryggere bistå med kompetanse til publikum.

Oi! ønsker å takke hovedsamarbeidspartner Austmann, samt samarbeidspartnerne InnTre, Ringnes E.C. Dahls og Bakke Brygg slik at arrangementet ble en suksess. Restaurantene Ågot Lian, To Rom og Kjøkken og Brygghus9 bidro til at koblingen øl og mat ble tydelig og bra.

Fakta om Bryggerifestivalen

- Arrangert for første gang i 2013
- Kompetansefestival om koblingen øl og mat
- Ønsker å videreformidle kunnskap om ulike brygg, brygging og drikketradisjoner
- Bryggerier fra Trøndelag og Norge
- Kurs, foredrag og ulike aktiviteter

22 bryggeri

150 ølsorter

33 meter bar

50 frivillige

600 sitteplasser

10.000 besøkende

15 meter mat

Verdensnyhet: Øl og Mat NM

Før aller første gang i historien ble det arrangert et mesterskap der man skulle brygge det beste ølet, valgfri type, til to matretter. To Rom og Kjøkken lagde en kjøttrett og Ågot Lian lagde en fiskerett som ga utfordring til bryggere over hele landet.

Det ble plukket ut 1 finaleøl til hver rett fra delfinaler i seks byer: Oslo, Bergen, Stavanger, Bodø, Kristiansand og Trondheim. Selve finalen gikk under Bryggerifestivalen i Trondheim 31. august, der selveste John Palmer ledet juryen. Vinner ble Vidar Arnesen fra Bergen (kjøtt) og Stian Morland fra Trondheim (fisk).

Fakta om Trøndersk Matfestival

- Arrangert for første gang i 2005
- Norges ledende lokalmatfestival
- Skal gi publikum mersmak på lokal mat og drikke
- Skal gi merverdi for produsenter av midtnorske råvarer og lokalprodusert mat og drikke
- Kurs, barneaktiviteter, sceneprogram og ulike aktiviteter

"Trøndersk Matfestival skal være landets beste salgsarena for produsenter av matspesialiteter."

- Aslaug Rustad, daglig leder i Oi!

Trøndersk Matfestival - 10 år

Hele 117 utstillere inntok Kongens gate i sentrum av Trondheim og dannet ei lang matgate helt fra Søndre gate til Prinsenkrysset og den nyåpnede Mathallen. Det har aldri før vært flere utstillere på Trøndersk Matfestival.

10 meter lang kake

Festivalen ble åpnet på tradisjonelt vis i Ravnkloa med grønnsaker rodd inn fra Frosta. Offisiell åpner var i år Mikael Forselius, som er kokk, ølbrygger, matformidler og destinasjonsutvikler fra Røros. Etterpå var det dekt med 10 meter kake på Torvet, der 10 ulike lokale bakerier hadde bidratt.

Lokale og internasjonale kokker

Chef Wan var gjestekokk, og brukte trønderske råvarer med en eksotisk tvist. Han er til vanlig Malaysias mat-ambassadør og lager mat til prominente personer over hele verden.

Adrian Løvold var hovedkokk, og kokkelerte på festivalens hovedscene i tre dager. På sjømatscene var kokker fra Meny, Kyrre Dybdal fra Trondheim Kokkenes Mesterlaug, samt Mette Beate Evensen som samme år vant prisen Årets Restaurant for Røst.

Bankett

Årets festivalmiddag hadde form som en bankett på Clarion Hotell Brattøra, der Are Sende Osen var konferansier. Det ble servert en 5-retters meny med lokalt øl nøye satt til hver rett.

Kåringer

Trøndersk Matfestival legger vekt på kåringer og priser for å løfte fram regionens gode produsenter og produkt. Kåring av Beste stand og årets produkt i fem ulike kategorier har i flere år vært gjennomført med suksess. Disse blir løftet under og etter festivalen i egen video og bilder.

Vi gjentok også suksessen fra 2014 med å kåre Folkets Pris. En jury plukket på forhånd ut tre øl som skulle konkurrere om hvem som er Trøndelags beste håndverksøl i kategorien Indian Pale Ale (IPA). Under festivalen ble det gjennomført blindtester av publikum, før til slutt Klostergårdens IPA vant foran Austmann og Inderøy Gårdsbryggeri. Testen ble gjennomført i samarbeid med HiST, avdeling for matteknologi og Adresseavisen.

Unik stemning

På festivalområdet var det et yrende folkeliv. Trøndersk Matfestival er et populært arrangement som trekker mye folk til Midtbyen og for første gang meldte hotellene i byen om utsolgte rom disse tre dagene.

Oi! takker alle våre samarbeidspartnere og spesielt hovedsamarbeidspartnerne Det norske og Sparebank1 SMN, som gjorde det mulig å gjennomføre en vellykket festival.

117 utstillere

Kobling mat og øl

Kurs

Barneaktiviteter

Kokkeleringer

Ung Restaurant

13 tilknyttede restauranter

Over 150.000 besøkende

Med 90.000 kr i gjennomsnittlig omsetning per salgsaktør står de tre festivaldagene for over 7,5 millioner kroner i omsetning for utstillerne.

Årsberetning 2015

Virksomhetens art og hvor den drives

Selskapets virksomhet er å utvikle og selge kunnskap om trøndersk mat og drikke. Selskapets hovedmål er å videreutvikle matregionen Trøndelag slik at det gir mersmak og merverdi lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Virksomheten har i 2015 vært drevet fra lokaler i Pirsenteret, Trondheim, men er i 2016 flyttet til Kongens gt. 30, Trondheim.

Rettvisende oversikt over utvikling og resultat

	2015	2014	2013
Driftsinntekter	13 547 323	9 921 067	8 182 466
Driftsresultat	531 305	828 597	633 342
Årsresultat	381 816	625 491	570 237
Balansesum	7 179 952	6 426 944	5 104 165
Egenkapital	3 479 502	3 097 686	2 472 195
Egenkapital - %	48,5	48,2	48,4 %

Det har ikke inntruffet andre forhold etter regnskapsårets slutt som har betydning for det framlagte årsregnskapet.

Forsknings- og utviklingsaktiviteter

Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS er et rent prosjektdrevet selskap. Aktivitetene i selskapet er knyttet til prosjekter i matbransjen, slik som omdømmebygging, økt bruk av trøndersk mat og drikke, økt teknologi- og kompetanseutvikling, økt produksjon distribusjon og salg av råvarer og produkter, kunnskap om trønderske mattradisjoner, utvikling av arenaer og nettverk for næringsaktører og prosjekter som kobler blå og grønn sektor.

Fortsatt drift

Styret bekrefter at forutsetningene er til stede for fortsatt drift, og at årsoppgjør er satt opp under denne forutsetning.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet i virksomheten er godt, og det har ikke vært sykefravær ut over det som må ansees som normalt. Det har ikke forekommet skader eller arbeidsulykker.

Likestilling

Av selskapets ansatt er det 1 mann og 5 kvinner. I styret er det 3 menn og 2 kvinner. Etter styrets mening er vilkårene tilstede for likestilling mellom kjønnene.

Ytre miljø

Selskapet driver ikke virksomhet som forurenser det ytre miljø.

Trondheim, 6. april 2016,

Ola Heggem
styreleder

Marit Haugen
nestleder

Guri Heggem
styremedlem

Nils Asle Dolmseth
styremedlem

Nils André Williksen
styremedlem

Aslaug Rustad
daglig leder

Årsregnskap 2015

Resultatregnskap

	Noter	2015	2014
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER			
Salgsinntekter	1	4 530 016	4 187 502
Annen driftsinntekt	1	9 017 307	5 733 566
Driftsinntekter		**13 547 323**	**9 921 068**
Varekostnad	2	6 373 962	4 077 144
Lønnskostnad	3	4 847 195	3 711 784
Avskrivning på varige driftsmidler	4	3 000	19 000
Annen driftskostnad	3	1 791 861	1 284 543
Sum driftskostnader		**13 016 018**	**9 092 471**
Driftsresultat		**531 305**	**828 597**
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Annen finansinntekt		2 245	33 630
Annen finanskostnad		7 427	2 835
Netto finansposter		**-5 182**	**30 795**
Ordinært resultat før skattekostnad		**526 123**	**859 392**
Skattekostnad på ordinært resultat	5	144 307	233 901
Ordinært resultat		**381 816**	**625 491**
Årsresultat		**381 816**	**625 491**
OVERFØRINGER			
Overføringer annen egenkapital		381 816	625 491
		381 816	**625 491**

Balanse pr. 31. desember 2015

EIENDELER		***2015***	***2014***
Anleggsmidler			
Utsatt skattefordel	5	7 689	15 945
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner	4	0	3 000
Investeringer i tilknyttet selskap	6	50 000	0
		57 689	**18 945**
Omløpsmidler			
Kundefordringer		271 392	260 376
Andre fordringer	1	5 303 335	3 670 617
Bankinnskudd, kontanter o.l.	7	1 547 536	2 477 006
		7 122 263	**6 407 999**
Sum eiendeler		**7 179 952**	**6 426 944**
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Aksjekapital	8,9	2 300 000	2 300 000
Innskutt egenkapital		**2 300 000**	**2 300 000**
Annen egenkapital	8	1 179 502	797 686
		3 479 502	**3 097 686**
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		733 440	331 357
Betalbar skatt	5	136 051	247 868
Skyldig offentlige avgifter		375 792	310 843
Annen kortsiktig gjeld	1	2 455 167	2 439 190
		3 700 450	**3 329 258**
Sum egenkapital og gjeld		**7 179 952**	**6 426 944**

Trondheim, 6. april 2016

Ola Heggem
styreleder

Marit Haugen
nestleder

Guri Heggem
styremedlem

Nils Asle Dolmseth
styremedlem

Nils André Williksen
styremedlem

Aslaug Rustad
daglig leder

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Salgsinntekter

Inntekter ved salg av varer og tjenester vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift, returer, rabatter og andre avslag. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres etterhvert som de utføres.

Klassifisering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Eiendeler som er knyttet til varekretsløpet er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år. For gjeld er analoge kriterier lagt til grunn. Første års avdrag på langsiktige fordringer og langsiktig gjeld klassifiseres likevel ikke som omløpsmiddel og kortsiktig gjeld.

Immaterielle eiendeler

Utgifter til egen utvikling av immaterielle eiendeler kostnadsføres løpende.

Varige driftsmidler

Tomter avskrives ikke. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlenes forventede levetid dersom de har antatt levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 15 000. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand ved kjøp av driftsmidlet.

Utgifter til leie av driftsmidler kostnadsføres. Forskuddsbetalinger balanseføres som forskuddsbetalt kostnad, og fordeles over leieperioden.

Nedskrivning av anleggsmidler

Ved indikasjon på at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp.

Tidligere nedskrivninger, med unntak for nedskrivning av goodwill, reverseres hvis forutsetningene for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning for tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 25% på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet.

Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, er begrunnet med antatt fremtidig inntjening. Utsatt skattefordel som kan balanseføres og utsatt skatt er oppført netto i balansen.

Note 1 - Driftsinntekter

Salgsinntekter for 2015 er kr 4.530.016 hvorav ca. 77% kommer fra arrangementene Trøndersk Matfestival og Bryggerifestivalen.

Tilskudd fra det offentlige er inntektsført med kr 9.017.307 og er delfinansiering av prosjekter. Beløpet er ført i posten annen driftsinntekt. Inntektsføring skjer på opptjeningstidspunktet og sammenstilles med kostnadene finansieringen er ment å dekke. Periodiserte, ikke utbetalt beløp er ført opp som andre fordringer i balansen med kr 5.150.152, og periodisert inntekt er ført opp som kortsiktig gjeld med kr 769.412.

Note 2 - Varekostnad

Innkjøp av varer, leiekostnader og kjøp av tjenester fra andre, som er knyttet direkte til gjennomføring av arrangementer, og prosjekter er ført som varekostnad.

Note 3 - Ansatte, godtgjørelser m.v.

Spesifikasjon av lønnskostnader:

	2015	2014
Lønninger	3 965 135	3 078 485
Arbeidsgiveravgift	560 187	457 178
Pensjonskostnader	271 534	144 913
Andre lønnsrelaterte ytelser	50 339	31 208
Totalt	**4 847 195**	**3 711 784**
Antall årsverk	6	5

Godtgjørelser	Daglig leder	Styret
Lønn	737 614	85 000
Annen godtgj./fordelsbeskatning	5 813	0
	743 427	85 000

Obligatorisk tjenestepensjon

Selskapet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon og selskapet har pensjonsordning som oppfyller minimumskravene etter loven.

Ytelser til revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2015 utgjør kr 29.750. I tillegg kommer andre tjenester med kr 75.375. Beløpene er uten merverdiavgift.

Note 4 - Varige driftsmidler

	Konsesjoner, lisenser mv.	Driftsløsøre m.v.	Sum
Anskaffelseskost 01.01	136 800	161 537	298 337
+ Tilgang			0
- Avgang			0
Anskaffelseskost 31.12	136 800	161 537	298 337
- Samlede av- og nedskrivninger	136 800	161 537	298 337
Balanseført verdi 31.12	**0**	**0**	**0**
Årets avskrivninger	**0**	**3 000**	**3 000**
Årets avskrivninger i %		20	

Note 5 - Skatter

Spesifikasjon av årets skattegrunnlag:	
Resultat før skattekostnad	**526 123**
+ Permanente forskjeller	6 069
+ Endring i midlertidige forskjeller	-28 298
Skattepliktig inntekt	**503 894**
Spesifikasjon av årets skattekostnad:	
Betalbar skatt	136 051
Endring i utsatt skatt	8 256
Netto skattekostnad	**144 307**

Utsatt skatt / utsatt skattefordel	**2015**	**2014**	**Endring**
Driftsmidler	-24 759	-30 057	5 298
Omløpsmidler	-6 000	-29 000	23 000
Netto grunnlag	**-30 759**	**-59 057**	**28 298**
Utsatt skatt / skattefordel	**-7 689**	**-15 945**	**8 256**

Alle midlertidige forskjeller kan utlignes og dette er gjennomført i beregningen av utsatt skatt / skattefordel. Fra inntektsåret 2016 er skattesatsen på alminnelig inntekt redusert til 25 %. Utsatt skatt per 31. desember 2015 er beregnet med bruk av en skattesats på 25 %. Effekten på årets skattekostnad utgjør kr 614.

Note 6 - Konsern, tilknyttede selskap m.v.

Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS har eierandeler i følgende selskaper:

Selskapets navn	Anskaffet	Forretnings-kontor	Eierandel
Mathall Trøndelag AS	2015	Trondheim	33,33 %

Note 7 - Bundne midler

I posten bankinnskudd, kontanter o.l. inngår bundne skattetrekksmidler med kr 182.919.

Note 8 - Egenkapital

	Aksjekapital	Annen egenkapital	Sum
Pr. 01.01.15	2 300 000	797 686	3 097 686
Årets resultat		381 816	381 816
Pr. 31.12.15	**2 300 000**	**1 179 502**	**3 479 502**

Note 9 - Antall aksjer, aksjeeiere m.v.

Selskapets aksjekapital er fordelt på 460 aksjer pålydende kr 5.000. Det er kun en aksjeklasse og alle aksjene har lik stemmerett. Selskapet har 103 aksjonærer. Følgende aksjonærer eier mer enn 2 % aksjene: Nord-Trøndelag Fylkeskommune (10,87 %), Høgskolen i Sør-Trøndelag (10,87 %), Nortura SA, (8,70 %), Tine SA (8,70 %), Trondheim kommune (6,52 %), Grilstad AS (4,35 %), Sparebank 1 SMN (4,35 %), Sør-Trøndelag Fylkeskommune (4,35 %), Sør-Trøndelag Landbruksselskap (4,35 %), Felleskjøpet Agri SA (2,17%), NTNU (2,17 %).

Building a better working world

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Havnegt. 9, NO-7010 Trondheim
Postboks 1289 Pirsenteret, NO-7462 Trondheim

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 73 54 62 00
Fax: +47 73 54 62 01
www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

Til generalforsamlingen i
Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS, som består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap som viser et overskudd på kr 381 816 for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og pliktor

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettvisende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2015 og av dets resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at styret og daglig leder har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Trondheim, 13. april 2016
ERNST & YOUNG AS

Helge G. Lorentzen
statsautorisert revisor

Årsrapporten er produsert og utformet av Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS. Digitaltrykk: Orega. Bilder: Oi!, Wil Lee-Wright, Linda K. Hogstad og Shutterstock.

Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS

Kongens gt 30 | 7012 Trondheim

www.oimat.no

Referat representantskapsmøte IKA Trøndelag IKS 2016

Sted: Møterom 402, Arkivsenter Dora, Maskinistgata, 7042 Trondheim

Tid:29. april 2016 kl 10.00 – 11.30

Følgende møtte:

Agdenes kommune	Geir Ove Storstein
Bjugn kommune	Hans Eide
Frøya kommune	Kristin Reppe Storø
Hemne kommune	Eva Randi Oldervik
Hitra kommune	Laila Hjertø
Klæbu kommune	Jarle Martin Gundersen
Levanger kommune	Eva Kristin Lian
Lierne kommune	Steinar Bach
Malvik kommune	Lise Marthe Guldstein
Meldal kommune	Helge Ringli
Melhus kommune	Gunnar Krogstad
Midtre Gauldal	Anita W. Enlid
Oppdal kommune	Gerd Måren
Rissa kommune	Øyvind Lindseth
Roan kommune	Einar Eian
Røros kommune	Mona Stai Tingstad
Skaun kommune	Jon P. Husby
Stjørdal kommune	Ole H. Sandvik
Åfjord kommune	Monika Kataja
NTFK	Pål Sæther Eiden
STFK	Karen Espelund

Følgende møtte ikke:

Frosta kommune
Grong kommune
Holtålen kommune
Høylandet kommune
Inderøy kommune
Leksvik kommune
Namsskogan kommune
Meråker kommune
Orkdal kommune
Os kommune
Osen kommune
Rennebu kommune
Rørvik kommune
Selbu kommune
Snillfjord kommune
Snåsa kommune
Steinkjer kommune

Tydal kommune
Verdal kommune
Verran kommune
Ørland kommune

Fremmøtte eierkommuner var 21 av 42. Representantskapsmøtet er vedtaksfør.

I tillegg møtte styret i IKA Trøndelag ved følgende personer:
Kjell Fosse, Hanne Haugnes, Liv Marit Hovdal, Jan Børre Solvik, Tore Wolden.

Trondheim, 30. april 2016

Gerd Måren

Jon P. Husby
Møteleder

Geir Ove Storstein

SAK 1/2016 Opptelling av medlemmer

Opptelling skjedde i møte ved opprop.
21 av 42 kommuner møtte.

Representantskapets vedtak:

Representantene godkjente møtet.

SAK 2/2016 Godkjenning av innkalling og saksliste

Representantskapets vedtak:

Innkalling og saksliste enstemmig godkjent.

SAK 3/2016 Valg av protokollkomitè

Representantskapets vedtak:

Referenter:

Synnøve Wiseth og Jens Rønning (IKA Trøndelag)

Underskrift av protokoll:

Gerd Måren, Oppdal kommune og Geir Ove Storstein, Agdenes kommune.

SAK 4/2016 Valg av leder og nestleder til representanskapet 2016

Forslag

Jon P Husby, Skaun kommune som representantskapets leder

Ida Bruheim Derås, Steinkjer kommune som representantskapets nestleder

Representantskapets vedtak:

Jon P Husby, Skaun kommune blir representantskapets leder

Ida Bruheim Derås, Steinkjer kommune blir representantskapets nestleder

SAK 5/2016 Årsrapport 2015

Styrets forslag til vedtak:

Representantskapet godkjenner årsrapporten for 2015.

Årsrapporten ble gjennomgått og kommentert.

Representantskapets vedtak:

Styrets forslag ble enstemmig vedtatt.

Sak 6/2016 Regnskap 2015

Regnskap for regnskapsåret 2015 er gjennomgått av styret. Regnskapet inneholder driftsregnskap, investeringsregnskap, balanse og noter for IKA Trøndelag IKS.

Styret har følgende forslag til vedtak:

Representantskapet godkjenner regnskapet for 2015 som følger:

1 Årets mindre forbruk i drift kr 1 262 309,89 avsettes til disposisjonsfond

2 Kr. 1 740 988,28 avsettes til bundne fond. Av dette er kr 7 792,59 restbeløp fra prosjektmidler fra Norsk Kulturråd for arbeid med bevaringsplan for privatarkiv Nord-Trøndelag. Kr. 41 817,03 er ubrukte midler prosjekt «Lokalhistorisk arkiv Trøndelag». Resterende beløp Kr 1 691 378,66 er innbetalt fra eierkommunene til ordningsprosjekt i regi av IKA Trøndelag.

Representantskapets vedtak:

Styrets forslag ble enstemmig vedtatt.

SAK 7/2016 Strategiplan 2016 - 2020

Styrets forslag til vedtak:

Representantskapet slutter seg til strategiplanen for IKA Trøndelag IKS for 2016 - 2020

Representantskapets vedtak:

Styrets forslag ble enstemmig vedtatt.

SAK 8/2016 Virksomhetsplan 2016

Styrets forslag til vedtak:

Representantskapet slutter seg til virksomhetsplan for IKA Trøndelag IKS for 2016.

Representantskapets vedtak:

Styrets forslag ble enstemmig vedtatt.

SAK 9/2016 Økonomiplan 2016 - 2020

Styrets forslag til vedtak:

Representantskapet godkjenner fremlagt forslag til økonomiplan for IKA Trøndelag for perioden 2016 – 2020.

Representantskapets vedtak:

Styrets forslag ble enstemmig vedtatt.

SAK 10/2016 Budsjett drift og investering 2016

Styrets forslag til vedtak:

Representantskapet godkjenner fremlagt forslag til budsjett for drift og investering for IKA Trøndelag IKS for 2016.

Representantskapets vedtak:

Styrets forslag ble enstemmig vedtatt.

SAK 11/2016 Revisjon av selskapsavtalen for IKA Trøndelag IKS

Styret har gjort en gjennomgang av selskapsavtalen for å få klarere formuleringer i avtalens § 5 Eiernes betalingsforpliktelser og eiernes andel i selskapet
Det er i tillegg gjort mindre endringer og rettinger. Formuleringer i selskapsavtalen er harmonisert med lov om interkommunaleselskaper og forståelsen omkring uttreden av selskapet. De endringer som er gjort er av en slik karakter at de ikke krever vedtak i de enkelte kommunestyrer jfr. bestemmelsen i Lov om interkommunale selskap § 4, andre ledd, andre setning.

Styret har følgende forslag til vedtak:

Styret innstiller ovenfor representantskapet å vedta revidert selskapsavtale for Trøndelag IKS.

Representantskapets vedtak:

Styrets forslag ble enstemmig vedtatt

SAK 12/2016 Orientering til representantskapet om prinsipper for eierbetaling

Finansieringsmodell for IKA Trøndelag.
IKA Trøndelag har sin finansiering basert på eiernes betaling til driften (driftstilskuddet), betaling for ordning av papirarkiver, leie av hyllemeter i depot for papirarkiver og eventuelle prosjektmidler.
Pristilskuddet har vært basert på to størrelser. Begge disse er relatert til folketallet i den enkelte eierkommune. Det er grunnbeløpet(eiertilskuddet) og et beløp pr innbygger.
Grunnbeløpet framkommer på følgende måte (tall for 2016):

Folketall	Grunnbeløp
0-25000	107913
25 000-50 000	161410
50-75 000	268658
75 000-100 000	483154
>150 000	838461

Tabell1

Grunnbeløpet har vært justert med kommunal deflator hvert år, unntatt i 2015. Det har *i tillegg* vært gjort økninger i grunnbeløpet med et fast beløp på kr 10 000 og kr 15 000.
Ingen av dagens eierkommuner har over 25 000 innbyggere, dvs alle betaler laveste sats.
Den andre delen av driftstilskuddet er også basert på folketall i den enkelte kommune, og er også delt inn i terskler (tall for 2016).

Ant innbyggere	Kr
0-4 000	19,17
4 000-10 000	10,45
Over 10 000	5,22
Fylkene	2,62

Tabell 2

Tanken med et grunnbeløp (se tabbell1) er at alle eiere har tilgang til de samme tjenester hos IKA Trøndelag. Det er depot(papir og digitalt), saksbehandling, rådgiving og kursing. Den andre delen av driftstilskuddet (se tabell2) gir økt kostnad med økt innbyggertall for alle kommuner. Det er basert på at det er en sammenheng mellom innbyggertall og antall forespørsler (innsyn og saksbehandling) på avlevert materiale.
Fremtidig finansiering av selskapet har vært diskutert i styret flere ganger. IKA Trøndelag kan etter at kommunereformen trår i kraft få færre eiere. Da må innretningen på eierbetalingen endres for å finansiere driften av selskapet.
Styret anbefaler at prinsippet om et likt grunnbeløp for alle eiere er basis for finansiering av selskapet i framtiden. De tjenester som selskapet skal levere for at kommunene skal oppfylle arkivlovens krav vil være samme, uavhengig av kommunens størrelse (antall innbyggere). Det må i *tillegg* være ett tillegg basert på innbyggertall.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Torny Dahlø Sørlie	**Arkiv:**	026 G10 &40
Arkivsaksnr.:	16/591		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Hovedutvalg for drift Kommunestyret

RAPPORT FRA FORVALTNINGSREVISJON AV SAMHANDLINGSREFORMEN

Vedtak:
Forslag til vedtak:

1. Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon av samhandlingsreformen til orientering.

2. Kommunestyret anbefaler rådmannen å fortsette arbeidet for å redusere sårbarhet knyttet til sykepleiefaglig kompetanse ved sykehjemmet ved korttidsfravær.

3. Kommunestyret ber rådmannen sette i verk tiltak for å øke kommunens bruk av SiO.

4. Kommunestyret ber rådmannen invitere samhandlingsdirektøren ved St. Olavs hospital til et kommunestyremøte for å orientere om samhandlingen mellom kommunen og St. Olavs hospital.

5. Rådmannen bes rapportere om oppfølgingen av rapporten innen 31.12.2016.

Vedlegg:
Rapport fra forvaltningsrevisjon Samhandlingsreformen
Kontrollutvalgssekretariatets innstilling.

Saksopplysninger:

I plan for forvaltningsrevisjon 2015-2016 har kommunestyret prioritert forvaltningsrevisjon av kommunens arbeid med samhandlingsreformen. Kontrollutvalget iverksatte i sak 28/15 bestilling av prosjektet.
I plan for forvaltningsrevisjon var det skissert at prosjektet kunne omfatte tre hovedområder, revisjonen har vurdert samtlige:

1. Har kommunen tilfredsstillende kapasitet og kompetanse for mottak av utskrivningsklare pasienter?

2. I hvilken grad er det samsvar mellom tilgjengelig kapasitet av tjenester i SiO

og kommunens behov for disse tjenestene?
3. Har Frøya kommune en systematisk oppfølging av folkehelsearbeidet?

1. Kapasitet og kompetanse
Frøya kommune har et lite differensiert omsorgstilbud. Det medfører at personer som kunne fått nytte av omsorgstjenester på et lavere nivå tilbys plass på langtidsavdelingen ved sykehjemmet. Dette fører i sin tur til at korttidsavdelingen opplever større pågang enn det er kapasitet til, og at kommunen dermed ikke makter å ta imot ferdigbehandlede pasienter fra det regionale helseforetaket. Som en følge må kommunen betale for relativt mange oppholdsdøgn for disse pasientene.
Revisor mener at organisering av sykepleierne i en *pool* synes å være fornuftig og at det kan bidra til å redusere sårbarheten ved sykefravær på sykehjemmet.
Revisjonen mener at kommunens avtale med et vikarbyrå er en fornuftig måte å sikre tilgang til kompetanse på.
Kommunen har problemer med å rekruttere kompetansearbeidskraft, men har ifølge rapporten et godt plangrunnlag for rekrutteringsarbeidet i pleie- og omsorgssektoren. Kommunen arbeider også godt med å videreutvikle eksisterende kompetanse.

2. Samsvar mellom kapasitet i SiO og kommunens behov
Kommunen er skal tilby døgnopphold til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig hjelp. SiO har kapasitet og kompetanse til å yte slike tjenester, men tilbudet har vært lite benyttet av Frøya kommune. Revisjonen mener at det er en økende bevissthet hos henvisende instanser om muligheten for å legge inn pasienter ved SiO sengepost, men at det er utfordrende at pasienttransporten går ut over ambulanseberedskapen.

Tjenestetilbudet ved SiO er ifølge rapporten i samsvar med loven og samarbeidets intensjoner. Revisjonen har ikke gjort vurderinger av om Frøya kommunes bruk er i samsvar med bidraget.

3. Oppfølging av folkehelsearbeidet
Fylkesmannen meldte om to avvik i forbindelse med tilsyn fra Fylkesmannen i 2013. Begge avvikene er rettet lukket, blant annet ved at kommunen har laget en folkehelseplan, utarbeidet en oversikt over helsetilstanden i kommunen og satt i verk en rekke tiltak på de ulike programområdene for å forbedre folkehelsen.

Vurdering:

Revisjonens anbefalinger
Revisjonen anbefaler rådmannen å fortsette arbeidet for å redusere sårbarhet knyttet til sykepleiefaglig kompetanse ved sykehjemmet ved korttidsfravær.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon
Sekretariatet anser rapporten for å svare til bestillingen fra utvalget. Den gir et bilde av utfordringene til Frøya kommune, men viser også at kommunen har satt i verk en rekke ulike tiltak for å bedre situasjonen.

Sekretariatet anbefaler at rapporten fremmes for kommunestyret med revisjonens anbefalinger som innstilling.

FINANSIELL REVISJON | FORVALTNINGSREVISJON | FINANSFORVALTNING | SELSKAPSKONTROLL | RÅDGIVNING

FORVALTNINGSREVISJON

SAMHANDLINGSREFORMEN - STATUS

FRØYA KOMMUNE

MAI 2016

Forord

Denne forvaltningsrevisjonen er gjennomført på oppdrag fra Kontrollutvalget i Frøya kommune, i perioden september 2015 – mai 2016.

Undersøkelsen er utført i henhold til NKRFs standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001. Revisjon Midt-Norge IKS vil takke alle som har bidratt konstruktivt med informasjon i undersøkelsen.

Trondheim, 13.5.2016

Tor Arne Stubbe /s/
Ansvarlig forvaltningsrevisor

Gard S. G. Lyng /s/
Prosjektmedarbeider

Sammendrag

Samhandlingsreformen ble innført i 2012, på bakgrunn av en rekke utfordringer man så innenfor helse- og omsorgssektoren i Norge. Utfordringene besto blant annet i at pasientene har behov for koordinering mellom ulike typer tjenester, innsatsen må rettes mot forebyggende virksomhet og den demografiske utvikling i befolkningen utfordrer samfunnets bæreevne.

Samhandlingsreformen ble vedtatt som en retningsreform, der ulike tiltak skulle innfases i en 4-års periode, med frist pr 1.1.2016.

I denne rapporten undersøker vi om Frøya kommune har etablert tilfredsstillende kapasitet med tilhørende kompetent bemanning for å ta mot utskrivningsklare pasienter fra det regionale helseforetaket, slik samhandlingsreformen krever av kommunen.

I kapittel 3 behandler vi spørsmålet om Frøya kommune har tilfredsstillende kapasitet og kompetanse for å ivareta pasientene som er ferdigbehandlet ved St. Olavs hospital. Revisor vurderer at Frøya kommune har utfordringer mht å differensiere det omsorgstilbudet som gis. Kommunen opplever stort press på langtidsplassene, også av personer som ville hatt behov for et omsorgstilbud på lavere nivå. I forhold til kompetanse opplever Frøya kommune utfordringer mht å rekruttere og videreutvikle kompetanse, men arbeider godt med ulike tiltak for å bøte på de foreliggende utfordringene.

I kapittel 4 undersøker revisor etableringen av SIO, sett i forhold til de forventninger Frøya kommune hadde til tiltaket. Etableringen av SIO var svar på kommunens lovpålagte krav om å ha et tilbud om døgnopphold for helse- og omsorgstjenester til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig hjelp. Frøya kommune betaler for beredskap og får tilgang til tjenestene i forhold til det behov som måtte oppstå. Det er revisors vurdering at tilbudet av tjenester ved SiO ytes i tråd med loven og samarbeidets intensjoner.

I kapittel 5 ser revisor på det arbeidet som Frøya kommune utfører for bedring av folkehelsen i kommunen. Kommunen har utarbeidet oversikt over helsetilstanden i kommunen og har utkvittert det avvik som ble påpekt fra Fylkesmannen i tilsyn i 2014. Kommunen har foretatt vurderinger og analyser av folkehelsetilstanden i kommunen, og igangsatt en rekke tiltak innen de ulike programområdene. Det gjenstår noe arbeid knyttet til å involvere tjenesteområdene i folkehelsearbeidet.

Innholdsfortegnelse

Forord 3
Sammendrag 4
Innholdsfortegnelse 6
1 Innledning 8
1.1 Bestilling 8
1.2 Bakgrunn 9
1.2.1 Om samhandlingsreformen – overblikk 9
1.2.2 Hovedgrep i reformen: 9
1.2.3 Frøya kommune – organisering av tjenesten etter samhandlingsreformen 11
2 Undersøkelsesopplegget 13
2.1 Avgrensinger 13
2.2 Problemstillinger 14
2.3 Revisjonskriterier 15
2.4 Metode 15
3 Har kommunen tilfredsstillende kapasitet og kompetanse for mottak av utskrivningsklare pasienter? 17
3.1 Revisjonskriterier 17
3.2 Data 18
3.2.1 Antall plasser på institusjon og tilgjengelighet 19
3.2.2 Beleggsprosent ved institusjonsplassene i kommunen og beredskap 19
3.2.3 Samhandlingsøkonomi 21
3.2.4 Krav til kompetanse 22
3.2.5 Kompetanse- og rekrutteringsplaner i Frøya kommune 25
3.2.6 Utfordringer i pleie og omsorg – effekt for tilstøtende tjenester 27
3.3 Revisors vurderinger 30
4 Er det samsvar mellom tilgjengelig kapasitet av tjenester i SiO og kommunens behov for disse tjenestene? 31
4.1 Revisjonskriterier 31
4.2 Data 32
4.2.1 Tilbyr SiO tjenester til Frøya kommune i tråd med loven 32
4.2.2 Får Frøya kommune dekket sitt behov for tjenester fra SiO 33
4.2.3 Frøya kommunes utnyttelse av kapasiteten i SIO 33

4.3 Revisors vurdering 35
5 Har Frøya kommune en systematisk oppfølging av folkehelsearbeidet? 36
5.1 Revisjonskriterier 36
5.2 Data 36
5.2.1 Frøya kommunes oversikt over folkehelsen i kommunen 36
5.2.2 Frøya kommunes vurderinger og tiltak mht folkehelsen i kommunen 37
5.2.3 Frøya kommune – forventninger knyttet til effekt av tiltak 39
5.3 Revisors vurdering 39
6 Høring 40
7 Konklusjoner og anbefalinger 41
7.1 Konklusjoner 41
7.2 Anbefalinger 42

Tabell

Tabell 1. Fordeling av plasser ved sykehjemmet Frøya 19

Figurer

Figur 1. Skisse for pasientflyt fra og til hjemmet 12
Figur 2. Andel beboere i institusjon av antall plasser (beleggsprosent). 20
Figur 3. Andel årsverk i brukerrettede tjenester m/ fagutdanning fra videregående skole (prosent). 23
Figur 4. Andel årsverk i brukerrettede tjenester m/ fagutdanning fra høyskole/universitet (prosent). 24
Figur 5. Andel årsverk i brukerrettede tjenester u/ fagutdanning (prosent). 24
Figur 6. Utfordringer – sett fra arbeidsgiver 26
Figur 7. SIO – aktivitetsstatistikk 2015 34

1 Innledning

I dette kapittelet gjør vi rede vi for bestillingen fra kontrollutvalget i Frøya Kommune og rammene for dette revisjonsprosjektet.

1.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Frøya kommune bestilte den 16.9.2015, i sak 28/15, forvaltningsrevisjon for evaluering av kommunens implementering av samhandlingsreformen. Tema samhandlingsreformen var satt som 1. prioritet i kommunens plan for forvaltningsrevisjon 2015-2016.

I planen for forvaltningsrevisjon fremgår:

> *Samhandlingsreformen har medført et større kommunalt ansvar for å håndtere pasienter som er ferdigbehandlet på St. Olavs hospital. Kommunen har dermed behov for høy kompetanse. Har kommunen nødvendig kompetanse?*
>
> *Kommunen opplever et økt press for å ta imot pasienter og i noen tilfeller liten forståelse for kommunehelsetjenesten i spesialisthelsetjenesten. Når pasientene som skrives ut til kommunen er dårligere enn tidligere, og må tas imot på kortere varsel, krever dette at kommunen har et fleksibelt system. I hvilken grad har kommunen tilpasset seg samhandlingsreformen på dette området?*
>
> *Frøya kommune deltar i Samhandlingsenheten i Orkdalsregionen, SiO. Enheten er planlagt å omfatte en sengepost, legevakt, administrasjon og fellesfunksjoner. Her betaler kommunen blant annet for sengeplasser som den knapt benytter. En relevant problemstilling er om kommunen får de tjenestene den forutsatte og har behov for?*
>
> *Kommunene har også fått et større ansvar for folkehelsearbeidet. Dette er et langsiktig arbeid, som man ikke kan forvente å se umiddelbare effekter av, men det er interessant å få en gjennomgang av hvilke tiltak som er igangsatt og hvilke effekter kommunen forventer.*

Saksutredningen for Kontrollutvalgets behandling viser i hovedsak til forvaltningsrevisjonsplanen.

De problemstillinger som tas opp i planen berører kommunens håndtering av de utfordringer som følger av innføringen av samhandlingsreformen. Problemstillingene berører ikke samhandlingen mellom regionale helsemyndigheter og kommunen, som eksempelvis meldinger og kommunikasjon om utskrevne pasienter.

1.2 Bakgrunn

1.2.1 Om samhandlingsreformen – overblikk

Samhandlingsreformen ble innført i 2012 for å bedre samarbeid og samhandling mellom de ulike instanser i helsetjenesten i landet.

Regjeringen ønsket å utnytte helsekronene mer effektivt, ved å søke løsning på tre hovedutfordringer i helsevesenet:

- Pasienters behov for mer koordinerte tjenester
- Mer fokus på arbeid for å forebygge sykdom
- Den demografiske utvikling i samfunnet og de endringer dette medfører for det samlede behandlingsbehov.

Samhandlingsreformen beskrives som en retningsreform, i den betydning at man over tid vil innføre ulike tiltak, som til sammen vil svare på de utfordringer som foreligger. Fristen for at alle nødvendige tiltak skal være implementert er 1.1.2016.

1.2.2 Hovedgrep i reformen:

- Det etableres en klarere pasientrolle, ved å utvikle helhetlige pasientforløp
- Det etableres en ny, framtidsrettet kommunerolle, der kommunene får større ansvar for forebygging og bedre forutsetninger for å ivareta pasienter på et lavest mulig omsorgsnivå
- Det etableres økonomiske incentiver for å nå reformens formål
- Spesialisthelsetjenesten skal bruke tiden på medisinsk behandling av pasienter, mens omsorgen utøves i kommunene.

Som ledd i reformen ble det vedtatt ny lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven) i 2011. Ved denne loven fikk kommunene ansvar for å fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold, og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse, bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen. Etter loven skal kommunene skaffe seg

oversikt over befolkningens helsetilstand og risikofaktorer, som skal ligge til grunn for kommunens planstrategi.

I tillegg ble det vedtatt endringer i lov om kommunale helse og omsorgstjenester. For kommunene er særlig lovens kap 3, 6 og 11 av interesse:

- Kapittel 3 regulerer kommunenes ansvar for helse og omsorgstjenester
- Kapittel 6 regulerer samarbeidet mellom kommuner og regionale helseforetak
- Kapittel 11 regulerer finansiering og kommunenes betaling for bla utskrivningsklare pasienter.

Det er skrevet en lang rekke utredninger knyttet til samhandlingsreformen. Her inngår:

- St.meld nr 25 – 2005-2006 - Mestring, muligheter og mening
- NOU 2005:3 - Fra stykkevis til helt — En sammenhengende helsetjeneste
- Nasjonal helse- og omsorgsplan 2011-2015 (Meld. St. 16 (2010–2011)
- St.meld nr 47- 2008-2009 – Samhandlingsreformen — Rett behandling – på rett sted – til rett tid

For kommunene betyr Samhandlingsreformen at det blir stilt høyere krav til deres tilbud om helse- og omsorgstjenester til befolkningen, ved at en større del av oppfølgning og omsorg for pasienter skal tilligge kommunene. Etter planen skal kommunene ha etablert den nødvendige kapasitet og kompetanse til å ivareta reformen innen 1.1.16.

Etter forskrift av 2011 om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter § 9, er en pasient utskrivningsklar når lege på sykehus vurderer at det ikke er behov for ytterligere behandling i spesialisthelsetjenesten. Fra og med dette tidspunkt overføres ansvaret for pasienten til bostedskommunen, jf forskriftens § 13. I den grad kommunene ikke har kapasitet (plass eller kompetanse) til å ta imot utskrivningsklare pasienter, er kommunene pliktig å betale for døgnopphold til helseforetaket (pt ca 4300,- pr døgn). Betalingsplikten er ment å virke som et incitament for kommunene til å bygge opp egen kapasitet og kompetanse til å ta imot pasientene på en forsvarlig måte.

1.2.3 Frøya kommune – organisering av tjenesten etter samhandlingsreformen

Ansvarsforholdet mellom kommunene og helseforetaket er regulert av helse- og omsorgstjenesteloven[1]. Lovverket stiller krav om at samarbeidet og samhandlingen knyttet til pasientomsorgen skal tydeliggjøres gjennom direkte avtaler mellom den enkelte kommune og det regionale helseforetaket.

Frøya Kommune og St. Olavs hospital har inngått overordnet samarbeidsavtale, revidert pr 24.12.2015. Avtalen gir bestemmelser om samarbeidsformer og retningslinjer for samordning mellom partene for tilrettelegging av gode pasientforløp. Partene har i denne forbindelse utarbeidet «Praktiske retningslinjer for samhandling ved innleggelse og utskrivning av pasienter». Disse retningslinjene omhandler hvordan partene skal kommunisere og samhandle ved innleggelse, under pasientforløpet og ved helseforetakets beslutning om at pasientene er utskrivningsklar.

Kommunene i Orkdalsregionen, sammen med Rindal, Surnadal og Halsa kommuner, inkludert Frøya kommune, har etablert en regional samhandlingsenhet (SIO) for å løse enkelte av de nye kommunale oppgavene som følger av samhandlingsreformen. SiO er samlokalisert med Legevaktsamarbeidet i Orkdalsregionen (LiO). SiO omfatter i dag en sengepost med 7 plasser, legevakt, administrasjon og fellesfunksjoner som kommunene velger å samarbeide om.

Samhandlingsenheten er lokalisert ved St. Olavs Hospital, Orkdal Sykehus. Både SiO og LiO er per i dag organisert som vertskommunesamarbeid etter kommuneloven[2]. Ordningene er etablert ved vertskommuneavtale for de respektive delene av samarbeidet, hvor Orkdal kommune er vertskommune for begge avtaler. Sengeplassene ved SiO er kommunenes tilbud om døgnopphold ved øyeblikkelig hjelp (KAD-senger). Det vil si at sengeplassene er et tilbud for pasienter som benytter seg av øyeblikkelig hjelp i kommunen, hvor man har behov for å avklare et videre pasientforløp. Da enten i form av videre henvisning til sykehus/spesialisthelsetjenesten, eller at man får tilstrekkelig behandling til at pasienten kan få dra hjem, eller få hjelp i egen kommune. Slik sett er ikke KAD-sengene i bruk for utskrivningsklare pasienter i spesialisthelsetjenesten.

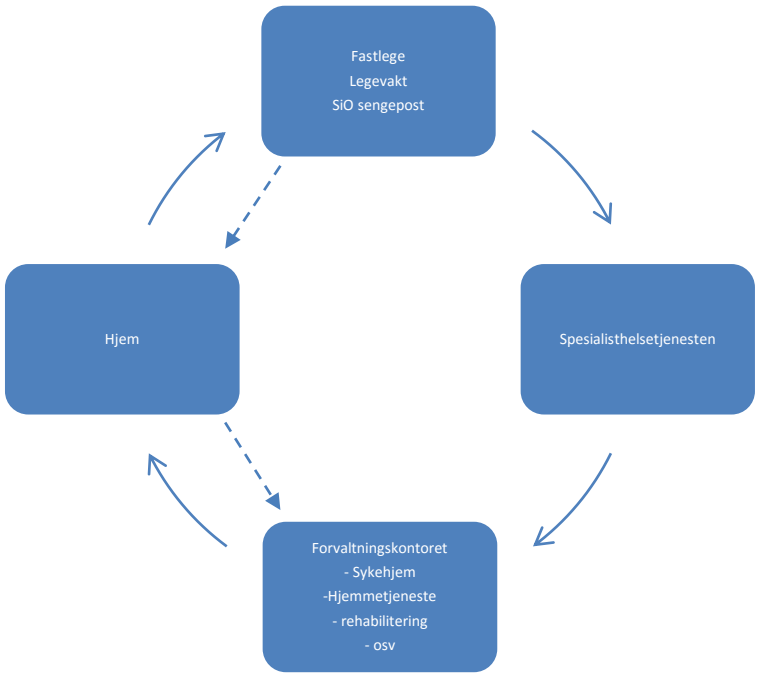
[1] Lov om helse- og omsorgstjenester av 2011, kap 6.

[2] Lov om kommuner og fylkeskommuner av 1992, § 28-c.

I Frøya kommune er pleie og omsorg organisert under kommunalsjef helse, med rådmann som øverste leder. Sykehjem og hjemmetjeneste er organisert under samme virksomhetsleder. Rehabilitering, fysio- og ergoterapitjenesten er organisert under familie/helse, sammen med legetjeneste.

Frøya kommune gikk sammen med Hitra kommune om å opprette Interkommunalt forvaltningskontor for tildeling av helse og omsorgstjenester fra 2013. Kontoret er organisert som et vertskommunesamarbeid, med Hitra kommune som vertskommune. Kontoret er tillagt ansvar for kartlegging, utredning, vurdering, tildeling og saksbehandling i forhold til kommunale helse og omsorgstjenester.

Figur 1. Skisse for pasientflyt fra og til hjemmet

2 Undersøkelsesopplegget

I dette kapitlet presenteres de problemstillinger som skal besvares i denne forvaltningsrevisjonen, og hvilke avgrensninger som er foretatt. Videre beskrives hvilke kriterier som ligger til grunn for revisors vurderinger - revisjonskriteriene. I det siste avsnittet redegjøres det for hvilke metoder som er benyttet for å innhente data til rapportens faktadel.

2.1 Avgrensinger

Vår revisjon avgrenses mot den kommunikasjon som foregår mellom det regionale helseforetaket og kommunen, knyttet til overføringen av utskrivningsklare pasienter.

Tilsvarende vil det også avgrenses mot å se på avtaler mellom partene (kommunen og helseforetaket) og den praktiske oppfølgingen av disse avtalene. I denne sammenhengen vil ordningen med kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter ha interesse for kommunens beredskap og kapasitet.

Videre avgrenses vår revisjon mot undersøkelse av legevakttjenesten ved SIO, da denne var gjenstand for tilsyn fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, jf rapport av 27.4.2015.

Vår revisjon konsentrerer seg om behandlingen av pasienter med somatiske lidelser, og holder derfor psykiatriske lidelser utenom, selv om disse også omfattes av samhandlingsreformen.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag gjennomførte også tilsyn rettet mot Frøya kommunes folkehelsearbeid, med rapport av 18.1.2014. Det vil være naturlig at vår undersøkelse undersøker kommunens arbeid med de avvik som ble påpekt i rapporten fra Fylkesmannen.

2.2 Problemstillinger

På bakgrunn av bestillingen fra Kontrollutvalget vil revisjonen undersøke følgende problemstillinger:

1. *Har kommunen tilfredsstillende kapasitet og kompetanse for mottak av utskrivningsklare pasienter?*

   Under spørsmålet om kapasitet ser vi på beleggsprosent på sykehjemmet, antall betalingsdøgn og påvirkning av tilgrensende tjenester, som uttrykk for hvilken beredskap kommunen har for mottak av utskrivningsklare pasienter.

   Spørsmålet om kompetanse vil besvares i forhold til om kommunen oppfyller kravene til personell kompetanse for å kunne ta mot utskrivningsklare pasienter.

2. *I hvilken grad er det samsvar mellom tilgjengelig kapasitet av tjenester i SiO og kommunens behov for disse tjenestene?*

   Her vil vi se på hvilke tjenester som omfattes av SIO-samarbeidet, hvilken tilgang Frøya kommune har på tjenester fra SiO, i hvilken grad kapasiteten på SiO har blitt brukt av kommunen, for deretter å vurdere om utnyttelsen av kommunens kapasitet i SiO er i tråd med kommunens forutsetninger og forventninger.

3. *Har Frøya kommune en systematisk oppfølging av folkehelsearbeidet?*

   Her vil vi se på om kommunen har oversikt over folkehelsen i kommunen, om det gjøres vurderingen og settes i verk tiltak på dette grunnlag, og hvilke effekter man kan forvente.

2.3 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er den norm vi skal vurdere problemstillingen etter, og dermed kommunens praksis på forvaltningsområdet. Revisjonskriterier henter vi fra autoritative kilder, som lovtekst, forskrifter, offentlig vedtatte planer, retningslinjer og instrukser.

Til denne forvaltningsrevisjonen er følgende kilder til revisjonskriterier aktuelle:

- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) m/forskrifter,
- Lov om folkehelsearbeid,
- Forskrift om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter
- Kommuneplanens samfunnsdel, Frøya kommune
- Handlingsplan med budsjett, Frøya kommune
- Helhetlig omsorgsplan, Frøya kommune 2012-2017
- Overordnet samarbeidsavtale -Frøya kommune og St. Olavs Hospital HF av 24.2.2016.
- Rundskriv S-7/2015 fra Helsedirektoratet, ang Legemiddelhåndteringsforskriften.
- Praktiske retningslinjer for samhandling vedr innleggelse og utskrivning av pasienter mellom Frøya kommune og St. Olavs Hospital HF.
- Internkontrollforskriften, som stiller kvalitetskrav til virksomheten
- Vertskommuneavtale om SIO Samhandlingsenheten av desember 2012
- Rapport: Oversikt folkehelse - Frøya kommune 2015

De konkrete revisjonskriterier er beskrevet i tilknytning til hvert kapittel.

2.4 Metode

Første problemstilling omhandler kapasitet og bemanning ved institusjon, herunder belegg av disse. Store deler av denne problemstillingen er derfor belyst gjennom innsamling av statistisk materiale. I tillegg har vi innhentet ansattes vurdering av kompetanse og kapasitet i kommunen.

Andre problemstilling omhandler kommunens bruk og behov for SIO; og baserer seg på en sammenstilling av ulike typer data; både statistikk, dokumentasjon og intervju.

Den tredje problemstillingen omhandler kommunens folkehelsearbeid. For å besvare denne problemstillingen har vi gått gjennom dokumenter og planverk, sammen med statistikk og intervju.

For innhenting av data har vi gjennomført intervju med

- Rådmannen (oppstartsmøte)
- leder i SIO (Samhandlingsenheten i Orkdalsregionen)
- Enhets- og avdelingsledere på sykehjemmet på Frøya og tilstøtende tjenester
- Folkehelsekoordinator og kommuneplanlegger
- Leder for Forvaltningskontoret

I tillegg har revisor gjennomgått kommunale planer, rutinebeskrivelser og dokumenter, benyttet statistikk fra Helsedirektoratet og Kostra. Ift konsekvens for institusjonsplassene, vil statistikk over liggedøgn /betalingsdøgn for utskrevne pasienter gi en pekepinn på hvordan beredskapen til å ta imot utskrevne pasienter er i kommunen.

3 Har kommunen tilfredsstillende kapasitet og kompetanse for mottak av utskrivningsklare pasienter?

I dette kapittelet belyser revisor hvorvidt Frøya kommune har tilfredsstillende kapasitet og kompetanse for mottak av utskrivningsklare pasienter.

3.1 Revisjonskriterier

Ved innføringen av samhandlingsreformen ble det vedtatt at ansvaret for pasientbehandlingen skulle fordeles mellom de statlige helseforetak og kommunene. Fordelingen skulle ta utgangspunkt i LEON-prinsippet. Prinsippet er utarbeidet av WHO (Verdens helseorganisasjon) og står for «Lavest Effektive Omsorgsnivå». Poenget er at forebyggende og helsefremmende arbeid bør foregå i så nær tilknytning til hjemmemiljøet som mulig, og at pasientene skal behandles på et så lavt omsorgsnivå som mulig. Dette prinsippet er førende for overføring av ansvar fra spesialisthelsetjenesten til kommunal omsorg.

Etter Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester (helse- og omsorgstjenesteloven) skal kommunen sørge for at personer som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester[3]. Ansvaret omfatter alle pasient- og brukergrupper.
Det nærmere innholdet i kravet om nødvendige og forsvarlige helsetjenester fastsettes med grunnlag i en faglig vurdering av nødvendig og forsvarlig kvalitet, omfang og tidspunkt/ tilgjengelighet. Begrepene er rettslige standarder, der nivået skal avspeile samfunnsutviklingen for øvrig.

Det fremgår videre av loven at kommunen skal gi den enkelte pasient eller bruker et helhetlig, koordinert og verdig helse- og omsorgstjenestetilbud, og sikre tilstrekkelig fagkompetanse i tjenestene. Virksomheten (her sykehjemmet) må sørge for tilstrekkelige personalressurser med nødvendige kvalifikasjoner, tilstrekkelig og adekvat utstyr, tydelig fordeling av ansvar, oppgaver og myndighet, nødvendige instrukser, rutiner og prosedyrer for de ulike oppgavene.

[3] Helse og omsorgstjenesteloven § 4-1 – «helse- og omsorgstjenester som tilbys eller ytes etter loven her skal være forsvarlige».

For å kunne ta imot pasienter som meldes utskrivningsklare fra St. Olavs hospital på en faglig forsvarlig måte vil Frøya kommune være avhengig av å ha tilgjengelige institusjonsplasser og et tilstrekkelig antall faglig kompetent personell.

Kommunen har en forpliktelse til å gi nødvendig og forsvarlig helsehjelp. Dette blir belyst gjennom å se på ulike sider av kommunens drift av sykehjemmet. Herunder kan beleggsprosent fortelle noe om beredskapen for mottak av utskrivningsklare pasienter, sammen med hvordan kommunen oppfyller kravene til kompetanse.

3.2 Data

I denne delen av kapittelet legges det fram data for bruken av plasser ved sykehjemmet på Frøya og personalets kompetanse, i forhold til de krav kommunen blir stilt ovenfor ved samhandlingsreformen.

Det er tillagt det interkommunale forvaltningskontoret å sørge for saksbehandling og tildeling av tjenester innen helse og omsorg for Hitra og Frøya kommuner. Våre intervjuobjekter opplever at forvaltningskontoret står sentralt i arbeidet med å kartlegge behov og tilrettelegge omsorgstilbud til den enkelte pasient. Kontoret ble opprettet i 2013, som et interkommunalt kontor i samarbeid med Hitra kommune.

Ved sitt arbeid bygger forvaltningskontoret på LEON-prinsippet, ved å tildele tjenester på det laveste effektive omsorgsnivå, bl.a. innenfor hjemmetjenesten, rehabilitering og (korttids- eller langtids-) opphold i institusjon / sykehjemsplass. For at Forvaltningskontoret skal kunne tildele institusjonsplass må det være plasser tilgjengelig og riktig kompetanse må være tilgjengelig ved sykehjemmet.

For samhandlingen mellom kommunen og det regionale helseforetak er det utarbeidet retningslinjer for kommunikasjon. Meldinger sendes som e-meldinger. For kommunen er det forvaltningskontoret som overvåker meldingene og følger opp disse.

Først ser vi på i hvilken grad institusjonsplassene i kommunen blir brukt, altså beleggsprosent.

3.2.1 Antall plasser på institusjon og tilgjengelighet

For å kunne vurdere hvorvidt Frøya kommune har et tilstrekkelig antall institusjonsplasser tilgjengelige på riktig tidspunkt må vi først klarlegge hvilken kapasitet som faktisk foreligger i kommunen.

Fra kommunen har revisor fått oppgitt at det er totalt 61 plasser ved sykehjemmet. Disse er fordelt som vist i tabell 1:

Tabell 1. Fordeling av plasser ved sykehjemmet Frøya

Avdeling	Plasser
Korttidsavdeling:	11
Somatisk avdeling (langtid):	30
Miljøavdeling (langtid):	16
Dialyse (satellitt under St. Olavs hospital):	4
Sum	**61 (57 kommunale)**

Kilde: www.froya.kommune.no

Som tabell 1 viser har sykehjemmet totalt 61 plasser, hvorav 4 plasser er avsatt til dialyse, som en satellitt under St. Olavs hospital. Av de 57 plassene som er til kommunal bruk, er 11 plasser avsatt til korttidsbruk, herunder avlastning og rehabilitering. Hvorvidt disse plassene står tilgjengelige for pasienter med korttidsbehov, eks utskrivningsklare pasienter, behandles under pkt 3.2.4.

3.2.2 Beleggsprosent ved institusjonsplassene i kommunen og beredskap

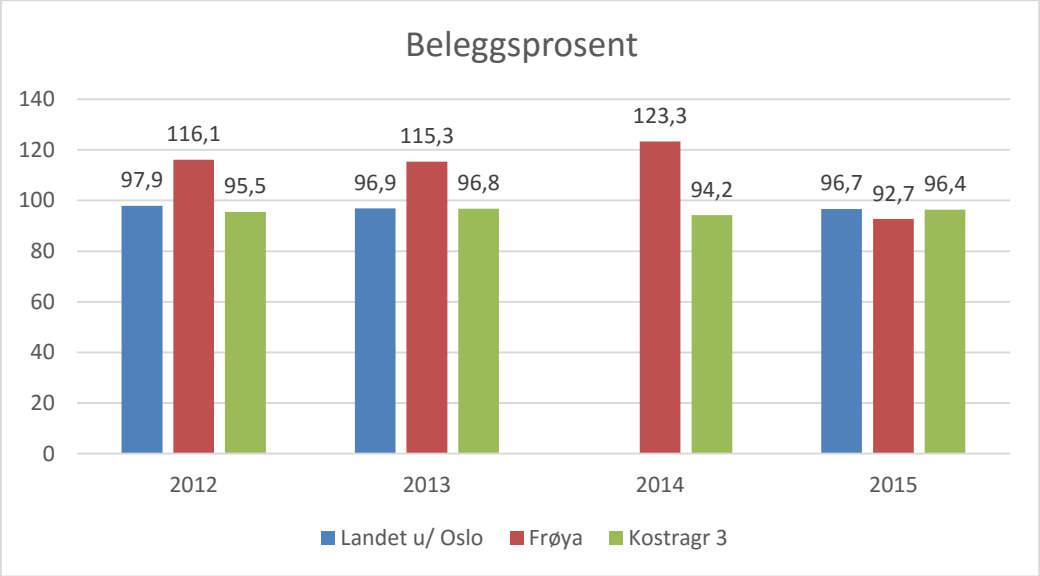
For vurdering av beredskap er det avgjørende å se på i hvilken grad tilgjengelig institusjonskapasitet blir utnyttet, altså beleggsprosent ved sykehjemmet. Beleggsprosenten forteller oss om hvilken beredskap kommunen har.

Vi ser her på hvilken beleggsprosent som er oppgitt for utnyttelsen av de kommunale plassene ved sykehjemmet. Først ser vi på tall som er registret i Kostra, før vi gjengir tall som er oppgitt direkte fra virksomhetsleder på sykehjemmet. Kommunen rapporterer årlig til Kostra i forhold til bruken av institusjonsplasser. Her rapporteres både antallet plasser som kommunen opererer med, i tillegg til antall liggedøgn for beboere. Samlet angir dette kommunens utnyttelse av oppgitt kapasitet i form av en beleggsprosent.

I dialog med virksomhetslederen ved sykehjemmet synes det å være grunnlag for å stille spørsmål ved om de tall som er registrert i Kostra, se over, er korrekte med hensyn til belegg ved sykehjemmet.

Figuren under viser gjennomsnittlig beleggsprosent på institusjonsplasser for Frøya kommune, landet for øvrig og kostragruppe 3.

Figur 2. Andel beboere i institusjon av antall plasser (beleggsprosent).

Kilde: ssb.no/kostra

Basert på tall fra Kostra har Frøya mer enn fullt belegg på sine institusjonsplasser i perioden 2012-2014 (116 – 123%), mens det i 2015[4] gikk ned til et belegg på 92 %. I første periode lå Frøya betydelig over landsgjennomsnittet, mens fra 2015 ligger Frøya noe under. Nedenfor i pkt 3.2.3. har vi kommentert forhold som eventuelt kan forklare nedgangen.

Virksomhetsleder mistenker at rapporteringen til Kostra omfatter personer i omsorgsbolig, som var hhv 6-8 i 2012 og 2013 (Hamarvik), og 18 fra 2014, etter at Beinskaret omsorgsboliger ble ferdigstilt.

Basert på at sykehjemmet i hele perioden har hatt 57 heldøgnplasser får revisor oppgitt følgende tall fra virksomhetsleder:

År	Antall beboere	Beregnet belegg
2015	59	103%
2014	57	100%
2013	57	100%
2012	56	98%

[4] Foreløpige tall, som blir verifisert i juni 2016.

Ovenstående gir indikasjon på at det er feilkilder i det statistiske materialet, evt ved feilrapportering til Kostra. Dette vil i så fall medføre at tallene i Kostra vil fremstå som usikre styringsverktøy.

3.2.3 Samhandlingsøkonomi

Med grunnlag i forskrift om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter[5] skal kommunen betale for pasienter som er meldt utskrivningsklar fra det regionale helseforetaket. Betalingsplikten inntrer fra og med det døgn pasienten blir erklært utskrivningsklar.[6]

Døgnprisen for opphold i spesialisthelsetjenesten etter utskrivning fastsettes av Helse- og sosialdepartementet. Det er et politisk bevisst ønske at prisen for å ha en pasient liggende på sykehus settes høyere enn de faktiske kostnader ved omsorgstilbud i kommunen. Hensikten er at det skal virke som et incitament for kommunene, for å sikre omsorg for egne innbyggere i egen kommune.

På den måten kan omfanget av betaling for utskrivningsklare pasienter ses som en indikasjon for i hvilken grad kommunen har beredskap (kapasitet og kompetanse) til å ta imot pasienter som er ferdig behandlet i det regionale helseapparatet.

Samtidig må man være klar over at man i økonomisk teori opererer med terskelverdier for når og om det vil lønne seg å la pasienter bli liggende ved helseforetaket. Her kommer man inn på beregninger av kostnader knyttet til øket kapasitet og tilbud i hjemmetjenesten, ved eks oppbemanning, sammen med etableringskostnaden ved økning i tilbudet av institusjonsplasser eller øvrige tjenester, herunder omsorgsbolig. Slike politiske prioriteringer ligger ikke innenfor vårt mandat å vurdere.

I vår undersøkelse knyttet til samhandlingsreformen i Orkdal kommune[7], fant vi at døgnprisen var ca. 70% høyere ved å ha en utskrivningsklar pasient på sykehuset enn ved et kommunalt tilbud på institusjon.

[5] https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-11-18-1115

[6] Forskrift om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter § 13, 2. ledd

[7] Rapport høst 2015.

Revisjonen har mottatt oversikt fra kommunen over utbetalinger for utskrivningsklare pasienter fra Frøya kommune til helseforetaket i perioden 2013 – 2015, se tabell 3 under. Vi har ikke mottatt tall for 2012.

Betaling for utskrivningsklare pasienter Frøya kommune – 2012 - 2015:

	2012	2013	2014	2015
Døgnpris fra helseforetaket	4000	4125	4255	4387
Antall betalingsdøgn utskrivningsklare pasienter		82	307	185
Sum betaling til helseforetaket (kroner)		338250	1306285	811595

Kilde: Frøya kommune

Totalt har Frøya kommune betalt for 574 liggedøgn i perioden 2013 – 2015, med en samlet utbetaling på kr 2.456.130,-. Til sammenligning betalte Orkdal kommune kr 1.893.334,- for 2013-2015.

Vi ser at det har vært en betydelig nedgang i betalingsdøgn fra 2014 til 2015. Fra virksomhetsleder har revisor fått opplyst at Frøya kommune kun vil betale for ett liggedøgn i 1.kvartal 2016.
Noe av årsaken til denne nedgangen i betalingsdøgn kan være at sykehjemmet økte beleggsprosenten fra 100% til 103% i samme periode. Økningen tilsvarer 2 rom. Samtidig ble Beinskardet omsorgsboliger satt i drift i 2013. Dette kan være faktorer som kan forklare nedgangen i betalingsdøgn. I tillegg kom forvaltningskontoret i gang i samme periode.

3.2.4 Krav til kompetanse

Samhandlingsreformen forutsetter at kommunene er i stand til å ivareta sine egne innbyggere etter at de er ferdigbehandlet på sykehus. For å kunne gjøre det må kommunen ikke bare ha tilgjengelig et tilstrekkelig antall rom på institusjon; kommunen trenger også å ha personell som innehar nødvendig kompetanse til å kunne gi forsvarlig helsehjelp.

A) Planverket

I Helhetlig omsorgsplan 2012-2017 har Frøya kommune satt som mål å være en attraktiv arbeidsplass, ved å sikre:

«En personalpolitikk som rekrutterer, utvikler og beholder ansatte».

I planen heter det videre:

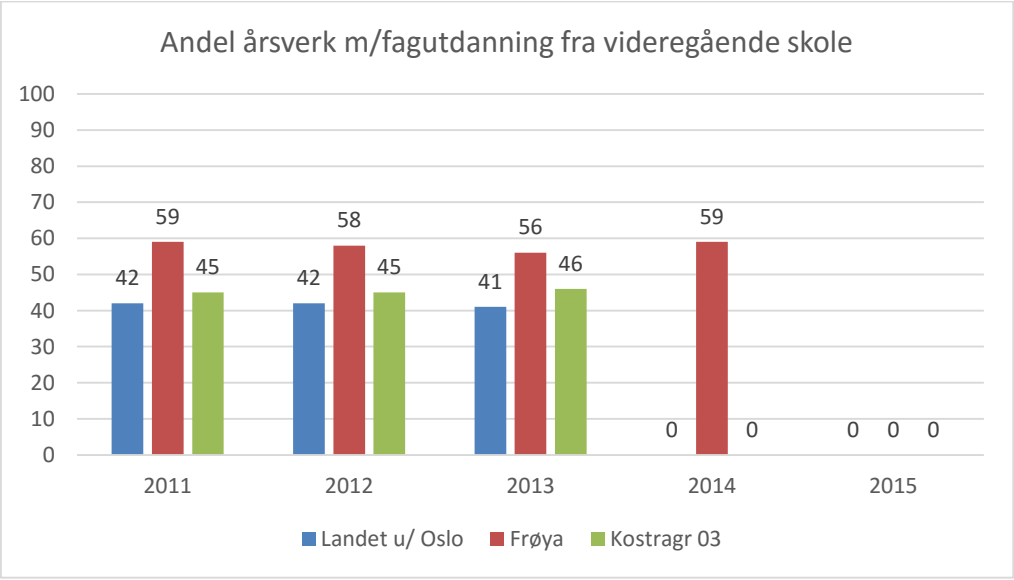
> *Helse og omsorgstjenestenes behov for arbeidskraft vil øke, noe som vil gi flere viktige utfordringer på personellområdet:*
> - *Økt personellkapasitet.*
> - *Å rekruttere og beholde personell innen helse og omsorg.*
> - *Å arbeide med helse og omsorgspersonellets fagkompetanse*.

B) Kompetansebildet i Frøya kommune

Kompetanse og kompetansesammensetning er viktig i forhold til kravet om nødvendig og forsvarlig helsehjelp.

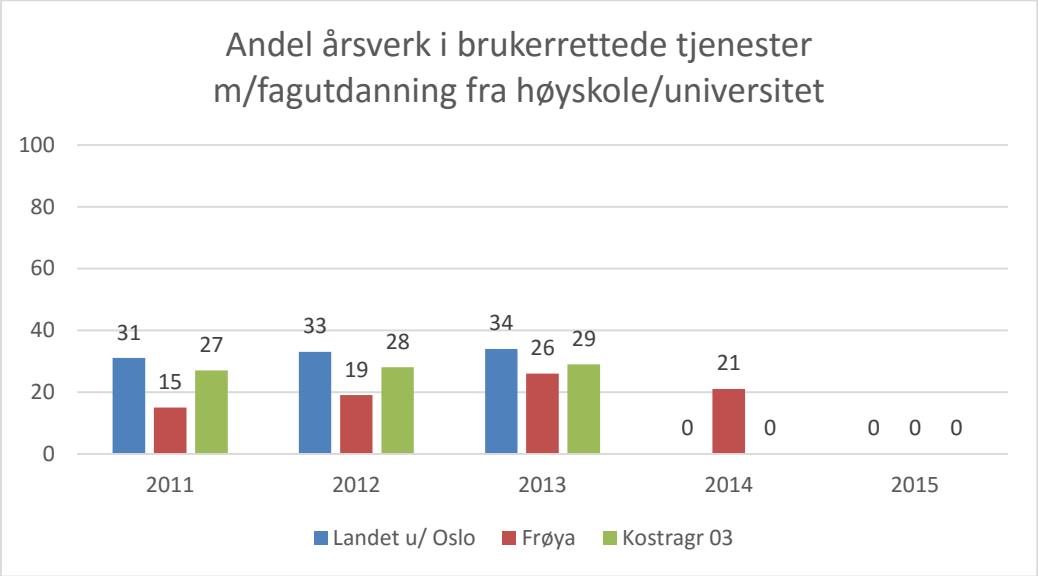
Først vil vi se på den faktiske kompetansesammensetning ved pleie og omsorg i Frøya kommune. Figur 3 viser at andel årsverk med fagutdanning fra videregående skole ligger i underkant av 60%, et klart høyere forholdstall enn sammenlignbare kommuner og landsgjennomsnitt.

Figur 3. Andel årsverk i brukerrettede tjenester m/ fagutdanning fra videregående skole (prosent).

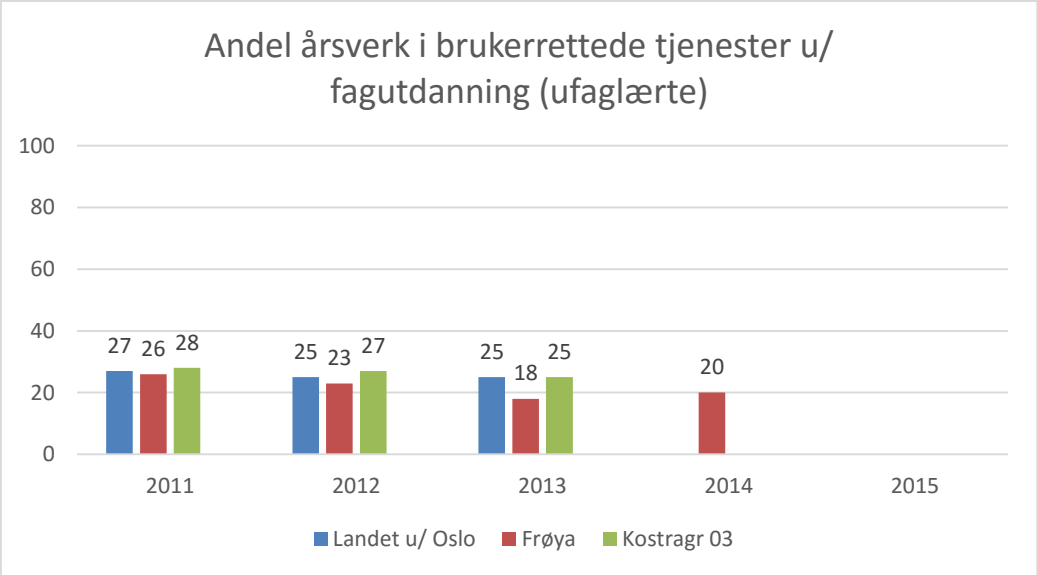
Figur 4 viser at andelen av fagutdannede fra høyskole eller universitet er betydelig lavere på Frøya enn i sammenlignbare kommuner. Frøya kommune ligger på ca. 20% høyskoleutdannede, der de sammenlignbare kommunene ligger på ca. 30%.

Figur 4. Andel årsverk i brukerrettede tjenester m/ fagutdanning fra høyskole/universitet (prosent).

Til slutt fremgår det av figur 5 at andel ufaglærte er noe lavere enn de kommunen man kan sammenligne med.

Figur 5. Andel årsverk i brukerrettede tjenester u/ fagutdanning (prosent).

Samlet sett viser figurene 3 – 5 over at Frøya kommune har en lavere andel høyskole- og universitetsutdannede ansatt ved sykehjemmet enn landet forøvrig og Kostra-gruppen.

Det er verdt å merke seg at det ikke stilles spesifikke krav om antall og andel innen de ulike utdanningssegmenter, men det stilles til dels spesifikke krav til utdanning for en rekke oppgaver, eksempelvis oppgaver som kun sykepleiere kan utføre ved et sykehjem.

Målt opp mot kravet til forsvarlighet i utøvelsen av omsorgstjenesten uttrykker ingen av våre intervjuobjekter at man går på akkord med denne grensen. Dette bekreftes også av verneombud og tillitsvalgt ved sykehjemmet i intervju. Samtidig uttrykker samtlige av de vi intervjuet at kommunen er sårbar, og særlig ved fravær. Fravær er i denne sammenheng både legemeldt og ikke legemeldt fravær, sammen med ulike permisjoner.

Virksomhetsleder forklarer at sykepleierne på sykehjemmet er organisert i en sykepleiepool, slik at de ikke er bundet opp mot en bestemt avdeling. Dette avhjelper fraværsutfordringene noe, slik hun opplever det. Videre har sykehjemmet begynt å anvende rekrutteringsbyrå, for å skaffe vikarer ved behov.

3.2.5 Kompetanse- og rekrutteringsplaner i Frøya kommune

Sammen med Hitra kommune har Frøya kommune utarbeidet Strategisk Rekrutteringsplan for helse- og omsorg 2016 -2020. Det heter innledningsvis i planen at:

> *Helse- og omsorgstjenestene har valgt følgende områder som det skal rettes fokus på i et 5 års perspektiv:*
> - *Bevare og rekruttere personell i kommunen.*
> - *Sikre videreføring av viktig kompetanse.*
> - *Kommunen skal ha tilstrekkelig kompetanse for å møte de oppgaver som til enhver tid skal løses.*

I kapittel 7 i rekrutteringsplanen er det pekt på ulike utfordringer, herunder:

Figur 6. Utfordringer – sett fra arbeidsgiver

KS ARBEIDGIVERMONITOR 2014	HITRA		FRØYA	
Tre største arbeidsgiverutfordringene fram mot 2020	Rekruttering av fagpersonell Rekruttering av mellomledere Rekruttering av virksomhets / enhetsledere		Rekruttering av fagpersonell Høy andel deltidsansatte	
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse etter aldersgruppe	- 30 år	68%	-30 år	67%
	30 – 39 år	76%	30 -39 år	81%
	40 år – 49 år	79%	40 – 49 år	82%
	50 år – 59 år	76%	50 – 59 år	81%
	+ 59 år	75%	+ 59 år	65%
Yrkesgrupper det er utfordrende å rekruttere:	Sykepleiere	Meget	Sykepleiere	Meget
	Spesialsykepleiere	Meget	Spesialsykepleiere	Meget
	Vernepleiere	Ganske	Vernepleiere	Ganske
	Sosionomer	Ganske	Barnevernspedagoger	Ganske
			Leger	Ganske

Som det fremgår av figur 6 over, har både Hitra og Frøya kommuner betydelige utfordringer med henhold til å rekruttere enkelte utdanningsgrupper, i særlig grad sykepleiere.

I rekrutteringsplanen er det inntatt beskrivelse av en rekke tiltak som skal avhjelpe utfordringene med henhold til rekruttering av fagutdannede til kommunale stillinger.
Dette omfatter blant annet:

- Opprette lærlinge- og traineestillinger,
- Kvalifisere minoritetsspråklige til stillinger innen helse- og omsorg,
- Øke grunnlønn,
- Unngå ufrivillig deltidsstillinger,
- Utvikle eksisterende kompetanse, ved
    - Internundervisning,
    - Kollegaveiledning,
    - Desentralisert sykepleieutdanning.

I intervju opplyser virksomhetsleder at kommunen har stort fokus på å videreutvikle kompetansen blant de ansatte ved sykehjemmet. Blant annet er det satt i gang desentralisert utdanning, ved avtale med Høyskolen i Sør-Trøndelag (HIST). For helsefagarbeiderne er det utarbeidet et program kalt Aldring og helse, samtidig som man har intern undervisning ved sykehjemmet.

Virksomhetslederen opplevde at det ved inntak til den desentraliserte utdanningen ikke ble lagt nok vekt på lokal tilhørighet, med den følge at få av de nyutdannede lot seg rekruttere til kommunens stillinger innen pleie og omsorg.

3.2.6 Utfordringer i pleie og omsorg – effekt for tilstøtende tjenester

Ovenfor under pkt 3.2.1. – 3.2.3. har vi redegjort for faktiske forhold knyttet til anvendelsen av institusjonsplassene i Frøya kommune og betaling til det regionale helseforetak.

a) Planverket

I Helhetlig omsorgsplan i Frøya kommune 2012-2017 beskrives dette bilde slik:

> *Frøya kommune gir i dag tilbud om gode helse - og omsorgstjenester, men tilbudet kan utvikles og forbedres ytterligere. Det brukes mye ressurser til institusjonsomsorg, og mindre til hjemmetjeneste og til aktivitet. Likevel oppleves behovet for institusjonsplasser som stort, fordi det er mangel på tilbud etter heldøgns bemannede boliger.*

Og videre:

> *Strategien bak det å satse på mye korttidsplasser vil være å kombinere dette med bruk av hjemmetjenester for at brukerne skal kunne bo lenger hjemme og dermed utsette behovet for langtidsplasser. En annen funksjon vil være å bygge opp korttidsplasser for raskere å kunne motta pasienter fra sykehuset.*
>
> *Helt avgjørende for en effektiv bruk av disse plassene er at kapasiteten både i hjemmetjenesten og på langtids institusjonsplasser er tilstrekkelig til å motta brukerne av korttids-plasser når de er ferdigbehandlet.*

b) Forholdet mellom korttids- og langtidsplasser ved sykehjemmet

Ett av de forhold som tas opp i kommunens omsorgsplan er forholdet mellom korttids- og langtidsplasser ved sykehjemmet.

Selv om det er fattet vedtak om en gitt fordeling mellom henholdsvis korttids- og langtidsbruk av de plasser som er på sykehjemmet, pekte alle våre intervjuobjekter på utfordringen med at avsatte korttidsplasser opptas av pasienter med langtidsbehov. De opplyste at fordelingen av plassene tatt inn i tabell 1 ikke blir fulgt i praksis.

Helt konkret opplyste de vi intervjuet om at ca. 6-7 av korttidsplassene gjennomgående er belagt av pasienter med langtidsbehov. Av de resterende 4-5 rom holdes det av 2 rom til bruk til planlagte, rullerende avlastningstiltak. Det betyr at det reelt er kun 3-4 sykehjemsplasser tilgjengelig for pasienter med korttidsbehov. Det er disse plassene som er anvendelige for uttak av utskrivningsklare pasienter fra sykehus. Mangel på tilgjengelige korttidsplasser ses på som en sentral årsak til at Frøya kommune betaler forholdsvis mye for utskrivningsklare pasienter, se tabell 2 over.

Kommunen er klar over problematikken mht korttidsplasser, slik det fremgår av omsorgsplanen. Sykehjemmet arbeider kontinuerlig med å finne løsninger på denne utfordringen. Blant annet benyttes alternative rom til pasientopphold, som frisør- og fysioterapirommet. Dette innebærer at pasienter må trilles ut av rommet når det skal benyttes til den tiltenkte aktivitet. Våre intervjuobjekter bekrefter at sykehjemmet ikke lenger legger pasienter i korridorene (såkalte korridorpasienter). Dette har man sluttet med, av hensyn til brannvern.

I tillegg til interne rokkeringer på sykehjemmet har Frøya kommune inngått avtale med Hitra kommune, om å få (kjøpe) tilgang til å plassere pasienter hjemmeværende på Frøya i korttidsavdeling på Hitra. Prisen for tjenesten er opplyst satt ift kostpris i 2011, og ikke regulert siden.

Våre intervjuobjekter oppfattet opprettelsen av Forvaltningskontoret for tildeling av omsorgstjenester som et sentralt virkemiddel for god pasienthåndtering og tilfredsstillende rullering av institusjonsplassene. Det ble pekt på at god kartlegging av pasientene er avgjørende for å nå disse målene. De vi intervjuet var positive til at Forvaltningskontoret deltar på ukentlige inntaksmøter og har kontordager på Frøya, samt at kontoret etter hvert vil forestå pasientkartlegging selv.

c) Stort press på langtidsplassene

Våre intervjuobjekter opplever at årsaken til at langtidspasienter må plasseres på korttidsplass ligger i at man ikke har tilstrekkelig tilbud lavere i omsorgstrappen. Samtlige peker her på det de opplever som kommunens mangel av tilpassede omsorgsboliger, og ikke på et behov for å etablere flere langtidsplasser.

Frøya kommune etablerte Beinskardet omsorgsboliger i 2013, med til sammen 18 boenheter. Boligkomplekset er døgnbemannet. Imidlertid er søknadsmengden stor og mange står på venteliste. Våre intervjuobjekter gir uttrykk for at omsorgsboligene er godt tilpasset behovet, men at det er for få slike boliger.

Videre representerer en stadig eldre befolkning hjemmehørende på de mindre småøysamfunnene utenfor fast-Frøya en utfordring. Frøya kommune savner en døgnbemannet hjemmesykepleie som kan tilby tjenester i de mer fjerntliggende deler av kommunen. Mange av brukerne kunne greid å være hjemmeboende lengre med døgnbasert hjemmesykepleie, evt. i tilpasset omsorgsbolig. Men uten slikt tilbud oppfattes det uforsvarlig å la de bo hjemme, med det resultat at de blir skrevet inn på sykehjemmet.

For øvrig beskrives kapasiteten i hjemmetjenesten i kommunen som tilfredsstillende for øyeblikket. Imidlertid er kapasiteten sårbar i forhold til pasientgrunnlaget, særlig omfanget av omsorgsbehov, og geografi, med henhold til avstander og transportmulighet.

Våre intervjuobjekter opplever også at det er en utbredt holdning om at man har rett på å få tildelt sykehjemsplass når man har oppnådd en viss alder, uavhengig av boevne og helsetilstand forøvrig. Etter hvert som kommunens utfordringer med samhandlingsreformen og befolkningsutvikling trer klarere frem, opplever de at denne holdningen er på retur.

d) Kompetanse – rekruttering og utvikling av kompetanse

Som nevnt av andre vi intervjuet, støtter virksomhetslederen at utfordringene oppstår ved fravær. Så lenge folk er på jobb opplever man å ha god dekning.

Verneombudet ga i intervju uttrykk for at det hender at man ikke får dekket opp med nødvendig sykepleiekompetanse, spesielt på natt. Da benyttes hjemmevakter, hvor sykepleier kan rykke ut ved behov. Det er vanskelig å si at dette er uforsvarlig, men det kan jo være i tilfelle at noe skjer akutt og at sykepleier har for lang utrykningstid, uten at man har opplysninger om at så har skjedd. Det som skjer ved sykefravær er jo at det blir en ekstrabelastning på de andre fagfolkene som er på jobb.

Virksomhetslederen opplyser også at det er utfordrende å foreta nyrekruttering. Kommunen har opplevd å ikke få en eneste søknad ved utlysning. Det er særlig vanskelig å få tilstrekkelig antall sykepleiere. De fleste av de vi intervjuet var av den oppfatning at sykepleiepoolen er en god måte å organisere sykepleierne på, selv om man ikke får den

samme kontakten med hver enkelt pasient. På den annen side beskrev en avdelingsleder sykepleiemangelen som akutt.

De vi intervjuet opplyste at sykehjemmet er bevisst i arbeidet med rekruttering og er tidlig ute med tilbud til de som er under utdanning. Virksomhetslederen opplever at lokal tilhørighet er viktig for å lykkes med rekruttering.

3.3 Revisors vurderinger

Med tanke på kapasitet innen pleie og omsorg synes det klart at Frøya kommune har en utfordring knyttet til differensiering av omsorgstilbud. Det presset kommunen opplever på korttidsavdelingen speiles i forholdsvis mange betalingsdøgn til det regionale helseforetaket. Presset på korttidsavdelingen oppstår ved at sykehjemmet blir tvunget til å ta inn forholdsvis friske mennesker til langtidsplass, som de ikke finner plass til i omsorgsboliger eller er i stand til å gi et forsvarlig tilbud gjennom hjemmetjenesten. Særlig er utfordringen knyttet til befolkningen i øyrekka.

Knyttet til kravet om kompetanse er revisor av den oppfatning at organisering av sykepleierne i en pool synes å være fornuftig og gjør sykehjemmet mindre sårbar ved fravær. En slik organisering kan nok samtidig ha en negativ effekt på kontakten med den enkelte pasient, men oppfattes å være resultat av en bevisst avveining. Kommunen har inngått avtale med vikarbyrå, som revisor oppfatter som en fornuftig måte å sikre tilgang til kompetanse.

Revisor merker seg beskrivelsen fra de ansatte om at forholdene er under kontroll, så lenge folk er på jobb, med den følge at utfordringer oppstår ved fravær. Revisor har uansett ikke grunnlag for å si at kommunen ikke opprettholder et forsvarlig tjenestetilbud.

Revisor er av den oppfatning at kommunen har et godt plangrunnlag for rekrutteringsarbeidet, samtidig som det gjøres et godt arbeid knyttet til videreutvikling av eksisterende kompetanse. Det er klart at det er utfordrende å rekruttere et tilstrekkelig antall arbeidstakere, i særlig grad sykepleiere.

Samlet sett er revisor av den formening at Frøya kommune arbeider godt med de utfordringer de har, herunder å sikre og videreutvikle eksisterende kompetanse. Samtidig arbeider kommunen godt med den eksisterende utfordring som rekruttering innebærer.

4 Er det samsvar mellom tilgjengelig kapasitet av tjenester i SiO og kommunens behov for disse tjenestene?

I dette kapittelet belyses Frøya kommunes bruk av tjenester fra Samhandlingsenheten i Orkdalsregionen (SiO). Kontrollutvalget har vært opptatt av hvilken kapasitet Frøya har på tilgang av tjenester fra SiO og hvorvidt dette dekker kommunens behov for disse tjenestene.

4.1 Revisjonskriterier

Etter Helse og omsorgstjenesteloven og Folkehelseloven er kommunen pålagt ansvar for å tilby en rekke helserelaterte tjenester, herunder legevakt og heldøgns medisinsk akuttberedskap.[8] I § 3 – 5 (3. avsnitt) i helse- og omsorgstjenesteloven står følgende:

> *Kommunen skal sørge for tilbud om døgnopphold for helse- og omsorgstjenester til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig hjelp. Plikten gjelder kun for de pasienter og brukere som kommunen har mulighet til å utrede, behandle eller yte omsorg til.*

Kommunene i Orkdalsregionen og Rindal, Surnadal og Halsa kommune etablerte i 2012 en regional samhandlingsenhet for å løse denne lovpålagte kommunale oppgaven. Kommunestyret i Frøya kommune vedtok den 25.10.2012 å tiltre vertskommuneavtalen knyttet til SIO. I saksfremlegget til kommunestyret[9] fremholdes at etableringen av en felles sengepost med kommunale døgnplasser for øyeblikkelig hjelp i tilknytning til Orkdal sykehus foretas for å bidra til å redusere behovet for sykehusinnleggelser og kommunenes kostnader knyttet til dette.

Etter vertskommuneavtalen pkt 2 har samarbeidskommunene gått sammen om å la SIO forestå å:

- *Etablere en felles sengepost, med kommunale døgnplasser for øyeblikkelig hjelp,*
- *Utrede mulig etablering av sengeplasser for etterbehandling*
- *Utrede felles helseplan.*

[8] Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2, nr 3, a) og b)

[9] Saksfremlegg sak 12/1387

Hovedkriteriene[10] for innleggelse av pasient på SIO er at pasienten har en allmennmedisinsk avklart tilstand, med behov for medisinsk behandling, oppfølgning eller observasjon i en kortere periode. Som tilleggskriterier for innleggelse på SIO stilles det krav til informasjon om forventet utvikling av tilstand, og krav til innhold i innleggelsesskriv med diagnose, funn, og plan for behandling. Det kreves også en oppdatert medikamentliste.

Revisor har på bakgrunn av dette søkt å belyse om:

- Om SiO tilbyr tjenester i tråd med lovkravet
- Om Frøya kommune får dekket sitt behov for tjenester fra SiO
- Om Frøya kommune utnytter tilbudet ved SiO til pasienter med behov for slike tjenester

4.2 Data

SiO er et vertskommunesamarbeid med felles folkevalgt nemnd, i tråd med kommunelovens §28. Det er fra alle deltakerkommunene delegert til den politiske nemnda å fatte vedtak knyttet til samarbeidet. Det vil si at det ligger til den politiske nemnda å fatte vedtak knyttet til budsjett, regnskap og øvrig drift i samarbeidet, inkl riktig nivå på ulike tjenester ved SiO og hvordan kostnader skal fordeles på de ulike deltakerkommunene. Nemnda kan videre delegere myndighet til vertskommunens administrasjon.

I det følgende vil det presenteres data fra revisors undersøkelser knyttet til bruken av tjenester ved SiO.

4.2.1 Tilbyr SiO tjenester til Frøya kommune i tråd med loven

Intensjonen bak opprettelsen av SiO var å tilfredsstille kravet til tilbud om døgnopphold for helse- og omsorgstjenester til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig hjelp. For mange kommuner ville det være krevende å selv opprette en døgnbemannet sengepost, med krav kontinuerlig lege- og sykepleiedekning. En samlokalisert beredskap for flere kommuner på dette området var ansett å være rasjonelt fra nasjonale myndigheters side. Det ble derfor prosjektmidler for opprettelsen av slike sengeposter.

Revisor har gjennom intervju med virksomhetsledere, verneombud, tillitsvalgte og ansatte ved forvaltningskontor ikke fått indikasjoner på at pasienter fra Frøya er blitt avvist ved henvisning til SiO.

[10] Årsmelding 2013 - SIO

Fra Årsmelding for SiO i 2014 gjengis følgende:

> *Bruken av sengeposten/beleggsprosenten har vært gradvis økende i 2014, men kan fremdeles brukes mer. I og med at dette er et tilbud om øyeblikkelig hjelp, kan aldri målet være at alle sengene skal være belagt til enhver tid; i så fall vil ikke tilbudet lenger kunne ta imot øyeblikkelig hjelp eller ha noen beredskapsfunksjon. Det blir hevdet at det optimale belegget for KAD-senger er rundt 67 %.*

Fra Årsmelding for SiO i 2015 oppgis at gjennomsnittlig beleggsprosent har vært 55 %. Slik det gjengis i avsnittet fra årsmelding i 2014, om optimalt belegg ved slike sengeposter, så ligger SiO godt i underkant av dette. I tillegg til kapasitet av sengeplasser vil også faktorer som kompetanse og bemanning kunne legge begrensninger på de tjenester som ytes. Revisor har gjennom intervju med leder ved SiO fått bekreftet at virksomheten yter lovpålagte tjenester innenfor krav til kompetanse og bemanning.

4.2.2 Får Frøya kommune dekket sitt behov for tjenester fra SiO

Behovet for døgnopphold for pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig hjelp vil variere i en kommune, dess større befolkningsgrunnlag, jo mer stabilt og forutsigbart vil et slikt behov være. Selv om behovet kan være marginalt, så er kommunen forpliktet til å ha et slikt tilbud. Ut i fra dokumentasjon av saksforberedelse før inngåelse av vertskommuneavtale om SiO framgår ingen slike behovsvurderinger for Frøya kommune, verken for tidspunktet for avtaleinngåelse eller et framskrevet behov for denne tjenesten. Frøya kommune betaler for den *beredskap* som ytes fra SIO, uten at den kapasitet som er bygd opp ved SIO er nærmere fordelt mellom deltagerkommunene. Det er dermed opp til kommunen selv om man faktisk gjør bruk av tjenesten som SIO stiller tilgjengelig. Det er verken gjennom intervju eller annen dokumentasjon framkommet opplysninger som tilsier at kommunen ikke får dekket sitt behov for tjenester fra SiO.

4.2.3 Frøya kommunes utnyttelse av kapasiteten i SIO

SiO har pr utgangen av 2016 tre fulle driftsår bak seg. For disse årene er det rapportert noe ulikt ift antall pasienter, antall liggedøgn og kommunetilhørighet ved sengeposten. Fra årsrapportene vises det til 17 innleggelser i 2013, 21 innleggelser i 2014 og 50 innleggelser i 2015. For 2015 hadde pasienter fra Frøya totalt 127 liggedøgn (eneste år hvor dette er rapportert). Fra figuren under ser vi totalt sett at pasientene i gjennomsnitt har 2,2 liggedøgn ved SiO, og at pasienter fra Frøya i gjennomsnitt har noe lengre liggetid (2,5).

Figur 7. SIO – aktivitetsstatistikk 2015

SiO sengepost aktivitetsstatistikk for hele 2015.

Tabell 2 Antall pasienter og liggedøgn og liggetid per pasient fordelt på kommune 2015.

Kommune	Antall pasienter	Liggedøgn	Gj.snittlig liggedøgn pr. pas.
Orkdal	223	462	2,1
Surnadal	56	110	2,0
Rindal	30	82	2,7
Snillfjord	10	15	1,5
Hemne	54	117	2,2
Agdenes	21	63	3
Skaun	57	150	2,6
Halsa	0	0	0
Hitra	42	91	2,2
Frøya	50	127	2,5
Meldal	46	98	2,1
Rennebu	46	91	2,0
Totalt	645	1406	2.2

Kilde: SiO Årsrapport 2015.

De vi har intervjuet antydet at årsaken til at tilbudet ved SIO har vært lite benyttet fra Frøya kommunes side kan være lite kjennskap til ordningen og kriteriene. Dette er også påpekt i årsrapportene fra SiO. Samtidig nevner de at de med innleggingskompetanse (legene) ofte ønsker å legge pasienten inn på sykehjemmet i stedet for å bringe pasienten til SIO på Orkanger. Virksomhetsleder ved sykehjemmet bekrefter at de tar imot pasienter som burde vært henvist til SiO, med bakgrunn i at man ikke ønsker å utsette pasienten for unødig belastning ved transport til Orkanger. En ytterligere del av begrunnelsen er også at man må gjøre bruk av ambulanse. Ved å bruke ambulanse for transport tur-retur Orkanger, så er ambulanseberedskapen borte fra kommunen i perioden. Man søker derfor å begrense antallet slike transportoppdrag.

4.3 Revisors vurdering

Kommunen er lovpålagt å tilfredsstille kravet til tilbud om døgnopphold for helse- og omsorgstjenester til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig hjelp. Revisor har gjennom sine undersøkelser dokumentert at SiO har kapasitet og kompetanse til å yte slike tjenester. I den grad Frøya kommune har behov for tjenester ved SiO, så får de tilgang til disse. Det synes å være en økende bevissthet hos henvisende instanser i Frøya kommune om muligheten for å legge inn pasienter ved SiO sengepost, men at det fortsatt er en utfordring at pasienttransport legger beslag på ambulanseberedskapen i kommunen.

Det er revisors vurdering at tilbudet av tjenester ved SiO ytes i tråd med loven og samarbeidets intensjoner. Revisor har ikke vurdert hvorvidt Frøya kommunes årlige kostnader ved dette samarbeidet tilsvarer faktisk bruk og relativ fordeling mellom kommunene. Kommunene betaler for en beredskap, og de mottar tjenester ut i fra behov. Det er også revisors vurdering at slike betraktninger ikke må gjøres ut i fra deltagerkommunenes bruk, men at dette må sammenlignes med alternativkostnaden ved andre måter å organisere disse tjenestene på.

5 Har Frøya kommune en systematisk oppfølging av folkehelsearbeidet?

Nasjonale myndigheter har forut for og gjennom samhandlingsreformen understreket behovet for at kommunene prioriterer helsefremmende og forebyggende arbeid. Dette understrekes både i folkehelseloven og i helse- og omsorgstjenesteloven. Kommunene er gitt tydelig ansvar for oppgaver på dette området. I dette kapittelet vil revisor belyse hvordan Frøya oppfyller ansvaret for et systematisk arbeid med folkehelsen i kommunen.

5.1 Revisjonskriterier

Kommunen er etter folkehelseloven pålagt å ha en oversikt over folkehelsen som identifiserer utfordringer, og denne skal være skriftlig (§5). Oversikten skal inneholde vurderinger av konsekvenser og årsaksforhold knyttet til folkehelsetilstanden. Oversikten over folkehelsen skal inngå som grunnlag for arbeid med kommunens planstrategi (§6), og kommunen må på grunnlag av denne kunnskapen iverksette tiltak i forhold til folkehelseutfordringene som er avdekket i kommunen (§7).

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag gjennomført i 18.1.2014 et tilsyn om hvordan Frøya kommunen arbeider systematisk med folkehelse. Fylkesmannen påpekte i sitt tilsyn at Frøya kommune manglet system for systematisk arbeid med folkehelsen i kommunen, herunder at kommunen mangler oversikt over befolkningens helsetilstand. Nedenfor vil vi i stor grad presentere data og vurderinger for hvordan avviket har blitt fulgt opp av kommunen.

5.2 Data

I dette kapittelet presenterer vi data for hvordan Frøya kommune har jobbet med folkehelsearbeid.

5.2.1 Frøya kommunes oversikt over folkehelsen i kommunen

I 2014 ble det opprettet en stilling som folkehelsekoordinator for Hitra (50 %) og Frøya (50 %). Stillingen ble besatt av daværende kommunefysioterapeut. Oppdraget til folkehelsekoordinator var i stor grad å få utarbeidet oversikt over folkehelsen og legge grunnlaget for et systematisk folkehelsearbeid i kommunen.

Folkehelsekoordinator har organisatorisk vært plassert i virksomhet for Strategi og utvikling (SU). Virksomhetsleder for SU er en del av rådmannsteamet. Dette gjør at folkehelsearbeidet har en tett forankring til det strategiske arbeidet i kommunen.

I følge folkehelsekoordinator er det arbeidet på flere plan for å forankre folkehelsearbeidet i den kommunale organisasjonen. For det første er det utarbeidet en oversikt over folkehelsen som synliggjør de aspekter nasjonale myndigheter har pekt på. I denne oversikten er det gjort vurderinger av utfordringer, årsaksforhold og konsekvenser knyttet til folkehelsen i kommunen. Disse vurderingene er gjort av strategisk ledelse og virksomhetslederne i kommunen. Det er i tillegg utarbeidet et årshjul som sikrer at man involverer hele organisasjonen i folkehelsearbeidet. Dette gjelder både i forhold til spredning av informasjon om folkehelsen, men også knyttet til å innhente innspill på hvilke tiltak man skal iverksette. Dette årshjulet er tilpasset det politisk-administrative årshjulet, slik at det blir en sammenheng mellom arbeid som igangsettes og kommunens budsjettarbeid. Slik sett blir kunnskapsoversikten for folkehelse et grunnlag for de politiske prioriteringer som skal gjøres.

Oversikten inneholder informasjon og analyser knyttet til:

- Befolkningssammensetning, herunder alderssammensetning og befolkningsframskriving,
- Oppvekst og levekårsforhold, herunder inntektsforhold, arbeidsledighet og trygd,
- Fysisk, biologisk, kjemisk og sosialt miljø,
- Skader og ulykker,
- Helserelatert adferd og
- Helsetilstand.

I intervju med folkehelsekoordinator og samfunnsmedisiner vises det til at det er gjort et stort arbeid i forhold til å integrere folkehelse i kommuneplanens samfunnsdel (KS juni 2015). Ett av fire satsningsområder i samfunnsdelen er nå levekår og folkehelse. Samfunnsdelen skal være styrende for alle andre planer som utarbeides i kommunen. Det var et strategisk grep å ta det inn i kommuneplanens samfunnsdel framfor å utarbeide en egen folkehelseplan. På den måten sikrer man at øvrige planer i kommunen vil hensynta dette perspektivet videre.

5.2.2 Frøya kommunes vurderinger og tiltak mht folkehelsen i kommunen

Basert på de analyser som fremkommer i oversikten fra 2015 har kommunen foretatt vurderinger av befolkningens helsetilstand. Noen av de funnene som fremkommer i rapporten er:

- Frøya kommune har høyere andel barn i lavinntektshusholdninger enn fylket for øvrig,
- Frøya kommune har en lavere andel arbeidsledige enn fylket for øvrig,
- Frøya kommune har en høyere andel sosialhjelpsmottagere enn fylket for øvrig,
- Frøya kommune har et lavere utdanningsnivå enn fylket for øvrig,

- Frøya kommune har en høyere andel kvinner som røyker ved første svangerskapskontroll enn fylket for øvrig, men synkende tendens,
- Frøya kommune har en høyere andel overvektige menn ved sesjon enn fylket for øvrig.

Ifølge data fra intervju har Frøya kommune gjort en del grep for å få folkehelsearbeidet i god gjenge. I 2014 ble det ansatt en folkehelsekoordinator, i interkommunalt samarbeid med Hitra. Samarbeidet ble avviklet fra nyttår 2016. Etter det gikk folkehelsekoordinatoren over til å bli kommuneplanlegger med folkehelsefokus. I tillegg har Frøya kommune ansatt en samfunnsmedisiner for 6 t/uke (ca 16%), for å gi innspill i forhold til arbeidet med plan og tiltak rettet mot bedring av folkehelsen.

Både folkehelsekoordinator og samfunnsmedisiner understreker i intervju viktigheten av involvering når det gjelder arbeid med folkehelse. Folkehelsekoordinator viser til at hun i arbeidet med kommunedelplan involverte barn og unge («Barnetråkk»), slik at de kunne få gi sitt syn på hvordan de ønsket at arealer skulle tilrettelegges for deres bruk. Dette resulterte blant annet i et fortau der ungene følte at det var trygt å gå. Dette trekker våre intervjuobjekter frem som et eksempel på hvordan man kan arbeide kunnskapsbasert med utvikling av kommunen og folkehelsen.

Et annet eksempel er involvering av Ungdomsrådet ifm samme plan. De var tydelige på at de ikke ønsket mer industri inn i sentrum av Sistranda. Både KS og IK opplever at det er stort engasjement blant folk på Frøya, og de ønske å være med på å sette sitt preg på utviklingen. Med henhold til lovpålagt medvirkning ifm planprosesser i kommunene har kommunen gjennomført folkemøter, klassebesøk, ungdomsråd osv. Det var bl.a. stort oppmøte på åpent folkemøte om kommunedelplan Sistranda, og det var mange gode innspill og diskusjoner.

Frøya kommune ønsker å arbeide kunnskapsbasert ift utvikling, og Ungdata-undersøkelsen våren 2015 viste at Frøya har en særlig utfordring knyttet til ungdom, rus og bilkjøring. Her blir det nå iverksatt helt konkrete tiltak. Avisoverskriftene var kanskje ikke så lystig lesing, men man fikk satt fokus på en viktig utfordring som man må ta på alvor. Kommunen har inngått avtale med Trygg Trafikk, som medfører at kommunen skal sertifiseres som trafikksikker kommune. Dette griper inn i hele den kommunale organisasjonen og det griper inn i det frivillige arbeidet i kommunen.

Våre intervjuobjekter pekte på behovet for å involvere innbyggerne i kommunen for å kunne lykkes med folkehelsetiltak. Den tidligere folkehelsekoordinatoren involverte både barn og unge i sitt arbeid, blant annet ved tilrettelegging av nytt fortau i Sistranda. Det har vært gjennomført folkemøter, klassebesøk og ungdomsråd, i den hensikt å involvere innbyggerne.

5.2.3 Frøya kommune – forventninger knyttet til effekt av tiltak

I rapporten Oversikt folkehelse som Frøya kommune har utarbeidet er det gitt en oversikt over folkehelsetilstanden i kommunen, tilstanden er vurdert og man har spesifisert en rekke tiltak knyttet til arbeidet med folkehelsen i kommunen.

Den forventing Frøya kommune har til arbeidet med folkehelsen i kommunen skiller seg ikke fra forventninger andre kommuner har eller til generelt arbeid med folkehelse. Arbeidet er ment å bidra til en bedring i helseutfordringene blant befolkningen. Arbeidet er langsiktig og man vil ikke kunne forvente å se effekter av arbeidet på kort sikt. For at man skal lykkes på lengre sikt må arbeidet utføres systematisk og på en måte som involverer hele kommunen.

5.3 Revisors vurdering

Frøya kommune har gjennom rapporten om Oversikt folkehelse utarbeidet en oversikt over helsetilstanden i kommunen. Ved dette arbeidet har Frøya kommune utkvittert det avvik som ble påpekt fra Fylkesmannens side under tilsynet i 2014.

I rapporten har Frøya kommune foretatt vurderinger og analyser av folkehelsetilstanden i kommunen. På basis av disse vurderinger har kommunen satt i gang en rekke tiltak innen de ulike programområdene. Kommunen har knyttet tiltakene opp mot kommunens årshjul, slik at folkehelseperspektivet skal komme inn i alle planprosesser i kommunen.

Gjennom det grunnleggende arbeidet med rapporten og det systemtaske arbeidet som kommunen legger opp til ved årshjulet synes det for revisor slik at Frøya kommune har kommet godt i gjenge med folkehelsearbeidet i kommunen. Kommunen er godt i gang med å involvere alle tjenesteområder i folkehelsearbeidet, som del av grunnlaget for beslutninger om tiltak og prosjekter i kommunen.

6 Høring

Rapporten har vært på høring ved rådmannen i Frøya kommune. Rådmannen har ikke kommentarer eller innspill til rapporten, men opplever at rapporten gir et rettvisende bilde av situasjonen i kommunen.

7 Konklusjoner og anbefalinger

I denne forvaltningsrevisjonen er det undersøkt hvorvidt Frøya kommune har tilfredsstillende kapasitet og kompetanse for å ta imot utskrivningsklare pasienter fra spesialisthelsetjenesten, om det er samsvar mellom tilgjengelig kapasitet av tjenester i SiO og kommunens behov for disse tjenestene, og hvorvidt kommunen følger opp folkehelsearbeidet på en systematisk måte.

7.1 Konklusjoner

Frøya kommune har utfordringer knyttet til både kapasitet og kompetanse for å ta imot utskrivningsklare pasienter. Kommunen har opp til nå betalt for relativt mange liggedøgn i spesialisthelsetjenesten og flere av korttidsplassene ved sykehjemmet brukes til pasienter med langtidsplass, og sykepleiere må gå hjemmevakter ved korttidsfravær. Kompetansemessig synes kommunen å ha god dekning av faglært personale, men kommunen er sårbar når det gjelder sykepleierdekning.

Det er revisors inntrykk at kommunen arbeider godt for å løse disse utfordringene og har satt i gang en rekke tiltak for å bøte på dem. Blant annet har kommunen kjøpt korttidsplasser av Hitra kommune, man har organisert sykepleierne i en sykepleierpool og engasjert vikarbyrå for å sikre tilstrekkelig kompetanse.

Revisor har ikke grunnlag for å si at forholdene er uforsvarlige, men det er en uttrykt utfordring å rekruttere og beholde tilstrekkelig sykepleiefaglig kompetanse. Revisor mener at kommunen har arbeidet godt med denne problematikken, men at arbeidet er vanskelig.

Ut over å oppfylle lovkravet om et øyeblikkelig hjelp-tilbud som inkluderer døgnplasser har ikke revisor fått dokumentert ytterligere forventninger til SiO fra Frøya kommunes side. Tilbudet ved SiO synes å tilfredsstille lovens krav til beredskap av slike tjenester for kommunen. Bruken av SiO virker å være økende for pasienter fra Frøya. Revisor har ingen indikasjoner på kapasitetsproblemer ved SiO. Revisor konkluderer derfor med at tilbudet ved SiO fyller lovkravet, og at kommunens forventning i så måte og i forhold til tilgjengelighet ved behov er oppfylt.

Frøya kommune har i etterkant av fylkesmannens tilsyn i 2014 arbeidet systematisk med å skaffe oversikt over folkehelsen og gjøre vurderinger av de utfordringer kommunen står overfor. Folkehelse er innarbeidet i kommuneplanen og vil være førende for øvrig planarbeid

i kommunen. Det er også synliggjort en rekke tiltak, både eksisterende og nye, som forventes å stimulere til bedret folkehelse blant befolkningen på Frøya. Kommunen bruker også ressurser på oppfølging av dette arbeidet gjennom stilling som samfunnsmedisiner, i tillegg til at det stilles klare forventninger til at hele den kommunale virksomheten iverksetter tiltak. Revisor konkluderer med at Frøya kommune arbeider systematisk med folkehelse og tilfredsstiller lovens krav på dette området.

7.2 Anbefalinger

På bakgrunn av revisors undersøkelser anbefales rådmannen:

- å fortsette arbeidet for å redusere sårbarhet knyttet til sykepleiefaglig kompetanse ved sykehjemmet ved korttidsfravær.

Kilder

- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2011-06-24-30

- Forskrift om kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter - https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-11-18-1115/KAPITTEL_3#KAPITTEL_3

- Kommuneplanens samfunnsdel, Frøya kommune – http://www.froya.kommune.no/Om-kommunen/kommunale_planer/Documents/Samfunnsplan.pdf

- Helhetlig omsorgsplan, Frøya kommune http://www.froya.kommune.no/Om-kommunen/kommunale_planer/Documents/Helhetlig%20omsorgsplan.pdf

- Overordnet samarbeidsavtale mellom Frøya kommune og St. Olavs Hospital HF. https://stolav.no/PublishingImages/fag-og-forskning/samhandling/Samahandlingsavtale.pdf

- Forskrift om internkontroll i helse- og omsorgstjenesten https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2002-12-20-1731?q=internkontroll

Postadresse: Sandenveien 5, 7300 Orkanger
Hovedkontor: Statens hus, Orkanger
Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no

Rapport fra forvaltningsrevisjon av samhandlingsreformen

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Frøya kommune	09.06.2016	20/16

Saksbehandler Torbjørn Berglann
Arkivkode FE - 216, TI - &58
Arkivsaknr 15/125 - 7

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling
Kontrollutvalget tar rapport fra forvaltningsrevisjon til orientering og legger den fram for kommunestyret med følgende innstilling:

1. Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon av samhandlingsreformen til orientering.
2. Kommunestyret anbefaler rådmannen å fortsette arbeidet for å redusere sårbarhet knyttet til sykepleiefaglig kompetanse ved sykehjemmet ved korttidsfravær.

Vedlegg
Frøya -endelig rapport- Samhandling.pdf

Behandling:
Revisjonen orienterte om rapporten. Utvalget mener det bør settes i verk tiltak for å øke bruken av kommunens plasser ved SiO. Kontrollutvalget ønsker at samhandlingsdirektøren ved St. Olavs hospital bør inviteres til kommunestyret for å orientere om kommunikasjonen mellom helseforetaket og kommunen i forbindelse med utskriving av pasienter.

Følgende omforente forslag til vedtak ble lagt fram i møtet:

1. Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon av samhandlingsreformen til orientering.
2. Kommunestyret anbefaler rådmannen å fortsette arbeidet for å redusere sårbarhet knyttet til sykepleiefaglig kompetanse ved sykehjemmet ved korttidsfravær.
3. Kommunestyret ber rådmannen sette i verk tiltak for å øke kommunens bruk av SiO.
4. Kommunestyret ber rådmannen invitere samhandlingsdirektøren ved St. Olavs hospital til et kommunestyremøte for å orientere om samhandlingen mellom kommunen og St. Olavs hospital.
5. Rådmannen bes rapportere om oppfølgingen av rapporten innen 31.12.2016.

Vedtak:
1. Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon av samhandlingsreformen til orientering.
2. Kommunestyret anbefaler rådmannen å fortsette arbeidet for å redusere sårbarhet knyttet til sykepleiefaglig kompetanse ved sykehjemmet ved korttidsfravær.
3. Kommunestyret ber rådmannen sette i verk tiltak for å øke kommunens bruk av SiO.
4. Kommunestyret ber rådmannen invitere samhandlingsdirektøren ved St.

Olavs hospital til et kommunestyremøte for å orientere om samhandlingen mellom kommunen og St. Olavs hospital.
5. Rådmannen bes rapportere om oppfølgingen av rapporten innen 31.12.2016.

Saksutredning
I plan for forvaltningsrevisjon 2015-2016 har kommunestyret prioritert forvaltningsrevisjon av kommunens arbeid med samhandlingsreformen. Kontrollutvalget iverksatte i sak 28/15 bestilling av prosjektet.

I plan for forvaltningsrevisjon var det skissert at prosjektet kunne omfatte tre hovedområder, revisjonen har vurdert samtlige:

1. Har kommunen tilfredsstillende kapasitet og kompetanse for mottak av utskrivningsklare pasienter?
2. I hvilken grad er det samsvar mellom tilgjengelig kapasitet av tjenester i SiO og kommunens behov for disse tjenestene?
3. Har Frøya kommune en systematisk oppfølging av folkehelsearbeidet?

1. Kapasitet og kompetanse

Frøya kommune har et lite differensiert omsorgstilbud. Det medfører at personer som kunne fått nytte av omsorgstjenester på et lavere nivå tilbys plass på langtidsavdelingen ved sykehjemmet. Dette fører i sin tur til at korttidsavdelingen opplever større pågang enn det er kapasitet til, og at kommunen dermed ikke makter å ta imot ferdigbehandlede pasienter fra det regionale helseforetaket. Som en følge må kommunen betale for relativt mange oppholdsdøgn for disse pasientene.

Revisor mener at organisering av sykepleierne i en *pool* synes å være fornuftig og at det kan bidra til å redusere sårbarheten ved sykefravær på sykehjemmet.

Revisjonen mener at kommunens avtale med et vikarbyrå er en fornuftig måte å sikre tilgang til kompetanse på.

Kommunen har problemer med å rekruttere kompetansearbeidskraft, men har ifølge rapporten et godt plangrunnlag for rekrutteringsarbeidet i pleie- og omsorgssektoren. Kommunen arbeider også godt med å videreutvikle eksisterende kompetanse.

2. Samsvar mellom kapasitet i SiO og kommunens behov

Kommunen er skal tilby døgnopphold til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig hjelp. SiO har kapasitet og kompetanse til å yte slike tjenester, men tilbudet har vært lite benyttet av Frøya kommune. Revisjonen mener at det er en økende bevissthet hos henvisende instanser om muligheten for å legge inn pasienter ved SiO sengepost, men at det er utfordrende at pasienttransporten går ut over ambulanseberedskapen.

Tjenestetilbudet ved SiO er ifølge rapporten i samsvar med loven og samarbeidets intensjoner. Revisjonen har ikke gjort vurderinger av om Frøya kommunes bruk er i

samsvar med bidraget.

3. Oppfølging av folkehelsearbeidet

Fylkesmannen meldte om to avvik i forbindelse med tilsyn fra Fylkesmannen i 2013. Begge avvikene er rettet lukket, blant annet ved at kommunen har laget en folkehelseplan, utarbeidet en oversikt over helsetilstanden i kommunen og satt i verk en rekke tiltak på de ulike programområdene for å forbedre folkehelsen.

Revisjonens anbefalinger

Revisjonen anbefaler rådmannen å fortsette arbeidet for å redusere sårbarhet knyttet til sykepleiefaglig kompetanse ved sykehjemmet ved korttidsfravær.

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon
Sekretariatet anser rapporten for å svare til bestillingen fra utvalget. Den gir et bilde av utfordringene til Frøya kommune, men viser også at kommunen har satt i verk en rekke ulike tiltak for å bedre situasjonen.

Sekretariatet anbefaler at rapporten fremmes for kommunestyret med revisjonens anbefalinger som innstilling.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Mona Åsen	**Arkiv:** 217
Arkivsaksnr.: 16/1915	

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Kommunestyret

RAPPORT FRA SELSKAPSKONTROLL AV HAMOS FORVALTNING IKS

Vedtak:
Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget legger rapporten fram for kommunestyret med følgende innstilling:
Kommunestyret tar rapporten til orientering, og forventer at:

1. Eierne gjør en vurdering av styresammensetning og praksis for valg av styre i tråd med revisjonens anbefalinger.
2. Selskapet sikrer at selvkostfondet brukes i samsvar med krav til selvkost.
3. Forskrift for husholdning i HAMOS vedrørende fritidsbebyggelse endres slik at den blir i tråd med krav fra Miljødirektoratet.
4. Selskapet og eierne sikrer at delegering av myndighet for innfordring av renovasjonsgebyret blir lik i eierkommunene.

Kommunestyret ber formannskapet og kommunens eierrepresentant sørge for at dette etterkommes.

Kommunestyret ber om at det rapporteres om oppfølging av punktene i forbindelse med neste behandling av eierskapsmeldingen i kommunestyret.

Vedlegg:

1. BREV FRA KONTROLLUTVALGSSEKRETARIATET MIDT-NORGE IKS
2. PROTOKOLL FRA KONTROLLUTVALGET
3. RAPPORT FRA SELSKAPSKONTROLL HAMOS FORVALTNING IKS

Saksopplysninger:
I plan for selskapskontroll 2015-2016, vedtatt av Frøya kommunestyre, sak 146/14, fikk selskapskontroll av Hamos forvaltning IKS høyest prioritert. Kontrollutvalget behandlet i sak 5/15 en henvendelse fra kontrollutvalget i Hemne kommune om å delta i en felles

selskapskontroll sammen med kontrollutvalgene i de øvrige eierkommunene. Kontrollutvalgene i kommunene Meldal, Skaun, Hitra, Agdenes og Snillfjord vedtok å delta i samarbeidet sammen med Hemne og Frøya.

Utformingen av selskapskontrollen har blitt til i dialog mellom kontrollutvalgene, sekretariatet og revisjonen. Selskapskontrollen er gjennomført som en selskapskontroll med forvaltningsrevisjon og er utført av Revisjon Midt-Norge IKS på vegne av kontrollutvalgene i de 7 samarbeidende kommunene.

I rapporten tar revisjonen utgangspunkt i følgende problemstillinger:

1. **Er eierstyring og selskapsledelse i HAMOS i samsvar med gitte føringer og anbefalinger?**

KS anbefaler at kommunene vedtar eierstrategier og årlig behandler eiermeldinger. Revisjonen viser til at alle de 7 kommunene som rapporten gjelder har vedtatt eierstrategier, men bare to kommuner har behandlet eiermelding det siste året.
Frøya kommune oppfyller ikke anbefalingen om årlig behandling av eiermelding i kommunestyret.

Revisjonen skriver at selskapet oppfyller krav til representasjon og saker som skal behandles av eierne i representantskapet.

Når det gjelder selskapsledelsen legger revisjonen vekt på at styret skal ha nødvendig kompetanse til å lede selskapet. Revisjonen viser til at selskapet har vedtektsfestet bruk av valgkomité, men at det ikke er stilt spesifikke kompetansekrav eller gjort dokumenterte vurderinger av kompetansen. Det er etablert praksis at kommunene nominerer kandidater til valgkomiteen, men revisjonen mener at denne endres noe. Man bør først definere kravene til kompetanse i styret, deretter formidle disse til kommunene, som så nominerer aktuelle kandidater.

Selskapet har 12 styremedlemmer, en fra hver kommune. Det er et høyere antall enn det selskapsavtalen og loven krever. Revisjonen mener at eierne bør vurdere denne sammensetningen. Styret består i hovedsak av politiske representanter fra kommunestyrene i eierkommunene. Revisjonen påpeker at eierne bør være særlig oppmerksomme på habilitetsutfordringer når ledende politikere sitter i styret. Det sitter 3 ordførere i styret, disse er særlig utsatt.

Ifølge revisjonen evaluerer styret eget arbeid og kompetanse i tråd med anbefalinger, har riktig kjønnsbalanse og har etablert etiske retningslinjer i tråd med KS-anbefalinger og lovverk.

2. **Sikrer HAMOS et tydelig skille mellom kommersiell virksomhet og monopolvirksomheten?**

Det går fram av rapporten at selskapet har etablert adskilte regnskaper for avfallsområdene husholdning, fritid og slam i tråd med lovkrav. Husholdningsavfallet skal kreves inn til

selvkost, og eventuelt overskudd av den innkrevede avgiften settes av til selvkostfond. Midler som avsettes til fond skal brukes i løpet av fem år, for å sikre at avgiftene kommer abonnentene til gode. Fondene har hatt overskudd i fem år, dette strider med retningslinjene for beregning av selvkost. For å ivareta retningslinjene må selskapet ifølge revisjonen bygge ned fondene.

Revisjonen viser til at Hamos forvaltning også tilbyr tjenester innen næringsavfall, innfordring av renovasjonsgebyr og avfallsbehandling, noe som har tilført selskapet 9,1 millioner i utbytte de siste 5 årene. Dette har blitt tilført egenkapitalen i selskapet.

3. **Er det organisatoriske skillet av ledende roller i konsernet HAMOS i samsvar med anbefalinger?**

Lovverket stiller krav til organisatoriske skiller mellom kommersiell virksomhet og monopolvirksomhet for å unngå rolleblanding og kryssubsidiering. Revisjonen påpeker at det ikke sitter styremedlemmer fra morselskapet i datterselskapene.
Personer i ledelsen i morselskapet sitter i styrene i datterselskapene. Det er opprettet ordninger for å avverge habilitetsproblemer i anbudsprosesser som følge av dette. Revisjonen mener at det er viktig at selskapet er oppmerksom på samfunnsdebatten som trekker i retning av enda strengere krav til skille mellom monopol og konkurransevirksomhet.

Revisjonen skriver at Hamos mangler verktøy for eierstyring av datterselskaper, men peker på at det er positivt at arbeid med dette er i gang.

4. **Utføres tømmerrutiner, hytterenovasjon og differensiering av avfallsgebyr i samsvar med krav?**

Ifølge revisjonen har Hamos forvaltning etablert rutiner som sikrer likebehandling av abonnentene. Andelen klager er redusert og vurderes som lav i 2015.

Revisjonen viser til at Miljødirektoratet har kommet med en ny tolkning av forurensningsloven, som innebærer at det ikke er anledning til å frita fritidsboliger fra renovasjonsavgift på generelt grunnlag. Orkdal og Skaun kommuner har ikke hytterenovasjon i dag. Revisjonen påpeker at forskriften i eierkommunene til Hamos derfor må endres for å bli i tråd med regelverket.

Selskapet har en differensiering av avfallsgebyr for å motivere til reduksjon av avfall, noe som er i samsvar med dagens krav.

5. **Fattes det vedtak om delegert myndighet for innkreving av renovasjonsgebyr fra den enkelte eierkommune til selskapet?**

Eierkommunene har overført ansvar og myndighet til innfordring av renovasjonsgebyret til Hamos forvaltning, men overføringen av ansvar er forskjellig mellom kommunene etter at Frøya og Hitra kommune kom inn i selskapet i 2006.

Revisjonen mener dette bør gjøres likt for alle kommunene.

Revisors anbefalinger
På bakgrunn av de vurderingene som er oppsummert over anbefaler revisjonen å:

- Vurdere styresammensetning i lys av rapportens merknader, samt ut fra selskapets fremtidige behov
- Sikre at avsatt overskudd i selvkostfondet brukes i samsvar med krav til selvkost
- Endre forskrift for husholdning i HAMOS vedrørende fritidsbebyggelse, slik at den blir i samsvar med nye avklaringer fra miljødirektoratet
- Sikre lik delegering av myndighet for innfordring av renovasjonsgebyret hos eierkommunene i HAMOS

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon
Sekretariatet mener rapporten belyser en rekke sentrale problemstillinger knyttet tileierstyring og drift av Hamos forvaltning IKS, og anbefaler at kontrollutvalget leggerden fram for kommunestyret med en oppfordring om å følge opp revisors anbefalinger. Sekretariatet mener det er hensiktsmessig at det rapporteres om oppfølgingen i forbindelse med rulleringen av eierskapsmeldingen.

KONSEK
Kontrollutvalgssekretariat Midt-Norge IKS

Frøya kommune
Rådhuset
7260 SISTRANDA

Vår saksbehandler: Torbjørn Berglann, tlf. 400 67 058
E-post: torbjorn.berglann@konsek.no
Deres ref.:
Vår ref.: 2015000031-7
Oppgis ved alle henvendelser
Vår dato: 17.06.2016

Rapport fra selskapskontroll av Hamos forvaltning IKS

Kontrollutvalget i Frøya kommune behandlet i sak 19/16 rapport fra selskapskontroll av Hamos forvaltning IKS og fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget legger rapporten fram for kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret tar rapporten til orientering, og forventer at:

1. Eierne gjør en vurdering av styresammensetning og praksis for valg av styre i tråd med revisjonens anbefalinger.
2. Selskapet sikrer at selvkostfondet brukes i samsvar med krav til selvkost.
3. Forskrift for husholdning i HAMOS vedrørende fritidsbebyggelse endres slik at den blir i tråd med krav fra Miljødirektoratet.
4. Selskapet og eierne sikrer at delegering av myndighet for innfordring av renovasjonsgebyret blir lik i eierkommunene.

Kommunestyret ber formannskapet og kommunens eierrepresentant sørge for at dette etterkommes.

Kommunestyret ber om at det rapporteres om oppfølging av punktene i forbindelse med neste behandling av eierskapsmeldingen i kommunestyret.

Vedlagt følger særutskrift av saken i kontrollutvalget og rapport fra selskapskontrollen.

Jeg ber på vegne av kontrollutvalget om at saken legges fram for kommunestyret ved første anledning.

Med hilsen
Kontrollutvalgssekretariat Midt-Norge IKS

Torbjørn Berglann
rådgiver

Dette brevet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Rapport fra selskapskontroll av Hamos forvaltning IKS

Behandles i utvalg	**Møtedato**	**Saknr**
Kontrollutvalget i Frøya kommune	09.06.2016	19/16

Saksbehandler Torbjørn Berglann
Arkivkode FE - 216, TI - &58
Arkivsaknr 15/31 - 6

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling
Kontrollutvalget legger rapporten fram for kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret tar rapporten til orientering, og forventer at:

1. Eierne gjør en vurdering av styresammensetning og praksis for valg av styre i tråd med revisjonens anbefalinger.
2. Selskapet sikrer at selvkostfondet brukes i samsvar med krav til selvkost.
3. Forskrift for husholdning i HAMOS vedrørende fritidsbebyggelse endres slik at den blir i tråd med krav fra Miljødirektoratet.
4. Selskapet og eierne sikrer at delegering av myndighet for innfordring av renovasjonsgebyret blir lik i eierkommunene.

Kommunestyret ber formannskapet og kommunens eierrepresentant sørge for at dette etterkommes.

Kommunestyret ber om at det rapporteres om oppfølging av punktene i forbindelse med neste behandling av eierskapsmeldingen i kommunestyret.

Vedlegg
Rapport fra selskapskontroll Hamos

Behandling:
Revisor orienterte om hovedfunnene i rapporten.

Før saksbehandlingen ba Sten Arntsen om å få vurdert sin habilitet, da han er ansatt som formann i Hamos Forvaltning IKS. Arntsen ble funnet habil til å delta i behandlingen.

Vedtak som innstilling.

Vedtak:
Kontrollutvalget legger rapporten fram for kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret tar rapporten til orientering, og forventer at:

1. Eierne gjør en vurdering av styresammensetning og praksis for valg av styre i tråd med revisjonens anbefalinger.
2. Selskapet sikrer at selvkostfondet brukes i samsvar med krav til selvkost.
3. Forskrift for husholdning i HAMOS vedrørende fritidsbebyggelse endres slik

at den blir i tråd med krav fra Miljødirektoratet.

4. Selskapet og eierne sikrer at delegering av myndighet for innfordring av renovasjonsgebyret blir lik i eierkommunene.

Kommunestyret ber formannskapet og kommunens eierrepresentant sørge for at dette etterkommes.

Kommunestyret ber om at det rapporteres om oppfølging av punktene i forbindelse med neste behandling av eierskapsmeldingen i kommunestyret.

Saksutredning

I plan for selskapskontroll 2015-2016, vedtatt av Frøya kommunestyre, sak 146/14, fikk selskapskontroll av Hamos forvaltning IKS høyest prioritert. Kontrollutvalget behandlet i sak 5/15 en henvendelse fra kontrollutvalget i Hemne kommune om å delta i en felles selskapskontroll sammen med kontrollutvalgene i de øvrige eierkommunene. Kontrollutvalgene i kommunene Meldal, Skaun, Hitra, Agdenes og Snillfjord vedtok å delta i samarbeidet sammen med Hemne og Frøya.

Utformingen av selskapskontrollen har blitt til i dialog mellom kontrollutvalgene, sekretariatet og revisjonen. Selskapskontrollen er gjennomført som en selskapskontroll med forvaltningsrevisjon og er utført av Revisjon Midt-Norge IKS på vegne av kontrollutvalgene i de 7 samarbeidende kommunene.

I rapporten tar revisjonen utgangspunkt i følgende problemstillinger:

1. **Er eierstyring og selskapsledelse i HAMOS i samsvar med gitte føringer og anbefalinger?**

KS anbefaler at kommunene vedtar eierstrategier og årlig behandler eiermeldinger. Revisjonen viser til at alle de 7 kommunene som rapporten gjelder har vedtatt eierstrategier, men bare to kommuner har behandlet eiermelding det siste året. Frøya kommune oppfyller ikke anbefalingen om årlig behandling av eiermelding i kommunestyret.

Revisjonen skriver at selskapet oppfyller krav til representasjon og saker som skal behandles av eierne i representantskapet.

Når det gjelder selskapsledelsen legger revisjonen vekt på at styret skal ha nødvendig kompetanse til å lede selskapet. Revisjonen viser til at selskapet har vedtektsfestet bruk av valgkomité, men at det ikke er stilt spesifikke kompetansekrav eller gjort dokumenterte vurderinger av kompetansen. Det er etablert praksis at kommunene nominerer kandidater til valgkomiteen, men revisjonen mener at denne endres noe. Man bør først definere kravene til kompetanse i styret, deretter formidle disse til kommunene, som så nominerer aktuelle kandidater.

Selskapet har 12 styremedlemmer, en fra hver kommune. Det er et høyere antall enn det selskapsavtalen og loven krever. Revisjonen mener at eierne bør vurdere denne sammensetningen. Styret består i hovedsak av politiske representanter fra kommunestyrene i eierkommunene. Revisjonen påpeker at eierne bør være særlig oppmerksomme på habilitetsutfordringer når ledende politikere sitter i styret. Det

sitter 3 ordførere i styret, disse er særlig utsatt.

Ifølge revisjonen evaluerer styret eget arbeid og kompetanse i tråd med anbefalinger, har riktig kjønnsbalanse og har etablert etiske retningslinjer i tråd med KS-anbefalinger og lovverk.

2. **Sikrer HAMOS et tydelig skille mellom kommersiell virksomhet og monopolvirksomheten?**

Det går fram av rapporten at selskapet har etablert adskilte regnskaper for avfallsområdene husholdning, fritid og slam i tråd med lovkrav. Husholdningsavfallet skal kreves inn til selvkost, og eventuelt overskudd av den innkrevede avgiften settes av til selvkostfond. Midler som avsettes til fond skal brukes i løpet av fem år, for å sikre at avgiftene kommer abonnentene til gode. Fondene har hatt overskudd i fem år, dette strider med retningslinjene for beregning av selvkost. For å ivareta retningslinjene må selskapet ifølge revisjonen bygge ned fondene.

Revisjonen viser til at Hamos forvaltning også tilbyr tjenester innen næringsavfall, innfordring av renovasjonsgebyr og avfallsbehandling, noe som har tilført selskapet 9,1 millioner i utbytte de siste 5 årene. Dette har blitt tilført egenkapitalen i selskapet.

3. **Er det organisatoriske skillet av ledende roller i konsernet HAMOS i samsvar med anbefalinger?**

Lovverket stiller krav til organisatoriske skiller mellom kommersiell virksomhet og monopolvirksomhet for å unngå rolleblanding og kryssubsidiering. Revisjonen påpeker at det ikke sitter styremedlemmer fra morselskapet i datterselskapene. Personer i ledelsen i morselskapet sitter i styrene i datterselskapene. Det er opprettet ordninger for å avverge habilitetsproblemer i anbudsprosesser som følge av dette. Revisjonen mener at det er viktig at selskapet er oppmerksom på samfunnsdebatten som trekker i retning av enda strengere krav til skille mellom monopol og konkurransevirksomhet.

Revisjonen skriver at Hamos mangler verktøy for eierstyring av datterselskaper, men peker på at det er positivt at arbeid med dette er i gang.

4. **Utføres tømmerrutiner, hytterenovasjon og differensiering av avfallsgebyr i samsvar med krav?**

Ifølge revisjonen har Hamos forvaltning etablert rutiner som sikrer likebehandling av abonnentene. Andelen klager er redusert og vurderes som lav i 2015.

Revisjonen viser til at Miljødirektoratet har kommet med en ny tolkning av forurensningsloven, som innebærer at det ikke er anledning til å frita fritidsboliger fra renovasjonsavgift på generelt grunnlag. Orkdal og Skaun kommuner har ikke hytterenovasjon i dag. Revisjonen påpeker at forskriften i eierkommunene til Hamos derfor må endres for å bli i tråd med regelverket.

Selskapet har en differensiering av avfallsgebyr for å motivere til reduksjon av avfall,

noe som er i samsvar med dagens krav.

5. **Fattes det vedtak om delegert myndighet for innkreving av renovasjonsgebyr fra den enkelte eierkommune til selskapet?**

Eierkommunene har overført ansvar og myndighet til innfordring av renovasjonsgebyret til Hamos forvaltning, men overføringen av ansvar er forskjellig mellom kommunene etter at Frøya og Hitra kommune kom inn i selskapet i 2006. Revisjonen mener dette bør gjøres likt for alle kommunene.

Revisors anbefalinger

På bakgrunn av de vurderingene som er oppsummert over anbefaler revisjonen å:

- Vurdere styresammensetning i lys av rapportens merknader, samt ut fra selskapets fremtidige behov
- Sikre at avsatt overskudd i selvkostfondet brukes i samsvar med krav til selvkost
- Endre forskrift for husholdning i HAMOS vedrørende fritidsbebyggelse, slik at den blir i samsvar med nye avklaringer fra miljødirektoratet
- Sikre lik delegering av myndighet for innfordring av renovasjonsgebyret hos eierkommunene i HAMOS

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon
Sekretariatet mener rapporten belyser en rekke sentrale problemstillinger knyttet til eierstyring og drift av Hamos forvaltning IKS, og anbefaler at kontrollutvalget legger den fram for kommunestyret med en oppfordring om å følge opp revisors anbefalinger. Sekretariatet mener det er hensiktsmessig at det rapporteres om oppfølgingen i forbindelse med rulleringen av eierskapsmeldingen.

Rapport fra selskapskontroll av Hamos forvaltning IKS

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Frøya kommune	09.06.2016	19/16

Saksbehandler Torbjørn Berglann
Arkivkode FE - 216, TI - &58
Arkivsaknr 15/31 - 6

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling
Kontrollutvalget legger rapporten fram for kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret tar rapporten til orientering, og forventer at:

1. Eierne gjør en vurdering av styresammensetning og praksis for valg av styre i tråd med revisjonens anbefalinger.
2. Selskapet sikrer at selvkostfondet brukes i samsvar med krav til selvkost.
3. Forskrift for husholdning i HAMOS vedrørende fritidsbebyggelse endres slik at den blir i tråd med krav fra Miljødirektoratet.
4. Selskapet og eierne sikrer at delegering av myndighet for innfordring av renovasjonsgebyret blir lik i eierkommunene.

Kommunestyret ber formannskapet og kommunens eierrepresentant sørge for at dette etterkommes.

Kommunestyret ber om at det rapporteres om oppfølging av punktene i forbindelse med neste behandling av eierskapsmeldingen i kommunestyret.

Vedlegg
Rapport fra selskapskontroll Hamos

Behandling:
Revisor orienterte om hovedfunnene i rapporten.

Før saksbehandlingen ba Sten Arntsen om å få vurdert sin habilitet, da han er ansatt som formann i Hamos Forvaltning IKS. Arntsen ble funnet habil til å delta i behandlingen.

Vedtak som innstilling.

Vedtak:
Kontrollutvalget legger rapporten fram for kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret tar rapporten til orientering, og forventer at:

1. Eierne gjør en vurdering av styresammensetning og praksis for valg av styre i tråd med revisjonens anbefalinger.
2. Selskapet sikrer at selvkostfondet brukes i samsvar med krav til selvkost.
3. Forskrift for husholdning i HAMOS vedrørende fritidsbebyggelse endres slik at den blir i tråd med krav fra Miljødirektoratet.
4. Selskapet og eierne sikrer at delegering av myndighet for innfordring av renovasjonsgebyret blir lik i eierkommunene.

Kommunestyret ber formannskapet og kommunens eierrepresentant sørge for at dette etterkommes.

Kommunestyret ber om at det rapporteres om oppfølging av punktene i forbindelse med neste behandling av eierskapsmeldingen i kommunestyret.

Saksutredning
I plan for selskapskontroll 2015-2016, vedtatt av Frøya kommunestyre, sak 146/14, fikk selskapskontroll av Hamos forvaltning IKS høyest prioritert. Kontrollutvalget behandlet i sak 5/15 en henvendelse fra kontrollutvalget i Hemne kommune om å delta i en felles selskapskontroll sammen med kontrollutvalgene i de øvrige eierkommunene. Kontrollutvalgene i kommunene Meldal, Skaun, Hitra, Agdenes og Snillfjord vedtok å delta i samarbeidet sammen med Hemne og Frøya.

Utformingen av selskapskontrollen har blitt til i dialog mellom kontrollutvalgene, sekretariatet og revisjonen. Selskapskontrollen er gjennomført som en selskapskontroll med forvaltningsrevisjon og er utført av Revisjon Midt-Norge IKS på vegne av kontrollutvalgene i de 7 samarbeidende kommunene.

I rapporten tar revisjonen utgangspunkt i følgende problemstillinger:

1. **Er eierstyring og selskapsledelse i HAMOS i samsvar med gitte føringer og anbefalinger?**

KS anbefaler at kommunene vedtar eierstrategier og årlig behandler eiermeldinger. Revisjonen viser til at alle de 7 kommunene som rapporten gjelder har vedtatt eierstrategier, men bare to kommuner har behandlet eiermelding det siste året. Frøya kommune oppfyller ikke anbefalingen om årlig behandling av eiermelding i kommunestyret.

Revisjonen skriver at selskapet oppfyller krav til representasjon og saker som skal behandles av eierne i representantskapet.

Når det gjelder selskapsledelsen legger revisjonen vekt på at styret skal ha nødvendig kompetanse til å lede selskapet. Revisjonen viser til at selskapet har vedtektsfestet bruk av valgkomité, men at det ikke er stilt spesifikke kompetansekrav eller gjort dokumenterte vurderinger av kompetansen. Det er etablert praksis at kommunene nominerer kandidater til valgkomiteen, men revisjonen mener at denne endres noe. Man bør først definere kravene til kompetanse i styret, deretter formidle disse til kommunene, som så nominerer aktuelle kandidater.

Selskapet har 12 styremedlemmer, en fra hver kommune. Det er et høyere antall enn det selskapsavtalen og loven krever. Revisjonen mener at eierne bør vurdere denne sammensetningen. Styret består i hovedsak av politiske representanter fra kommunestyrene i eierkommunene. Revisjonen påpeker at eierne bør være særlig oppmerksomme på habilitetsutfordringer når ledende politikere sitter i styret. Det sitter 3 ordførere i styret, disse er særlig utsatt.

Ifølge revisjonen evaluerer styret eget arbeid og kompetanse i tråd med anbefalinger, har riktig kjønnsbalanse og har etablert etiske retningslinjer i tråd med

KS-anbefalinger og lovverk.

2. **Sikrer HAMOS et tydelig skille mellom kommersiell virksomhet og monopolvirksomheten?**

Det går fram av rapporten at selskapet har etablert adskilte regnskaper for avfallsområdene husholdning, fritid og slam i tråd med lovkrav. Husholdningsavfallet skal kreves inn til selvkost, og eventuelt overskudd av den innkrevede avgiften settes av til selvkostfond. Midler som avsettes til fond skal brukes i løpet av fem år, for å sikre at avgiftene kommer abonnentene til gode. Fondene har hatt overskudd i fem år, dette strider med retningslinjene for beregning av selvkost. For å ivareta retningslinjene må selskapet ifølge revisjonen bygge ned fondene.

Revisjonen viser til at Hamos forvaltning også tilbyr tjenester innen næringsavfall, innfordring av renovasjonsgebyr og avfallsbehandling, noe som har tilført selskapet 9,1 millioner i utbytte de siste 5 årene. Dette har blitt tilført egenkapitalen i selskapet.

3. **Er det organisatoriske skillet av ledende roller i konsernet HAMOS i samsvar med anbefalinger?**

Lovverket stiller krav til organisatoriske skiller mellom kommersiell virksomhet og monopolvirksomhet for å unngå rolleblanding og kryssubsidiering. Revisjonen påpeker at det ikke sitter styremedlemmer fra morselskapet i datterselskapene. Personer i ledelsen i morselskapet sitter i styrene i datterselskapene. Det er opprettet ordninger for å avverge habilitetsproblemer i anbudsprosesser som følge av dette. Revisjonen mener at det er viktig at selskapet er oppmerksom på samfunnsdebatten som trekker i retning av enda strengere krav til skille mellom monopol og konkurransevirksomhet.

Revisjonen skriver at Hamos mangler verktøy for eierstyring av datterselskaper, men peker på at det er positivt at arbeid med dette er i gang.

4. **Utføres tømmerrutiner, hytterenovasjon og differensiering av avfallsgebyr i samsvar med krav?**

Ifølge revisjonen har Hamos forvaltning etablert rutiner som sikrer likebehandling av abonnentene. Andelen klager er redusert og vurderes som lav i 2015.

Revisjonen viser til at Miljødirektoratet har kommet med en ny tolkning av forurensningsloven, som innebærer at det ikke er anledning til å frita fritidsboliger fra renovasjonsavgift på generelt grunnlag. Orkdal og Skaun kommuner har ikke hytterenovasjon i dag. Revisjonen påpeker at forskriften i eierkommunene til Hamos derfor må endres for å bli i tråd med regelverket.

Selskapet har en differensiering av avfallsgebyr for å motivere til reduksjon av avfall, noe som er i samsvar med dagens krav.

5. **Fattes det vedtak om delegert myndighet for innkreving av renovasjonsgebyr fra den enkelte eierkommune til selskapet?**

Eierkommunene har overført ansvar og myndighet til innfordring av

renovasjonsgebyret til Hamos forvaltning, men overføringen av ansvar er forskjellig mellom kommunene etter at Frøya og Hitra kommune kom inn i selskapet i 2006. Revisjonen mener dette bør gjøres likt for alle kommunene.

Revisors anbefalinger

På bakgrunn av de vurderingene som er oppsummert over anbefaler revisjonen å:

- Vurdere styresammensetning i lys av rapportens merknader, samt ut fra selskapets fremtidige behov
- Sikre at avsatt overskudd i selvkostfondet brukes i samsvar med krav til selvkost
- Endre forskrift for husholdning i HAMOS vedrørende fritidsbebyggelse, slik at den blir i samsvar med nye avklaringer fra miljødirektoratet
- Sikre lik delegering av myndighet for innfordring av renovasjonsgebyret hos eierkommunene i HAMOS

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon
Sekretariatet mener rapporten belyser en rekke sentrale problemstillinger knyttet til eierstyring og drift av Hamos forvaltning IKS, og anbefaler at kontrollutvalget legger den fram for kommunestyret med en oppfordring om å følge opp revisors anbefalinger. Sekretariatet mener det er hensiktsmessig at det rapporteres om oppfølgingen i forbindelse med rulleringen av eierskapsmeldingen.

FINANSIELL REVISJON | FORVALTNINGSREVISJON | FINANSFORVALTNING | SELSKAPSKONTROLL | RÅDGIVNING

RAPPORT FRA SELSKAPSKONTROLL

HAMOS forvaltning IKS

På oppdrag fra:

Agdenes, Frøya, Hemne, Hitra, Meldal, Skaun og Snillfjord kommune

April 2016

Forord

Denne forvaltningsrevisjonen/selskapskontroll er gjennomført på oppdrag av flere kommuners kontrollutvalg i perioden juni 2015 - april 2016.

Undersøkelsen er utført i henhold til NKRFs standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001. Revisjon Midt-Norge IKS vil takke alle som har bidratt konstruktivt med informasjon i undersøkelsen.

Orkanger, 28.4.2016

Arve Gausen /s/
Ansvarlig forvaltningsrevisor

Gard S. G. Lyng /s/
Prosjektmedarbeider

Sammendrag

HAMOS Forvaltning IKS[1] er et interkommunalt selskap som driver med renovasjon overfor husholdninger og næringsliv i kommunene Hemne, Agdenes, Meldal, Orkdal, Snillfjord, Skaun, Hitra, Frøya, Rindal, Rennebu og Surnadal. Selskapet ble etablert i 1995 med de fem første kommunene som eiere - derav navnet. De øvrige kommunene har knyttet seg til selskapet som eiere og deltagere i årene etter. Selskapet fremstår i dag som godt drevet og med en solid kapitalbase, noe som sikrer at renovasjonsordningen for eierkommunene ivaretas av selskapet.

Denne selskapskontrollen er bestilt av følgende eierkommuner i HAMOS: Meldal, Skaun, Hitra, Frøya, Agdenes, Hemne og Snillfjord. I selskapskontrollen har vi undersøkt om eierstyringen og selskapsledelsen i selskapet er god, om det er etablert et tilstrekkelig skille mellom monopolvirksomhet og næringsvirksomhet, om tømmerrutiner, hytterenovasjon og differensiering av avfallsgebyr er i samsvar med krav, og om selskapet har gode rutiner for innkreving av renovasjonsgebyr.

Eierstyringen og selskapsledelsen av selskapet utøves i hovedsak i samsvar med krav og anbefalinger. Det er noen mangler knyttet til system for eierstyring i en av de deltagende kommuner, samt at flere mangler en årlig behandling av kommunens eiermelding. Ved valg til styre er det noen mangler knyttet til det å dokumentere at styresammensetningen ivaretar selskapets behov for komplementær kompetanse. Det er videre tre ordførere som er valgt som styremedlem i selskapet p.t., noe som ikke er anbefalt grunnet habilitetsutfordringer.

HAMOS driver både med monopolvirksomhet ved innsamling av husholdningsavfall (selvkost) og næringsvirksomhet gjennom blant annet innsamling av næringsavfall. Det er krav til å etablere et tydelig skille mellom den lovpålagte håndteringen av husholdningsavfall og avfallshåndtering i markedet. HAMOS har etablert et regnskapsmessig skille mellom selvkostområdene og næring i samsvar med krav til dette. Fondene for husholdning, fritid og slam har hatt overskudd over tid og selskapet må sørge for å bruke av dette, for å ivareta kravet til selvkost.

Det er krav til skille av ledende roller i konsernet HAMOS. Styret i HAMOS og datterselskaper har skille i ledende roller og er i samsvar med krav til dette. Administrativ ledelse i HAMOS har styreverv i heleide datterselskap, noe som samsvarer med en av KS anbefalingene. HAMOS

1 Omtales som HAMOS senere i rapporten

har etablert en innkjøpskomite ved kjøp og salg av varer og tjenester og det beregnes fortjeneste ved salg av tjenester til datterselskaper, noe som bidrar til å hindre rolleblanding og kryssubsidiering mellom selskapene. Det er en pågående samfunnsdebatt om å innføre et enda klarere skille i blandede monopol- og markedsvirksomheter, noe eier bør ha oppmerksomhet på fremover.

Det er krav til hvordan tømmerutiner, hytterenovasjon og differensiering av avfallsgebyr etableres. HAMOS har etablert tømmerutiner samt tilrettelagt for oppfølging av disse, noe som sikrer likebehandling av abonnentene på dette området. Selskapet differensierer avfallsgebyr i samsvar med dagens krav. Det er signalisert økte krav til avfallsbehandling, noe selskapet må ha oppmerksomhet på fremover. To av eierkommunene har gitt fritak for renovasjonsplikt til fritidsbebyggelse, i samsvar med HAMOS forskriftens § 6. De ferske avklaringene fra Miljødirektoratet om fritidseiendommers renovasjonsplikt, medfører at forskriften må endres på dette punktet for å være i samsvar med forurensningslovens krav.

Det er krav til hvordan myndighet delegeres fra eierkommunene ved innfordring av renovasjonsgebyret. Det er fattet vedtak om delegering av myndighet knyttet til innfordring av renovasjonsgebyret for alle eierkommunene. Vedtakene om delegering av myndighet er noe endret fra selskapet ble etablert i 1995 til flere kommuner ble med fra 2006 og senere. Selskapet bør sørge for at delegering av myndighet knyttet til innfordring er lik for alle eierkommunene. Ved inkasso overdras legalpanterett i den enkelte sak fra kommunen, noe som er i samsvar med krav til dette.

Vi anbefaler HAMOS å:

- Vurdere styresammensetning i lys av rapportens merknader, samt ut fra selskapets fremtidige behov
- Sikre at avsatt overskudd i selvkostfondet brukes i samsvar med krav til selvkost
- Endre forskrift for husholdning i HAMOS vedrørende fritidsbebyggelse, slik at den blir i samsvar med nye avklaringer fra miljødirektoratet
- Sikre lik delegering av myndighet for innfordring av renovasjonsgebyret hos eierkommunene i HAMOS

Innholdsfortegnelse

Forord 3
Sammendrag 4
Innholdsfortegnelse 6
1 Innledning 8
1.1 HAMOS Forvaltning IKS 8
1.2 Selskap i HAMOS Konsern. 11
1.3 Innsamling av husholdningsavfall 11
1.4 Tidligere forvaltningsrevisjoner på området 12
2 Undersøkelsesopplegget 13
2.1 Problemstillinger 13
2.2 Avgrensninger 13
2.3 Kriterier 14
2.4 Metode 15
3 Eierstyring og selskapsledelse i HAMOS 16
3.1 Eierstyring 16
3.2 Selskapsledelse - Styrets virksomhet 18
4 Skille mellom kommersiell - og monopolvirksomhet i HAMOS 24
4.1 Kriterier 24
4.2 Data 25
4.3 Revisors vurdering 31
5 Styre- og personellmessig skille i konsernet HAMOS 32
5.1 Revisjonskriterier 32
5.2 Data 33
5.3 Revisors vurderinger 37
6 Tømmerrutiner, hytterenovasjon og differensiering av avfallsgebyr 38
6.1 Tømmerutiner for avfall i kommunene 38
6.2 Hytterenovasjon 39
6.3 Gebyrstruktur (differensiering) for avfallstjenester 42
7 Innkreving av renovasjonsgebyr 45
7.1 Revisjonskriterier 45
7.2 Data 46
7.3 Revisors vurdering 47
8 Høring 48
9 Konklusjoner og anbefalinger 49
9.1 Konklusjon 49
9.2 Anbefaling 50

Kilder 51
Vedlegg 1 Høringssvar 52
Vedlegg 2 Definisjoner indikatorer KOSTRA 55
Vedlegg 3 Finansiell analyse av HAMOS 56

Tabell

Tabell 1. Avfall i HAMOS 9
Tabell 2 Eierstrategier og eiermeldinger som er politisk vedtatt i deltagende kommuner 17
Tabell 3 Utvikling selvkostfond for husholdning, fritid og slam for perioden 2009 til 2015 26
Tabell 4 Mottatt utbetalt utbytte fra datterselskaper 27
Tabell 5 Egenkapital per 31.12.2014 (tall i tusen) 27
Tabell 6 Nøkkeltall og tjenesteindikatorer for renovasjonstjenester for året 2014. 30
Tabell 7 Måling av kundeklager per 1000 abonnent 39
Tabell 8 Resultatregnskap – tall i tusen 56
Tabell 9 Balanseregnskap – tall i tusen 57
Tabell 10 Eierkommuner i HAMOS sitt garantiansvar 57
Tabell 11 Nøkkeltall for egenkapital og gjeldsgrad i selskapet 58

Figurer

Figur 1. Organisering av HAMOS 10
Figur 2. Konsernselskap i HAMOS (enkel beskrivelse) 10
Figur 3 Årsgebyr for avfallstjenesten for perioden 2011-2015 30

1 Innledning

Denne selskapskontrollen er gjennomført av Revisjon Midt-Norge IKS på oppdrag fra 7[2] av totalt 11 eierkommuner i HAMOS forvaltning IKS. Kontrollen er gjennomført i tråd med kommunelovens regler om selskapskontroll, jf. kommuneloven. § 77 nr. 5, og er utført i henhold til *standard for forvaltningsrevisjon* – RSK 001.

Kontrollen ble igangsatt i august 2015. Revisjon Midt-Norge IKS har utarbeidet en prosjektplan for gjennomføring av undersøkelsen, datert 22.6.2015, basert på en bestilling om selskapskontroll fra kontrollutvalget i Hemne i sak 13/2015. Bestillingen er operasjonalisert i en prosjektplan, som de deltakende kommuner ved respektive kontrollutvalg har gitt sin tilslutning til.

1.1 HAMOS Forvaltning IKS

HAMOS Forvaltning IKS[3] er et interkommunalt selskap som driver med renovasjon overfor husholdninger og næringsliv i kommunene Hemne, Agdenes, Meldal, Orkdal, Snillfjord, Skaun, Hitra, Frøya, Rindal, Rennebu og Surnadal. Selskapet ble etablert i 1995 med de fem første kommunene som eiere - derav navnet. De øvrige kommunene har knyttet seg til selskapet som eiere og deltagere i årene etter.

Hver eierkommune har en representant i representantskapet, som er selskapets øverste organ. Representantskapet ledes av ordfører i Hitra kommune, Ole L. Haugen. I tillegg ledes selskapet av et styre, bestående av en styrerepresentant fra hver eierkommune. Styrets leder er ordfører[4] i Orkdal kommune, Oddbjørn Bang.

Selskapets formål er[5]:

> Selskapets formål er på vegne av eierkommunene og i henhold til delegasjon å utføre den forvaltningsmyndighet og de oppgaver som eierkommunene har i tilknytning til innsamling, transport, behandling og omsetning av avfall/slam og alt som naturlig hører med til dette i eierkommunene, samt delta i eller etablere andre selskaper til utøvelse av virksomheten innenfor denne formålsangivelse. Selskapet er tildelt enerett innenfor avfallsområdet og har ikke erverv som formål. Selskapet kan også utføre

2 Meldal, Skaun, Hitra, Frøya, Agdenes, Hemne og Snillfjord.

3 Omtales som HAMOS senere i rapporten

4 Ble valgt til ordfører høsten 2015 i Orkdal kommune

5 Selskapsavtale for HAMOS forvaltning IKS

forvaltningsoppgaver for eierkommunene på andre områder. I tillegg til dette formålet skal selskapet søke å redusere avfallsmengdene, utnytte ressursene i avfallet og behandle avfallet på en måte som fullt ut tilfredsstiller miljømessige krav som myndighetene stiller.

I årsmelding for 2014 vises det til at HAMOS ikke har erverv som formål og betaler ikke utbytte til eierkommunene. Selskapet har anlegg og driver virksomhet i alle eierkommunene. Selskapets hovedkontor og forretningsadresse ligger i Orkdal.

Forurensningsloven § 30 forutsetter kommunalt monopol for innsamling av husholdnings- og fritidsrenovasjon. Kostnadene ved virksomheten dekkes fullt ut gjennom renovasjonsgebyret. Husholdnings- og fritidsrenovasjon omtales av den grunn ofte som selvkostområdet. Selskapets monopolvirksomhet ivaretar således eierkommunenes lovpålagte oppgaver i den forbindelse. For ni av kommunene omfatter dette også innsamling og behandling av septik- og avløpsslam[6].

I årsmelding 2015 gis det også en tilbakemelding på hvordan selskapet håndterer avfallet som samles inn fra eierkommunene. Utvalgte nøkkeltall viser:

Tabell 1. Avfall i HAMOS

Nøkkeltall	1996	2012	2013	2014	2015
Avfallsmengder (1000 tonn)	5,3	46,4	48,3	48,2	49,7
Slammengder (1000 tonn)	0	4,4	4,9	4,9	4,8
Materialgjenvinningsgrad, %	25 %	48 %	48 %	48 %	48 %
Gjennomsnittlig gebyr i kr/ab. Eks mva.	1 044	2 179	2 248	2 241	2 250

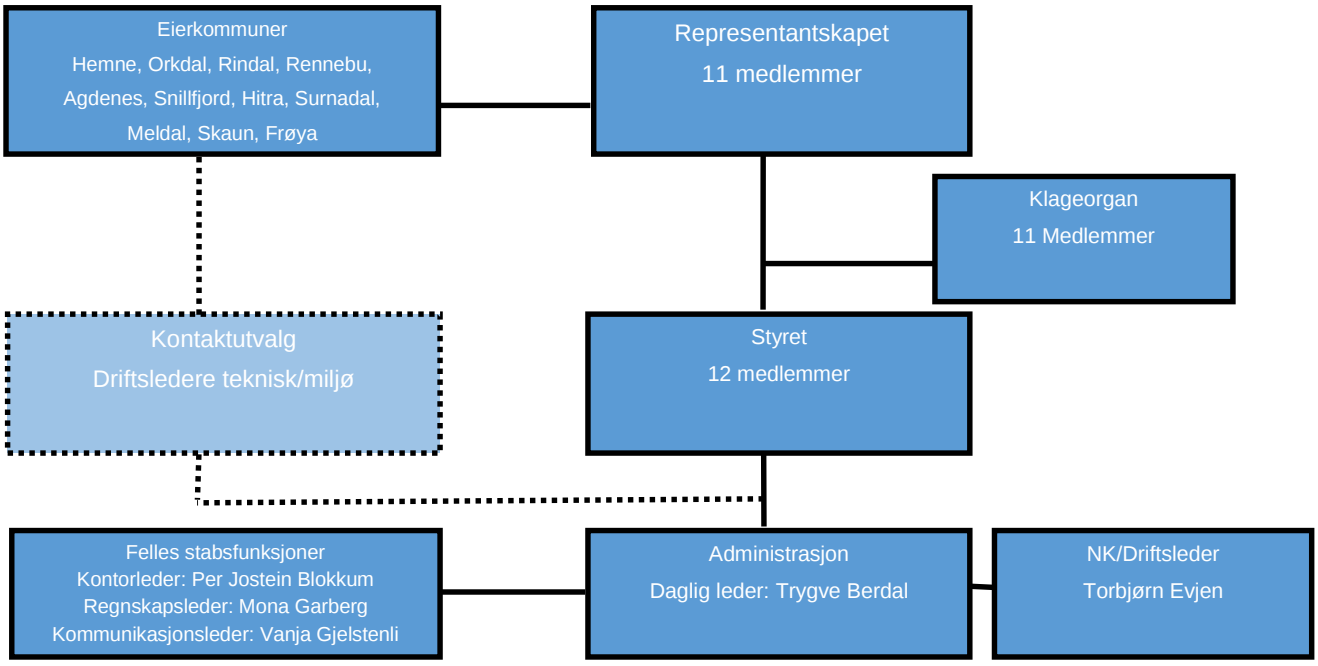
Kilde: HAMOS

Tabellen viser at avfallsmengder, slammengder og materialgjenvinningsgrad har økt siden selskapet ble etablert men viser en lavere økning de siste fire årene. Årsgebyret viser samme tendens som øvrige nøkkeltall.

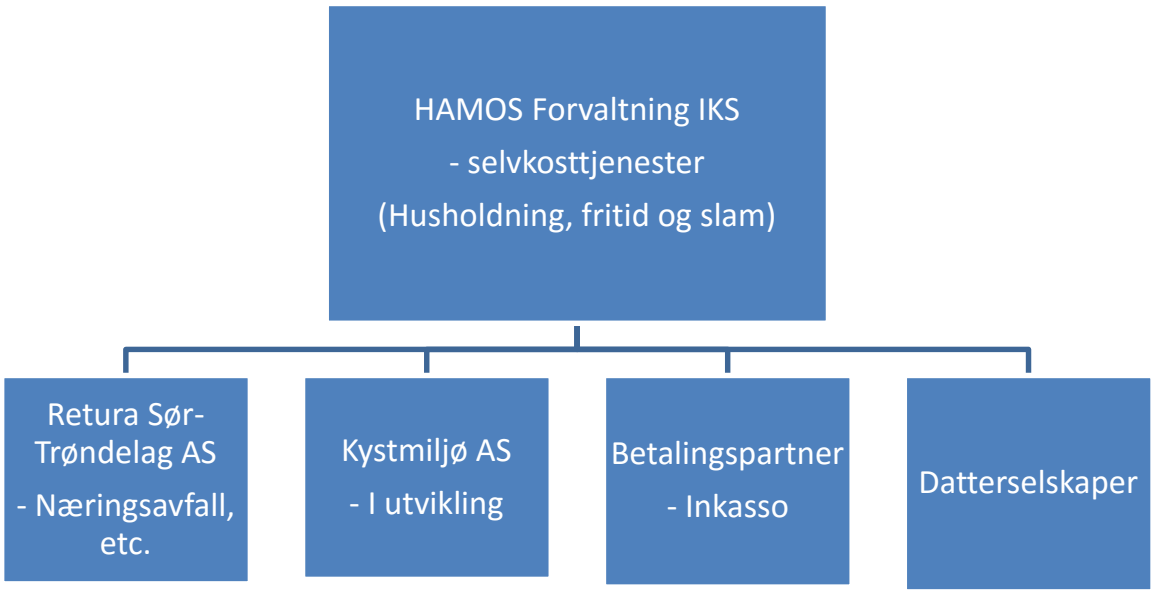
Vi viser i de neste to figurene organisering av HAMOS og en beskrivelse av datterselskaper:

6 Forskrift om tømming av slamavskillere, tette tanker Hemne, Agdenes, Snillfjord, Skaun, Rindal, Hitra, Rennebu, og Surnadal.

Figur 1. Organisering av HAMOS[7]

Figur 2. Konsernselskap i HAMOS (enkel beskrivelse)

7 HAMOS årsmelding 2014, Selskapet har endret noe i administrativ ledelse fra 1.1.2016, som ikke synliggjøres her.

1.2 Selskap i HAMOS Konsern.

HAMOS 100 % eide datterselskaper:

- Retura Sør-Trøndelag AS ble stiftet 19.11.2001 og har siden høsten 2008 vært heleid av HAMOS. Selskapet tilbyr avfallsløsninger til lokalt næringsliv (næringsavfall) i 19 kommuner og har franchiseavtale med kjedeselskapet Retura Norge AS.
- Kystmiljø AS ble stiftet den 16.11.1994. Våren 2014 ble selskapets vedtekter endret fra å være ordinær renovasjonsvirksomhet til nå å tilby avfallstjenester til havbruksnæringen.
- Betalingspartner AS ble stiftet 29.1.2008 for å tilby merkantile tjenester og inkassovirksomhet, i tråd med bevilgningen fra finanstilsynet.

HAMOS har følgende delt eierskap i andre selskaper:

- Meldal Miljøanlegg AS ble stiftet 22.1.2001, driver et sluttbehandlingsanlegg for restavfall og kompostering av organisk avfall og slam ved Rundmyra i Meldal kommune. HAMOS eier 34 % av aksjene i selskapet, i tillegg er Meldal kommune og Trondheim Renholdsverk AS med på eiersiden med lik eierandel.
- Ecopro AS ble stiftet 14.8.2002, mottar og behandle våtorganisk avfall og slam fra kommuner og interkommunale selskaper, industri og private aktører i Midt-Norge. HAMOS eier 3,07 % av aksjene i selskapet.
- Miljøpartnerne AS ble stiftet 1.10.2008 og driver med innsamling, transport og behandling av avfall. HAMOS eier 12,58 % av aksjene i selskapet.
- Rekom AS driver med engroshandel med avfall og skrap. HAMOS eier 1,7 % av aksjene i selskapet.

1.3 Innsamling av husholdningsavfall

I tråd med forurensningsloven kan kommunene organisere den kommunale innsamling av avfall på ulike måter. Noen kommuner har valgt å legge virksomheten i en egen etat, der deler av virksomheten utføres av forskjellige tilbydere. Andre kommuner har valgt å legge oppgaver knyttet til renovasjonen over til et kommunalt AS eller et interkommunalt selskap (IKS), slik man har gjort i HAMOS. HAMOS ivaretar kommunens plikter for innsamling av husholdningsavfall.

Alle kostnadene ved innsamling av husholdningsavfall skal dekkes ved avfallsgebyr. Avfallsgebyret betales av eierne av eiendommene som omfattes av innsamling av husholdningsavfall. Avfallsgebyret skal fastsettes på grunnlag av selvkostprinsippet, ved at det

ikke kreves inn mer fra husholdningene enn dens samlede kostnader forbundet med innsamling og behandling av avfallet.

Som følge av selvkostprinsippet, skal selskapet føre separat regnskap for lovpålagt håndtering av husholdningsavfall. Dette innebærer at dersom man tilbyr avfallstjenester i markedet, i tillegg til husholdningsavfall, skal det årlig utarbeides adskilte regnskap for de ulike virksomhetene. Et regnskapsmessig skille vil bidra til å unngå kryssubsidiering mellom lovpålagt og kommersiell virksomhet. Det er ikke anledning til å benytte inntekter som stammer fra næringsaktivitet til å redusere husholdningenes gebyr[8], ei heller vice versa.

Konkurransetilsynet og KS anbefaler videre at selskaper som opererer i et marked i konkurranse med andre aktører, ved siden av monopolvirksomheten, som hovedregel bør skille ut den markedsrettede delen av virksomheten, for å unngå rolleblanding og kryssubsidiering. De viser videre til at organiseringen av konkurranseutsatt virksomhet bør så langt som mulig være ledelsesmessig, personalmessig og fysisk atskilt fra monopolvirksomheten.

Kryssubsidiering oppstår der inntekter fra virksomhet i et marked benyttes til å subsidiere virksomhet i et annet marked, eksempelvis ved at inntekter fra skjermet virksomhet benyttes til å finansiere konkurranseutsatt virksomhet, slik at næringsselskapet blir i stand til å underby øvrige aktører i markedet ved anbudskonkurranser. Slik kryssubsidiering virker konkurransevridende.

1.4 Tidligere forvaltningsrevisjoner på området

I 2001 ble det avgitt en forvaltningsrevisjon av HAMOS. Denne konkluderte med at kommunene får de ytelser som var forutsatt i samarbeidet og at selskapet oppfylte kravene som den gang ble stilt til avfallsdeponiene. I revisjonen ble det påpekt at selskapet ikke hadde etablert et klart skille mellom monopolvirksomhet (selvkost) og næringsvirksomhet. Det var også manglende rutiner knyttet til eierstyring av selskapet.

I 2007 ble det gjennomført en begrenset eierskapskontroll av HAMOS Forvaltning IKS. Denne anbefalte at kommunene som eier bør utarbeide skriftlige rutiner som sikrer oppfølging av eierinteresser.

[8] Beregning av kommunale avfallsgebyr, Miljødirektoratet M-258.

2 Undersøkelsesopplegget

Av bestillingen fra kontrollutvalget fremgår at Revisjon Midt-Norge skal gjennomføre en selskapskontroll som inneholder både eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon på utvalgte områder av selskapets drift.

2.1 Problemstillinger

Følgende problemstillinger er lagt til grunn for revisjonen:

1 Er eierstyring og selskapsledelse i HAMOS i samsvar med gitte føringer og anbefalinger?
2 Sikrer HAMOS et tydelig skille mellom kommersiell virksomhet og monopolvirksomheten?
3 Er det organisatoriske skillet av ledende roller i konsernet HAMOS i samsvar med anbefalinger?
4 Utføres tømmerrutiner, hytterenovasjon og differensiering av avfallsgebyr i samsvar med krav?
5 Fattes det vedtak om delegert myndighet for innkreving av renovasjonsgebyr fra den enkelte eierkommune til selskapet?

2.2 Avgrensninger

Som problemstillingene skisserer, vil vi fokusere på utvalgte deler av den virksomhet HAMOS driver. Foruten den delen som omhandler selskapet, vil vi også være opptatt av eierperspektivet.

En del av undersøkelsen vil gå ut på å undersøke om det foreligger selvstendige regnskaper for de ulike selvkostområdene. Kravet om egne regnskap for det enkelte selvkostområde er stilt for å sikre at selskapet ikke foretar kryssubsidiering, mellom konkurranseutsatt virksomhet og monopolvirksomheten, og slik sikre en fungerende konkurranse for næringsrenovasjon.

Finansiell revisor bekrefter årlig at selvkostberegningene (fordeling av kostnader mellom monopolisert og markedsmessig virksomhet) er i samsvar med og praktiseres i tråd med gitte føringer. Av den grunn vil ikke vi se på om selvkostberegningene samsvarer med retningslinjene[9].

Vi har ikke undersøkt om selskapet følger lov og forskrift om anskaffelser, selv om kjøp og salg vil være et tema/ bakteppe knyttet til rolleuavhengighet i en av problemstillingene (nr. 3).

9 Beregning av kommunale avfallsgebyr – miljødirektoratet og retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester - KMD.

HAMOS har gjort noen endringer i administrativ ledelse fra den 1.1.2016, vi har forholdt oss til administrativ organisering frem til 1.1.2016 i denne undersøkelsen.

2.3 Kriterier

Revisjonskriterier er krav, forventninger eller referanser som innsamlet data vurderes opp mot. Kriteriene hentes for eksempel fra lov, lovforarbeider, veiledere eller politiske vedtak. Alle kriterier skal komme fra autoritative kilder.

HAMOS er etablert i tråd med reglene i Lov om Interkommunale Selskaper (IKS-loven) av 1999. Loven gir føringer for hvordan eierskap skal utøves, og i forhold til hvilke roller de ulike selskapsorgan skal spille i driften av selskapet. For praktiseringen av disse reglene har KS (Kommunenes Sentralforbund) utgitt «Anbefalinger om eierskap, ledelse og kontroll av kommunalt/ fylkeskommunalt eide selskaper og foretak», oppdatert pr. november 2015[10].

For HAMOS vil selskapsavtalen være retningsgivende for undersøkelsen. Eierkommunene har videre vedtatt en egen forskrift for de deltakende kommuner i HAMOS: Forskrift om husholdningsavfall, Hemne, Agdenes, Meldal, Orkdal, Snillfjord, Skaun, Rindal, Hitra, Frøya, Rennebu og Surnadal kommune (FOR-2008-12-11-1670), som regulerer virksomheten.

Forurensningsloven § 30 fastsetter at innsamling av husholdningsavfall er tillagt kommunen, mens det er åpen konkurranse om næringsavfall. Som følge av dette stilles det krav om at monopolvirksomheten (husholdningsavfall) skal drives til selvkost. Det innebærer at avfallsgebyret skal dekke kostnadene ved husholdningsrenovasjonen.

Konkurranseloven har regler om tilrettelegging av reell konkurranse i markedet. Konkurransetilsynet har avgitt flere påpekninger for forståelse av regelverket. I vår sammenheng har Konkurransetilsynet gitt anbefaling om at det bør være et reelt skille mellom selskapene som utøver tjenester i hhv konkurranseutsatt og monopolvirksomhet innen avfallsbransjen.

Forurensingsloven § 30 forutsetter at alle eiendommer som genererer husholdningsavfall omfattes av den pliktige renovasjonsordningen, jf. uttalelser fra Miljødirektoratet[11]. Herunder omfattes fritidseiendommer av den pliktige avfallsordningen.

[10] Anbefalingene fra KS har hentet inspirasjon fra Anbefalinger for eierstyring og selskapsledelse fra NUES (Norsk Utvalg for Eierstyring og Selskapsledelse).

[11] Brev av 27.6.2013 til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag,

Selskapsavtalen og eierkommunenes forskrift § 16 vil danne grunnlaget for retten til innkreving av renovasjonsgebyr, sammen med evt. delegeringsvedtak i de enkelte kommunestyrer, jf. (panteloven § 6-1 nr. 2 a), jf. forurensningsloven § 34.

Vi vil konkretisere kriteriene under den enkelte problemstilling senere i undersøkelsen.

2.4 Metode

For å besvare undersøkelsens problemstillinger har vi hentet inn data basert på gjennomgang av sentrale dokumenter i selskapet hvor selvkostområdet og regnskapet, internkontroll og oppfølgingssystemer innenfor problemstillingenes områder, er relevant for å belyse disse. I tillegg har vi innhentet dokumentasjon fra sju deltagende eierkommuner knyttet til eierstyring av selskapet.

Intervju er valgt i tillegg, fordi det gir mulighet for å gå i dybden i det som skal belyses i undersøkelsen. Vi har også sendt e-post knyttet til undersøkelsens problemstillinger til leder og nestleder i representantskapet for perioden 2011-2015. Vi har også hatt dialog med Konkurransetilsynet, Miljødirektoratet, KS og Fylkesmannen i Sør-Trøndelag knyttet til deler av undersøkelsen. Dokumentgjennomgangen underbygger andre data i undersøkelsen.

Vi har gjennomført intervjuer med følgende:

- Daglig leder i HAMOS
- Driftsleder i HAMOS frem til 31.12.15
- Kontorleder i HAMOS frem til 31.12.15
- Regnskapsleder i HAMOS
- Styreleder i HAMOS, høsten 2015, samt medlem i selskapets innkjøpskomité
- Styremedlem i HAMOS fra Meldal, høsten 2015, samt medlem i selskapets innkjøpskomité
- Styremedlem i HAMOS fra Agdenes, høsten 2015
- Styremedlem i HAMOS fra Hemne, høsten 2015
- Valgkomiteens leder i HAMOS fra Skaun, høsten 2015

Alle referat er verifisert av de som ble intervjuet. Det er hentet inn KOSTRA tall for å sammenligne nøkkelindikatorer for renovasjonstjenester i ulike kommuner og renovasjonsselskap.

3 Eierstyring og selskapsledelse i HAMOS

I dette kapittelet svarer vi på om eierstyring og selskapsledelse i HAMOS utøves i samsvar med gitte føringer og anbefalinger. Vi utreder eierstyring i kapittel 3.1 og selskapsledelse i kapittel 3.2. I hvert delkapittel presenteres kriterier, innhentet data og revisors vurdering.

3.1 Eierstyring

3.1.1 Revisjonskriterier

Etter IKS-loven § 6 skal selskapet ha et representantskap hvor samtlige deltakere er representert med minst én representant. Etter § 7 skal deltakeren utøve sin myndighet i selskapet gjennom representantskapet. Representantskapet er øverste myndighet i selskapet og behandler selskapets regnskap, budsjett samt andre saker. I selskapsavtalen for HAMOS § 7.1, vises det til at selskapets representantskap skal være sammensatt med en representant fra hver eierkommune som har stemmerett i forhold til kommunens eierandel i selskapet. I § 7.2 vises det til at det skal avholdes minst to representantskapsmøter i året (ett i april og ett i november) med gitte føringer på hvilke saker som skal behandles.

Den enkelte eierkommunen har instruksmyndighet over sine utpekte medlemmer i representantskapet, og kan i kraft av dette gi instruks om bl.a. stemmegivningen i saker representantskapet skal avgjøre. KS har gitt anbefaling om årlig å fastsette overordnede prinsipper for sitt eierskap i en eierskapsmelding for eide selskaper (anbefaling 4), dette omfatter blant annet selskapsstrategier knyttet til det enkelte selskap. Vi ser nærmere på følgende forhold i denne undersøkelsen:

- Deltagende eierkommuner møter i representantskapet og vedtar saker jf. selskapsavtalens føringer.
- Deltagende eierkommuner vedtar årlig eiermeldinger som omhandler kommunens eierskap samt eierstrategier for HAMOS.

3.1.2 Data

Deltakelse og vedtak i representantskapet av deltakende kommuner:
Oppsummert er kriteriet for denne delen av undersøkelsen om deltagerkommunene møter i representantskapet, samt om de vedtar årlige eiermeldinger og eierstrategier for HAMOS.

Revisor har fått oversendt innkallinger og protokoller for representantskapets møter i 2014 og 2015 som viser at deltagende kommuner har møtt og at følgende relevante saker er behandlet i møtene: årsberetning og årsregnskap, valg til styre, økonomiplan, handlingsprogram, budsjett og gebyrer, fastsettelse av godtgjøring, referat og oppfølgingssaker.

Revisor har videre bedt deltagende kommuner om å oversende politiske vedtatte eierstrategier og eiermeldinger. Dokumentasjonen viser følgende:

Tabell 2 Eierstrategier og eiermeldinger som er politisk vedtatt i deltagende kommuner

	Hemne	Skaun	Hitra	Frøya	Meldal	Agdenes	Snillfjord
Eierstrategi	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Generell, sak 27/13
Eiermelding	Ja, sak 58/15	Ja, sak 62/14	Ja, sak 89/15	Ja, sak 12/14	Ja, sak 54/10	Ja, sak 44/10	Nei

De deltagende kommuner har vedtatt eierskapsstrategier for sine eierskap generelt og for HAMOS spesielt med unntak av en kommune. En kommune har generelle eierstrategier, uten at denne er direkte knyttet til det enkelte selskap, eks. HAMOS.

Eiermeldingene informerer om kommunens eierskap knyttet til hva de eier, hvorfor de eier og hva de ønsker med sitt eierskap i selskapene. Vi ser at to av kommunene har vedtatt eiermeldingen med eierstrategier i 2015, to i 2014, og to i 2010. En kommune har ikke behandlet eiermelding i kommunestyret.

Daglig leder i HAMOS sier han besøker eierkommunene i forbindelse med regnskapsfremleggelse og statusrapportering for selskapet. Også når kommunene har saker oppe knyttet til forskriftsvedtak og andre saker som omhandler HAMOS, er det hensiktsmessig at administrasjonen i HAMOS er til stede under kommunestyrenes behandling, ifølge daglig leder.

3.1.3 Revisors vurdering

HAMOS har representantskapet som øverste eierorgan. Eierstyringen utøves gjennom de beslutninger som fattes i representantskapet. IKS-loven og selskapsavtalen stiller krav til representasjon og hvilke saker som skal behandles i disse møtene.

Etter gjennomgang av saksliste og protokoller fra møter i 2014 og 2015, er det vår vurdering at selskapet oppfyller krav til både representasjon og hvilke saker som besluttes i møtene. Det kan også gjennomføres uformelle eiermøter utover overnevnte krav, uten at dette er har vært aktuelt, i denne perioden.

Det er anbefalt at deltagende kommuner utarbeider og reviderer eierstrategier/eiermeldinger årlig. Dette danner grunnlag for kommunens eierstyring av eide selskaper og gir oversikt over kommunens eierskap. Kommunene har vedtatt eierstyring knyttet til HAMOS og eiermeldinger i samsvar med anbefalingene med unntak av en kommune. To av kommunene har i løpet av det siste året hatt gjennomgang av eiermeldingen i kommunestyret, noe som er i samsvar med anbefalingene, de resterende deltagende kommuner mangler en årlig gjennomgang av denne.

3.2 Selskapsledelse - Styrets virksomhet

3.2.1 Revisjonskriterier

Kriteriene i denne delen er hentet fra IKS-loven, forvaltningsloven, KS-anbefalingene om eierstyring, og selskapsavtalen, samt øvrige selskapsdokumenter. Disse er:

- Bruk av valgkomite.
- Sikre komplementær kompetanse ved valg av styremedlemmer.
- Styret foretar årlig egenevaluering av kompetanse og eget arbeid.
- Det skal være kjønnsbalanse i styret.
- Det er utarbeidet etiske retningslinjer for driften av selskapet.

Kriteriene konkretiseres nærmere innledningsvis i hvert delkapittel.

3.2.2 Bruk av valgkomite samt kompetansesammensetning i styret

Etter selskapsavtalen § 10 er det bestemt at selskapet skal ha en valgkomite. Dette korresponderer med KS` anbefalinger nr. 10. Etter KS anbefaling nr. 10 bør det vedtektsfestes bruk av valgkomite, for å sikre et styre med komplementær kompetanse basert på selskapets behov. Det heter videre at kriterier for styresammensetning bør ligge til grunn for valgkomiteens forslag til styrerepresentanter. Etter selskapsavtalen for HAMOS § 10, skal valgkomite bestå av tre medlemmer, som innstiller til valg av styremedlemmer til representantskapet.

Etter Selskapsavtalens § 8.1 skal styret bestå av minst 7 medlemmer. Ved valg av styremedlemmer skal først og fremst selskapets behov for kompetanse innenfor relevante fagområder vektlegges, samt nødvendig lokalkunnskap tilstrebes og at styrerepresentasjonen alternerer mellom eierne. Dette kravet er videreført i mandatet til valgkomiteen[12]. I retningslinjene står det at valgkomiteen skal kartlegge styrets kompetanse, på den måten

12 Retningslinjer for Valgkomiteen i HAMOS, vedtatt i Representantskapet 8.11.11.

komiteen finner formålstjenlig. I KS anbefaling nr. 12 heter det at det er eiers ansvar å sikre at styret har den nødvendige kompetanse for å nå selskapets mål.

Data viser at representantskapet har praktisert å velge et styre med 12 medlemmer, en fra hver eierkommune, samt en ansattrepresentant. Praksis er at hvert kommunestyre i eierkommunene utpeker en kvinne og en mann, som nomineres til valgkomiteen. Valgkomiteen innstiller kandidater til styret for representantskapet, som foretar valget av medlemmer til styret.

De intervjuede sier at HAMOS styre, bestående av 12 personer, har fungert bra. De peker på at selskapet på denne måten har en ambassadør i alle eierkommunene, noe de oppfatter som viktig. De vi intervjuet fra styret sier at antall styremedlemmer ble økt, da flere kommuner ble medlemmer i HAMOS. Dette medførte valg av ett styremedlem fra hver eierkommune. Flere fra styret peker på at det kan være en utfordring med en ytterligere økning av antall styremedlemmer, ved en eventuell utvidelse av deltakerkommuner i HAMOS.

Flere av dagens styremedlemmer peker på at de er usikker på hvilken kompetanse selskapets styre bør ha i fremtiden for å sikre at selskapet yter gode tjenester til medlemskommunene. De som ble intervjuet fra styret har ikke følt savn av spesifikk kompetanse i dag, noe de begrunner med at administrasjonen innehar god kompetanse.

Valgkomiteens leder uttaler i intervju med revisor at valgkomiteen ikke går utenom de personer som er nominert fra kommunestyrene. Valgkomiteens leder opplyste at komiteen har samtaler med de som nomineres og gjennom dette skaffer komiteen seg kjennskap til de nominertes bakgrunn og yrkeserfaring. Komiteen velger personer basert på hvilken kompetanse de mener er relevant for selskapet. Valgkomiteens leder mener det er viktig med bred kompetanse i styret og at de nominerte er veldig godt kjent med styring og styrerollen. De politikerne som nomineres har ulik kompetanse og utgjør, slik valgkomiteens leder ser det, et godt sammensatt styre.

Valgkomiteens leder sier han ikke er kjent med hvordan de øvrige kommunestyrene, foruten Skaun, foretar sin utvelgelse av kandidater, utover at kjønnsbalansen ivaretas. Knyttet til innstilling av styremedlemmer til valg vises det til møtereferat fra valgkomiteen[13] der det heter at:

[13] Møtereferat valgkomiteen, 10.4.2012

«Valgkomiteen har vektlagt følgende momenter ved valg: lovens krav til kjønnsfordeling, selskapets kompetansebehov og kontinuitet.»

I møtereferatet er det ikke nærmere definert hvilke kompetansebehov styret samlet skal dekke.

Daglig leder opplyste i intervju at han for åtte år siden gjennomførte en kompetansekartlegging mot kommunene av de personer kommunestyrene nominerer til valgkomiteen, som aktuelle styrekandidater. Dette ble, opplyser han, delvis gjennomført og ikke alle kommunene besvarte denne.

På spørsmål fra revisor om hvilken type kompetanse som vil være relevant at styret for HAMOS, pekte flere av de revisjonen intervjuet på følgende forhold:

- Økonomi- og juridisk kompetanse
- Strategi og forretningsutvikling, bransjerelatert kompetanse
- Ombudsmannrollen er viktig for å ivareta kundefokuset
- Politikerbakgrunn anses som en viktig tilleggskvalifikasjon
- Kunnskap om lokale forhold og til styrerollen
- Kunnskap og interesse om klima- og miljøspørsmål
- Organisering og selskapsetablering
- Styret som til sammen innehar helhetlig kompetanse

Våre intervjuobjekter fra styret oppga at samtlige av de nominerte er eller har vært kommunestyrerepresentanter. De intervjuede var usikker på hva som var grunnlag for nominasjon, utover å ha erfaring som politikere. Samtlige pekte på at selskapet er godt drevet og at styrevervet oppfattes attraktivt for medlemmene, samt at samspillet mellom styret og administrasjonen oppleves positivt for selskapets drift og utvikling.

Leder i representantskapet sier i e-post at valgordningen til styret stort sett har fungert bra. Det bør kanskje presiseres bedre til eierkommunene at man utpeker kandidater som oppfyller ulik type kompetanse som man ønsker ivaretatt i selskapet, ifølge leder for representantskapet.

<u>Habilitet i styret:</u>

KS anbefaling nr. 15 omhandler habilitet og politisk representasjon i styrene i kommunalt eide foretak. Her gis det anbefaling om at ordfører og rådmann ikke bør sitte som styremedlemmer. Bakgrunnen for denne anbefaling er, naturlig nok, at personer i sentrale posisjoner som ordfører/ rådmann sterkt identifiseres med kommunen. Når saker som handler om selskapet

kommer til behandling i kommunestyret, plikter vedkommende å melde seg inhabil og fratre behandlingen. Dette er en parallell til forvaltningslovens regler om habilitet, som slår fast at kommunalt ansatte eller folkevalgte ikke kan håndtere saker i kommunen som gjelder et selskap der de selv er styremedlem. Videre setter forvaltningslovens habilitetsregler skranker for styremedlemmers deltagelse ved politisk behandling av saker relatert til selskapet. Det er likevel viktig å understreke at loven ikke er til hinder for at folkevalgte kan velges til styremedlemmer. Forståelse og erfaring fra det politiske systemet i kommunen kan være en viktig kompetanse som styret må besitte, heter det videre i anbefalingene fra KS.

Pr. undersøkelsestidspunkt sitter det nå tre ordførere som styremedlemmer; de øvrige er eller har vært kommunestyrerepresentanter i eierkommunene. De fra styret som er intervjuet sier at man er bevisst på egen habilitet. Dette medfører at de melder seg inhabile i alle saker angående HAMOS, når de kommer til behandling i eget kommunestyret. En fra styret sier at han ikke anser seg inhabil knyttet til vedtak om renovasjonsgebyr i egen kommune.

3.2.3 Egenevaluering av kompetanse og eget arbeid.

Det er anbefalt at styret foretar en egenevaluering av eget arbeid både når det gjelder kompetanse og eget arbeid[14].

De som er intervjuet sier det er egne retningslinjer for styrearbeidet, som blir revidert i hver valgperiode. Styret foretar selv egenevaluering av eget arbeid årlig, der kompetanse også er tema. Når nytt styre velges gis det en innføring i styrearbeid, samt styreopplæring etter behov i perioden. Det gis mulighet for styreopplæring via arbeidsgiverorganisasjonen KS etter behov. Videre sier de fra styret at det brukes mye tid på strategisamlinger for å gi retning for selskapet i fremtiden.

3.2.4 Kjønnsbalanse i styret.

Det er krav om 40% representasjon av begge kjønn i styrene for interkommunale selskap[15].
I styret for HAMOS sitter det per tiden seks menn og seks kvinner. I nominasjonsprosessen til styret vedtar hvert kommunestyre to representanter, en mann og en kvinne. Valgkomiteen bekrefter at de vektlegger kjønnsbalanse når kandidater til styret nomineres til representantskapet.

14 KS anbefaling om eierstyring, nr. 12

15 Krav i IKS-loven § 10 og KS anbefaling nr. 11

3.2.5 Etiske retningslinjer for driften av selskapet.

Det anbefales at eier påser at selskapsstyrene utarbeider og jevnlig reviderer etiske retningslinjer for selskapsdriften[16].

De som er intervjuet bekrefter at det er utarbeidet etiske retningslinjer og varslingssystem i selskapet. Disse ble etablert i 2008 og er siste gang revidert, november 2012. I selskapets retningslinjer vises det blant annet til kravet om ansattes åpenhet og om å varsle om forhold som kan anses som kritikkverdige eller uholdbare i selskapet. Styret bekrefter at de er informert om etiske retningslinjer og varslingssystemet i selskapet.

3.2.6 Revisors vurdering

KS anbefaler at eier bør sikre at styret som velges innehar nødvendig kompetanse til å lede selskapet i tråd med eiers formål. Det er anbefalt å vedtektsfeste bruk av valgkomite ved valg til styret, der innstillingen begrunnes.

HAMOS har vedtaksfestet en valgkomite, bestående av tre medlemmer, for forberedelsen av valg av styremedlemmer i HAMOS. Dette er i samsvar med anbefalingene. Revisor kan verken bekrefte eller avkrefte at styret har komplementær kompetanse, da det ikke er definert krav til dette eller dokumentert i valget av styremedlemmer. Revisor merker seg at det ikke er foretatt en nærmere kartlegging av hvilken type kompetanse selskapet har behov for i sitt styre. Revisor savner videre at kravet til komplementær kompetanse i styret blir definert og at eierkommunene nominerer kandidater basert på disse behovene.

Valgkomiteen gir en generell skriftlig begrunnelse for valg av styremedlemmer til representantskapet i selskapet, som blant annet omhandler selskapets kompetansebehov. Det savnes at kompetansesammensetningen beskrives og at det er gitt krav til denne, noe som er anbefalt fra KS` side. En slik begrunnelse kunne gitt representantskapet et verktøy ift. valg av styremedlemmer og sikret komplementær kompetanse ved sammensetningen av styret. Valgkomiteens beslutning om å holde seg innenfor de som nomineres fra eierkommunene kunne også vært vurdert.

Styret i HAMOS består i dag av 12 styremedlemmer. Antallet styremedlemmer i selskapet er høyere enn det som kreves i selskapsavtalen og IKS-loven. Det er vårt inntrykk at eier bør ta

16 KS anbefaling nr. 19

en vurdering av styresammensetning, i lys av dagens og fremtidig eierstruktur som følge av pågående kommunereform, samt at flere kommuner kan ønske å delta i HAMOS.

Styret består i dag i hovedsak av politiske representanter fra kommunestyrer i eierkommunene. I intervjuene bekreftes at styremedlemmene i hovedsak har ett bevisst forhold til egen habilitet, uten at revisjonen har undersøkt om habilitetsreglene følges ved behandling av saker i de enkelte kommunestyrene. Det er likevel viktig at styret har fokus på situasjoner der inhabilitet kan oppstå. KS anbefaler at sentrale politikere og personer i administrasjonene, som ordførere og rådmenn, ikke bør sitte i selskapsstyrer. Dette bør eier rette sin oppmerksomhet mot, da tre ordførere er medlemmer av styret, pr i dag.

Styret har system for evaluering av eget arbeid og kompetanse, samt at det tilrettelegges for kompetansegivende kurs ved behov. Dette er i tråd med anbefalingene. Det er sikret kjønnsbalanse i styret (6 kvinner, 5 menn og en ansatte representant (mann)), noe som er i samsvar med krav i IKS-loven og gitte anbefalinger. Det er også etablert etiske retningslinjer og varslingssystem i selskapet og styret er kjent med dette arbeidet, noe som er i samsvar med anbefalingene.

4 Skille mellom kommersiell - og monopolvirksomhet i HAMOS

I dette kapittelet svarer vi på om det er etablert et tilfredsstillende skille mellom kommersiell virksomhet og monopolvirksomhet i HAMOS. I de følgende delkapitlene presenterer vi kriterier, deretter data for å besvare problemstillingen, så våre vurderinger.

4.1 Kriterier

Det følger av forurensningsloven § 34 at kommunens lovpålagte håndtering av husholdningsavfall skal finansieres gjennom avfallsgebyr. Avfallsgebyret betales av eierne av eiendommene som omfattes av ordningen for lovpålagt innsamling av husholdningsavfall. Avfallsgebyr skal fastsettes på grunnlag av selvkostprinsippet, slik at alle kostnader forbundet med avfallshåndteringen dekkes av gebyret. Kommunen kan ikke kreve inn mer (eller mindre) fra husholdningene enn det som dekker de samlede kostnader forbundet med innsamling og behandling av avfallet.

Det skal føres separat regnskap for lovpålagt håndtering av husholdningsavfall. Dette innebærer at dersom man tilbyr avfallstjenester til næringsdrivende, i tillegg til lovpålagt husholdningsavfall, skal det hvert år utarbeides adskilte regnskap. Dette kreves for å etablere et tydelig skille mellom den lovpålagte håndteringen av husholdningsavfall og avfallshåndtering i markedet. Et regnskapsmessig skille og dokumentasjon av kostnadene som henføres til den lovpålagte delen av avfallshåndteringen, vil bidra til å unngå kryssubsidiering mellom lovpålagt og kommersiell virksomhet. Å hindre kryssubsidiering er viktig for å kunne ha et marked som fungerer for alle aktører.

Hvert selvkostområde skal ha sitt eget selvkostfond. Normalt vil oppstillingen av selvkostregnskapet vise at gebyrinntektene avviker noe fra beregnet selvkost[17]. Selvkostresultatet dvs. differansen mellom alle inntekter og kostnader i etterkalkylen, avsettes årlig til et selvkostfond (ved overskudd), eller motregnes mot et selvkostfond (ved underskudd) for full kostnadsdekning. For å sikre at selvkostprinsippet ivaretas over tid er det nødvendig å se dette over flere år i sammenheng, slik at det føres kontroll med at gebyrene samlet sett samsvarer med selvkost. For å ivareta selvkost må et positivt selvkostresultat (overskudd) tilbakeføres som hovedregel til brukerne av selvkosttjenesten innen fem år og motsatt for

17 Selvkost er den totale kostnadsøkningen et selskap påføres ved å produsere en bestemt vare.

underskudd. I praksis vil dette måtte skje gjennom avsetning og bruk årlig, fra/til et selvkostfond[18].

4.2 Data

4.2.1 Selskapsorganisering

Konkurransetilsynet og KS[19] anbefaler et fysisk skille mellom selvkost- og monopoldel for selskaper som både opererer i et konkurransemarked og driver monopolvirksomhet. Vi har i figur 2 vist hvordan HAMOS har organisert sine selskaper i konsernet, og har foretatt et skille mellom monopol og næringsvirksomhet.

HAMOS driver monopolvirksomhet knyttet til husholdning, fritid og slam (selvkostområdet). Arbeidet gjennomføres i stor grad ved konkurranseutsatte oppdrag, ved siden av noe i egenregi.

Virksomhet rettet mot næringsavfall drives i Retura Sør-Trøndelag AS, inkassovirksomheten i Betalingspartner AS og næringsavfall innen oppdrettsnæringen i Kystmiljø AS (i utvikling). Det inngås avtaler i de tilfeller der det foretas tjenestekjøp mellom selskapene.

4.2.2 Regnskapsmessig skille og fondsutvikling

Revisor har fått oversendt selvkostregnskap for husholdning, fritid og slam for perioden 2009-2015 med tilhørende dokumenterte fordelingsnøkler. Fordelingsnøklene viser hvordan utgiftene er fordelt mellom de ulike tjenestene i regnskapene. Dokumentasjonen viser at fordelingsnøklene gjennomgås jevnlig av selskapet. Daglig leder og regnskapsleder bekrefter at selskapet fører eget selvkostregnskap for husholdning, fritid og slam basert på gjeldende krav.

Den årlige revisjonsberetningen[20] for årene 2010 til 2014 for HAMOS viser i konklusjonen at årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av den finansielle stillingen til selskapet og konsernet HAMOS per 31. desember hvert år. Det foreligger ingen merknader i revisjonsberetningen knyttet til selvkostregnskapet i denne perioden.

18 Retningslinjer for beregning av selvkost, H-3/14, punkt 7.2 praktisering av selvkostprinsippet

19 KS anbefaling nr. 3

20 Avgitt av Revisjon Midt-Norge IKS

Vi har videre innhentet informasjon om selvkostfondet for husholdning, fritid og slam i selskapet. Dette for å vise en årlig utvikling og at selskapet ivaretar retningslinjene til selvkost hvor eks. overskudd må brukes innen en femårsperiode for å ivareta selvkost. Selvkostfondene i HAMOS er vist i neste tabell.

Tabell 3 Utvikling selvkostfond for husholdning, fritid og slam for perioden 2009 til 2015

År	Husholdning	Fritid	Slam	Totalt - selvkostfond
2009	2893	- 1567	-28	1 298
2010	3 396	-702	291	2 985
2011	7 469	500	2 172	10 141
2012	11 753	1 831	3 362	16 946
2013	15 343	3 328	4 144	22 815
2014	16 401	4 473	6 291	27 165
2015	12 455	4 505	7 818	24 778

Kilde: HAMOS

Tabellen viser at fondet for husholdningsavfall har økt årlig i perioden fra 2009 til 2014, i 2015 hadde man underskudd og brukt av fondet. Fondet for fritid har økt siden 2010 til 2015; fondet for slam har økt siden 2009 til 2015. Totalt viser foreløpige tall at selvkostfondet samlet for disse tjenestene har økt fra 1,3 mill. i 2009 til 24,8 mill. i 2015.

Daglig leder og regnskapsleder sier at HAMOS for tiden har et akkumulert selvkostfond som er «i største laget». Gjennom selskapets økonomiplan har man lagt inn at fondet skal reduseres i tiden fremover. Dette planlegger selskapet å gjøre ved å holde gebyret fast for de kommende år. Noe av hensikten med selvkostfondet er også å holde en jevn og forutsigbar utvikling i avfallsgebyrene, slik de ser det. De sier videre at overskuddet i selvkostfondet også vil bli redusert som følge av planlagte kvalitetsforbedringer i tjenestetilbudet. Det er planlagt større investeringer i anlegg og utstyr, noe som medfører økte årlige avskrivningskostnader i selvkostregnskapet[21]. Utsortering av flere fraksjoner av avfall, deriblant matavfall, vil øke kostnadene. Andre planlagte tiltak er innføring av lengre åpningstid, utvidet ombrukstilbud, avfallstaxi, fri levering etc. Samtidig påvirker fremtidige pensjonskostnader fondet. Planen er at fondet skal ned i null ved utgangen av 2018. De som er intervjuet fra styret sier de er kjent

21 Ved nye investeringer starter avskrivningene i selvkostkalkylen samtidig med at avskrivningene starter i regnskapet. Avskrivningskostnader er kostnadsfordeling av anskaffelseskost over brukstiden. Finansieringsform har ikke betydning for beregnende kostnader i selvkostkalkylen da kalkulatorisk rentekostnad legges til grunn jf. Veileder KMD side 18.

med at selvkostfondet er for stort og at det må brukes av dette i de nærmeste årene, for å være i tråd med bestemmelsene.

Daglig leder sier at likviditet er en utfordring når man driver med selvkostvirksomhet. Selvkostfondet er å anse som abonnentenes penger. Med et underskudd i selvkostfondet, vil man ha behov for tilførsel av likvide midler for å betale løpende utgifter. Kassakreditt er ikke noe godt alternativ for selskapet, da dette krever årlige kommunale garantier fra eierne.

4.2.3 Nærmere om utbytte og egenkapital i HAMOS

Vi har innhentet informasjon om mottatt utbytte i HAMOS fra datterselskaper, for perioden 2010 til 2015. Dette er vist i neste tabell.

Tabell 4 Mottatt utbetalt utbytte fra datterselskaper

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Sum
Retura ST AS			1 200 000	2 000 000	1 800 000	2 400 000	7 400 000
Meldal Miljøanlegg AS	272 000	204 000	374 000	340 000		340 000	1 530 000
Betalingspartner AS						250 000	250 000
Sum							9 180 000

Kilde: HAMOS

Tabellen viser at selskapene har utbetalt 9,2 mill. i utbytte til HAMOS i perioden 2010-2015. Utbyttet i denne perioden er avsatt til annen egenkapital i selskapet. Vi har videre innhentet informasjon over selskapets egenkapital fra årsmeldingen 2015, denne vises i neste tabell[22]:

Tabell 5 Egenkapital per 31.12.2014 (tall i tusen)

	HAMOS
Annen egenkapital	68 611
Selvkostfond	24 778
Sum	93 389

Kilde: Årsmelding 2015 HAMOS

Tabellen viser at selskapets egenkapital består totalt av 93,4 mill. hvorav 24,8 mill. er selvkostfond og 68.6 mill. er annen egenkapital. Selskapet egenkapital er på 47.7 % i 2015 og gjeldsgraden er på 0,99. Dette viser at selskapet har god soliditet (vedlegg 3, tabell 11).

22 Note 7 til årsregnskapet, egenkapitalbevegelser

Regnskapsleder sier at utbyttet blir utbetalt og inntektsført i HAMOS året etter at det er vedtatt i datterselskap. Daglig leder sier at når selskapet har god økonomi, oppbygd gjennom næringsdelen, betyr det at selskapet står i posisjon til å finansiere næringsvirksomheten og utvikle denne.

Daglig leder sier at positive resultat fra næringsselskapet gir konsernet en solid kapitalbase. Eierkommunene har ikke skutt inn kapital i selskapet og selskapet har ikke erverv som formål. Selvkost er å anse som abonnentenes penger, mens næringsoverskuddet er eiernes penger. Selskapet trenger soliditet for å kunne utvikle selskapet videre. Dersom eierne skulle ha tatt ut utbytte ville det krevd at de stilte opp ved behov for kapital ved investeringer og utvikling i selskapet. Flere fra styret viser til at det er positivt at næringsselskapet går med overskudd. Dette styrker likviditeten i HAMOS slik at eierkommunene ikke trenger å gå inn med ny kapital.

Daglig leder sier at departementet i et nytt høringsnotat har foreslått at IKS-lovens ansvarsregler erstattes av nye regler om begrenset deltakeransvar. Der foreslås det å lovfeste et krav om at interkommunale selskaper skal ha en forsvarlig egenkapital, tilsvarende kravet for aksjeselskaper. I mai 2015 viser statsråd Sanner til at departementet ønsker å bruke mer tid på å utrede evt. endringer i IKS-loven. Sanner uttaler også at endringene må ses i sammenheng med kommunelovutvalgets arbeid, endringer i EØS-regelverk og kommunereformen. Endringsforslag kommer muligens i løpet av 2016, ifølge statsråden[23].

4.2.4 Kostnadsstyring i HAMOS

Vi har innhentet informasjon om hvordan HAMOS utøver kostnadsstyring og effektiv drift i egen virksomhet.

Daglig leder sier at selskapet har stort fokus på kostnadsstyringstiltak, ved blant annet deltakelse i nasjonal benchmarking som gjennomgås av styret. De fra styret sier at resultatene fra benchmarkingen er diskutert og at det er fokus på kostnadseffektivitet i tjenestene og valg opp mot kundetilfredshet. Dette er en balanse mellom kvalitet og pris. Det arbeides kontinuerlig med effektivisering av driften i selskapet. Der det er hensiktsmessig settes deler av virksomheten ut på anbud, ifølge de fra styret og administrasjonen.

4.2.4.1 Benchmarking

HAMOS har deltatt i en renovasjonsbenchmarking som er utført av Energi Consulting AS, rapporten ble avlagt 16.6.2014. Her sammenlignes HAMOS sin praksis og prestasjoner med

23 KS bedrift den 8.5.2015 – Regjeringen utsetter å endre på IKS-loven.

27 av Norges renovasjonsvirksomheter på syv ulike resultatområder for året 2013. Resultatområdene omfatter: Oppsamlingssystem, innsamling, gjenvinningsstasjon, sentralsortering, behandling, kunder & service og støtte. Både husholdning- og næringsrenovasjon er inkludert i sammenligningsgrunnlaget til rapporten.

I sammendraget til rapporten pekes det på at overordnet resultat for HAMOS viser at selskapet er middels eller bedre enn middels for 6 av 7 resultatområder. HAMOS hadde best resultat på miljøstandard, men fremstod noe svakere på tjenestestandard og arbeidsmiljø. Den viste videre at HAMOS hadde et innsamlingssystem med lav kompleksitet og andel materialgjenvinning var lav, grunnet manglende kildesortering av matavfall. Det pekes videre på utviklingsmuligheter for selskapet ved vurdering av tjenestestandard, gebyrnivå og miljøstandard og for aktivitetene innsamling, behandling og sentralsortering. HAMOS deltok i tilsvarende benchmarking i 2008.

4.2.4.2 Nøkkeltall for renovasjonstjenester i ulike kommuner.

Vi har sammenlignet renovasjonstjenester i ulike kommuner ved å hente informasjon fra KOSTRA. Vi har valgt Hemne kommune for å synliggjør tall fra HAMOS. Vi har i tillegg tatt med kommuner som har renovasjonstjenester hos andre renovasjonsselskaper, i geografisk nærhet av HAMOS. Kommunene vi har valgt å sammenligne med i denne undersøkelsen er Hemne, Halsa, Ørland, Midtre Gauldal og Selbu, i tillegg til landsgjennomsnittet. Følgende renovasjonsselskaper utfører tjenester i valgte kommuner:

- Hemne - HAMOS
- Halsa - Nordmøre Interkommunale Renovasjonsselskap - NIR er et interkommunalt selskap med 9 kommuner (Aure, Averøy, Halsa, Kristiansund, Oppdal, Rauma, Smøla, Sunndal og Tingvoll)
- Ørland - Fosen Renovasjon - FR i Ørland, Bjugn, Rissa og Åfjord.
- Midtre Gauldal - Envina IKS i Klæbu, Melhus og Midtre Gauldal.
- Selbu - Innherred renovasjon - IR i Malvik, Selbu, Meråker, Stjørdal, Frosta, Levanger, Verdal, Inderøy, Mosvik, Leksvik og (Tydal fra juni 2015).

I tillegg til å sammenligne med disse kommunene, synliggjør vi data for landsgjennomsnittet for renovasjonstjenester. Vi gjør oppmerksom på at det kan være andre variabler enn de som er synliggjort i tabellene som vil kunne påvirke tjenesten. Det er også ett forhold om at statistikk og kvalitet på tall er avhengig av en rekke forhold, og tallmaterialet må ikke oppfattes som absolutte sannheter. Vi tar også forbehold om mulig feilrapportering til SSB.

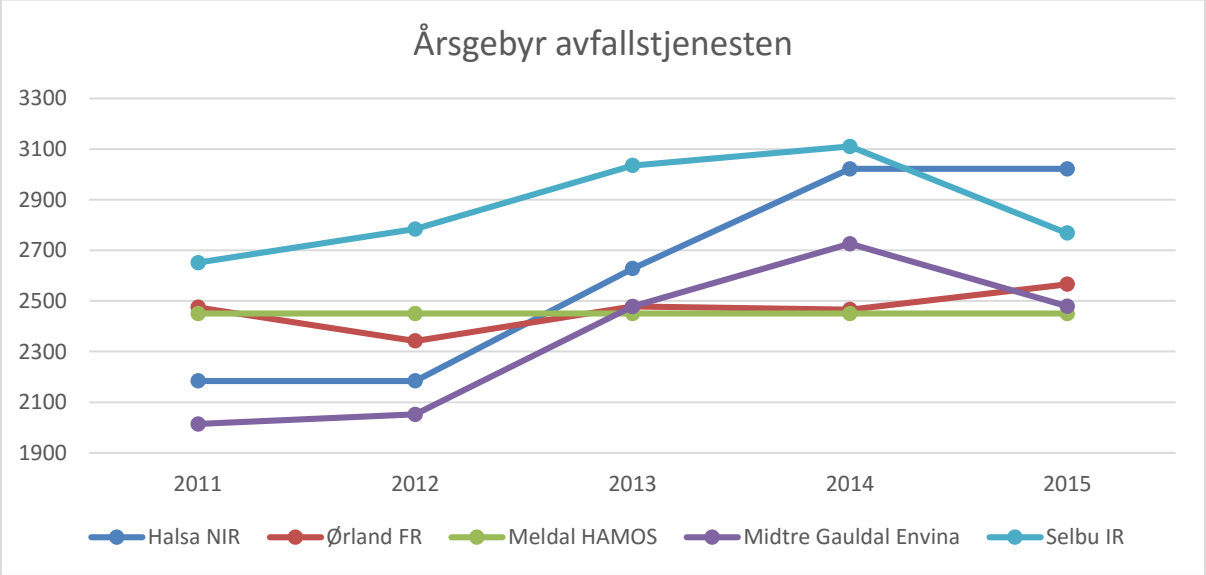
Tabell 6 Nøkkeltall og tjenesteindikatorer for renovasjonstjenester for året 2014[24].

2014	HAMOS Hemne	NIR HALSA	FR Ørland	Envina Midtre Gauldal	IR Selbu	GJ. landet
Årsgebyr for avfallstjenesten 2014, i kr	2 450	3 022	2 466	2 726	3 110	2 647
Husholdningsavfall, kg per innbygger	493	413	458	375	487	438
Avfall levert til materialgjenvinning og biologisk behandling, kg per innbygger	134	105	142	109	185	164

Kilde: SSB

Tabellen viser at Hemne (HAMOS) har det laveste årsgebyret av de vi sammenligner her, samtidig som selskapet samler inn mest husholdningsavfall i kg per innbygger av alle. Hemne (HAMOS) er av de kommuner med noe under gjennomsnittlig avfall i kg, levert til gjenvinning per innbygger.

Figur 3 Årsgebyr for avfallstjenesten for perioden 2011-2015

Kilde: SSB

Figuren viser at HAMOS[25] har hatt stabilt årsgebyr de siste fem år, de andre har variert mer i perioden. 2015 tallene er foreløpige KOSTRA -tall.

Årsgebyr for avfallstjenesten for HAMOS avviker noe fra rapportens tabell 2 som følge av at KOSTRA legger til grunn en gjennomsnittsbolig for sine tall (se definisjon i vedlegg 2). Videre

24 Indikatorene er nærmere definert i rapportens vedlegg 2.

25 Kommune for HAMOS er endret til Meldal grunnet feilrapportering for Hemne i KOSTRA for 2013 (årsgebyr på kr 3 063).

har følgende kommuner i HAMOS påslag i gebyret grunnet etterdrift av gamle deponi: Snillfjord kr 50, Hitra kr 286, Frøya kr 290 og Rennebu kr 69. Surnadal har et påslag på kr 250 grunnet sommertømming av restavfall, dvs. tømming hver uke[26]. Det er den enkelte kommune som fører egne selvkostregnskap knyttet til egne påslag til renovasjonsgebyret, ifølge daglig leder.

4.3 Revisors vurdering

Det er krav til at avfallsgebyr skal håndteres til selvkost for husholdningsavfall, fritidseiendom og slam gjennom adskilte regnskaper for hvert avfallsområde. Dette for å etablere et tydelig skille mellom lovpålagt håndtering av husholdningsavfall og næringsavfall. HAMOS har etablert egne regnskaper for ulike selvkosttjenester og næringsdel med dokumenterte fordelingsnøkler. Fordelingsnøklene gjennomgås jevnlig. Selvkostregnskapet revideres årlig i revisjonsberetningen. Dette er i samsvar med krav.

Det er videre krav til at resultatet i selvkostregnskap avsettes til fond, og at evt. overskudd i fondet tilbakeføres innen en periode på fem år. Fondene for husholdning, fritid og slam har hatt overskudd i overkant av en femårsperiode, dette strider med retningslinjer for beregning av selvkost. Selskapet må sørge for bruk av selvkostfondene, for å ivareta kravet til selvkost for disse tjenestene.

Selskapet tilbyr tjenester for eierkommuner vedrørende næringsavfall, innfordring av renovasjonsgebyr og slambehandling. Dette har tilført selskapet 9,1 mill. i utbytte, de siste fem årene som er avsatt til annen egenkapital. Dette er med å bygge opp selskapets egenkapital, samt gir mulighet til blant annet å utvikle den virksomheten som ligger utenom selvkosttjenestene. Det er ikke anledning til å bruke overskuddet fra næringsdelen til å redusere gebyret i selvkostdelen.

Selskapet har fokus på kostnadsstyring blant annet gjennom deltakelse i nasjonal benchmarking, hvor egen virksomhet sammenlignes med tilsvarende selskaper. Resultatene av denne diskuteres både administrativt og i styret. Det vises til at man avveier pris og kvalitet i disse diskusjonene. Det er også vist til at man fortløpende vurderer anbudsutlysning av tjenester, som kostnadsstyringstiltak.

26 http://www.hamos.no/index.php/husholdning/priser-renovasjon

5 Styre- og ledelsesmessig skille i konsernet HAMOS

I dette kapittelet svarer vi på om det er ledelsesmessig skille i ledende roller internt i konsernet HAMOS og datterselskaper er i samsvar med anbefalinger. I de følgende delkapitlene presenterer vi kriterier, deretter data og så våre vurderinger.

5.1 Revisjonskriterier

Kommunenes Sentralforbund[27] har gitt anbefaling om at renovasjonsselskapene bør sikre et fysisk skille mellom monopol- og konkurransevirksomhet. Det heter at: «Selskaper som opererer med konkurransevirksomhet i tillegg til monopolvirksomhet, bør som hovedregel skille ut den markedsrettede delen av virksomheten for å unngå rolleblanding og kryssubsidiering». I fortsettelsen av dette anbefaler KS at: «Organiseringen av konkurranseutsatt virksomhet bør så langt mulig være ledelsesmessig, personellmessig og fysisk atskilt fra monopolvirksomheten.» Poenget er at man lettere kan unngå sammenblanding av ulike roller, dersom selskapene ledes og drives av ulike personer.

KS' anbefaling nr. 3 rimer ikke fullt ut med anbefaling nr. 13. Her heter det at «Styremedlemmer i morselskap bør ikke sitte i styret til datterselskap. Konserndirektøren kan være representert i datterselskapenes styrer.» Dersom konserndirektøren, eller noen av hans stab, sitter i datterselskapenes styrer, vil man ikke ha den adskillelse vedrørende ledelse og personell som anbefaling nr. 3 anbefaler. Under anbefaling nr. 13 viser KS særlig til problemstillinger knyttet til rolleblanding, som kan oppstå ved anbudsinngivelser (kjøp og salg) fra et datterselskap til morselskapet og behovet for skille i roller. Inhabilitet er et sentralt stikkord i så måte.

Bakgrunnen for denne problematikken er å finne i konkurranseloven § 10. Her fremgår at avtaler mellom foretak som har som formål eller virkning å innskrenke konkurransen i markedet er forbudt. Utnyttelse av en dominerende stilling vil være forbudt etter lovens § 11.

Slike lovstridige situasjoner kan oppstå nettopp der et datterselskap i konkurranseutsatt virksomhet inngir anbud for utførelse av oppdrag for morselskap, som selv opererer i monopolisert virksomhet. Konkurransetilsynet har i flere uttalelser påpekt at «konkurranseutsatt virksomhet i utgangspunktet bør organiseres i egne juridiske enheter som er personalmessig, ledelsesmessig og fysisk adskilt fra foretakets kjernevirksomhet». [28]

27 Anbefalinger om eierstyring, selskapsledelse og kontroll, anbefaling nr. 3.

28 Se bl.a. Konkurransetilsynets brev av 25.9.2009, vedr. organisering av Trondheim Renholdsverk AS

Vi vil i denne undersøkelsen se om HAMOS har etablert egne juridiske enheter som er personalmessig og ledelsesmessig atskilt fra foretakets kjernevirksomhet.

5.2 Data

Her følger beskrivelse av roller i styret og administrativ ledelse for følgende selskaper:

- HAMOS
- Retura Sør-Trøndelag AS
- Kystmiljø AS og
- Betalingspartner AS

HAMOS Forvaltning IKS er morselskapet og eier av Retura Sør-Trøndelag AS, Kystmiljø AS og Betalingspartner AS. Følgende personer har ledende stillinger i selskapet, ifølge årsmelding 2014.

Selskapet ledes av:

- Administrativ ledelse: Daglig leder Trygve Berdal, NK/driftsleder Torbjørn Evjen, kontorleder Per Jostein Blokkum, Regnskapsleder Mona Garberg.
- Styret består av (2011-2015): leder Oddbjørn Bang, nestleder Knud P. Aune, medlem Oddvar Indergård, medlem Ingrid Skarstein, medlem Marit W. Norborg, medlem Odd Geir Rønningsbakk, Medlem Morten Myking, medlem Ragnhild K. Stene, Medlem Lilly G. Nyheim, medlem Åse Torevik, medlem Astrid L. Mortensvik og ansattemedlem Ragnar M. Opøien.

Retura Sør-Trøndelag AS har som formål å drive effektive og miljøvennlige avfallsløsninger for private og offentlige virksomheter. De driver med innsamling og transport av husholdnings- og næringsavfall med egne ansatte. Selskapets omsetning var på 77,3 mill. i 2014. Selskapet har blant annet kontrakt med HAMOS om innsamling av forbruksavfall frem til 2017/2019. Daglig ledelse og drift besørges av egne ansatte.

Selskapet ledes av:

- Administrativ ledelse: Daglig leder Espen O. Bredesen
- Styret består av: Leder – Trygve Berdal, Nestleder Arve Slørdahl, medlem Odd M. Øyum, medlem Marit Figenschau, varamedlem Elling Kvernmo, varamedlem Jorun Elisabeth Lund, varamedlem Mona Garberg, varamedlem Roar Ekeberg.

Kystmiljø AS har endret formål i 2014 og tilbyr avfallstjenester til havbruksnæringen hvor salg av tjenester og utredning av nye forretningsmuligheter innenfor virksomhetsområdet er aktuelt.

Selskapet hadde i 2014 en inntekt på 718 000, eiendeler på 6,3 mill. og en egenkapitalprosent på 98,4.

- Administrativ ledelse: Daglig leder Trygve Berdal
- Styret består av: Styrets leder Torbjørn Evjen, Nestformann Trygve Berdal, styremedlem Gunhild Flaamo, varamedlem Mona Garberg og Per Jostein Blokkum

Betalingspartner AS driver med Inkasso- og kredittopplysningsvirksomhet med innfordring av legalpantekrav og har bevilgning fra finanstilsynet for å drive innfordring for andre. Selskapet hadde i 2014 en omsetning på kr 1,8 mill., resultat etter skatt på kr 0,6 mill., eierandeler på kr 4,2 mill. og egenkapitalandel på 77,5 %.

- Administrativ ledelse: Kontaktperson styreleder
- Styret består av: Styrets leder Per Jostein Blokkum, Styremedlem Mona Garberg, styremedlem Erik Fenstad og varamedlem Guri H. Sørli

Daglig leder sier at man er godt kjent med reglene i konkurranseloven §§ 10 og 11, og uttalelser fra Konkurransetilsynet. Selskapet er klar på at ingen fra HAMOS-styret skal sitte i datterselskaper, grunnet den dobbeltrollen de i så fall ville komme i ved utøvelsen av eierrollen. Dette har vært innarbeidet i selskapets styringsdokumenter siden 2006, ifølge daglig leder.

Selskapet har opprettet en innkjøpskomite for å håndtere anbudskonkurranser. Komiteen består av styreleder og et styremedlem i HAMOS, med en ekstern konsulent til å gjennomføre selve anskaffelsen[29] ved kjøp og salg mellom mor og datterselskap. Det vises til at:

> *Innkjøpskomité skal benyttes når det er mulighet for at Daglig leder kan bli inhabil. Dette er i hovedsak situasjoner hvor det er sannsynlig at datterselskaper eller selskaper som HAMOS/datter selskaper har eier andeler i, kan komme i posisjon.*

Daglig leder sier videre at administrasjonen i HAMOS er inhabil der Retura Sør-Trøndelag AS innleverer tilbud på anbudskonkurranser utlyst av HAMOS. Der utfører innkjøpskomiteen vurderinger og beslutninger knyttet til anskaffelsen i Retura. Medlemmer i innkjøpskomiteen sier at beslutning om tildeling av kontrakt behandles der og skal ikke behandles av administrasjonen i HAMOS.

De som er intervjuet administrativt fra HAMOS sier at det er ryddig ift. innkjøp, slik at roller ikke sammenblandes og habilitet oppstår. Ved salg av varer og tjenester så beregner HAMOS sin

29 Økonomireglementet til HAMOS Forvaltning IKS, Bruk av Innkjøpskomité ved inhabilitet punkt 9.3

pris med basis i selskapets kostpris, med et fortjenestepåslag. Prisen er i utgangspunktet lik for alle, både datterselskap og eksterne kunder, forutsatt likt volum. Daglig leder sier at HAMOS selger i utgangspunktet sine varer og tjenester til markedspris for å hindre kryssubsidiering. Alle datterselskap står fritt til å kjøpe sine tjenester utenfor morselskapet og at HAMOS legger til grunn følgende ved salg:

- For levering av avfall/leie containere beregnes det en kostpris, bestående av flere kostnadselementer, med et påslag på ca. 5-10%.
- Husleie beregnes ut ifra en ren markedsbasert pris.
- Merkantile tjenester kalkuleres ut fra en kostpris, med 10 % påslag, alternativt til markedspris hvis den er høyere.

Alle sier at Kystmiljø AS er et sovende selskap med driftsmidler som genererer noe inntekt knyttet til en prosjektstilling i selskapet. Det sees på muligheter for å utvikle selskapet i retning mot innsamling av næringsavfall fra havbruksnæringen.

Betalingspartner AS driver med innfordring av avfallsgebyr og håndtering av saker knyttet til bruk av legalpantekrav. Det foreligger en driftsavtale og en oppdragsavtale mellom Betalingspartner og HAMOS[30]. Avtalen mellom HAMOS og Betalingspartner medfører ikke påløpte kostnader for HAMOS, da betalingspartner finansieres med salærinntekter fra innfordringen av renovasjonsgebyret.

På spørsmål om organisering av strømnett har Konkurransetilsynet, i forhold til organisering av strømnett, senere argumentert for et eiermessig skille, i tillegg til et fysisk, juridisk, ledelsesmessig og personalmessig skille, mellom konkurranseutsatt og monopolbasert virksomhet. Dette er fulgt opp av Stortinget, som ved endringer i energiloven[31] har innført krav om et tydeligere skille. I energiloven heter det blant annet at: nettvirksomhet skal være organisert som egen juridisk enhet, adskilt fra annen virksomhet og personer i ledelsen i nettforetak kan ikke delta i ledelsen i andre foretak innenfor dette området. Olje og energiminister Tord Lien har uttalt i denne anledning at: «Nettvirksomhet er monopol og folk kan ikke velge nettselskap. I selskaper der nettvirksomheten (monopol) er kombinert med konkurranseutsatt virksomhet, som for eksempel kraftproduksjon, er det en risiko for sammenblanding og kryssubsidiering. Det er verken transparent eller særlig demokratisk.»

30 Underskrevet i juni 2008, avtalene fornyes automatisk dersom ingen av partene sier den opp.

31 Se Konkurransetilsynets høringssvar av 26.9.2014 vedrørende endring av energiloven. Endringsforslaget er vedtatt for andre gang i Stortinget den 29.3.16, men ikke iverksatt p.t.

Kommunen som markedsaktør[32] diskuteres i ny NOU om Ny kommunelov, noe som kan medføre endringer. Revisjonen ser det pågår en samfunnsdebatt som gir retning mot et tydeligere skille mellom monopol- og konkurranseutsatt virksomhet. Dette kan få betydning for HAMOS sin virksomhet fremover.

I HAMOS årsmelding for 2015 vises det til at selskapet har følgende kontrakter som er underlagt regelverket om offentlige anskaffelser, disse er vist her:

Ordning	Kontraktspart	Adresse	Avtaleperiode
Gjenvinningsstasjon Hemne	Svanem AS	Hemne	2016
Gjenvinningsstasjon Hitra/Frøya	Dalpro AS	Hitra	2017
Sortering/Behandling – Papp/papir/plast	Retura TRV AS	Trondheim	2016
Behandling – Metall	NG Metall AS	Orkdal	2016
Behandling – Trevirke	Rekom AS	Bergen	2016
Behandling – Impregnert trevirke	Geminor AS	Haugesund	2016
Gjenvinningsstasjon Surnadal	Trollheim Vekst AS	Surnadal	2017
Transport – Container	Surnadal Transport AS	Surnadal	2016
Innsamling – Slam	Miljøservice AS	Stryn	2017
Innsamling/Beh. – Farlig avfall	Veglo Miljøservice AS	Stjørdal	2018
Innsamling/Beh. – Glass/metall	Veglo Miljøservice AS	Stjørdal	2018
Behandling – Forbrenning	Statkraft Varme AS	Trondheim	2017
Innsamling – Forbruksavfall	Retura Sør-Trøndelag AS	Orkdal	2017/19
Behandling – Slam	Ecopro AS	Levanger	2023
Behandling – Papir	Rekom AS	Bergen	2017

Kilde: HAMOS årsmelding 2015

HAMOS har blant annet inngått langsiktig kontrakt med datterselskapet Retura Sør-Trøndelag AS knyttet til innsamling av forbruksavfall i HAMOS-området. Avtalen har varighet til 2019. De resterende avtaler er med andre selskaper.

Vi har spurt daglig leder om HAMOS har utarbeidet eierstrategier og eiermeldinger for sitt eierskap i datterselskaper. Daglig leder sier at HAMOS ikke har utarbeidet egen eiermelding/-strategi for sitt eierskap i datterselskap. Daglig leder orienterer til hvert styremøte om utviklingen i datterselskaper jf. vedtatt mal. Selskapets årsmelding inneholder en status om driften og resultatutviklingen i datterselskapene. Selskapets handlingsprogram, som vedtas av styret og gjennomgås i representantskapet, gis noen føringer for deltakelse og styringen av

32 Kapitel 22 – kommunens som markedsaktør. Forholdet til statsstøtteregelverket.

disse engasjementene. Daglig leder sier videre at prinsippene i KS sin siste veileder for eierstyring legges til grunn for videre arbeid med dette. Styret vedtok i møtet den 2.10.15 en ny felles identitetsplattform for HAMOS Konsern. Som et ledd i selskapet nye selskapsstrategi skal rutinene for eiermelding/eierstrategi videreutvikles, for at representantskapet kan gi sterkere føringer for HAMOS sitt engasjement i andre selskap.

5.3 Revisors vurderinger

Det er krav til at selskaper som driver både med monopolvirksomhet og markedsrettet virksomhet bør som hovedregel skille roller for å unngå rolleblanding og kryssubsidiering. Det bør så langt som mulig være ledelsesmessig skille mellom selskapene. Dette for å sikre at kravene i konkurranseloven om å innskrenke konkurransen samt utnyttelse av dominerende stilling i markedet ivaretas.

Det er ikke samme personer som sitter i styret i HAMOS og i konsernselskapene. Dette sikrer et ledelsesmessig skille i samsvar med anbefalingene og konkurranselovens bestemmelser.

Personer fra administrativ ledelse i HAMOS har styreverv i konsernselskaper, noe som anbefaling nr. 13. fra KS åpner for. Dette har samtidig en side mot reglene om offentlig anskaffelser og anbudskonkurranser. Ved salg av tjenester (anbud) fra HAMOS i markedet har selskapet etablert en innkjøpskomite, i den hensikt å ivareta kravet til uavhengighet fra administrasjonen i HAMOS der datterselskap deltar. Revisor oppfatter at denne ordningen bidrar til at rollene ved kjøp og salg er skilt i de tilfeller innkjøpskomiteen benyttes. Ved salg av varer og tjenester fra HAMOS til datterselskaper beregnes det kostpris, samt en fortjeneste, noe som er et viktig element for å hindre kryss-subsidiering. Slik revisor ser det, er det viktig at selskapet har oppmerksomhet mot samfunnsdebatten knyttet til et tydeligere skille mellom monopol- og konkurransevirksomhet, blant annet i nylige vedtatte endringer i energiloven.

Det er positivt at HAMOS har startet å etablere verktøy for eierstyring av datterselskaper, noe som mangler i dag. Poenget i så måte er å gi dokumenterte strategier for styring av datterselskaper, samt eiermelding for utøvelsen, til eier.

6 Tømmerrutiner, hytterenovasjon og differensiering av avfallsgebyr

I dette kapittelet svarer vi på om tømmerutiner, hytterenovasjon og differensiering av avfallsgebyr er i samsvar med krav. I de følgende delkapitlene presenterer vi kriterier, deretter data og så våre vurderinger for hvert av disse områdene.

6.1 Tømmerutiner for avfall i kommunene

6.1.1 Kriterier

Lokal forskrift om innsamling av husholdningsavfall i HAMOS sine kommuner. § 15.3 ledd viser til at avfallet skal hentes etter gjeldende tømmerutiner. Disse vises videre til at søppeldunken skal være plassert maksimalt fem meter fra veien på tømmedag. Det er videre krav til at det må bo minst to abonnenter langs vei og den må tåle tunge kjøretøy samt det må være tilfredsstillende snuplass for at avfallet kan hentes. HAMOS tilbyr å hente dunken lenger unna mot et tillegg i prisen.

6.1.2 Data

Daglig leder sier at selskapet har regler for henting av husholdningsavfall og at disse er fastsatt i de lokale renovasjonsforskriftene, samt beskrevet på selskapets hjemmesider. Disse praktiseres likt i alle eierkommuner. Driftsleder viser til at det er utarbeidet prosedyrer for innsamling av avfall i fast rute. Disse definerer ansvar og arbeidsoppgaver, noe som er med å sikre at kunden får den tjenesten den betaler for, i forhold til avtale og tømmekalender. Begge sier at det er innført et overvåkningssystem med GPS i bilene i sanntid, disse viser om avfallet er hentet eller avvik/merknader til dette. I bilen registreres tømmehistorikk, avvik, mengde og eventuelle merknader til dette. Dataene registreres direkte på hver abonnent. Selskapet kan følge med om dunkene blir tømt eller om det er meldt avvik på tømmingen, fortløpende. Andre nytteverdier av systemet er: det sikrer at alle abonnenter betaler, dokumentasjon over utført arbeid, selskapet har godt datagrunnlag over behov, som grunnlag for nye anbudsrunder. Driftsleder opplever at det er klare rutiner for innsamling av avfall i HAMOS-området og oppfølging av dette. Han sier videre at det er ikke mange klager over innsamling av husholdningsavfall.

Klagene som kommer registreres i systemet og er gjenstand for drøftelser på driftsmøter med kontraktører/ egne ansatte i selskapet. Selskapet måles på antall klager, da dette er en indikator for kvalitet i selskapet. HAMOS er ISO-sertifisert og følger opp klager. I neste tabell vises en oversikt over antall klager i perioden 2010-2016 i selskapet. Målingene omfatter klage på service, kvalitet, opptreden, faktura og slam. Antall klager vises i neste tabell.

Tabell 7 Måling av kundeklager per 1000 abonnent

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Antall klager	7,6	14,4	8,1	5,7	5,2	2,4
Klager på service	6,8	12,8	6,7	4,9	4,0	1,8
Klager på kvalitet	0,3	0,6	0,8	0,2	0,4	0,1
Klager på opptreden	0,1	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1
Klager på faktura	0,4	0,7	0,5	0,5	0,8	0,4
Klage på slam		0,8	0,8	0,0	0,0	0,0
Antall abonnenter	31 992	31 992	31 992	31 992	34 009	34 281

Kilde: HAMOS

Tabellen viser at antall klager er redusert i perioden. Antall klager er i 2015 på det laveste siden målingene startet i 2004. De fleste klagene i perioden er på service, disse er også redusert i perioden. Totalt antall klager i 2015 utgjør 0,24 % av alle abonnenter i selskapet, totalt 82 klager.

De som er intervjuet fra selskapet og styret sier at de opplever at det er likebehandling mellom abonnentene mht. tømmerutiner og sier det er få klager på dette.

6.1.3 Revisors vurdering

HAMOS har utarbeidet skriftlige rutiner for tømming av avfall blant abonnentene og selskapet har oppfølgingssystem som viser at dette utføres i samsvar med krav, noe som sikrer likebehandling av abonnentene. Det er også en oversikt og oppfølging av klager for tømming av avfall. Antall klager er redusert i selskapet den siste perioden og andelen er lav i 2015.

6.2 Hytterenovasjon

6.2.1 Kriterier

Kommunene skal ifølge forurensningsloven § 30 første ledd sørge for innsamling av husholdningsavfall. Etter lovens § 27 er husholdningsavfall «avfall fra private husholdninger» og gebyr skal betales av den som eier en eiendom omfattet av ordning for innsamling av avfall.

Begrepet husholdningsavfall er nærmere forklart i lovens forarbeider (Ot.prp. nr. 87 (2001-2002), slik:

> *Avgjørende for om noe skal anses som husholdningsavfall eller næringsavfall, vil etter lovendringen være hvorvidt avfallet har sitt opphav i en husholdning eller i en*

virksomhet (privat eller offentlig), som driver næring, offentlig forvaltning eller frivillig arbeid. Med husholdning menes alle typer boliger med privat husholdning, også boliger som ikke benyttes regelmessig, herunder hytter, fritidshus etc. Hvorvidt en bolig skal defineres som en privat husholdning, vil bero på hvorvidt boligen i hovedsak bidrar til å gi beboerne rom for hvile og anledning til matstell. Dette vil omfatte både vanlige boligeiendommer, men også for eksempel studenthybler og andre eiendommer hvor bofunksjonen er det sentrale. En grense må likevel trekkes mot hoteller og pleieinstitusjoner, hvor hvile og matstell gis som en del av en virksomhet, med høy grad av fellestjenester. Avfall fra slike institusjoner vil være å anse som næringsavfall.

Den pliktige abonnementsordningen for kommunal renovasjon omfatter altså både bolighus og fritidseiendommer. Slik Miljødirektoratet[33]: fremholder innebærer dette at:

«fritidsboliger også er gebyrpliktige. Hvorvidt eier/bruker av fritidseiendommen benytter seg av renovasjonstilbudet eller velger å ta med hytteavfallet hjem, har derfor i utgangspunktet ingen betydning for deres plikt til å betale for hytterenovasjon. Det at eiendommen i en periode ikke benyttes, kan heller ikke påberopes som grunnlag for fritak fra plikten.»

Utover dette kan kommunen:

- *etter søknad fra eier/bruker, unnta bestemte eiendommer fra den kommunale innsamling.*
- *Eiendommer som er fjerntliggende, ligger vanskelig tilgjengelig eller er uten bebyggelse, kan være aktuell for fritak.*

Etter forurensningsloven § 30, 2. ledd kan kommunen etter søknad frita bestemte eiendommer fra kommunal renovasjon. Det er ikke anledning til å frita bestemte brukergrupper eks. «innenbygds hytteeiere» fra renovasjonsordningen[34]. Miljødirektoratet har i e-post[35] jf. forurensningsloven § 30 annet ledd, utalt følgende om fritak for tvungen renovasjon:

Kommunen kan bestemme at det skal være kommunal innsamling av avfall bare i tettbygde strøk. Dette innebærer at områder utenfor tettbygde strøk kan unntas fra tvungen renovasjon. Gjøres det et slikt unntak for tvungen renovasjon for eiendommer utenfor

33 Brev av 27.6.2013 etter forespørsel fra fylkesmannen i Nord- Trøndelag

34 Sivilombudsmannen sak 1996, 69, s 229

35 E-post 3.9.15, fra seksjonsleder, seksjon for avfall og grunnforurensning, miljødirektoratet, Klima- og forurensningsdirektoratet

tettbygd strøk, må det gjelde for alle eiendommene i området, både eiendommer for fastboende og fritidseiendommer.

6.2.2 Data

I forskrift om husholdningsavfall for HAMOS eierkommuner vises det til i § 6 at fritidsbebyggelse omfattes i den grad kommunestyret selv bestemmer[36].

Daglig leder sier at Miljødirektoratet har kommet med ny tolkning av forurensningsloven knyttet til avfall fra fritidsbebyggelse. Her fremgår det at det ikke er anledning til å unnta fritidsbebyggelse i en kommune fra avfallsgebyr på generelt grunnlag. Daglig leder har orientert styret om dette, og at dette medfører behov for forskriftsendring, som følge av den uoverensstemmelse som ligger mellom innholdet i forskrift og lovhjemmel. Selskapet er i gang med en prosess mht. dette, basert på kravet om at fritidseiendommer skal delta i avfallsordningen.

For selskapets eierkommuner er det Orkdal og Skaun som ikke har innført hytterenovasjon. Effekten av at de ikke deltar er at de faste kostnadene ved driften fordeles på færre betalere, mens de varierende kostnadene ikke blir påvirket av at alle ikke har innført ordningen. Daglig leder sier at selskapet har tatt initiativ til dialogmøte med fylkesmannen i Nord- og Sør-Trøndelag samt muligens Møre- og Romsdal, da man ser at fylkesmennene ikke opptrer likt på dette området. Driftsleder sier at dette er ett av temaene som diskuteres i ny regional avfallsstrategi.

De som er intervjuet fra styret sier de er kjent med avklaringen fra Miljødirektoratet ved at man ikke kan gi fritak for fritidsbebyggelse på generelt grunnlag. Dette medfører at forskriften for HAMOS eierkommuner må endres på dette punktet.

Flere som er intervjuet sier at for innsamling av slam deltar ikke Agdenes, Meldal og Frøya. Agdenes og Meldal deltar i felles innkjøpssamarbeid med HAMOS, mens Frøya har egen leverandør på dette feltet. Effekten av dette er at de faste kostnadene ved driften fordeles på færre betalere, ifølge de som er intervjuet.

36 Forskrift om husholdningsavfall, Hemne, Agdenes, Meldal, Orkdal, Snillfjord, Skaun, Rindal, Hitra, Frøya, Rennebu og Surnadal kommuner. § 6. Fritidsbebyggelse

6.2.3 Revisors vurdering

Det er krav til at fritidsbebyggelse omfattes av renovasjonsplikt. To av kommunene blant HAMOS eierkommuner har gitt fritak for dette, noe som er i samsvar med HAMOS forskriftens § 6. Revisjonen mener at HAMOS forskriftens § 6 må endres, i samsvar med de nye avklaringene fra Miljødirektoratet, da kommunen ikke kan gi et generelt fritak for renovasjonsplikten til fritidsbebyggelse. I intervju med administrasjonen og styret bekreftes det at de er klar over de nye avklaringene og holder på med en revidering av forskriften til HAMOS knyttet til fritidsbebyggelse. Det er også fremkommet informasjon om at tre kommuner ikke deltar i innsamling og behandling av septik- og avløpsslam i selskapet, men at to av disse deltar i felles innkjøpssamarbeid med HAMOS.

6.3 Gebyrstruktur (differensiering) for avfallstjenester

6.3.1 Kriterier

Det oppfordres til differensiering av avfallsgebyr for å motivere til avfallsreduksjon og gjenvinning[37].

6.3.2 Data

HAMOS har lagt til rette for følgende differensiering av avfallsgebyr:

- Ulik type abonnement for redusert dunk (80 liter), normal dunk (140 liter) og utvidet dunk (240 liter).
- Det gis tilbud om kompostering av matavfall noe som medfører en reduksjon av renovasjonsavgiften (15 %) av normalabonnement.
- Ved å dele beholdere med naboen reduseres normalabonnementet med 15 %. Dette er aktuelt for beboere i rekkehus og sokkelleiligheter eller der man ønsker seg en felles beholder for eksempel i enden av en gårdsvei. For blokker, borrettslag og lignende tilbys det egne ordninger med containere og storbeholdere.
- Det gis en engangsrabatt (kr 1000 inkl. mva.) per barn for bruk av tøybleier til barnefamilier.

Daglig leder sier at selskapet holder på en ny gjennom gjennomgang ift. renovasjonsforskriften. Det er også tatt initiativ til et prosjekt for felles avfallsstrategi for alle renovasjonsselskapene i Midt-Norge, dette er en oppfølgning av nye og strenge krav til gjenvinning av restavfall som kommer fra EU. Dette vil innebære at selskapet må sortere ut

[37] Forurensningsloven § 34.2

matavfall i større grad. Selskapet ser stort behov for samordning av systemene, da det er 4 ulike ordninger for ulike renovasjonsselskap med geografisk nærhet til Trondheim sentrum. Renovasjonsselskap i nærheten av Trondheim har et ønske om å gi likt tilbud samt høyne kvaliteten til innbyggerne ved innsamling av avfall.

Høsten 2012 bestemte 5 trønderske avfallsselskap seg for å gå sammen om å undersøke muligheten for å etablere et sentralt ettersorteringsanlegg for restavfall fra husholdninger. Dette var Innherred Renovasjon IKS, Fosen Renovasjon IKS, Envina IKS, HAMOS og Trondheim Renholdsverk AS. Ettersorteringsanlegget vil sette selskapene i stand til å sortere ut matavfall, plastemballasje, metaller og papirfraksjoner som ligger i restavfallet. I dette arbeidet så man også behovet for å utarbeide en regional avfallsplan. Visjonen med dette samarbeidet er å se sammen når avfallshåndteringen planlegges i regionen. Våren 2014 ble navnet SESAM[38] lansert som navn på forprosjektet. I samarbeidsområdet er det 55 kommuner og 463.000 innbyggere. Avfallet genereres til ca. 220.000 husholdninger og ca. 60.000 hytter. Det følger også med noe næringsavfall sammen med avfallet fra husholdninger og fritidsbebyggelse.

Det er signalisert nye krav til avfallsbehandling gjennom at EU-kommisjonen har lagt fram en handlingsplan for sirkulær økonomi[39], som blant annet omfatter tiltak og nye mål for innsamling av avfall, disse er:

- 65 % materialgjenvinning av kommunalt avfall innen 2030
- 10 % av kommunalt avfall kan deponeres etter 2030
- Forbud mot deponering av kildesortert avfall etter 2030

Det vises videre til at krav til et produkt endres vedrørende om det kan repareres, dets holdbarhet og gjenvinnbarhet. Dette for å legge bedre til rette for at bi-produkt fra industri blir ressurser i produksjonen for gjenbruk av avfall.

6.3.3 Revisors vurdering

Det oppfordres til differensiering av avfallsgebyr for å motivere til avfallsreduksjon og gjenvinning i forurensningsloven. Selskapet har etter vår vurdering lagt opp til en differensiering av avfallsgebyret i selskapet som er i samsvar med dagens krav. Det er også positivt at selskapet deltar i regional avfallsplan som legger til rette for lik behandling av

38 Sentralt EtterSorteringsanlegg for restAvfall fra husholdninger i Midt-Norge

39 Miljødirektoratet, 3.12.2015, Handlingsplan for sirkulær økonomi, EU-kommisjonen

husholdningsavfall blant selskapene i regionen, samt løsninger for å ivareta signaliserte økte krav og målsettinger til innsamling av avfall.

7 Innkreving av renovasjonsgebyr

I dette kapittelet svarer vi på om det fattes vedtak om delegert myndighet for innkreving av renovasjonsgebyr. I de følgende delkapitlene presenterer vi kriterier, deretter data og så våre vurderinger.

Etter forskriften skal alle kostnader som påløper ved lovpålagt håndtering av husholdningsavfall dekkes av renovasjonsgebyret. Det er kommunestyret som fastsetter avfallsgebyret og er eier av pengekravet som oppstår ovenfor renovasjonsabonnenten[40].

7.1 Revisjonskriterier

Grunnlag for gebyrkravet er fastsatt i avfallsforskriften § 15-3, som viser til at kommunestyret fastsetter avfallsgebyret. I Forskrift for husholdningsavfall for HAMOS § 4 omfattes som utgangspunkt husholdninger av avgiftsplikten. Abonnenter som omfattes av forskriften skal betale avfallsgebyr til kommunen, jf. forskriften § 13. Etter forskriftens § 17 kan kommunene delegere myndigheten etter forskriften, herunder innkreving av gebyret, til HAMOS.

Ved mislighold av renovasjonsgebyret har kommunen lovbestemt pant[41] i den aktuelle eiendommen. Pengekrav med pantesikring i fast eiendom innebærer at eiendommen kan selges ved tvang for å sikre dekning av kravet. Ved legalpant har kravseier best sikkerhet, i forhold til eierens øvrige kreditorer. Ved mislighold kan kommunen overdra sin legalpanterett etter at kravet har forfalt og for det enkelte misligholdstilfelle. Det er altså ikke anledning til å foreta en generell overdragelse av legalpanteretten.

I dette kapittel vil vi følgelig se nærmere på:

- Om eierkommunene har delegert myndigheten knyttet til innkreving av renovasjonsgebyret til HAMOS.
- Om eierkommunene har vedtatt overdragelse av legalpanterett på gyldig måte til HAMOS.

[40] Forurensningsloven § 34, avfallsforskriften § 15.4, første ledd.

[41] Panteloven § 6-1, (2) a)

7.2 Data

7.2.1 Delegasjonsmyndighet for innkreving av renovasjonsgebyr

I forskrift til HAMOS vises det i § 17 til at forurensningsmyndigheten etter denne forskrift tillegger kommunen, som kan delegere sin myndighet til HAMOS, med unntak av kommunestyrets myndighet etter § 6 og 13.

§ 16 Innkreving, renter, mv. Avfallsgebyr med påløpte renter og omkostninger er sikret med lovbestemt pant jf. Forurensningslovens § 34. Tilsvarende gjelder mht. inndriving av avfallsgebyr og renteplikt ved for sen betaling.

Daglig leder sier at faktura for avfallsgebyr sendes fra HAMOS basert på delegasjon fra kommunene. Dette er – for de nye eierkommunene – tatt inn i en medlemsavtale. Avtalen vedtas av kommunestyret ved inntreden som eier, og fungerer her som delegasjonsvedtak.

Revisor har fått oversendt en medlemsavtale mellom Rennebu kommune og HAMOS som viser følgende i punkt 3.1 – driftssamarbeid - medlemskap[42], 3. avsnitt:

> *HAMOS Forvaltning IKS vil stå for utfakturering og innkreving av slam- og avfallsgebyrene. I enkeltsaker hvor bruk av legalpant må gjøres gjeldende, så skal kommunen vurdere frigi denne til HAMOS.*

Daglig leder sier at det ble inngått en etableringsavtale ved opprettelsen av selskapet, undertegnet i juni 1996. Her er det i avtalens pkt. nr. 5 avtalt at kommunene skal overføre gebyret for alle avgiftspliktige abonnenter til renovasjonsselskapet, en gang i kvartalet. I forbindelse med å oppfylle nye nasjonal avfallspolitikk ble det utarbeidet forslag til ny felles renovasjonsforskrift for eierkommunene, der prinsippet med differensierte gebyrer ble innført. Kommunene meldte tilbake under høringsprosessen om at de ikke hadde faktureringssystemer som taklet differensierte renovasjonsgebyrer. Ny felles renovasjonsforskrift ble vedtatt i alle kommunestyrene i våren 1997. Den praktiske oppfølgingen ble fastsatt i et felles møte med kommunene den 16.09.97 og gjennomført fra 1.1.1999. I utkast til medlemsavtalen med Rindal kommune fra januar 1998 er endringene innarbeidet:

> «*Renovasjonsselskapet kan, hvis selskapet selv ønsker det, overta utfaktureringen til kommunens abonnenter, herunder forestå purring av utestående fordringer».*

42 Godkjent av styret i HAMOS Forvaltning IKS den 18.6.2007 og vedtatt av kommunestyret i Rennebu kommune den 21.6.2007

Alle kommunestyrene anbefalte at Rindal kommune ble opptatt som fullverdig medeier hvor denne bestemmelsen i pkt. 5 var endret i forhold til den opprinnelige etableringsavtalen fra 1996. Egen rutinebeskrivelse for innfordringen av renovasjonsgebyrer ble, utarbeidet i samarbeid med kommunene, implementerte i selskapets internkontrollsystem den 30.06.99. Fra 2006 ble denne endret da Hitra og Frøya ble med som eier i HAMOS, og medlemsavtalen ble lik den som senere ble inngått med Rennebu og Surnadal, ifølge daglig leder.

7.2.2 Innkreving av gebyr

De som er intervjuet beskriver innkrevingen av gebyr på denne måten. Første purring av renovasjonsgebyret utføres av HAMOS. Hvis gebyret fremdeles er ubetalt overføres innfordringen til Betalingspartner, som har bevilgning for å drive inkassovirksomhet. Regnskapsleder sier at det er ca. 1200 saker per år som oversendes betalingspartner til videre innfordring. Innfordringen utføres på vegne av kommunene, da det er kommunene som har legalpanteretten. Betalingspartner sender først en betalingsoppfordring. Fra og med dette påløper inkassogebyr. Dernest sendes såkalt «4-18-varsel», som gir grunnlag for videre tvangsinnfordring. Det er kun noen ytterst få som da ikke blir dekket, og det er først da legalpantekrav aktualiseres, ifølge kontorleder. Betalingspartner ber da den enkelte kommune om konkret frigivelse av pantet knyttet til den aktuelle eiendommen og det konkrete utestående beløp. Kontorleder sier at betalingspartner ønsker å strekke seg langt, for å oppnå ulike former for betalingsordninger.

En fra styret i HAMOS sier at man ønsket en mykere linje ved å vise menneskelige hensyn i arbeidet med innkreving av gebyr fra HAMOS, dette ble aktualisert ved Betalingspartner som innkrever av fordringer. Styreleder for Betalingspartner sier at det er en ansatt i selskapet som innehar inkassobevilgningen. Betalingspartner har HAMOS sine eierkommuner som sine kunder. Avtalen om innfordring er mellom HAMOS og Betalingspartner. Han sier videre at det er tanker om å utvikle selskapet, i retning mot behandling av legalpantekrav, på vegne av andre kommuner og IKS, men ikke tilby alminnelige inkassotjenester.

7.3 Revisors vurdering

Eierkommunene har overført ansvar og myndighet knyttet til innfordring av renovasjonsgebyret til HAMOS. Overføring av ansvar til selskapet fra eierkommunene i 1999 er noe endret da Hitra og Frøya ble med som eiere i 2006. Vi mener at selskapet bør sørge for en ensartet overføring av ansvar/myndighet knyttet til innfordring i HAMOS for alle eierkommunene.

Ved inkasso overdras legalpanterett i den enkelte sak fra kommunen til Betalingsparter, noe som håndteres i samsvar med krav til dette.

8 Høring

En foreløpig rapport ble sendt på høring til daglig leder og styreleder i HAMOS Forvaltning IKS den 15.3.2016. Et høringsbrev ble mottatt fra HAMOS ved daglig leder i e-post i samsvar med utsatt høringsfrist. Høringsuttalelsen er vedlagt rapporten i vedlegg 1.

Vi har oppdatert rapporten jf. Utvalgt informasjon fra selskapets årsmelding for 2015. Vi har presisert datadelen knyttet til referater fra valgkomiteens møter knyttet til innstilling av styremedlemmer og presisert våre vurderinger. Vi har endret datadelen knyttet til merknader til kapitel 4. Vi har endret våre vurderinger og konklusjoner knyttet til selskapets høringsuttalelse i kapitel 5.

9 Konklusjoner og anbefalinger

9.1 Konklusjon

Kontrollutvalgene i Meldal, Skaun, Hitra, Frøya, Agdenes, Hemne og Snillfjord bestilte en selskapskontroll/forvaltningsrevisjon rettet utvalgte områder i HAMOS. Problemstillinger og konklusjoner er som følger:

Er eierstyring og selskapsledelse i HAMOS i samsvar med gitte føringer og anbefalinger?

Eierstyringen og selskapsledelsen i HAMOS utøves i hovedsak i samsvar med krav og anbefalinger. En av kommunene mangler system for eierstyring og flere av kommunene mangler en årlig behandling av eiermeldingen i kommunestyret. Ved valg til styre er det mangler knyttet til det å dokumentere at styresammensetningen ivaretar selskapets behov for komplementær kompetanse. Videre bør styresammensetningen ta høyde for habilitetsutfordringer som måtte oppstå.

Sikrer HAMOS et tydelig skille mellom kommersiell virksomhet og monopolvirksomheten?

HAMOS har etablert et regnskapsmessig skille mellom selvkostområdene og næring i samsvar med krav til dette. Fondene for husholdning, fritid og slam har hatt overskudd over tid og selskapet må sørge for å bruke av dette, for å ivareta kravet til selvkost. Datterselskap har tilført HAMOS utbytte, noe som er avsatt til annen egenkapital. Dette bygger opp egenkapitalen i selskapet, reduserer sårbarheten samt gir mulighet til å utvikle næringsvirksomhet i selskapet (ikke selvkostdelen).

Er det organisatorisk skille av ledende roller i konsernet HAMOS i samsvar med anbefalinger?

Styret og datterselskaper har skille i ledende roller, noe som er i samsvar med anbefalingene og konkurranselovens bestemmelser. Administrativ ledelse i HAMOS har styreverv i heleide datterselskaper, noe KS anbefalingene åpner for. HAMOS har etablert en innkjøpskomite ved kjøp og salg av varer og tjenester og det beregnes fortjeneste ved salg av tjenester til datterselskaper, noe som er med å hindre rolleblanding og kryssubsidiering mellom selskapene.

Utføres tømmerrutiner, hytterenovasjon og differensiering av avfallsgebyr i samsvar med krav?

HAMOS har etablert tømmerutiner samt tilrettelagt for oppfølging av disse, noe som sikrer likebehandling av abonnentene på dette området. To av eierkommunene har gitt fritak for renovasjonsplikt til fritidsbebyggelse, i samsvar med HAMOS forskriftens § 6. Nye avklaringer fra Miljødirektoratet om fritidseiendommers renovasjonsplikt, medfører at forskriften må endres på dette punktet, for å være i samsvar med forurensningslovens krav. Selskapet differensierer avfallsgebyr i samsvar med dagens krav. Det er signalisert økte krav til avfallsbehandling, noe selskapet må ha oppmerksomhet på fremover.

Fattes det vedtak om delegert myndighet for innfordring av renovasjonsgebyr fra den enkelte eierkommune til selskapet?

Det er fattet vedtak om delegering av myndighet knyttet til innfordring av renovasjonsgebyret fra eierkommunene til HAMOS. Disse er noe endret fra selskapet ble etablert i 1995 til Hitra og Frøya ble medlem i 2006 og senere. Selskapet bør sørge for at delegeringen av myndighet knyttet til innfordring av renovasjonsgebyr er lik for alle eierkommunene i selskapet. Ved inkasso ber selskapet den enkelte kommune om konkret frigivelse av legalpanten i den enkelte sak, noe som er i samsvar med krav til dette.

9.2 Anbefaling

Vi anbefaler HAMOS å:

- Vurdere styresammensetning i lys av rapportens merknader, samt ut fra selskapets fremtidige behov
- Sikre at avsatt overskudd i selvkostfondet brukes i samsvar med krav til selvkost
- Endre forskrift for husholdning i HAMOS vedrørende fritidsbebyggelse, slik at den blir i samsvar med nye avklaringer fra miljødirektoratet
- Sikre lik delegering av myndighet for innfordring av renovasjonsgebyret hos eierkommunene i HAMOS

Kilder

Lover

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Lov om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger (Konkurranseloven)
- Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
- Lov om interkommunale selskaper

Forskrifter

- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift for husholdningsavfall, Hemne, Agdenes, Meldal, Orkdal, Snillfjord, Skaun, Rindal, Hitra, Frøya, Rennebu og Surnadal kommuner, Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal

Veiledere

- Beregning av kommunale avfallsgebyr (utdypning av avfallsforskriftens kapittel 15) M-258. Miljødirektoratet, 3. desember 2014.
- Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester. Kommunal- og moderniseringsdepartementet, februar 2014.
- Kommunalt eierskap, Anbefalinger om eierskap, ledelse og kontroll av kommunalt/fylkeskommunalt eide selskaper og foretak. KS, 2015.
- Norsk anbefaling, eierstyring og selskapsledelse, Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES) oktober 2014.

Vedlegg 1 Høringssvar

Revisjon Midt-Norge
Sandenveien 5

7300 Orkanger

Deres ref.:
Arve Gausen

Vår ref.:
TRB/004/735/16

Orkanger 15. april 2016

HØRINGSSVAR PÅ RAPPORT FRA SELSKAPSKONTROLL AV HAMOS FORVALTNING IKS

Viser til høringsbrev av 15.03.16 hvor det anmodes om å gi uttalelse på utkast til rapporten fra gjennomførte selskapskontroll.

Generelt:
Daglig leder mener at forvaltningsrevisjonen er gjennomført på en god måte og gir i all hovedsak et rettvisende bilde av selskapets drift og eierstyring.

Styret har i møte den 7. mars behandlet årsberetning og regnskap for 2015.
Representantskapet vil behandle årsmeldingen og regnskapet i møtet den 18. april.

Selskapets administrative organisering er justert fra årsskiftet for å være enda bedre rustet til å gjennomføre selskapet nye utviklingsstrategi, vedtatt av styret 2. oktober 2015. (Jf. rapportens fotnote nr. 6). Nå vektlegges kvalitet- og utviklingsarbeidet sterkere, samtidig som gjennomføringskraften i organisasjonen skal styrkes ytterligere.

Kap. 1 Innledning
Ingen merknader.

Kap. 2 Undersøkelsesopplegget
Ingen kommentarer.

Kap. 3 Eierstyring og selskapsledelse i HAMOS
Ad 3.2.6 Revisors vurdering:

- Anbefaling om vedtektsfeste bruk av valgkomite er allerede ivaretatt, jf. vedtektenes § 10.
- I brevet til eierkommunene, som sendes fra selskapet etter hvert valg, er det gitt anbefalinger om hvilke kriterier kommunene skal vektlegge ved nominering av kandidater til styret.
- I vedtektenes § 8.1 andre ledd og instruksen til valgkomiteen er det presisert at ved valg av styremedlemmer skal først og fremst selskapets behov for kompetanse innenfor relevante fagområder vektlegges.

HAMOS er et interkommunalt renovasjonsselskap.
De samarbeidende kommuner er Hemne, Agdenes, Meldal, Orkdal, Snillfjord, Skaun, Rindal, Hitra, Frøya, Rennebu og Surnadal.

- Valgkomiteen skriver referat fra alle sine møter og gir samtidig begrunnelse for hvilke momenter som er vektlagt ved innstillingen, jf. tidligere oversendte møtereferater i perioden 2012-2016.

Kap. 4 Skille mellom kommersiell- og monopolvirksomhet i HAMOS
Ad 4.2.3 Nærmere om utbytte og egenkapital i HAMOS:

- Eierkommunene har aldri skutt inn kapital i selskapet, heller ikke ved etableringen av selskapet.
- De anlegg og driftsmidler som selskapet overtok fra eierkommunene ved oppstarten ble innløst og finansiert ved låneopptak.

Kap. 5 Styre- og presonellmessig skille i konsernet i HAMOS
Ad 5.3 Revisors vurdering:

- At administrative ledere i HAMOS har styreverv i datterselskaper strider ikke mot anbefalingene til KS om eierstyring, selskapsledelse og kontroll.
- HAMOS har lagt anbefaling nr. 13 til grunn, hvor det heter: *Styremedlemmer i morselskap bør ikke sitte i styret til datterselskap. Konserndirektøren kan være representert i datterselskapets styrer.*
- Denne politikken er fulgt i en årrekke og er forankret i selskapets strategiplan og handlingsprogram, under punktet organisering og habilitet.
- Styringen av datterselskap ivaretas av det styret som HAMOS velger på generalforsamlingen, mens den daglige ledelse og drift besørges av egne ansatte. Virksomheten i datterselskapene er ledelsesmessig, personellmessig og fysisk adskilt, slik KS og Konkurransetilsynet anbefaler.

Kap. 6 Tømmerutiner, hytterenovasjon og differensiering av avfallsgebyr
Ingen kommentarer.

Kap. 7 Innkreving av renovasjonsgebyr
Ingen kommentarer.

Kap. 9 Konklusjoner
Det strider ikke mot KS sin anbefaling nr. 13 at administrativ ledelse i HAMOS har styreverv i datterselskaper. Ingen i HAMOS-styret sitter i noen av datterselskapene på grunn av den dobbeltrolle de i så fall vil komme i ved utøvelsen av eierrollen, blant annet som datterselskapets generalforsamling.

Det er gjennomført fysisk skille mellom monopol og konkurransevirksomheten. HAMOS sin strategi har så langt vært at eierskapet i heleide datterselskap skal ivaretas av ledelsen i morselskapet gjennom styrearbeidet.

Med vennlig hilsen

Trygve Berdal
Daglig leder

Styreleder HAMOS

Revisor har etterspurt høringssvar fra styreleder den 15.3 og 19.4. i e-post. Revisor har ikke mottatt tilbakemelding fra styreleder på undersøkelsen.

Vedlegg 2 Definisjoner indikatorer KOSTRA

- Årsgebyret er oppgitt for år n+1, dvs. at for år 2014 oppgis satsen per 1. januar 2015. Gebyret oppgis uten merverdiavgift. Det oppgis den hyppigst forekommende sats for en standardbolig på 120 m2 bruksareal. Tallene er hentet fra skjema 22, del 2 som rapporteres fra kommunene.

- Kilo husholdningsavfall til materialgjenvinning pr innbygger. Innbyggertallet er justert for antall hytter i kommunen, der ca. 4 hytter tilsvarer 1 innbygger. Mengden materialgjenvunnet husholdningsavfall er summen av alle utsorterte fraksjoner fra husholdningene i kommunen, som er sendt til materialgjenvinning. I tillegg er utsortert grovavfall fra private, levert direkte på anleggene tatt med. Mengdene er justert ved at forbruksavfall fra næringslivet som er samlet inn sammen med husholdningsavfallet er trukket fra. For kommuner som er med i interkommunalt avfallsselskap er mengdene oppgitt samlet til SSB, og deretter fordelt på medlemskommunene etter innbyggertall justert for hytter.

- Kilo husholdningsavfall pr innbygger. Innbyggertallet er justert for antall hytter i kommunen, der ca. 4 hytter tilsvarer 1 innbygger. Husholdningsavfallsmengden er summen av alt utsortert avfall og restavfall innsamlet fra husholdningene i kommunen. I tillegg er grovavfall fra private, levert direkte på anleggene tatt med. Mengdene er justert ved at forbruksavfall fra næringslivet som er samlet inn sammen med husholdningsavfallet er trukket fra. For kommuner som er med i interkommunalt avfallsselskap er mengdene oppgitt samlet til SSB, og deretter fordelt på medlemskommunene etter innbyggertall justert for hytter.

Vedlegg 3 Finansiell analyse av HAMOS

Vi har hentet ut tall fra selskapets resultatregnskap og balanseregnskap for perioden 2012-2015. Dette for å vise selskapets finansielle stilling. Vi har ikke gjennomført en helhetlig utviklings- og avviksanalyse, men har lagt vekt på noen relevante nøkkeltall som omhandler ressursbruk, likviditet og finansieringsstruktur i selskapet.

Den første tabellen viser hovedtall fra selskapets resultatregnskap og gir overordnet bilde av ressursbruk og resultater i selskapet.

Tabell 8 Resultatregnskap – tall i tusen

ÅR	2012	2013	2014	2015
Sum driftsinntekter	137 842	142 463	154 216	139 832
Sum driftskostnader	118 487	124 434	135 763	136 729
Driftsresultat	19 355	18 029	18 453	3 132
Sum finansposter	39	374	668	875
Skatt	- 3 598	- 3 766	- 5 023	- 1 843
Årsresultat	15 796	14 637	14 098	2 164

Kilde: Selskapets årsregnskap 2012-2015

Driftsinntektene har variert og økt med kr 1,9 mill. fra 2012 til 2015, driftskostnader har økt med kr 18,2 mill. i samme periode. Selskapets driftsresultat resultatet har årlig variert fra 3,1 mill. til 19,3 mill. i overskudd. Årsresultatet etter skatt og finansposter viser et årlig overskudd som har variert fra 2,1 mill. til kr 15,7 mill.

I selskapets årsrapport for 2015 skrives blant annet følgende om økonomien i selskapet:

> *Etter styrets vurdering gir det framlagte resultatregnskapet og balanse med noter et riktig bilde av virksomheten og den økonomiske stilling ved årsskiftet. Det er ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets slutt som er av betydning for bedømmelsen av regnskapet. Styret bekrefter at forutsetningene for fortsatt drift av selskapet er til stede ved avleggelsen av årsregnskapet.*

Vi har også innhentet hovedtall fra selskapets balanseregnskap som viser likviditeten i selskapet og viser disse i tabellen under.

Tabell 9 Balanseregnskap – tall i tusen

År	2012	2013	2014	2015
Sum anleggsmidler	73 941	90 128	118 468	125 552
Sum omløpsmidler	78 061	85 477	72 628	70 414
Sum egenkapital	62 490	77 127	91 224	93 389
Sum avsetninger for forpliktelser	7 849	8 972	7 337	9 950
Sum langsiktig gjeld	56 850	62 700	65 200	70 450
Sum kortsiktig gjeld	24 813	26 805	27 336	22 177

Kilde: Selskapets årsregnskap 2012-2015

Balanseregnskapet for 2012-2015 viser at anleggsmidler har økt med 51,6 mill. og omløpsmidler har variert i samme periode. Kortsiktig gjeld varierer og er noe redusert og langsiktig gjeld har økt med 13,6 mill. Egenkapitalen har en økning på 30,8 mill. i perioden. Sum avsetninger varierer og har økt med 2,1 mill. i perioden.

Årsmeldingen 2015 viser at eierne gjennom selskapsavtalen er solidarisk ansvarlig for selskapets gjeldsforpliktelser innenfor en vedtatt låneramme på 100 mill. Total lånegjeld er på 70,45 mill. i 2015 og kommunenes garantiansvar fordeler seg etter eierandel og er:

Tabell 10 Eierkommuner i HAMOS sitt garantiansvar

Eierkommune	Eierandel	Garantiansvar
Hemne kommune	8,7 %	kr 6 129 150,-
Agdenes kommune	3,5 %	kr 2 465 750,-
Meldal kommune	8,1 %	kr 5 706 450,-
Orkdal kommune	23,5 %	kr 16 555 750,-
Snillfjord kommune	2,0 %	kr 1 409 000,-
Skaun kommune	14,3 %	kr 10 074 350,-
Rindal kommune	4,3 %	kr 3 029 350,-
Hitra kommune	9,1 %	kr 6 410 950,-
Frøya kommune	9,0 %	kr 6 340 500,-
Rennebu kommune	5,3 %	kr 3 733 850,-
Surnadal kommune	12,2 %	kr 8 594 900,-
Total lånegjeld:	**100 %**	**kr 70 450 000,-**

Revisjonsberetningene 2012-2015 er utarbeidet av Revisjon Midt Norge IKS AS. Disse viser at årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrift og gir et rettvisende bilde av den finansielle stillingen til selskapet og konsernet HAMOS.

Vi har i neste tabell utarbeidet nøkkeltall som gir et bilde av egenkapital og gjeldsgrad. (Vedlegget viser beregninger av nøkkeltallene).

Tabell 11 Nøkkeltall for egenkapital og gjeldsgrad i selskapet

	2012	2013	2014	2015
Egenkapital i %	41,1	43,9	47,7	47,6
Gjeldsgrad	1,4	1,2	1,1	0,99

Gjeldsgraden og soliditeten fokuserer på egenkapitalens størrelse i selskapet. Et tradisjonelt krav til egenkapitalprosenten har vært 50 %, men gjennomsnittet i norske bedrifter ligger langt under 25 %. Det er likevel urealistisk å stille disse kravene for bedrifter som driver innenfor et beskyttet marked eller er kommunalt eid og ikke skal utbetale utbytte til sine eiere. HAMOS kan greie seg med lavere egenkapitalprosent enn måltallet. Et mål for mange bedrifter i et marked er å komme opp i en egenkapitalprosent på 35-40 %.

HAMOS egenkapital er på 47,6 % av totalkapitalen i 2015. Egenkapitalens andel er økt med 6,5 % siden 2012. Egenkapitalen er på nivå med målet til mange norske bedrifter, og viser at selskapet har tilfredsstillende soliditet.

Gjelden i selskapet var i 2015 på 0,99 ganger egenkapitalen. I 2012 var gjelden 1,4 ganger egenkapitalen, noe som gir en reduksjon i perioden. Gjeldsgrad fra 0 til 3 regnes som bra, og viser at selskapet har god soliditet.

Postadresse: Sandenveien 5, 7300 Orkanger
Hovedkontor: Statens hus, Orkanger
Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Kristin Strømskag	**Arkiv:**	144
Arkivsaksnr.:	16/853		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskapet
Formannskapet
Kommunestyret
Kommunestyret

KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2016 - 2020

Vedtak:
Forslag til vedtak:
Kommunestyret i Frøya kommune vedtar kommunal planstrategi for Frøya kommune 2016-2020, datert 19.08.16, jamfør Plan- og bygningslovens § 10-1.

Vedlegg:
Kommunal planstrategi for Frøya kommune 2016-2020, datert 19.08.16.
Samlet kunnskapsgrunnlag
Innkomne innspill

Saksopplysninger:
Om lovbestemmelsen
Kravet om planstrategi er forankret i plan- og bygningslovens § 10-1:

> *Kommunal planstrategi*
> *Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.*
>
> *Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.*
>
> *Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves. (...)*

Prosess
Formannskapet i Frøya kommune vedtok i sak 30/16 oppstart av utarbeidelse av kommunal planstrategi 2016-2020.

Etter dette vedtaket er det kjørt en administrativ prosess innen virksomheten Strategi og utvikling, i rådmannsteam og i lederforum for utarbeidelse av kommunal planstrategi med utfordringsbilde og vurdering av rullering av kommunale planer.

I tillegg ble det sendt ut invitasjon til sektormyndigheter og nabokommuner med oppfordring til å komme med innspill til planstrategien. Det kom innspill fra fire aktører. Disse ble innarbeidet i planstrategien. Kommunal planstrategi er også presentert i kommunens planforum.

I sak 86/16 vedtok formannskapet å offentliggjøre kommunal planstrategi 2016-2020 i 30 dager, jamfør Plan- og bygningslovens § 10-1, med høringsfrist 16.august 2016.
I denne perioden kom det inn 5 innspill fra:

- Fiskeripolitisk utvalg i Frøya Venstre
- Direktoratet for mineralforvaltning
- Kystverket Midt-Norge
- Fiskeridirektoratet
- Sør-Trøndelag fylkeskommune

Vurdering:
Under perioden med offentliggjøring av kommunal planstrategi i Frøya kommune 2016-2020 kom det inn 5 innpill/merknader. Under gjengis essensen i innspillene/merknader, disse ligger vedlagt i sin helhet. Rådmannens innstilling til innspillene listes under. Eventuelle endringer er innarbeidet i planstrategien, datert 19.08.16.

Aktør	Innspill/merknad/synspunkt	Rådmannens innstilling
Fiskeripolitisk utvalg i Frøya Venstre	Ønsker fokus på planområdene Næring og sysselsetting, og Langsiktig arealbruk. Ulike brukergruppenes – herunder den tradisjonelle fiskerinæringas – interesser må ivaretas for å unngå konflikter om arealbruk i sjøområdene. Fiskerinæringas egne organer må tas med på. Det må sikres et grundig politisk arbeid.	Tas til orientering. Planstrategien vektlegger de ulike interessene i kystsonen. Rullering av kommune-planens arealdel vil ha stort fokus på å gi forutsigbare rammer for fremtidig arealbruk i kystsonen gjennom å avklare overlappende interesser. Involvering og medvirkning vektlegges i kommunens videre planprosesser.
Direktoratet for mineralforvaltning (DMF)	DMF ga i forbindelse med invitasjon til innpill under oppstart av arbeidet med	Tas til orientering. Mineralressurser vil inngå som et naturlig tema under

	kommunal planstrategi, kommentarer omkring forvaltning av mineralressursene. DMF ser at Frøya kommune har merket seg dette, og forventer at mineralressurser tas inn som tema i rullering av kommuneplanens arealdel.	rulleringen av kommuneplanens arealdel.
Kystverket Midt-Norge	Sjøtransport og bruk av sjøareal bør inkluderes i kommende planarbeid. Planlegging bør gjennomføres hensiktsmessig, skånsomt og inkluderende. Tidligere vedtatte planer/plandokument bør vurderes for entydighet og koordinasjon. Anbefaler bruk av Kystinfo, Kystverkets karttjeneste for sjørelaterte opplysninger. Påpeker kommunens særlige plikt til sikkerhet og fremkommelighet i egne sjøområder, samt viktigheten av ROS-analyser i planleggingen. Vannforskriften gjør at vannregionene vil utarbeide helhetlige forvaltningsplaner. Fører til endringer i kommunens tiltaksporteføljе. Særlig oppmerksom på arealdisponeringen til næringsformål i sjø. Sikkerhet i farleden har høyest prioritet. Både land- og sjøområder må ses i sammenheng ved etablering av industriområder.	Tas til orientering. Den fremtidige rulleringen av kommuneplanens arealdel vil inkludere både land- og sjøarealer og ses i sammenheng. Involvering og medvirkning vektlegges i kommunens videre planprosesser. Frøya kommune er opptatt av kunnskapsbasert planlegging gjennom å nyttiggjøre seg tilgjengelig informasjon, samt gjøre egne kartlegginger hvor dette ikke finnes. *Inkluderes i planstrategien.* Samfunnssikkerhet og beredskap, samt ROS-analyser er viet oppmerksomhet både i planstrategi og kommuneplanens samfunnsdel. Vannforskriften er inkludert som eget mål i kommuneplanens samfunnsdel. Rullering av kommunens hovedplan vann er også med bakgrunn i dette. Gjennom samtidig rullering av både sjø- og landarealer vil dette ses i sammenheng i planprosessen.

	Kommende planverk må tilrettelegge for fortsatt havnesikringsregime, jf. forskrift om sikring av havner.	Gjennom avtalen med Trondheim havn vil forskrift om sikring av havner følges opp.
Fiskeridirektoratet	Bør beskrive behovene for eventuelle planmessige avklaringer i forhold til konkurranse og eventuelle konflikter mellom ulike næringer og interessenter i kystsonen, samt viktige utfordringer både i sjøområdene og i strandsonen. Arealplanleggingen bør fastsette retningslinjer og tilstrekkelige arealer for langsiktig arealbruk i havområdene for ulike typer interesser/næringer. Er spent på hvordan Frøya kommune vil benytte *Interkommunal kystsoneplan for Sør-Trøndelag* (Kysten er klar) i videre planprosesser. Vektlegger viktigheten av involvering fra næringer, interesseorganisasjoner, regionale og statlige myndigheter tidlig i planprosessen for å avklare planleggingsbehov og kunnskapsinnhenting.	Tas til orientering. Planstrategien vektlegger de ulike interessene i kystsonen. Rullering av kommune-planens arealdel vil ha stort fokus på å gi forutsigbare rammer for fremtidig arealbruk i kystsonen gjennom å avklare overlappende interesser. Frøya kommune er opptatt av kunnskapsbasert planlegging gjennom å nyttiggjøre seg tilgjengelig informasjon. Interkommunal kystsoneplan vil naturlig være en av disse kunnskapsgrunnlagene. Involvering og medvirkning vektlegges i kommunens videre planprosesser. Næringsliv, interesseorganisasjoner, statlige og regionale mundigheter vil omfattes av dette.
Sør-Trøndelag fylkeskommune	Oppsummerer hovedtrekkene i utfordringsbildet og planrulleringene i planstrategien. Sier i tillegg at planstrategien gir god oversikt og fremstår som realistisk. Utover dette ingen kommentarer.	Tas til orientering.

Planstrategien er utarbeidet gjennom en lengre prosess med involvering administrativt, politisk, invitasjon til innspill og offentliggjøring. På bakgrunn av dette tilrådes at kommunestyret i Frøya kommune vedtar kommunal planstrategi 2016-2020 for Frøya kommune, datert 19.08.16, jamfør Plan- og bygningslovens § 10-1.

Forhold til overordna planverk:
Nytt kommunalt planhierarki ble vedtatt som en del av kommuneplanens samfunnsdel i 2015. Planstrategien har gjennom utfordringsbildet og prioritering av planoppgaver tatt

utgangspunkt i blant annet planprogram til kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens samfunnsdel.

Økonomiske konsekvenser:
Forslag til planstrategi omfatter flere planrulleringer som vil ha ressursmessige konsekvenser, uten at det er mulig å tallfeste dette på nåværende tidspunkt.

FRØYA KOMMUNE
Kraft og mangfold

Kommunal planstrategi
2016 – 2020

Plan- og bygningslovens § 10-1, om kommunal planstrategi

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Om planstrategi

Kommunal planstrategi er ikke en plan i seg selv. Gjennom å drøfte utviklingstrekk i kommunen som samfunn og organisasjon, skal strategien vurdere og avklare kommunens planbehov for den kommende valgperioden. Målet er å vurdere om kommunens planverk har et tilstrekkelig omfang og er oppdatert til å møte utfordringene. Man kan også benytte muligheten til å oppheve planer som ikke er aktuelle lengre.

Nasjonale forventninger og regionale føringer

Kommunene skal i sin planstrategi legge nasjonale forventninger og regionale føringer til grunn for avklaring av kommunens planbehov.

Nasjonale forventninger til kommunal planlegging

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging ble vedtatt ved kongelig resolusjon 12.juni 2015. De nasjonale forventningene samler mål, oppgaver og interesser som regjeringen forventer kommunene skal legge særlig vekt på i planleggingen i årene som kommer. Disse føringene er mest aktuelle for Frøya kommune:

Planlegging for gode og effektive planprosesser:

- Baserer planforslag og beslutninger på et godt og oppdatert kunnskapsgrunnlag
- Sikrer tidlig medvirkning og involvering av allmennheten, berørte myndigheter, parter og interesseorganisasjoner
- Bruker regionalt planforum aktivt
- Statlige myndigheter og fylkeskommuner vektlegger det lokale selvstyret
- Tar i bruk muligheter for prioriteringer og forenkling som ligger i PBL
- Oppdaterer overordnede planer, unngår flere plannivå enn nødvendig, hensiktsmessig detaljering
- Bruker muligheten for parallell plan- og byggesaksbehandling
- Sikrer effektiv behandling av private planforslag
- Sikrer enkel tilgang til digitale plandata med digitalt planregister, bruker digital plandialog og plan- og byggesaksbehandling

Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling

- Legger vekt på reduksjon av klimagassutslipp, energiomlegging og energieffektivisering gjennom planlegging og lokalisering av næringsvirksomhet, boliger, infrastruktur og tjenester
- Tar hensyn til klimaendringer og risiko og sårbarhet i sin samfunns- og arealplanlegging og byggesaksbehandling
- Sikrer utarbeiding av risiko- og sårbarhetsanalyser for utbyggingsplaner, som gir godt kunnskapsgrunnlag for å forebygge og redusere aktuelle risiko- og sårbarhetsforhold
- Tar særlig hensyn til naturfarer og eksisterende og fremtidige klimaendringer
- Identifiserer viktige verdier av naturmangfold og landskap, friluftsliv, kulturminner og kulturmiljø, og ivaretar disse i kommunal planlegging
- Fylkeskommunene og kommunene samarbeider om planlegging for verdiskaping, bærekraftig næringsutvikling og innovasjon i partnerskap med næringslivet og regionale/lokale aktører
- Det settes av tilstrekkelig areal for næringsutvikling som ivaretar næringslivets behov, og som er lokalisert ut fra hensynet til samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging
- Sikrer viktige jordbruksområder og legger til rette for nye og grønne næringer i tilknytning til jordbruk/skogbruk
- Sikrer tilstrekkelig areal til fiskeri- og havbruksnæringen i kystsoneplanleggingen, og avveier dette mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. Arealbehovet ses i en regional sammenheng

Attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder

- Fylkeskommunene og kommunene fastsetter regionalt utbyggingsmønster, senterstruktur og hovedtrekkene i transportsystemet, herunder knutepunkter for kollektivtrafikken
- Legger til rette for tilstrekkelig og variert boligbygging, lokalisert ut fra hensynet til samordnet bolig-, areal, og transportplanlegging
- Sikrer høy arealutnyttelse rundt kollektivknutepunkt, tilrettelegger for økt bruk av sykkel og gange i dagliglivet, og sikrer sammenhengende gang- og sykkelforbindelser av høy kvalitet
- Potensiale for fortetting og transformasjon utnyttes før nye utbyggingsområder tas i bruk
- Aktivt bidrag i arbeidet med konseptvalgutredninger og statlige planer for store samferdselstiltak
- Tilrettelegger for effektive prosesser og rask behandling for samferdselstiltak
- Bidrar til at godsterminaler og havner prioriteres i planleggingen, og at disse utvikles som effektive logistikknutepunkter
- Har en aktiv og helhetlig sentrumspolitikk for å skape et godt og levende bymiljø. Kommunene tilrettelegger for etablering av boliger, arbeidsplasser, handel, service og sosiale møteplasser i sentrum. Et forpliktende samarbeid mellom kommunen og privat næringsliv bør vektlegges. Arkitektur, kulturminner, landskapsverdier, vann og grønne elementer tas aktivt i bruk som ressurser i sentrumsutviklingen
- Sikrer trygge og helsefremmende bo- og oppvekstmiljøer, frie for skadelig støy og luftforurensning
- Tar vare på naturverdiene og legger til rette for fysisk aktivitet og trivsel for hele befolkningen ved å sikre sammenhengende grønne strukturer, åpne vannveier og nær tilgang til områder for lek, idrett, rekreasjon og nærfriluftsliv
- Legger prinsippene om tilgjengelighet og universell utforming til grunn i planlegging av omgivelser og bebyggelse

Klima og miljø

Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging kommer med anbefalinger om hva planleggingen bør omfatte:

- Informasjon om klimagassutslipp i kommunen fordelt på kilder/sektorer. Alle kilder som innebærer direkte utslipp av klimagasser innenfor kommunens grenser, bør inkluderes.
- Informasjon om energisystem, energiforsyning og forbruk av energi innen kommunens grenser, herunder tilgang på miljøvennlige energiressurser.
- Fremskrivning av utslippene i kommunen om det ikke gjennomføres nye tiltak, forventet etterspørsel etter energi og forventet ny energiproduksjon. Fremskrivningsperioden bør være minst ti år.
- Ambisiøse mål for utslippsreduksjoner.
- Ambisiøse mål for mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging i kommunal bygningsmasse og i kommunen for øvrig.
- Tiltak og virkemidler for reduksjon av klimagassutslipp, mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging. Tiltakene/virkemidlene bør i størst mulig grad være koplet til oppnåelse av de målene som er satt av kommunen.

- Utredning av virkemidler som tenkes benyttet for å nå målsettingene.
- Handlingsplan med en tydelig ansvarsfordeling for oppfølging av klima- og energiplanene.

Paris-avtalen

- Skal begrense den globale oppvarmingen til et sted mellom 1,5 og 2 grader.
- Verdens utslipp av klimagasser skal reduseres så raskt som mulig.
- Innen utgangen av århundret er målet karbonnøytralitet - en balanse mellom menneskeskapte CO2-utslipp og opptak av CO2 i naturen.
- Alle land skal legge fram klimamål for FN og opp-skalere dem hvert femte år.
- Hvert femte år skal FN vurdere hvordan verden ligger an i forhold til å nå temperaturmålet.
- Årlig klimastøtte til fattige land skal være på minst 100 milliarder amerikanske dollar fra 2020.
- Inneholder også et rettferdighetsprinsipp om at rike land har et ansvar for å kutte utslippene raskere enn fattige land.

Regionale føringer og samarbeid

Felles *Regional planstrategi* for Sør- og Nord-Trøndelag har vært ute på høring. Denne legger opp til utarbeidelse av en felles fylkesplan. Fylkesplanen vil koordinere strategier for ulike enkelttema, redusere antall planprosesser og harmonisere planstrukturene i fylkene.

Regional strategi for arealbruk 2014-2024 ble vedtatt av Fylkestinget 17.06.14. Dokumentet omfatter arealpolitiske prinsipper relatert til by/tettsted og kystområder. Strategien vil være et grunnlag for tidlig dialog om arealbruken for å gi raskere planprosesser og bidra til en mer langsiktig og forutsigbar arealforvaltning.

Interkommunal kystsoneplan for Sør-Trøndelag ble vedtatt i strategigruppa i Kysten er klar 16.mars 2015. Strategigruppa anmoder kommunene (deriblant Frøya kommune) å legge dette dokumentet til grunn for sin egen arealplanlegging. Slik dokumentet foreligger nå, er det ikke juridisk bindende for kommunene.

Regional plan 2015-2020 klima og energi Sør-Trøndelag er nå ute på høring, og vil gi kommunene regionale føringer innenfor området når den er vedtatt.

Befolkning

Befolkningssammensetning, levekår og bosettingsmønster, er indikatorer som berører utgiftsbehovet til kommunen. For å gi innbyggerne et minimumsnivå av tjenester, er en viss andel av kommunens finansiering knyttet til dette. Frøya kommune er definert til å ha middels bundne kostnader ut fra demografi og geografi.

Befolkningsutvikling

Frøya kommune hadde en svak nedgang i antall innbyggere i perioden 2000 – 2007. Fra 2007 har det vært en jevn høy vekst med en økning på 519 personer i hele perioden. Dette tilsvarer en befolkningsvekst på 11,2 % fra 2000 - 2015. Fra 2007 var det en kraftig økning i vekstraten for landet, men enda høyere for Frøya.

Befolkningsveksten er sammensatt av fødselsoverskudd og netto tilflytting. Perioden 2000 – 2007 viser et forholdsvis stort fødselsunderskudd, mens det fra 2008 – 2014 er et gjennomsnittlig fødselsoverskudd 3,29 barn. Det er stor variasjon i fødselstallene fra år til år. Faktorer som påvirker tilflyttingen til Frøya er sysselsetting, utvikling i næringslivet og boligutbygging. Tallene viser stor netto tilflytting fra 2007 og det er fra dette året befolkningsveksten startet for fullt.

Demografi

Befolkningssammensetning og utgiftsutjevning

Det er særlig fem aldersgrupper i befolkningen som har behov for mange kommunale tjenester.

- **Gruppen 1-5 år** har behov for blant annet barnehageplass og helsestasjonstjenester.
- **Gruppen 6-12 år** er elever i barneskolen.
- **Gruppen 13-15 år** er elever i ungdomskolen.
- **Gruppen 55-67 år** forskning viser at behovet for helse- og omsorgstjenester vil bli størst her.
- **Gruppen 80 år og over** er de som har mest behov for institusjonstjenester, omsorgsleiligheter, matombringing og andre hjemmebaserte tjenester.

Disse aldersgruppene vil derfor bli viet ekstra oppmerksomhet når det gjelder alderssammensetning og befolkningsprognoser.

- Fødselstallene viser små variasjoner fra år til år. Små variasjoner gjør prognosene for behovet for barnehageplasser forholdsvis sikre. Aldersgruppen 1 – 5 år er definert som barn i barnehagealder. Denne gruppen har hatt en forholdsvis stor vekst siden 2009.
- Antall barn i skolealder, 6 – 12 år er barn som går på småtrinnet og mellomtrinnet. Denne gruppen har hatt en nedgang i antall barn siden 2009. Gruppen 13 – 15 år er barn som går på ungdomstrinnet. Denne gruppen har hatt en forholdsvis stor nedgang siden toppen i 2012. Totalt har skolebarn i alderen 6 – 15 år hatt en nedgang på 48 i perioden.
- Ungdommer i alderen 16 – 19 år har hatt en forholdsvis høy økning i perioden.
- Gruppen i arbeidsdyktig alder 20 – 66 år står for den største relative veksten i perioden med i alt 362 personer. Mye av denne økningen kan tilskrives næringslivets rekruttering av arbeidskraft, hovedsakelig fra utlandet.
- Utviklingen i de eldre i aldersgruppene 67 – 79 år og 80 – 89 år har vært forholdsvis stabil i hele perioden.

- Den eldste aldersgruppen 90 år og eldre har vært stabil frem til 2012, mens vi fra 2013 har en økning fra 37 til 48.
- Sammenliknet med andre kommuner, fylket og landet for øvrig har Frøya størst andel 25-66 år og 80 år og over.

Befolkningsframskrivinger

I SSB sine prognoser for nasjonale utviklingstrekk i befolkningen forventes det at:

- Personer over 67 år fordobles frem mot 2060
- Forventet levealder øker
- I 2060 er hver femte innbygger i Norge minst 70 år gammel
- Flyttemønster blir omtrent som de siste 5 år
- Etter hvert redusert innvandring

SSB har laget prognoser med ulike variabler og siste prognose ble offentliggjort 17. juni 2014. Neste publisering blir 21. juni 2016.

Siden Frøya kommune de senere år har passert «Høy-alternativet» for befolkningsutvikling, velger vi fortsatt å benytte dette alternativet. I alternativet inngår høy fruktbarhet, høy utvikling i levealder, høy innenlands flytting og høy netto innvandring.

Framskrivinger yngre årsklasser

Framskrivingene viser at vi får størst økning i barn 1-5 år og 6-12 år. Barn 13-15 år øker frem til 2024 og avtar noe frem til 2027.

- For barnehage er det moderate behovsendringer frem mot 2040.
- Elevtallet i barneskolen vil øke med 213 fra 2015 til 2040.
- Ungdomstrinnet får en liten nedgang frem til 2020 for deretter å øke med 62 elever frem mot 2040.

Framskrivinger eldre årsklasser

Det er i aldersgruppen 67-79 år vi får den største økningen, mens vi i aldersgruppen 80-89 år og 90 år eller eldre holder et forholdsvis stabilt nivå frem til 2025.

På kort sikt kan vi anta at vi får en liten behovsvekst innen pleie og omsorg siden den største veksten er blant de yngste eldre.

På lengre sikt ser vi at den sterke utviklingen i aldersgruppen 67-79 år fortsetter. I tillegg får vi en betydelig økning i aldersgruppen 80-89 år og en moderat økning i aldersgruppen 90 år eller eldre.

Befolkningsstruktur

Befolkningsstruktur, bosettingsmønster og levekår inngår i de variablene som staten legger vekt på når kommunenes utgiftsbehov skal vurderes i inntektssystemet.

Frøya har den laveste andelen skilte og separerte i forhold til de andre. Vi har også den laveste andelen enslige innbyggere 80 år og over. Frøya og Hitra har den høyeste andelen fødte barn pr. 1000 innbyggere. Andelen døde pr. 1000 innbyggere er høyest for kommunegruppe 3 og Frøya.

Frøya kommune har den desidert største netto innflyttingen i forhold alle andre i sammenligningsgruppen.

Innvandrerbefolkningen* har hatt en kraftig økning i Frøya de senere årene og har desidert størst andel sammenlignet med de andre. Arbeidsinnvandring er hovedårsak til den høye andelen for Frøya kommune. *Innvandrere omfatter førstegenerasjons innvandrere uten norsk bakgrunn og andregenerasjons innvandrere.

Frøya kommune har et ekspansivt næringsliv der størsteparten er relatert til oppdrettsnæring og andre næringer tilknyttet havbruk. Frøya har den laveste andel av befolkningen som pendler ut av kommunen og andel arbeidsledige 30-74 år. Bare Hitra har lavere andel arbeidsledige 15-29 år.

Frøya har liten andel av befolkningen som bor i tettsteder og har høyest gjennomsnittlig reisetid til kommunesenteret.

Levekår og befolkning

Folkehelse og medvirkning

Frøya kommune har utarbeidet en samlet oversikt over folkehelsa i kommunen i 2015. Denne oversikten peker på utfordringer, årsaker, konsekvenser og muligheter innenfor folkehelsearbeidet. Denne har vært grunnlag for utarbeidelse av planstrategien. I tillegg har kommunen gjennomført Ungdata-undersøkelse (2015) og Barnetråkk (2015).

Ungdata-undersøkelsen fra mars 2015 viste at ungdommene på Frøya har et høyere alkoholforbruk med tidligere debut enn landsgjennomsnittet. Dette kan sies å være et «distriktsfenomen». Kommunen er MOT-kommune, som blant annet jobber med rusforebygging. I tillegg oppga ungdommene høyere erfaring med kjøring av motorisert kjøretøy i beruset tilstand enn kommuner i resten av fylket. Frøya kommune har pr.d.d. ikke gyldig Trafikksikkerhetsplan eller ruspolitisk handlingsplan. I etterkant av Ungdata-undersøkelsen inngikk kommunen i et forpliktende samarbeid med Trygg Trafikk, med mål om å bli sertifisert som Trafikksikker kommune. Dette arbeidet er nå i gang. Barnetråkk er brukt som kunnskapsgrunnlag inn i planprosessen ved revidering av kommunedelplanen Sistranda.

Prosessen rundt utarbeidelse av kommuneplanens samfunnsdel, samt Ungdata-undersøkelsen og Barnetråkk, har gitt kommunen gode erfaringer i forhold til medvirkningsprosesser. Dette vil videreføres i videre planprosesser i kommunen.

Helse og velferd

Frøya kommune gjennomførte 2015 et prosjekt angående Morgendagens omsorg. Prosjektet ser på en omlegging av pleie- og omsorgstjenestene på bakgrunn av den demografiske utviklingen vi vil få i årene fremover. Det er foretatt utredninger og vurderinger av satsningsområder innenfor sektoren. Disse ble vedtatt i kommunestyret februar 2016.

Frøya kommune har de senere år hatt en stor satsning på kultur og idrett. Frøya kultur- og kompetansesenter er bygd og Helhetlig idrettspark er under bygging. Målet med denne satsningen er å bedre folkehelsa og styrke bolyst, samt gjøre Frøya kommune attraktiv for tilreisende. Frøya kommune gjennomførte 2013 *Verdsetting og kartlegging av friluftsområder.* I kommuneplanens samfunnsdel fremheves under Natur, miljø og klima og Levekår og folkehelse kommunens satsning på friluftsliv, formelle og uformelle møteplasser, samt arenaer for organisert og uorganisert aktivitet. *Handlingsplan for fysisk aktivitet, idrett, friluftsliv og anleggsutvikling i Frøya kommune 2013-2017*

omhandler ikke satsningen på Helhetlig idrettspark. Kommunens *Friluftsplan* er fra 1995. Denne ble vedtatt rullert i forrige planstrategi, dette er ikke påbegynt.

Oppvekst

Vi er en god kommune for barn å bo i og det finnes mange tilbud til barn, og flere vil vi få etter hvert som helhetlig idrettspark står ferdig. Vi må skape de beste skolene og vi må jobbe for, samt skape et renomme for at Frøya er best på oppvekst i Norge. Frøya har gjennom flere år kommet lavt ut på Kommunebarometeret innen oppvekstsektoren, særlig innenfor nasjonale prøver på ungdomstrinn, grunnskolepoeng og eksamensresultater. Den økende befolkningen setter press på oppvekstsektorens kapasitet. Det er nå utbygd to oppvekstsenter for å ta høyde for denne veksten. Det er full barnehagedekning i kommunen. En oppdatert Skolebruksplan vil være et beslutningsgrunnlag for langsiktig planlegging i kommunen.

Miljø og klima

Næringsgrunnlaget på Frøya er basert på gode naturgitte forhold og det er viktig med fokus på bærekraft og ansvarlig forvaltning.

Målet for klima- og energiplanlegging er å gjennomføre tiltak som gir resultatet i form av reduserte klimagassutslipp. Kommunene har viktige virkemidler for å redusere utslipp av klimagasser og oppnå energieffektivisering og -omlegging. Disse virkemidlene samordnes gjennom kommunenes klima- og energiplanlegging som er forankret i Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging. De fleste kommuner har en klima- og energiplan. Det har nå kommet flere nye internasjonale, nasjonale og internasjonale føringer innenfor området.

Frøya kommunes Energi- og klimaplan ble utarbeidet i 2010, og tar ikke inn over seg de nyeste føringer innenfor området. I kommuneplanens samfunnsdel vedtatt 2015, er rullering av Energi- og klimaplan en del av målene innenfor *Natur, miljø og klima*.

Vi har også utfordringer i forbindelse med plassering av løsøregjenstander og ulovlige avfallsplasser. Kommunen er forurensningsmyndighet. Det kan ses på muligheter til å utarbeide retningslinjer på dette området, eventuelt ha et prosjekt i forhold til utfordringen.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Frøya opplevde 29.-30.januar 2014 en dramatisk brann. En samlet innsats fra kommunens virksomheter, nødetater, frivillige, næringsliv, forsvaret, eksterne redningstjenester, Kystvakta, Heimevernet, Sivilforsvaret, Røde Kors og flere, gjorde at konsekvensene ble av brannen ble minimale i forhold til utfordringsbildet. På bakgrunn av erfaringene under og etter brannen, gjennomførte kommunen i 2015 en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) i samarbeid med nabokommunen Hitra. Helhetlig ROS dannet videre grunnlag for revidering av plan for kommunal beredskapsledelse (Beredskapsplan) i 2015. Helhetlig ROS og Beredskapsplan skal danne grunnlag for de enkelte virksomhetenes ROS og beredskapsplan.

Kommuneplanens samfunnsdel inneholder følgende føringer for samfunnssikkerhet og beredskap:

- Ha god beredskap mot aktuelle kriser og uønskede hendelser.
- Kommunens planer for overordnet krisehåndtering og virksomhetenes beredskapsplaner holdes oppdatert til enhver tid.
- Den kommunale beredskapsledelsen skal øve hvert år.
- Risiko- og sårbarhetsanalyser utføres hver planperiode i samarbeid med viktige samfunnsaktører.
- Kommunal beredskapsplan og virksomhetenes beredskapsplaner lagres samlet i et beredskapsrom.
- Frøya skal satse på holdningsskapende arbeid, med særlig fokus på trafikksikkerhet og kriminalitetsforebyggende arbeid.

Næring og sysselsetting

Frøya kommune i en unik posisjon med vårt næringsliv. Vi har et titalls til dels store bedrifter som har sine hovedkontor, ledelse og eiere i Frøya kommune. Hver enkelt av disse bedriftene kunne ha vært hjørnesteinsbedrifter i større samfunn enn Frøya.

I 2015 er det, ifølge NHO 2537 sysselsatte innbyggere i Frøya kommune. Det tilsvarer en sysselsettings-andel på 82,3 % av arbeidsstyrken. Landsgjennomsnittet ligger på 76,2 %, og i fylket er Frøya kun forbigått av Røros (91,4 %) og Trondheim (88,6 %).

Frøya har et næringsliv som er preget av industri som er avledet av oppdrettsnæringen. Slik sett har vi en sårbar næringsstruktur da de i veldig stor grad er avhengig av hvordan det går i oppdrettsnæringen, men de utgjør også i større grad egne «næringer» som går inn i markeder utenfor Norge.

Kompetanse

Et sentralt spørsmål i utdannings- og arbeidsmarkedspolitikken er om vi utvikler nok og riktig kompetanse for framtidens arbeidsliv. Folkehelseprofilen for Frøya kommune viser over flere år at vi har et lavere utdanningsnivå enn nabokommunen, fylket og landet for øvrig. Selv om det gjøres en rekke kartlegginger og framskrivninger på dette området, er det stor usikkerhet om hva slags kunnskap og kompetanse som har størst betydning og på hvilke områder. Kompetansebehovet er også noe som endrer seg over tid og tilgangen på kompetanse endrer seg ut fra de konjunkturer som for øvrig skjer i landet. Frøya kommune er i gang med kompetansekartlegging av arbeidsinnvandrere og andre tilflyttere i kommunen.

Rekruttering til offentlig sektor har i flere år vært utfordrende, særlig innen oppvekst og helse. Innenfor oppvekstsektoren ser det ut til at denne trenden er i ferd med å snu. På bakgrunn av den demografiske utviklingen, vil behovet for rekruttering av ansatte innenfor helsesektoren øke.

Tilpasset videregående opplæring for nye elevgrupper, som arbeidsinnvandrere og flyktninger kan bidra til å løse noe av rekrutteringsutfordringene. Prosjekter som f.eks. Menn i helse kan også bidra.

Vårt næringsliv har behov for et vidt spekter av kompetanse på ulike nivå. De videregående skolene i regionen har svart på denne utfordringen, og utviklet studietilbud tilpasset både sjøbasert og landbasert drift. I tillegg er det mye kompetansebygging internt i selskapene. Til nå har ikke havbruksnæringen og avledede næringer rekruttert veldig mange med høyere utdannelse, men dette ser nå ut til å være i endring. Det har vært utfordringer med å få søkere til studiespesialiserende studieretning i kommunen. Rekrutteringen til næringen er god, med fulle klasser i videregående skole, mange som vil være lærlinger og etterhvert pågang fra flere ulike studieretninger av studenter som vil jobbe innenfor havbruk. I tillegg til kompetanse «på merdkanten» har vi også bruk for annen kompetanse for å kunne beholde hovedkontorene på Frøya og for øvrig ha et variert næringsliv. For å gjøre seg mer attraktiv på arbeidsmarkedet for relevant kompetanse er Blått kompetansesenter et viktig drivhjul. Vi bør imidlertid ikke lukke øynene for utfordringene med å skape kompetanse som er relevant utenfor «merdkanten».

Nye næringer

Et fokus på et variert og robust næringsliv vil gjøre kommunen mindre sårbar for strukturendringer og konjunkturer. Dette kan blant annet være å utvikle satsing på reiseliv gjennom bevare, synliggjøre, formidle og bruke kulturarven gjennom å skape opplevelser og utnytte Frøyas naturgitte fortrinn.

Frøya kommune kan by på et spennende og eksotisk reisetilbud. Det har lenge blitt sagt om øyrekka at «Øyrekka er gullrekka». Slagordet er et resultat av besøkendes opplevelser i øyrekka. I tillegg har Fast-Frøya flere flotte attraksjoner som for eksempel Titran med Stabben fort, Gaustadbrygga og utsikt til Sletringen fyr, samt små og store attraksjoner rundt om i alle de aktive grendene på hele Frøya. Frøya har mye å by på kulturelt og i reiselivssammenheng! Vi ser at reiselivsnæringen på Frøya har et potensiale til å vokse og skape flere arbeidsplasser og flere tilbud til turister.

For å skape nye arbeidsplasser som ikke er direkte avledet av oppdrett, bør man se på hva som ligger av unyttede ressurser blant annet i havet. Som eksempel har vi tradisjonelt hatt høsting av tang og tare. Nå ses det også mot det å dyrke alger til konsum som tilsetningsstoff og som råstoff til bioenergi. Forskningsmiljøene i regionen jobber intenst med tema rundt dyrking og anvendelse av tang og tare. Kommersielle aktører er allerede i gang. Nye næringer som dyrking av alger vil kreve arealer. I tillegg ønsker kommunen ivaretakelse av fiskeri og landbruk. I 2015 var det registrert 94 personer med fiske som hovednæring, en nedgang fra 2014 på 9. Det var registrert 31 med fiske som tilleggsnæring, en nedgang på 2. Frøya er fortsatt Sør-Trøndelags viktigste fiskerikommune, med 99 registrerte fiskefartøy, men det er en nedgang fra i fjor på 19.

Transport og infrastruktur

I dag etterlyser næringslivet en raskere vei til Trondheim enn det som allerede er etablert. De etterspør en direktebåt fra Siholmen til Trondheim med 2 -4 avganger daglig med en reisetid på 1,5 timer. Vi må også sørge for at vi har et godt tilbud til øyrekken, slik at vi kan ha en levende øyrekke med bosetting.

Frøya kommune har mange bebodde øyer uten fastlandsforbindelse: Sula, Bogøy, Mausund, Gjessingen, Sørburøy og Sauøy. Videre har vi Halten og Inntian som har et relativt stort antall fritidsbeboere. Det er derfor viktig å få etablert tilfredsstillende båt- og ferjeløsninger, både for person- og godstrafikk.

Statens vegvesens statistikker viser at Frøya gjennom flere år har hatt en høyere ulykkesfrekvens i yngre aldersgrupper enn resten av fylket. Det er iverksatt forebyggende tiltak som «Hjem-for-en-50-lapp». Ungdommene på Frøya har gjentatte ganger etterlyst bedre kollektivtilbud for å kunne benytte seg av aktivitetstilbud på ettermiddags/kveldstid. Frøya kommune er i gang med sertifisering som Trafikksikker kommune.

Rikspolitiske retningslinjer for samordna areal- og transportplanlegging skal sikre at arealbruk og transportsystem utvikles slik at de fremmer samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnytting, miljømessige gode løsninger, trygge lokalsamfunn og boligmiljø, god trafikksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Frøya kommune har som mål å arbeide aktivt for realisering av gode og framtidsretta kommunikasjonsløsninger mot Trondheim, og for andre samferdselstiltak som er viktige for kommunen og regionen. Kommunen vil også ha som mål å legge til rette for brukertilpasset, miljøvennlig og trafikksikre kommunikasjonsløsninger.

Videre er det overordnet viktig å heve veistandarden i hele kommunen og sikre gods- og persontrafikk på en effektiv og trafikksikker måte. «Lakseveien» er utfordrende for laksetransporten. Med de vekstprognosene som er ventet for laks vil dette by på store utfordringer i fremtiden. Frøya kommune klarer ikke alene det produksjonsløftet av laks og andre arter som er forespeilet. Vi må ha hjelp fra sentrale myndigheter for å løfte oss i forhold til blant annet infrastruktur. Hitra kysthavn og transportselskapet Blue Water jobber med å få til et system for sjøtransport av laks ned til Danmark og derfra videre til kontinentet. Hvis dette lykkes vil man på sikt redusere trafikken på «Lakseveien» betraktelig, men fremdeles vil mye av transporten skje på landveien slik at utfordringene vil fortsatt være der. I tillegg må vi sørge for at vi har et tilbud til de som driver næringsaktivitet i øyrekken. De må ha mulighet for å frakte varer inn og ut på en effektiv måte.

Bredbånd

Frøya kommune ønsker en progressiv utvikling mot digitale løsninger internt i kommunen og ut til befolkningen, samt å være en pådriver for videre infrastrukturutbygging. Dette er også i tråd med kommuneplanens samfunnsdel. Samhandling vil være viktig i et slikt arbeid, i forhold til øvrige offentlige og private tjenesteytere, og i tett dialog med våre tjenestemottakere.

Langsiktig arealbruk

Om kommuneplanens arealdel

Gjeldende arealplan ble vedtatt 15.02.2011. Denne arealplanen omfatter både land- og sjøareal i Frøya kommune. Revisjonen fra 2011 omfattet og erstattet kommuneplanens arealdel fra 2001, Kystsoneplanen fra 1999 og ulike kommunedelplaner. Kommuneplanens arealdel ble ikke vedtatt rullert i planstrategien 2012-2016.

Boliger

Frøya kommune har de senere år opplevd en sterk befolkningsøkning. Dette gjør at behovet for regulerte boligområder er stort. Gjennom kommuneplanens samfunnsdel ble det lagt føringer for at kommunen skal legge til rette for variert- og mangfoldig boligutbygging for å utvikle seg i takt med befolkningsveksten. I tillegg ønsker man å styrke sin posisjon som fritidsboligkommune.

Mangel på boliger er en kritisk faktor som er viktig for å utløse verdiskaping. Leiemarkedet er trangt og det er kostbart å utløse bygging av nye boliger. Det hindrer utvikling og tilflytting i kommunen vår. Det er jobbet en del med denne problematikken fra kommunen sin side, og private aktører har tatt ansvar og bygd mange boliger de siste årene på Sistranda og Hammarvika. Men enda har vi mangel på bolig til de som allerede er her, og det må bygges med tanke på den veksten som kommer. Det er blant annet stort press på utleieboliger, både for studenter, kommunens egne ansatte og i forhold til næringslivets behov. Vi må imidlertid legge til rette for at boligbygging er mulig utenfor disse områdene. Vi må by på det spesielle vi har her ute med nærheten til sjø og natur.

Sjøareal

Tilgang til og optimal utnyttelse av egna lokaliteter er avgjørende for at havbruksnæringa skal nå målet om økt sjømatproduksjon og at de avledede næringene også har vekstmuligheter. I tillegg er gode arealplaner viktig for å gi næringsaktører og beboere i et område forutsigbare rammer. Ofte viser planprosessene at gode oppdrettsplasser og gode fiskeplasser er sammenfallende. Rullering av arealplaner må ta hensyn til det behovet kysten har for samspill mellom de ulike interessene. Det er viktig at en klarer å skille mellom overlappende interesser og faktisk konflikt under utarbeiding av planene.

Havbruksnæringa og fiskerinæringa har i flere sammenhenger gitt signaler på at man ønsker en snarlig rullering av planen som omhandler sjøarealene. Dette for å avklare og dempe konfliktene rundt bruk av arealer som er av felles interesse for næringene.

Landbruk

Frøya har tradisjonelt hatt kombinasjonsjordbruk, noe som fortsatt er vanlig. Nesten 90 % av jordbruksforetakene driver med sau. Tallet vinterfora sau er stigende. I 2015 var det omtrent 3400 vinterfora sau fordelt på 41 besetninger. Frøya har tre bruk som driver med melk- og kjøttproduksjon. Jordbruk er en viktig bidragsyter til opprettholdelse av kulturlandskapet. Frøya er en av kommunene i landet med høyest andel økologisk areal. Dyrka jordbruksareal var i 2014 vel 6400 dekar. I tillegg blir et betydelig utmarksareal brukt til beite.

Mineralressurser

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF)bemerker at Frøya kommunes arealdel ikke inneholder en grundig vurdering av ressurssituasjonen eller behovet for mineralske ressurser i kommunen. Den regionale og kommunale arealplanleggingen er viktig for å sikre tilgjengelighet til gode

mineralforekomster i fremtiden, og for å ivareta miljø- og samfunnshensyn. Dette i tråd med nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. DMF anbefaler at en kartlegging av ressurstilgang og behovet for mineralressurser inkluderes ved neste revidering av kommuneplanens arealdel.

Strandsone

Administrasjonen har gjennom flere år oppfattet politiske signaler på at man ønsker en differensiering av forvaltning av strandsonen i kommunen. Bakgrunnen for dette ønsket er blant annet å kunne tilby attraktive tomter for innbyggerne. Kommunens geografi gjør også dette nødvendig for å kunne ha bosetning i hele kommunen. Det var 9 dispensasjoner fra *forbud mot tiltak mv. langs sjø og vassdrag* i 2015. En differensiert forvaltning av strandsonen med oppdatert planverk vil skape en tydeliggjøring av bruk og vern av strandsonen.

Næringsareal

Frøya har flere store næringsområder. De største er på Nordskag, Nesset og Nordhammarvik. Disse arealene har pr.dd. ikke ledig kapasitet, da de er utbygd eller det foreligger avtaler om utbygging/opsjoner. Skarpneset næringsområde er ferdig regulert, men vil ikke bli utbygd før det foreligger konkrete planer for utbygging. Gjennom rullering av kommunedelplan for Sistranda er det foreslått en utvidelse av Nordhammarvik med utfylling i sjø. Det har vært politisk fokus på tilrettelegging av næringsarealer ikke direkte tilknyttet sjø de senere år.

Dispensasjoner

Tallene for ordinære dispensasjonssaker i årsrapporten inkluderer dispensasjoner fra kommuneplanens arealdel, kommunedelplan og reguleringsplaner. Frøya kommune har et høyt antall dispensasjonssaker i forhold til andre kommuner. Fylkesmannen mener at fastsetting av byggegrense mot sjø og behovsvurdering av antall småbåthavner er viktige grep i forhold til strandsoneforvaltningen innarbeidet i kommuneplanens arealdel. Tolkning av bestemmelser i dagens arealplan er utfordrende, og kan være en del av årsaken til det høye antall dispensasjoner. Administrasjonen opplever at bestemmelsene ikke er utdypende nok eller ikke i tråd med dagens ønsker og behov.

Kunnskapsbasert planlegging

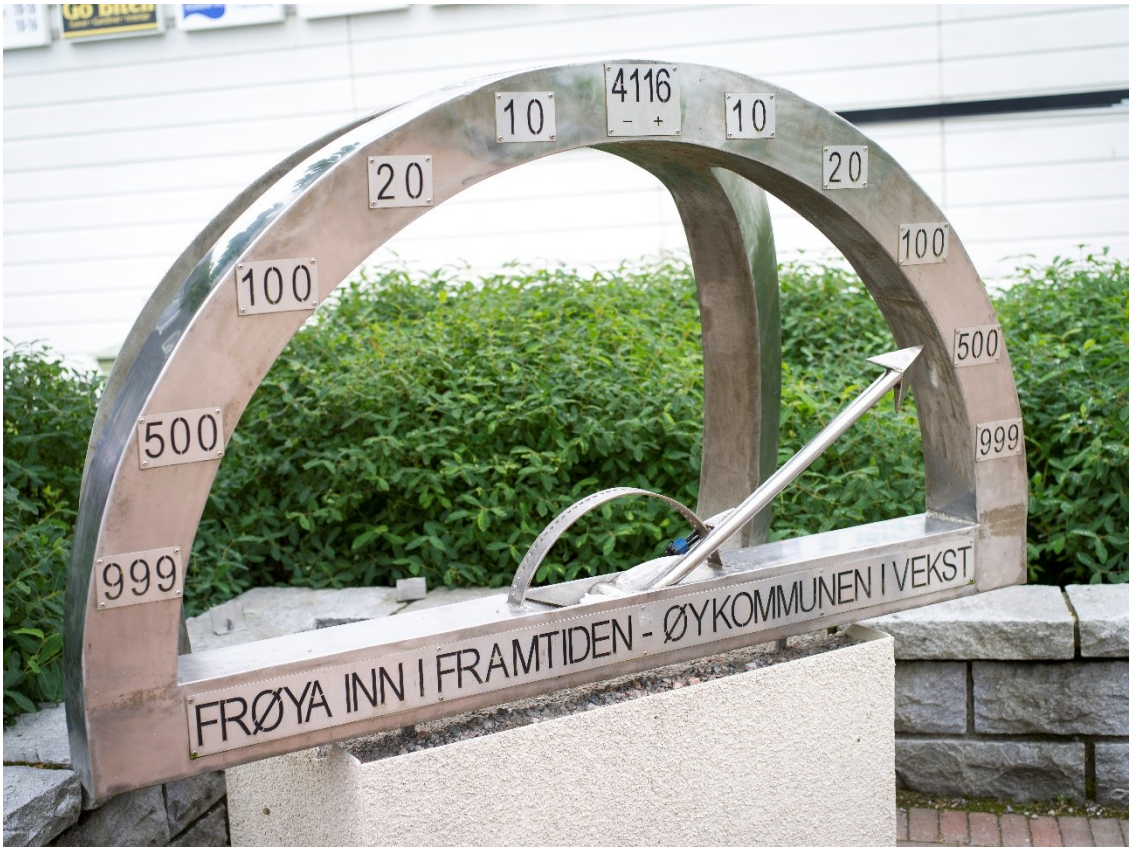
Frøya kommune vil i fremtidige planprosesser vektlegge kunnskapsbasert planlegging. Dette vil gjøres både gjennom å nyttiggjøre seg tilgjengelig informasjon, samt tilegne seg ny kunnskap hvor dette ikke finnes. På denne måten vil planforslag og beslutninger baseres på et godt og oppdatert kunnskapsgrunnlag, jamfør nasjonale forventninger.

Kommunereformen og interkommunalt samarbeid

Frøya kommune har flere interkommunale samarbeid. Sommer/høst 2015 ble det gjennom ført en evaluering av det interkommunale samarbeidet innenfor helse og omsorg med Hitra kommune. Etter denne evalueringen er flere samarbeid avsluttet. En av tilbakemeldingene i evalueringen var at det opplevdes utfordrende at det ikke fantes felles planverk for de interkommunale tjenestene. For et eventuelt senere samarbeid vil det være viktig å få dette på plass.

Det er gjennomført utredning for ulike sammenslåingsalternativer i forbindelse med arbeidet rundt kommunereformen. Hvis en sammenslåing blir aktuell vil disse være med å danne kunnskapsgrunnlag for videre arbeid. Ved en eventuell sammenslåing vil det bli aktuelt å se på felles planstrategi og felles planverk.

Regionalt har *Trøndelagsutredningen* som omhandler sammenslåing av Nord- og Sør-Trøndelag fylkeskommune vært ute på høring. Frøya kommune har gjennom Regionsrådet for Orkdalsregionen gitt positiv høringsuttalelse. Fylkestingene vil behandle saken i løpet av 2016.

Vurdering av kommuneplanens samfunns- og arealdel

Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027 (samfunnsplanen) ble vedtatt juni 2015. Prosessen med rullering gikk over 1,5 år. I planprogrammet ble hovedutfordringene påpekt i teksten over omhandlet. Dette dannet grunnlag for fire satsningsområder;

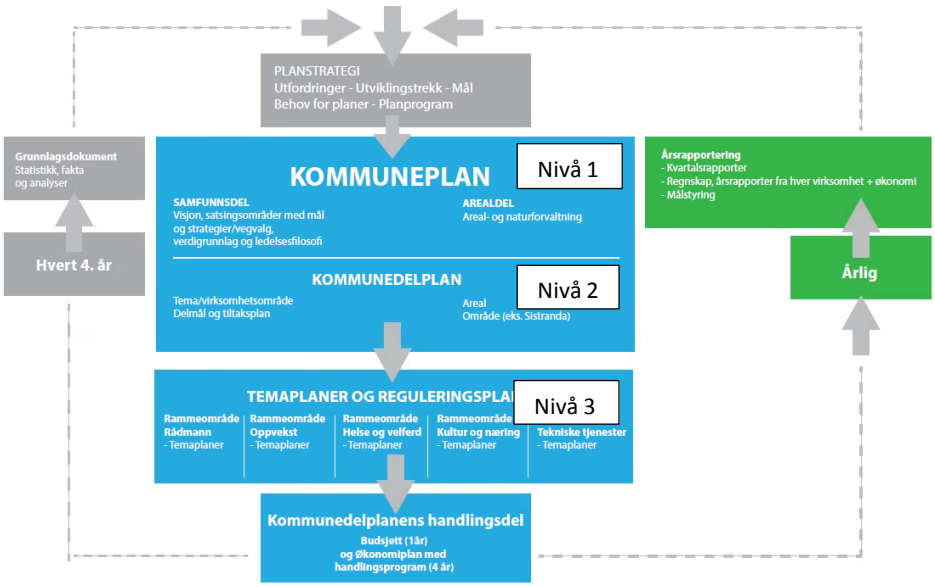
- Levekår og folkehelse
- Natur, miljø og klima
- Samfunn, næring og kultur
- Organisasjonen Frøya kommune

Planen var gjenstand for en omfattende medvirkning fra innbyggere, politikere, interessenter og sektormyndigheter gjennom visjonsprosess, høring, folkemøter, fremtidsverksted og gjestebud. Det var en uttalt intensjon gjennom hele planprosessen at planen skulle bli et anvendelig arbeidsverktøy for samfunnsutviklingen.

Frøya kommune er nå inne i en prosess hvor man implementerer samfunnsplanen i organisasjonen, blant annet gjennom å gi føringer i underordnet planverk og bruk i politiske saksfremlegg. Samfunnsplanen er gjennomgått i kommunens lederforum for å kunne benyttes som virksomhetenes styringsverktøy med konkretisering av tiltak, samt var en naturlig del av politikeropplæringen høsten 2015. På bakgrunn av dette vurderes det at Frøya kommune ikke trenger en ny rullering av kommuneplanens samfunnsdel i inneværende valgperiode.

Kommuneplanens arealdel (arealplanen) for Frøya kommune ble vedtatt 2011. Antall dispensasjonssaker har vært høy de siste årene. Frøya er en kommune i sterk utvikling, både befolknings- og næringsmessig, som påpekt i teksten over. Dette medfører også et press på arealene. Det er derfor viktig at Frøya kommune har en arealplan som tar høyde for veksten, både i forhold til bruk og vern av områdene til land og til sjøs. Samfunnsplanen gir føringer for forvaltning av arealene og vil benyttes i arbeidet. Under forrige rullering ble Kystsoneplanen inkludert i arealplanen. Det er ønskelig at dette videreføres.

Frøya kommunes planhierarki

Foreslått rullering

På bakgrunn av kunnskapsgrunnlag og utfordringsbilde forslås følgende rullering i inneværende valgperiode:

Planer etter Plan- og bygningsloven

Dette er planprosesser som gjennomføres etter lovkravene i Plan- og bygningsloven. Dette omfatter planer i nivå 1 og 2 i planhierarkiet.

PLAN	VEDTATT	FORESLÅS RULLERT
KOMMUNEPLANER		
KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL	2015	Nei
KOMMUNEPLANENS AREALDEL	2011	2016-2018
KOMMUNEDELPLAN FOR SISTRANDA	Under arbeid, planlagt vedtatt 2016	Nei

Temaplaner

Dette omfatter planer som ligger i nivå 3 i kommunens planhierarki. Disse omfatter konkretiseringer gjennom mål og tiltak for spesifikke områder. Man har her valgt å ikke inkludere reguleringsplaner. Dette fordi reguleringsplaner ofte initieres av private aktører.

Temaplanene er ikke omfattet av prosesskrav til planarbeid fra Plan- og bygningsloven. Dette vil si at man ikke har krav om høringer, medvirkningsprosesser eller politisk vedtak av plan. Det er allikevel et ønske at man hvor dette er naturlig innenfor temaet, innbyr til medvirkning. I tillegg ønskes at planene fremmes politisk som orienteringssaker. Dette for å gi politisk nivå innsikt i og holde de oppdatert i det administrative arbeidet som gjøres.

PLAN	VEDTATT	FORESLÅS RULLERT/OPPHEVET
SEKTOR- OG TEMAPLANER		
RAMMEOMRÅDE RÅDMANN		
IKT PLAN FRØYA KOMMUNE 2015-2018	2015	Nei
PLAN FOR KOMMUNAL BEREDSKAPSLEDELSE	2015	Rulleres administrativt ved behov
BOLIGPLAN 2012-2017	2012	Rulleres 2016/2017
ARKIVPLAN	Kontinuerlig	
OVERORDNET KOMPETANSEPLAN FRØYA KOMMUNE 2017-2020		Erstatter interkommunal plan. Under arbeid, planlagt vedtatt 2017

RAMMEOMRÅDE TEKNISK		
HANDLINGSPLAN FOR TRAFIKKSIKKERHET 2009-2012	2009	Under arbeid, skal vedtas 2016
FORVALTNINGSPLAN FOR GRÅGÅS (INTERKOMMUNAL)		Under arbeid, har vært på høring
ENERGI- OG KLIMAPLAN 2010-2020	2010	Foreslås rullert 2018
FORVALTNINGSPLAN FOR FROAN	2015	Nei
HOVEDPLAN AVLØP 2016-2021		Under utarbeiding, forventes ferdig 2016
HOVEDPLAN VANN		Foreslås rullert 2016/2017
RAMMEOMRÅDE OPPVEKST		
SKOLE- OG BARNEHAGEBEHOVSPLAN 2012-2016/20	2012	Rulleres 2016 som Skole- og barnehagebruksplan
PLAN FOR TIDLIG INNSATS – OPPVEKSTSEKTOREN FRØYA KOMMUNE	Revidert 2013	Foreslås opphevet
SOSIAL LÆREPLAN FOR BARNEHAGE OG SKOLE	2015	Nei
TILTAKSPLAN FOR ARBEID MED MINORITETSSPRÅKLIGE I BARNEHAGE OG SKOLE	2015. Ikke vært behandlet politisk enda.	Nei
OVERGANGSPLAN MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE	2015	Nei
ÅRSHJUL FOR ANALYSEARBEID – SEKTORPLAN GRUNNSKOLE	2015	Nei
SPRÅK- OG BEGREPSPLAN SKOLE OG BARNEHAGE	2010	Nei
OVERORDNET PLAN FOREBYGGING MOBBING		Under arbeid, planlagt ferdigstilt 2016
OVERORDNET PLAN LESEOPPLÆRING GRUNNSKOLE		Under arbeid, planlagt ferdigstilt 2016
OPPLÆRINGSPLAN FOR IKT I OPPVEKST	2007	Nei
RAMMEOMRÅDE HELSE		
SMITTEVERNPLAN	2016	Nei
PLAN FOR REHABILITERING/HABILITERING	2009/2010	Nei
HELHETLIG OMSORGSPLAN 2012-2017	2012	Foreslås rullert
PLAN FOR PSYKISK HELSEARBEID I FRØYA KOMMUNE 2010-2013	2010	Interkommunal plan er under rullering, planlagt vedtatt 2016
RUSPOLITISK HANDLINGSPLAN	Tidligere interkommunal	Foreslås rullert 2016-2017
RAMMEOMRÅDE KULTUR OG NÆRING		
STRATEGISK NÆRINGSPLAN 2014-2018	2014	Foreslås rullert 2019
FRILUFTSPLAN (KOMMUNEDELPLAN ETTER PBL 1985.)	1995	Foreslås opphevet og inkluderes i planen under.

HANDLINGSPLAN FOR FYSISK AKTIVITET, IDRETT, FRILUFTSLIV OG ANLEGGSUTVIKLING 2013-2017	Revidert 2014	Foreslås rullert 2016/2017. Inkluderer deler av området for Friluftsplan.
KULTURPLAN 2014-2019	2014	Foreslås rullert 2017
INTERKOMMUNALE PLANER		
PLAN FOR PSYKISK HELSEARBEID		Interkommunal plan er under rullering, planlagt vedtatt 2016
RUSPOLITISK HANDLINGSPLAN FOR HITRA OG FRØYA KOMMUNER	2009	Foreslås opphevet og rulleres som kommunal plan.
KOMPETANSEPLAN INNEN HELSE- OG OMSORGSSEKTOREN 2010-2015 FOR HITRA OG FRØYA KOMMUNER	2009	Utgår som interkommunal plan for Frøya kommune, erstattes av kommunal plan
STRATEGISK REKRUTTERINGSPLAN INNEN HELSE OG OMSORG FOR FRØYA OG HITRA KOMMUNER 2016-2020		Under utarbeidelse, planlagt vedtatt 2016
REGIONALE PLANER		
STRATEGISK NÆRINGSPLAN FOR ORKDALSREGIONEN 2016-2020		Vedtatt 2016
REGIONAL PLAN 2015-2020 KLIMA OG ENERGI SØR-TRØNDELAG		Ute på høring vår 2016

Samlet oversikt – forslag til rullerte planer i perioden 2016-2020

Denne oversikten inkluderer ikke planer som er under utarbeidelse.

PLAN	FORESLÅS RULLERT
KOMMUNEPLANENS AREALDEL	2016-2018
BOLIGPLAN 2012-2017	2016/2017
ENERGI- OG KLIMAPLAN 2010-2020	2018
HOVEDPLAN VANN	2016/2017
SKOLE- OG BARNEHAGEBEHOVSPLAN 2012-2016/20	2016 som Skole- og barnehagebruksplan
HELHETLIG OMSORGSPLAN 2012-2017	2017/2018
RUSPOLITISK HANDLINGSPLAN	2016/2017
STRATEGISK NÆRINGSPLAN 2014-2018	2019
HANDLINGSPLAN FOR FYSISK AKTIVITET, IDRETT, FRILUFTSLIV OG ANLEGGSUTVIKLING 2013-2017	2016/2017. Inkluderer deler av området for Friluftsplan.
KULTURPLAN 2014-2019	2017

Kilder:

- Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel.
- Kommuneplanens samfunnsdel
- Fylkesmannens kommunebilde, 2015.
- Oversikt folkehelse, Frøya kommune 2015.
- Rapporter fra Telemarksforskning angående kommunereformen.
- Nøkkeltallsanalyse 2015, KOSTRA-rapporteringer.
- Ungdata 2015.
- Kommunebarometeret.

Prosess:

Vedtak om oppstart av arbeidet med kommunal planstrategi ble fattet i sak 30/16 i Formannskapet.

Dokumentet er utarbeidet av virksomheten Strategi og utvikling i Frøya kommune. Planstrategien er i tillegg presentert for rådsteam, lederforum og planforum i kommunen.

Invitasjon til innspill fra sektormyndigheter og nabokommuner ble sendt ut 11.04.16.

Kommunen mottok innspill fra:

- Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard
- Sør-Trøndelag fylkeskommune
- Statens vegvesen
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Disse innspillene ble innarbeidet i forslag til planstrategi.

I sak 86/16 vedtok formannskapet å offentliggjøre kommunal planstrategi 2016-2020 i 30 dager, jamfør Plan- og bygningslovens § 10-1, med høringsfrist 16.august 2016.

I denne perioden kom det inn 5 innspill fra:

- Fiskeripolitisk utvalg i Frøya Venstre
- Direktoratet for mineralforvaltning
- Kystverket Midt-Norge
- Fiskeridirektoratet
- Sør-Trøndelag fylkeskommune

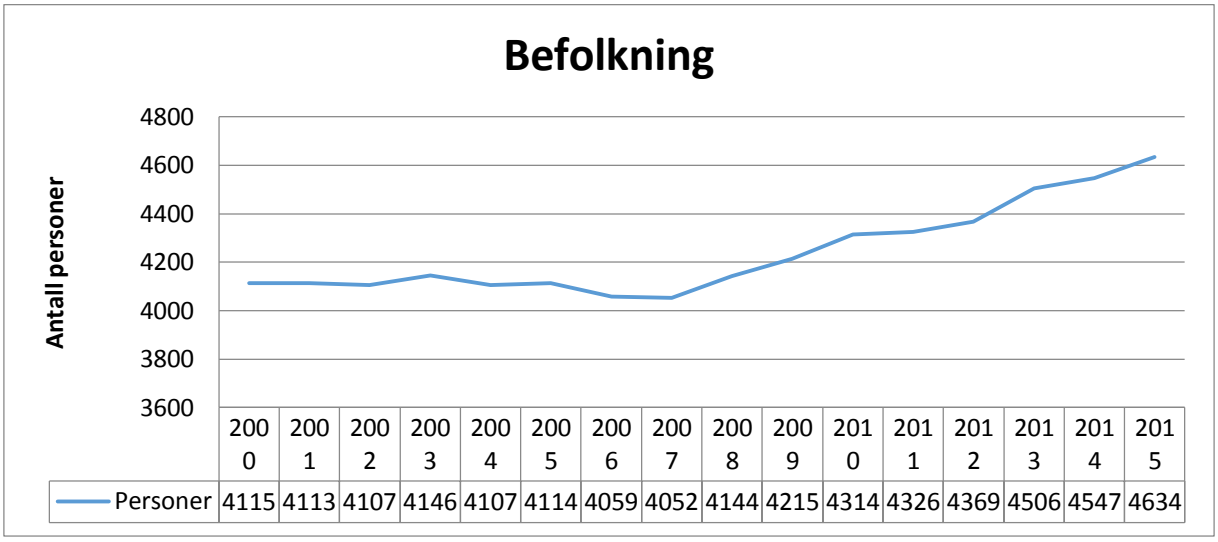
Eventuelle endringer som følge av innspillene ble innarbeidet i planstrategien, datert 19.08.16.

Kommunal planstrategi for Frøya kommune 2016-2020 ble endelig vedtatt i kommunestyret for Frøya kommune 01.09.16.

Samlet kunnskapsgrunnlag

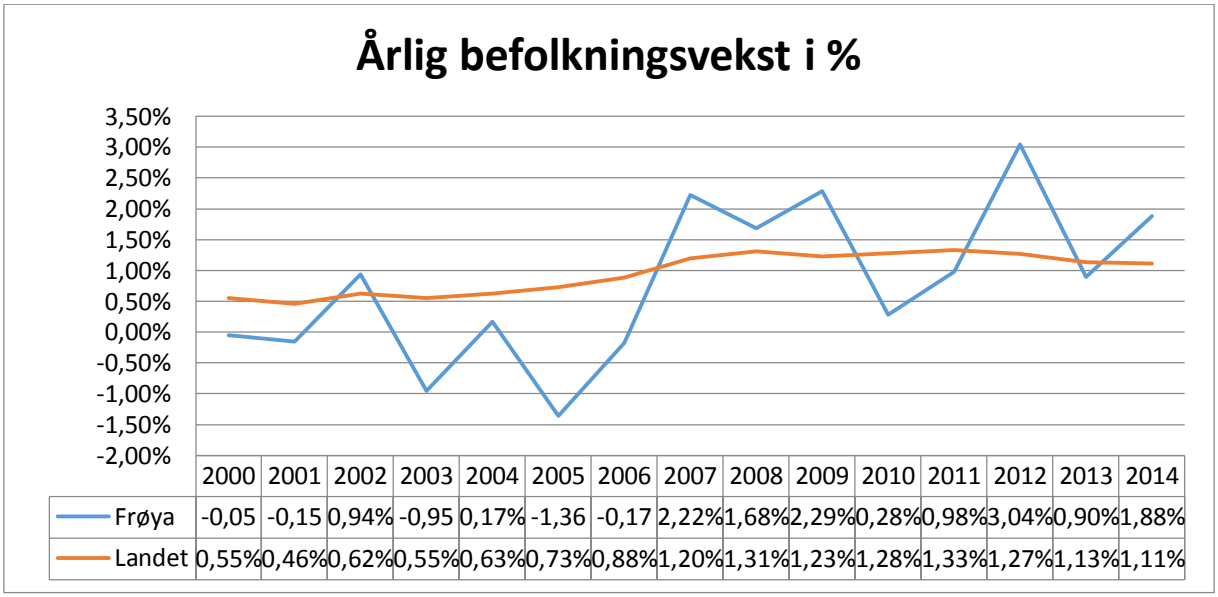
Befolkning

Befolkningsutviklingen i perioden 2000 – 2015 har vært som følger:

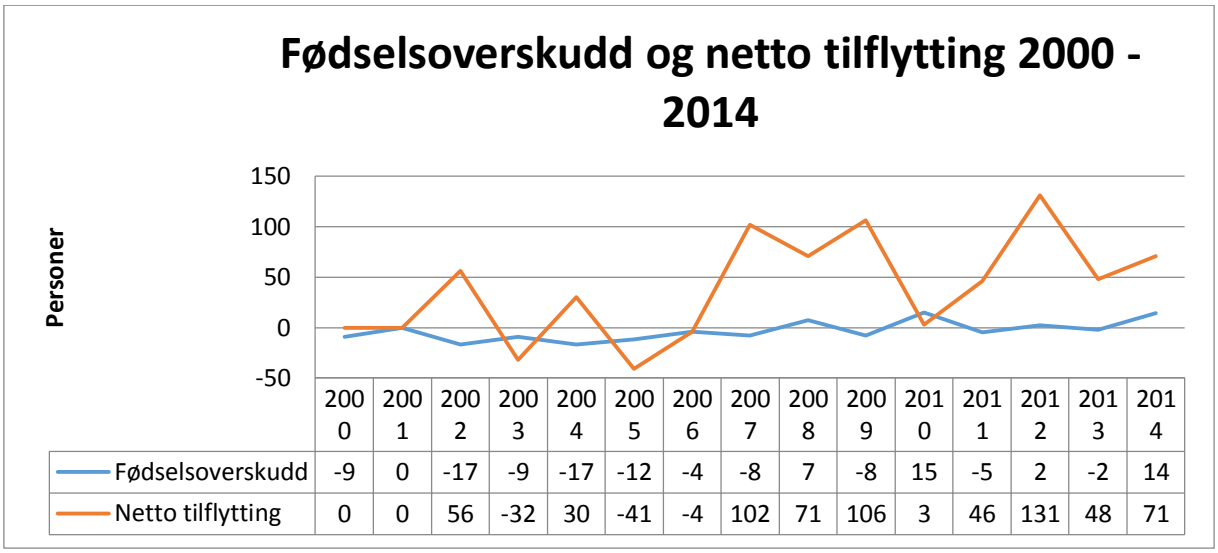
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Personer	4115	4113	4107	4146	4107	4114	4059	4052	4144	4215	4314	4326	4369	4506	4547	4634

Figuren under viser relativ vekst i % målt mot hele landet.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Frøya	-0,05	-0,15	0,94%	-0,95	0,17%	-1,36	-0,17	2,22%	1,68%	2,29%	0,28%	0,98%	3,04%	0,90%	1,88%
Landet	0,55%	0,46%	0,62%	0,55%	0,63%	0,73%	0,88%	1,20%	1,31%	1,23%	1,28%	1,33%	1,27%	1,13%	1,11%

Befolkningsveksten er sammensatt av fødselsoverskudd og netto tilflytting. Disse to er vist i figuren under.

Demografi

Befolkningsutviklingen i ulike aldersgrupper i perioden 2009 – 2015 har vært som følger:

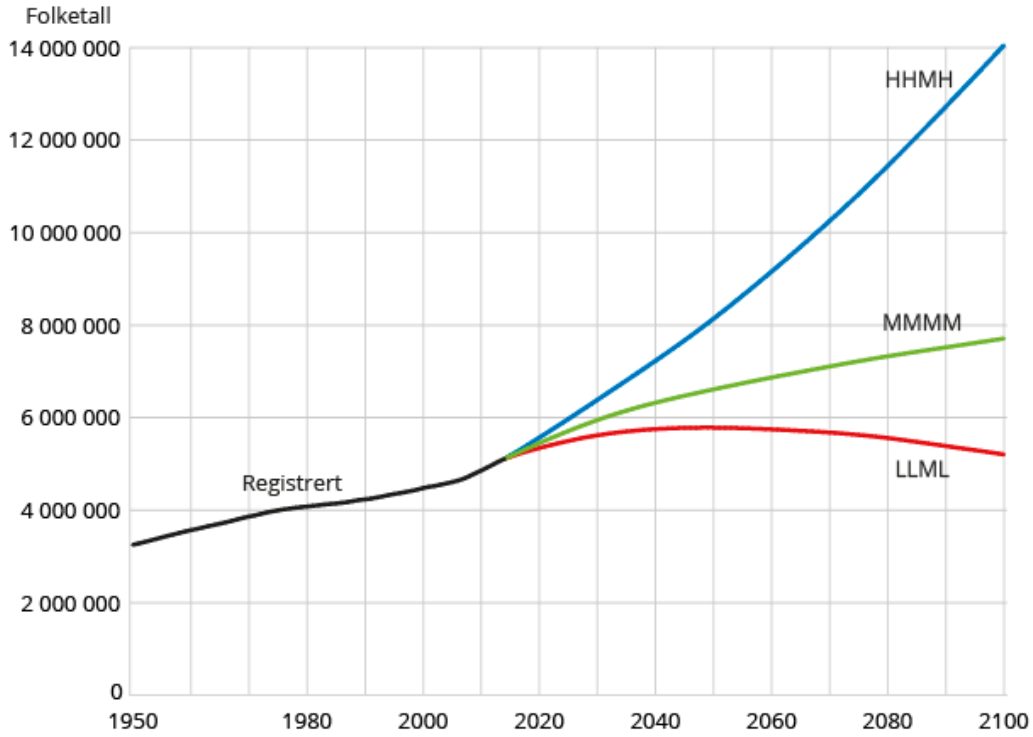
Pr. 1. jan	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
0 år	53	47	55	47	53	52	60
1-5 år	211	232	238	248	273	280	275
6-12 år	385	356	348	337	332	328	338
13-15 år	163	183	189	192	175	172	162
16-19 år	219	216	217	224	246	246	258
20-44 år	1 325	1 399	1 384	1 406	1 494	1 501	1 536
45-66 år	1 139	1 166	1 185	1 214	1 234	1 266	1 290
67-79 år	455	440	440	439	432	438	446
80-89 år	232	240	237	227	230	223	221
90 år +	33	35	33	35	37	41	48
Sum	**4 215**	**4 314**	**4 326**	**4 369**	**4 506**	**4 547**	**4 634**

Befolkningsdata pr. 01.01.2015 gir følgende resultat for Frøya og sammenligningskommunene:

	Frøya	Hitra	Vikna	Kostragr. 3	Sør-Tr.lag	Landet
Andel 0 åringer	1,3	1,2	1,2	1	1,2	1,1
Andel 1-5 år	5,9	4,5	6,4	5,3	6,1	6,1
Andel 6-15 år	10,8	11	13,6	11,9	11,6	12
Andel 16-18 år	4,2	4,1	4,3	4	3,7	3,8
Andel 19-24 år	7,1	7,2	7,4	7,7	9,1	7,9
Andel 25-66 år	55,2	54,8	52,5	52,9	54,8	55
Andel 67-79 år	9,6	12,1	9,9	11,7	9,4	9,7
Andel 80 år og over	5,8	5,1	4,6	5,6	4,1	4,3

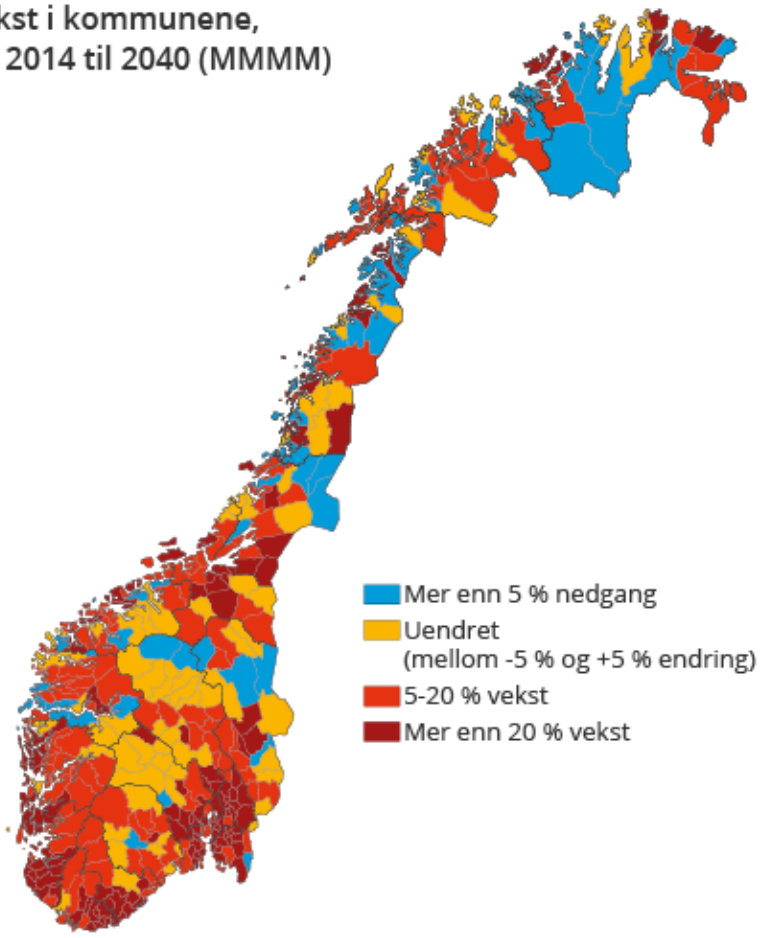
Befolkningsframskriving

Folketall pr. 1. januar i Norge registrert og framskrevet i 3 alternativer, høy, middels og lav

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 3. Befolkningsvekst i kommunene, prosentvis endring fra 2014 til 2040 (MMMM)

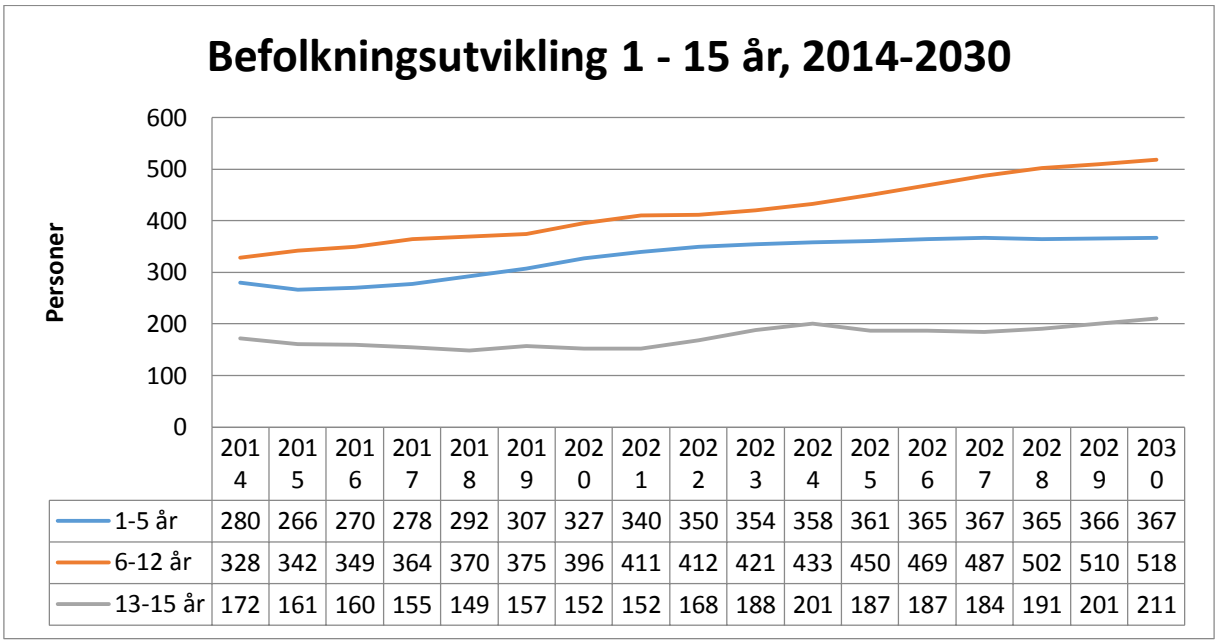

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

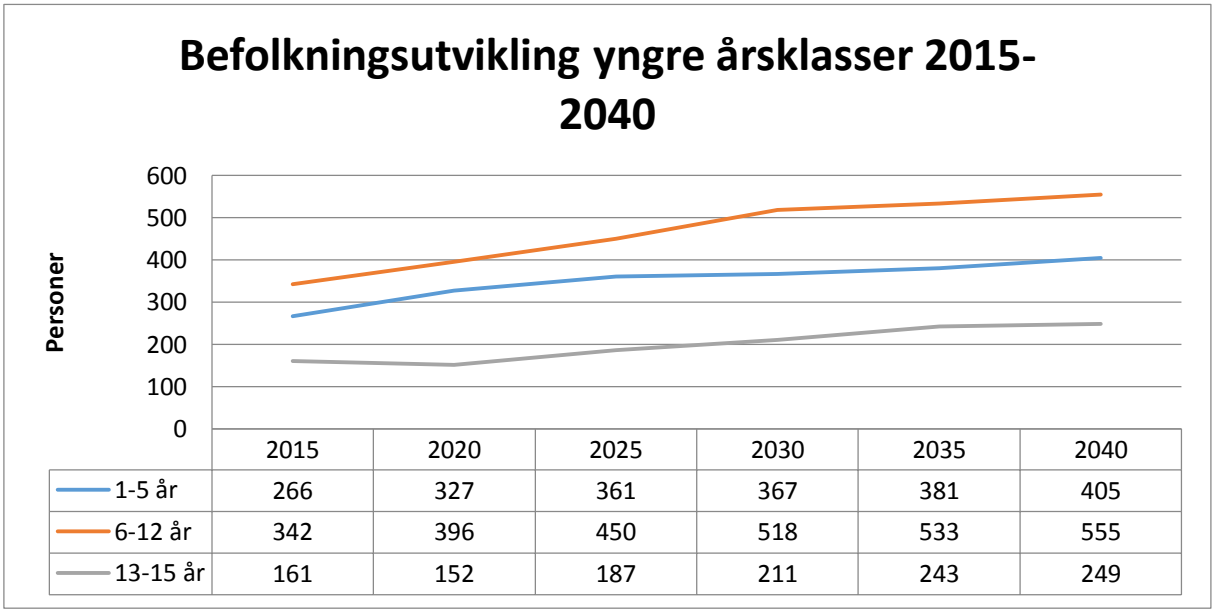
Demografisk framskriving

Pr. 1. januar	2017	2018	2019	2020	2025	2030	2035	2040
0 år	64	67	70	70	72	72	78	83
1-5 år	278	292	307	327	361	367	381	405
6-12 år	364	370	375	396	450	518	533	555
13-15 år	155	149	157	152	187	211	243	249
16-19 år	225	230	216	209	234	256	305	332
20-44 år	1 567	1 566	1 589	1 598	1 647	1 729	1 807	1 921
45-66 år	1 313	1 342	1 359	1 386	1 451	1 508	1 603	1 662
67-79 år	484	500	516	526	621	695	772	848
80-89 år	216	210	207	204	215	287	342	397
90 år eller eldre	51	54	57	59	67	69	82	121
Totalt	**4 717**	**4 780**	**4 853**	**4 927**	**5 305**	**5 712**	**6 146**	**6 573**

Befolkningsutvikling i yngre årsklasser

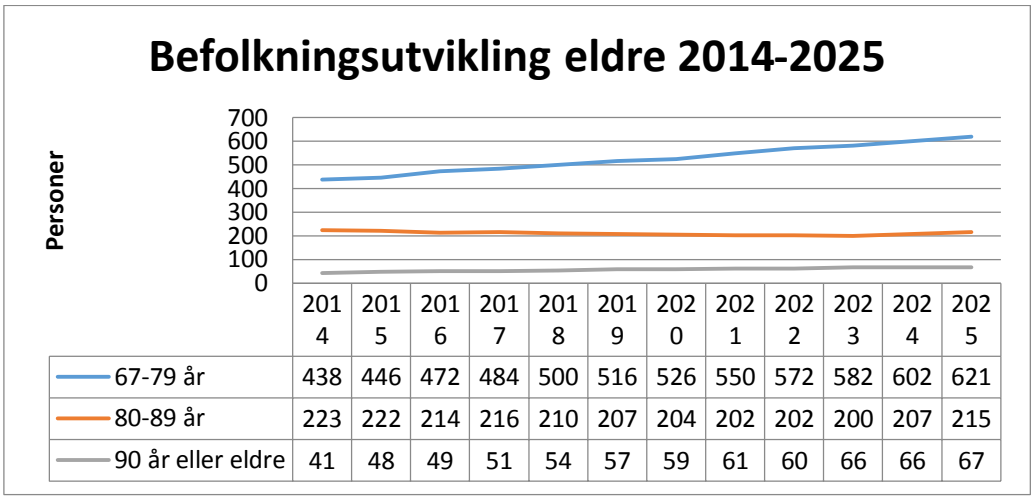

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1-5 år	280	266	270	278	292	307	327	340	350	354	358	361	365	367	365	366	367
6-12 år	328	342	349	364	370	375	396	411	412	421	433	450	469	487	502	510	518
13-15 år	172	161	160	155	149	157	152	152	168	188	201	187	187	184	191	201	211

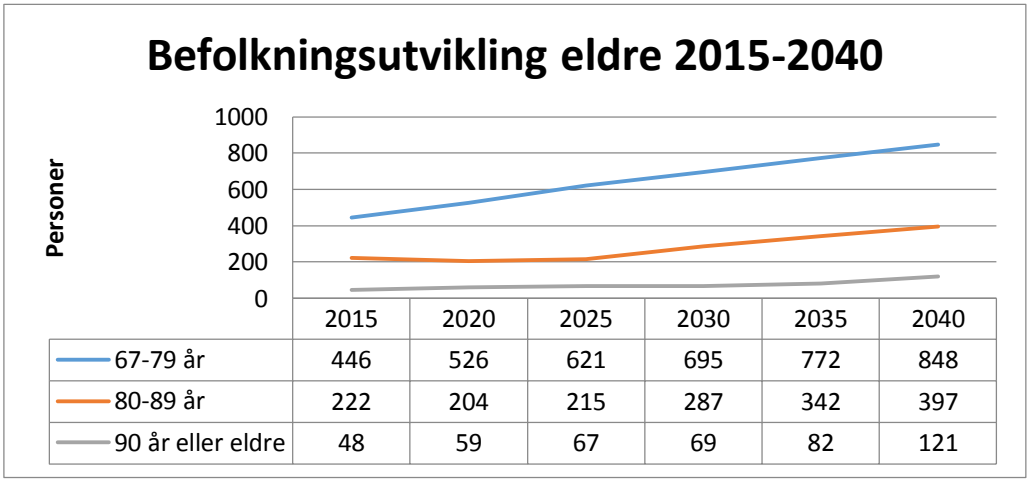

	2015	2020	2025	2030	2035	2040
1-5 år	266	327	361	367	381	405
6-12 år	342	396	450	518	533	555
13-15 år	161	152	187	211	243	249

Befolkningsutvikling i de eldre årsklassene

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
67-79 år	438	446	472	484	500	516	526	550	572	582	602	621
80-89 år	223	222	214	216	210	207	204	202	202	200	207	215
90 år eller eldre	41	48	49	51	54	57	59	61	60	66	66	67

	2015	2020	2025	2030	2035	2040
67-79 år	446	526	621	695	772	848
80-89 år	222	204	215	287	342	397
90 år eller eldre	48	59	67	69	82	121

Befolkningsstruktur

.	Frøya	Hitra	Vikna	Kostragr. 3	Sør-Tr.lag	Landet
Andel skilte og separerte 16-66 år	8,8	10,3	10	9,9	9,5	10,9
Andel enslige forsørgere med stønad fra folketrygden	1,6	2,2	2	1,4	1,7	1,6
Andel uførepensjonister 16-66 år	11	12,4	11,9	10,9	8,9	8,8
Andel enslige innbyggere 80 år og over	60,2	66,7	67,3	66,7	64,6	64,8
Forventet levealder ved fødsel, kvinner	82,9	82,9	82,9	82,8	82,9	82,9
Forventet levealder ved fødsel, menn	79	79	78,6	78,1	79	78,4
Levendefødte per 1000 innbyggere	12,9	12,9	12,1	9,7	12,1	11,4
Døde per 1000 innbyggere	9,9	9,4	8,7	10,1	7,3	7,8
Samlet fruktbarhetstall	1,8	1,8	1,9	1,8	1,8	1,8

Innflytting

.	Frøya	Hitra	Vikna	Kostragr.3	Sør-Tr.lag	Landet
Innflytting per 1000 innbyggere	59,8	71,1	52,9	49,9	58,3	59,6
Utflytting per 1000 innbyggere	44,5	64,1	47,2	45,8	50,5	52,2
Netto Innflytting	15,3	7	5,7	4,1	7,8	7,4

Innvandring

Kolonne1	Frøya	Hitra	Vikna	Kostragr.3	Sør-Tr.lag	Landet
Andel innvandrerbefolkning	19,9	18,4	8,8	9,9	11,1	15,6
Andel innvandrerbefolkning 0-5 år	26	22,8	12,5	11,9	12,1	17,7
Andel innvandrerbefolkning 1-5 år	25,1	22,5	11,7	11,7	11,8	17,4
Andel innvandrerbefolkning 0-16 år	19,7	16,1	9,2	9,7	9,9	15,4

***Innvandrere omfatter førstegenerasjons innvandrere uten norsk bakgrunn og andregenerasjons innvandrere.**

Andre befolkningsdata

Kolonne1	Frøya	Hitra	Vikna	Kostragr.3	Sør-Tr.lag	Landet
Andel av befolkningen som bor i tettsteder	26,3	23,6	69	51,3	78,2	79,6
Gjennomsnittlig reisetid til kommunesenteret i minutter	14,8	12	5,2	9,2	8	7,4
Andel arbeidsledige 15-29 år	2	1,8	3,1	2,4	2,1	2,2
Andel arbeidsledige 30-74 år	1,2	1,3	1,6	1,4	1,5	1,7
Andel av befolkningen 20 - 66 år som pendler ut av bostedskommunen	11,6	12,7	14,5	21,7	28,6	29,6

Næring og sysselsetting

Næringsstrukturen Frøya kommune 2015

Bransje	Andel (%)
Jord, skogbruk og fiske	14,8 %
Industri og olje	26,9 %
Byggevirksomhet	4,5 %
Varehandel	8 %
Overnatting og servering	1,9 %
Offentlig administrasjon	5 %
Undervisning	8 %
Helse-sosial	13,5 %
Tjenester	17,4 %
Andelen arbeidsplasser i bransje	

Kilde?

Langsiktig arealbruk

Fylkesmannens kommunebilde 2015:

Fylkesmannens kommunebilde	Reguleringsplaner til høring	Dispensasjoner fra kommuneplanens arealdel	Dispensasjon fra PBL § 1-8 *forbud mot tiltak mv. langs sjø og vassdrag*
2015	4	23	9
2014	11	Samlet 34	
2013	7	Samlet 40	

Kommunens årsrapport 2014:

Type saker	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ordinære dispensasjonssaker	99	66	80	53	58	51	52
Klagesaker	22	8	10	11	8	3	3
Totalt	121	74	90	64	66	54	55

SØR-TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE
REGIONAL UTVIKLING – AREAL OG MILJØ

FRØYA KOMMUNE
Postboks 152
7261 SISTRANDA

Vår referanse	Deres referanse	Dato
201608145-6	16/853	16.08.2016

Vedr kommunal planstrategi for Frøya kommune 2016-2020

Vi viser til deres oversendelse av 21.06.2016.

Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027 ble vedtatt i juni 2015. Det legges ikke opp til en ny rullering av kommuneplanens samfunnsdel i inneværende valgperiode.

Havbruksnæring og fiskerinæring ønsker en snarlig rullering av planen som omhandler sjøarealene. Mangel på boliger er en kritisk faktor som hindrer utvikling og tilflytting.

Antall dispensasjonssaker har vært høy de siste årene. Frøya er en kommune i sterk utvikling, både befolknings- og næringsmessig. Dette medfører også et press på arealene. Det er derfor viktig at Frøya kommune har en arealplan som tar høyde for veksten, både i forhold til bruk og vern av områdene til land og til sjøs. Kommuneplanens arealdel ble vedtatt 15.02.2011 og skal rulleres i løpet av perioden 2016-2018.

Frøya kommune har pr. i dag ikke en gyldig trafikksikkerhetsplan eller ruspolitisk handlingsplan. I etterkant av ungdata-undersøkelsen inngikk kommunen i et forpliktende samarbeid med Trygg Trafikk, med mål om å bli sertifisert som trafikksikker kommune. Dette arbeidet er nå i gang. Handlingsplan for trafikksikkerhet er under arbeid og skal vedtas i 2016.

Frøya kommune har de senere år hatt en stor satsning på kultur og idrett. Frøya kultur- og kompetansesenter er bygd og Helhetlig idrettspark er under bygging. Målet med denne satsningen er å bedre folkehelsa og styrke bolyst, samt gjøre Frøya kommune attraktiv for tilreisende.

Handlingsplan for fysisk aktivitet, idrett, friluftsliv og anleggsutvikling skal rulleres i 2016/2017, kulturplanen rulleres i 2017, energi og klimaplan i 2018 og strategisk næringsplan rulleres i 2019.

I planstrategien er det vist til Regionale føringer og samarbeid. Frøya har samlet kunnskapsgrunnlag (statistikk) i et eget vedlegg.

Sør-Trøndelag fylkeskommune har gitt innspill til kommunal planstrategi for Frøya kommune, jfr. vårt brev datert 19.04.2016. Planstrategien gir god oversikt og fremstår som realistisk.

Saksbehandler: Tore Forbord, tore.forbord@stfk.no,

Utover dette har ikke Sør-Trøndelag fylkeskommune ytterligere kommentarer. Vi ser frem til fortsatt god dialog med Frøya kommune i fht videre planarbeid.

Med hilsen

Vigdis Espnes Landheim
Fagsjef

Tore Forbord
Rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og derfor ikke signert.

Kopi:
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

FISKERIDIREKTORATET

Frøya kommune
Postboks 152

7261 SISTRANDA

Saksbehandler: Lill Connie Furu
Telefon: 91837522
Seksjon: Forvaltningsseksjonen i region Midt
Vår referanse: 16/4890
Deres referanse: 16/853
Vår dato: 15.08.2016
Deres dato: 21.06.2016

Att:

FRØYA KOMMUNE SØR-TRØNDELAG - KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2016-2020 - UTTALELSE

Det vises til oversendelse av kommunal planstrategi fra Frøya kommune datert 21.06.2016.

Innspill fra Fiskeridirektoratet Region Midt
Fiskeridirektoratet Region Midt fremsatte ingen vesentlige merknader til invitasjonen om kommunal planstrategi som var sendt ut tidligere i vår, jamfør vårt brev av 2.05.2016. Vi pekte imidlertid på behovet for å rullere arealdelen (sjødelen spesielt), og at vi er i gang med å oppdatere og digitalisere de kartlagte fiskeridataene. Vi har mottatt flere henvendelser om at det er behov for å få samordnet våre kartlagte data med det kommunale temakartet for fiskeri.

Fiskeri- og havbruksnæringen er arealkrevende og konkurrerer i økende grad med andre interesser, og også seg i mellom. De siste årene har «nye» fiskerier som fangst av leppefisk og sjøkreps økt i omfang, og har ikke vært synliggjort godt nok i vårt kartverktøy. Som det også vises til i planstrategien, er nye arter som dyrking av makroalger på fremmarsj, og krever store arealer i konkurranse med eksisterende akvakulturnæring.

Det er derfor viktig at planstrategien beskriver behovene for eventuelle planmessige avklaringer i forhold til konkurranse og eventuelle konflikter både mellom disse næringene og med andre næringer, og i forhold til andre interessenter i kystsonen. Vi ber om at kommunen har spesiell fokus på dette, og gjør en vurdering av hva som er viktige utfordringer både i sjøområdene og i strandsonen. Vi er spesielt opptatt av at registrerte kaste- og låssettingsplasser, gyte- og oppvekstområder, områder for aktive redskap og marint biologisk mangfold ivaretas ved fastsettelse av retningslinjer for langsiktig arealbruk i kommunene. Likeså at det avsettes tilstrekkelige arealer for eksisterende godkjente havbrukslokaliteter og egnede alternative områder for ny havbruksaktivitet.

En god klargjøring av kommunens strategiske valg knyttet til utvikling og arealbruk i kystsonen vil kunne være både avklarende og konfliktdempende. Likeså vil det kunne bidra til å få frem hvilke utfordringer kommunen mener den står overfor i møte med statlige, regionale og lokale forventinger. I planstrategien nevnes flere regionale føringer for planlegging, blant annet *Interkommunal kystsoneplan for Sør-Trøndelag* (vedtatt i strategigruppa i Kysten er klar 16.mars 2015). Selv om denne planen ikke er juridisk bindende, har strategigruppa anmodet kystkommunene om å legge dokumentet til grunn for sin egen arealplanlegging. Dette er gjort i varierende grad blant kommunene. Vi er spente på hvordan Frøya kommune velger å forholde seg til den interkommunale kystsoneplanen i planprosessene fremover.

Fiskeridirektoratet Region Midt ønsker å kunne bidra aktivt i prosessen med å rullere arealdelen. Vår oppfordring er fortsatt at det så tidlig som mulig blir satt av tid til å drøfte både planleggingsbehovet, og hvor det er behov for mer kunnskapsinnhenting. Her bør representanter fra både fiskeri- og akvakulturnæringen og deres organisasjoner samt aktuelle statlige og regionale myndigheter inviteres med.

Med hilsen

Kristin Skarbøvik
seksjonssjef

Lill Connie Furu
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift

Mottakerliste:

Frøya kommune	Postboks 152	7261	SISTRANDA

Kopi til:

FHL havbruk	Postboks 1214 Pirsenteret	7462	TRONDHEIM
Fiskarlaget Midt-Norge	Postboks 1263 Sluppen	7462	TRONDHEIM
Kystverket Midt-Norge	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Norges Kystfiskarlag v/Ove Morten Hagen		7950	ABELVÆR

KYSTVERKET
MIDT-NORGE

Frøya kommune
Postboks 152
7261 SISTRANDA

Deres ref.:	Vår ref.:	Arkiv nr.:	Saksbehandler:	Dato:
	2016/1353-4	413.2	Børre Tennfjord	11.08.2016

Høring av kommunal planstrategi 2016-2020 for Frøya kommune - Sør-Trøndelag fylke.

Kystverket har mottatt Frøya kommune sitt forslag til kommunal planstrategi for perioden 2016-2020. Man blir i tilskrivingsbrevet, datert 21.juni 2016, invitert til å gi innspill til forslaget innen 16.august 2016.

Fakta

Kommunal planstrategi er, som navnet tilsier, ikke en plan i seg selv. Planstrategien skal gi muligheter for å drøfte utviklingstrekk i kommunen, med basis i samfunn og organisasjon. Det er en målsetting om at strategien skal munne ut i en avklaring av kommunens plan-behov for den kommende valgperioden og om kommunens planverk har et tilstrekkelig omfang og er oppdatert til å møte utfordringene.

Kommunene skal i sin planstrategi legge nasjonale forventninger og regionale føringer til grunn for avklaring av kommunens planbehov. De nasjonale forventningene samler mål, oppgaver og interesser som regjeringen forventer kommunene skal legge særlig vekt på i planleggingen i årene som kommer. Kystverket sine innspill er nødvendigvis en konkretisering av disse nasjonale føringene og skal kunne gi overordnede føringer for arealbruken i den enkelte kommune.

I medhold av plan- og bygningslovens §10-1, har Frøya formannskap i sak 86/16 vedtatt å legge frem kommunens planstrategi for 2016-2020 til offentlig høring i perioden frem til 16.august 2016.

Generelt

Kystverket er en nasjonal transportetat for kystforvaltning og sjøverts samferdsel. Etaten er et forvaltningsorgan under Samferdselsdepartementet og har det faglige ansvaret for sikring og fremkommelighet i norske farvann og havner.

Kystverket arbeider for å sikre god tilkomst, trygg ferdsel og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet, samt en effektiv og sikker sjøtransport og havnevirksomhet.

Region Kystverket Midt-Norge

Sentral postadresse:	Kystverket Postboks 1502 6025 ÅLESUND	Telefon:	+47 07847	Internett: E-post:	www.kystverket.no post@kystverket.no
For besøksadresse se	www.kystverket.no	Bankgiro:	7694 05 06766	Org.nr.:	NO 874 783 242

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson

For å ivareta god sjøsikring i norske farvann, har Kystverket etablert en omfattende infrastruktur og ytelse av maritime tjenester. Den fysiske infrastrukturen er sammensatt av fyr, sjømerker, skilt, etablering og utbedring av farleder og fiskerihavner.

De maritime tjenestene omfatter mellom annet lostjeneste, utskrivning av farledsbevis, trafikkovervåkning og -kontroll, elektroniske navigasjonshjelpemidler, meldings- og informasjonstjeneste (is-, bølge-, strøm- og vindvarsling, samt navigasjonsvarsel).

Kystverket har i tillegg ansvaret for staten sin beredskap mot akutt forurensning og sikring av norske havner med internasjonal trafikk (ISPS).

Kystverket har følgende generelle innspill:

Det er viktig at kommunen ser på sjøtransport og bruk av sjøareal i et kommende planarbeid. Farled, ankringsområder og havner er viktige deler i det å utøve samferdsel på sjø. Kystverket mener generelt at kommunenes sjøareal bør integreres i kommuneplanenes arealdeler og at dette dermed blir fremtidsrettede planer, med avklarende arealbruk og forutsigbarhet i arealforvaltningen.

Vi er spesielt opptatt av at planlegging skal gjennomføres hensiktsmessig, skånsomt og inkluderende. Kystverket Midt-Norge ser det også som viktig at kommunen ser på alle tidligere vedtatte planer/plandokument og vurderer disse på entydighet og koordinasjon.

Kystverket tilrår videre at man i det videre strategiarbeidet kan benytte seg av Kystverket sin karttjeneste Kystinfo, på www.kystverket.no. Her finner man sjøkart og andre sjørelaterte opplysninger som bidrar til bedre beslutninger, basert på god og oppdatert kunnskapsgrunnlag.

Kystverket vil også informere om at Lov om havner og farvann ble gjort gjeldende fra 1.1. 2010. Dette innebærer mellom annet at kommunen har fått endret forvaltningsansvaret og myndigheten i sitt nære sjøområde, jf §§ 7 og 9 i ny lov. Kommunen får gjennom denne endringen blant annet særlig plikt til sikkerhet og fremkommelighet i egne sjøområder. Bruk av ”Risiko- og Sårbarheitsanalyse (ROS)” i planlegginga vil bli viktigere med hensyn på transport langs kysten med forurensa last og oljeprodukt, samt ivaretakelse av sikkerhet på kysten og sårbarhet overfor bruks- og næringsinteresser.

Vannforskriften er den norske gjennomføringen av EU’s direktiv for vannforekomster (Vanndirektivet). Dette er et av EU’s viktigste miljødirektiv. Hovedmålet er å sikre god miljøtilstand i vannforekomster, både vassdrag, grunnvann og kystvann. Dette skal gjennomføres som forebygge tiltak mot forverring av kvalitet, bedring av tilstand og fremme bærekraftig bruk av vannressursene. Forskriften deler landet inn i 11 vannregioner basert på nedbørsfelt med én fylkeskommune som myndighet i hver vannregion. Hver av disse 11 vannregionene skal utarbeide helhetlige forvaltningsplaner med miljømål og tiltaksprogram med forbedringstiltak der miljøtilstanden ikke er god. Disse planene vil få virkning for kommunens tiltaksporteføljе og vil måtte inkluderes som en del av planstrategien.

Kystverket i samråd med Fiskeridirektoratet er særlig oppmerksom på arealdisponeringen til næringsformål i sjø. Dette må forstås dit hen at sikkerhet i farleden har første prioritet og videre at anlegg verken skal planlegges i risikoutsatte soner eller etableres utenfor avsatte og dedikerte områder. Vilkårene er satt med hensyn til ferdsel og sikkerhet, samt for planmessig reduksjon av arealbeslagene til det enkelte anlegget.

I områder relatert til større fiskeri- og/eller skipsvirksomhet, vil det ofte være arealbehov for etablering av tilknyttede industriområder. I arealplanleggingen bør man ta hensyn til disse faktorene og at mye av den fremtidige transporten vil skje gjennom bruk av container. Ved slik bruk vil det være behov for åpne og tilgjengelige areal for omlasting/lossing og behov for nærhet til kai med gode dybdeforhold.

I tråd med forskrift om sikring av havner og havneterminaler mot terrorhandlinger mv., skal det utarbeides sikringsplan for hver havn/havneterminal. I havnene er det lokal sikrings-myndighet som er ansvarlig for utarbeidelse og gjennomføring av adekvate sikringstiltak. For havneterminaler er det terminaleier som er ansvarlig myndighet. Sårbarhetsvurderinger og sikringsplaner skal godkjennes av Kystverket. Når disse er godkjent og Kystverket har verifisert at objektet oppfyller kravene i forskriften, blir det utstedet et godkjenningsbevis (Statement of Compliance). Godkjente havneterminaler vil bli innrapportert til IMO og godkjente havner vil bli innrapportert til EU.
Dette systemet er imidlertid ikke instituert gjennom PBL's regelverk, men innført ved havne- og farvannslovens sikkerhetsbestemmelser. Den kommunale planstrategien bør ha som intensjon å tilrettelegge for kommende planverk med et fortsatt havnesikringsregime.

Konklusjon
Kystverket sine interesser er i hovedsak å formidle sikkerhet og farbare sjøareal, samt å ivareta intensjonen med staten sine investeringer. Frøya kommune kan gjennom sitt forslag til planstrategi legge til rette for etablering av planer og tilpassing av planene med dette som arbeidsfundament og resulterende mål.

Utover dette har ikke Kystverket kommentarer til Frøya kommune sin fremlagte planstrategi.

Med hilsen

Harald Tronstad
regiondirektør

Børre Tennfjord
sjefsingeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Eksterne kopimottakere:

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Postboks 4710 Sluppen	7468	TRONDHEIM
Fiskeridirektoratet Region Midt	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Statens vegvesen Region midt	Fylkeshuset	6404	MOLDE
Sør-Trøndelag fylkeskommune	Postboks 2350 Sluppen	7004	TRONDHEIM

Vedlegg:

21 JUL 2016

Frøya kommune,

Att: kommuneplanlegger Kristin Strømskag,

7260 Sistranda.

Kommunal planstrategi 2016-20.

En er kjent med at det skal vedtas en kommunal planstrategi for nærværende valgperiode, og antar at det detaljerte rulleringsarbeidet tar til snarest mulig etter at det er fattet et overordnet vedtak om dette.

I forbindelse med rulleringen av de eksisterende planer, vil en særlig peke på planområdene Næring og sysselsetting, og Langsiktig arealbruk. Det er viktig at de ulike brukergruppene – herunder den tradisjonelle fiskerinæringa – sine interesser ivaretas på en slik måte at en unngår konflikter om arealbruk i sjøområdene.

En legger til grunn at fiskerinæringas egne organer tas med på råd i dette arbeidet, samtidig som det sikres et grundig politisk arbeid.

7263 Hamarvik, 21.07.2016.

For Fiskeripolitisk utvalg i Frøya Venstre,

Hans U. Hammer,

sekretær.

F.pol – planstrategi.

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Frøya kommune
Postboks 152
7261 SISTRANDA

Dato: 23.06.2016
Vår ref: 16/00627-4
Deres ref: 16/853

Svar på invitasjon til innspill - kommunal planstrategi for Frøya kommune 2016-2021

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 40 50
E-POST mail@dirmin.no
WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883
SWIFT DNBANOKK
IBAN NO5376940505883
ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR
TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 21. juni 2016.

Frøya kommune ber om innspill til utarbeidelse av ny planstrategi for inneværende valgperiode. Planstrategien skal ta stilling til hvilke spørsmål som er viktige å arbeide med for den nyvalgte kommunale planmyndigheten.

Kommunen sendte i april ut en invitasjon til samarbeid omkring den kommunale planstrategien. DMF ga i den forbindelse noen kommentarer omkring forvaltningen av mineralressurser. Vi ser at Frøya kommune har merket seg dette. Det foreslås en rullering av kommuneplanens arealdel i gjeldende periode, hvor vi forventer at mineralressurser tas inn som tema.

DMF har derfor ingen videre innspill til den kommunale planstrategien.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no.

Vennlig hilsen

Marte Kristoffersen
seksjonsleder

Inger Anne Ryen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Inger Anne Ryen

Mottakere:

Frøya kommune	Postboks 152	7261 SISTRANDA

Kopi til:

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Postboks 4710 Sluppen	7468 TRONDHEIM

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Stian Aspaas Haugen	**Arkiv:** PLAN 1620201304
Arkivsaksnr.:	16/976	

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Hovedutvalg for forvaltning
Hovedutvalg for forvaltning
Hovedutvalg for forvaltning
Kommunestyret

REGULERINGSPLAN - SULA, VASSØYA, STRANGØYA OG FØLINGEN

Vedtak:
Forslag til vedtak:
I henhold til Plan- og bygningslovens § 12-12, vedtar Frøya kommune å egengodkjenne reguleringsplanen for Sula, Vassøya, Strangøya og Følingen, som vist på plankart datert 04.04.16, med planbestemmelser datert 07.07.16 og planbeskrivelse datert 30.03.16.

Vedlegg:
1. Planbeskrivelse, datert 30.03.16
2. Plankart, datert 04.04.16
3. Planbestemmelser, datert 07.07.16
4. Høringsuttalelse Sula Fiskarlag, datert 17.08.14
5. Høringsuttalelse Sør- Trøndelag fylkeskommune, datert 25.06.14
6. Høringsuttalelse Fylkesmannen i Sør- Trøndelag, datert 27.08.14
7. Høringsuttalelse Fylkesmannen i Sør- Trøndelag, datert 22.04.16
8. Høringsuttalelse Kystverket, datert 23.07.14
9. Høringsuttalelse Statens vegvesen, datert 26.06.14
10. Høringsuttalelse Trønder Energi Nett AS, datert 20.08.14
11. Sammenfatning innkomne høringsuttalelser 2.gangsbehandling, udatert
12. Saksfremlegg/Sammenfatning innkomne høringsuttalelser 1.gangsbehandling, datert 30.05.14
13. ROS- analyse, datert 18.03.16

Øvrige dokumenter (ikke vedlagt):
1. Plankart, datert 09.05.14
2. Bestemmelser, datert 09.05.14
3. Beskrivelse, datert 09.05.14

Saksopplysninger:

Innledning:

Reguleringsplan for Sula, Strangøya, Vassøya og Følingen ble det varslet oppstart på den 04.06.13 av Kystplan på vegne av tiltakshaver Frøya kommune. Plan var opp til 1.gangsbehandling den 21.11.13 og 2.gangsbehandling den 12.06.14. Det er foretatt justeringer i plankart, bestemmelser, planbeskrivelse og laget ROS- analyse. Det er i tillegg innhentet en ytterligere uttalelse fra Fylkesmannen i Sør- Trøndelag. Det er foretatt de nødvendige endringer, og plan legges ut til sluttbehandling.

Beskrivelse av området.

Selve planområdet strekker seg på sørsiden av veien fra Vassøya til Føllingen pluss et mindre område nord for veien på Vassøya. Området er svært flatt og sjønært med lyngvegetasjon og berg. Det er flere mindre dammer i de ubebygde områdene. Bebyggelsen er i dag på de to vestlige øyene. Bebyggelsen er i dag på de to vestlige øyene. Bygningsmassen varierer men består i hovedsak av 2 etasjer med ulik utforming av loft. Flere av husene har uthus. I sundet mot Føllingen ligger det flere naust på vestsiden og noen få på østsiden.

Planområdet og forhold til overordnet plan:

Planen omfatter de tre områdene som er regulert til Utleie/bolig/fritid (UBF), LNF og naustområdene på sørsiden av veien i kommuneplanens arealdel. Det er 23 bebygde bolig/fritidstomter og 10 bygde naust/sjøhus her fra før. Planforslaget holder seg i hovedsak innenfor kommuneplanens regulerte formål, med det unntak at det er tatt inn en et større utvidet nautområde og det er fjernet et området avsatt til bolig/fritdsbolig sør i planområdet.

Beskrivelse av plan:

I nytt forslag er den sørlige delen av det midterste utleie/bolig/fritidsområdet (Figur 2) endret til Naturformål. Dette fordi området ikke egner seg til bygging av hus på grunn av mye småkupert terreng og små dammer. Et allerede etablert naustområde på østsiden av sundet er også nytt i forhold til kommuneplanen. Det nye planforslaget holder seg innenfor kommuneplanens regulerte formål.

Det er foretatt en vurdering av området for utvidelse av bolig/fritidstomter og naustområder. Gjennom befaring på Sula er områdene som ligger sør og sørøst for det vestligste boligområdet (A) og det midtre boligområdet (B) ansett uegnet for bolig/fritidsboligbygging. Dette er på grunn av småkupert topologi med en god del små dammer uten utløp. Ny plan vil derfor ha et mindre område regulert til bolig/fritid enn det som er i kommuneplanens arealdel.

Formålsområder i plan er avsatt til:

- *Bolig/fritidsbolig (A, B og C).*
- *Naust*
- *Lekeplass*
- *Kjøreveg og annen veigrunn*
- *Parkering*
- *Turvei*

- *Naturformål*
- *Friluftsområdet i sjø og vassdrag*
- *Friluftsområdet i sjø og vassdrag med tilhørende strandsone*
- *Ferdsel*
- *Faresone- høyspentanlegg*
- *Sikringssone*
- *Betemmelsesområde #1.*

Hensikten med plan er å se på muligheter for naustområder og bolig/fritidstomter innenfor kommuneplanens begrensning. Det er derfor lagt vekt på å får til en god utforming av disse områdene ut ifra eksisterende bebyggelse og topografi i området.

Planen for området gir mulighet for to områder med tomter (B og C). I tillegg er det eksisterende området (A) fullt utbygd. I område C er det plass til 10 tomter. Alle tomtene vil ligge innenfor område avsatt til utleie/bolig/fritidsbolig i kommuneplanens arealdel med unntak av østligste hjørne på tomt C10.

Alle tomtene er kombinert fritidsbolig-/boligtomt. Tomtestørrelsen er derfor satt til under 800 m^2 ut fra Frøya kommunes retningslinjer på tomtestørrelse for fritidsboliger. BYA er satt til 180 m^2 for boliger og 140 m^2 for fritidsboliger. I tillegg er maks grunnflate for bolig satt til 100 m^2 og maks grunnflate for fritidsboliger er satt til 80 m^2 for å begrense størrelsen på hovedbygningene. Samtidig er det god plass til parkering, garasje/uthus og platting/veranda gjennom maks BYA for både bolig og fritidsbolig.

Det er planlagt nye områder for naust (N) både på øst og vestsiden av sundet ved Føllingen. På vestsiden blir det regulert et område sør for eksisterende nausttomter etter grensene i kommuneplanen. På østsiden av sundet blir det regulert et nytt naustområde som er noe større en det gamle området. Naustene er tenkt for småbåter. Maks størrelse på tomt er satt til 65m^2. Utforming av naust følger Frøya kommunes retningslinjer, som er 40m^2.

Det er ikke planlagt å ha flytebrygge i sundet men kun naust for oppbevaring av småbåt og tilhørende utstyr. Det er ikke mulighet for å ha anordninger i sjø som kan hindre ferdsel. Det tillates ikke utfylling/mudring i sjø, da det er registrert kamskjell i området. Naust kan eventuelt settes på peler.

Det er i tillegg avsatt et lite områdetfor lekeplass, en offentlig parkeringsplass foruten plassene som blir utarbeidet på egen tomt, turvei, friluftsområder på lang og i sjø, tillegg til at det avsatt plass til ny nettstasjon.

Virkninger av plan:

Planområdet er i all hovedsak er videreføring av arealene avsatt i kommuneplanens arealdel, vil således medføre små endringer innenfor planområdet.

På grunn av den relativt flate topologien i området er det lagt inn begrensinger på byggehøyde tilknyttet formålsområdet bolig/fritidsbolig. Dette er gjort med tanke på eksponering/silhuettvirkning, særlig for området C slik at det får et felles arkitektonisk uttrykk. Plassering av formålsområdet og bebyggelse vil ikke medføre dårlig solforhold slik rådmannen vurdere det. For det nye feltet (felt C) vil man få god utsikt mot sørøst til nordøst, men begrensning i utsikt mot vest og øst, på grunn av naust og annen bebyggelse.

Det er kun lagt opp til bygging av naust i plan og ikke småbåthavn/flytebrygger. Sundet er relativt smalt, slik at det viktig at man ikke legger til rettes for tiltak i sjøen som vil være til hinder for ferdsel fram og tilbake til naustene. Det er i kommuneplanens arealdel regulert inn areal til småbåthavn, nord for innløpet til naustområdet.

ROS- analyse:

Faremomenter identifisert etter ROS- analyse, er tilknyttet naturgitte forhold, da i hovedsak flom/havnivåstigning og vind. Forhold knyttet til vind må avgjøres gjennom byggesøknad, mens flom/havnivåstigning er ivaretatt gjennom bestemmelse § 1.1, ellevte ledd.

For å ivareta kamskjell forekomsten er det lagt inn forbud mot tiltak i sjø, og det er lagt til rette for friluftsliv ved at man legger inn felles parkering og stier.

- Området er flatt og sjønært, og det kan være risiko for flom/havstigning. Vurderer at tiltak ikke er nødvendig, da det er lite sannsynlig at det blir store ødeleggelser ved stormflo, ettersom alle områdene ligger lite bølgeutsatt til.
- Området ligger i aktsomhetsområde for radongass, sikringstiltak iht. TEK10 for nye bygninger.
- Det kan være svært sterk vind på Sula. Forventede fremtidige klimaendringer gjør at man må være forberedt på flere dager med sterk vind. Vindstyrke tas hensyn til ved prosjektering av bygninger.
- Det er registrert kamskjell med verdi svært viktig i sundet mot Følingen. Det legges inn bestemmelse mot at det ikke tillates inngrep som utfylling/mudring i sjø, naust kan settes på peler.
- Sula er en del av et større registrert friluftslivsområde med verdi svært viktig. Det tilstrebes å tilrettelegge for allmennhetens tilgang, ved at det etableres parkeringsplass og turstier som gir økt tilgang til sjø og fellesarealer.
- Det går en høyspentkabel gjennom planområdet. Det legges inn 8 m faresone på kart på hver side av høyspentkabel.

Merknader i forbindelse med kunngjøring av planoppstart:

Innkomne høringsuttalelse.	**Tiltak/forslag til løsning**

Sula Fiskarlag 17.08.14 Mener Vasshaugen MÅ reguleres til bolig/fritid, pga. teknisk infrastruktur og beliggenhet.	Å regulere Vasshaugen til bolig/fritidshus vil føre til større krav til infrastruktur.
Sør- Trøndelag Fylkeskommune 25.06.14 Viser til første høringsuttalelse datert 07.01.14, og har etter de foretatte endringer ingenting å utsette på det nye planforslaget. Minner om aktsomhetsplikten, jfr. kml. §8.	Endringer er foretatt ved 1.gangsbehandling. Bestemmelse § 7.1 ivareta aktsomhetsplikten, jfr. kml. §8.
Kystverket 23.07.14 Plan ser ikke ut til å berøre deres anlegg og avtaler. Ingen bemerkninger.	Ok. Ingen bemerkninger.
Statens vegvesen 26.06.14 Henviser til forrige uttalelse, og ber om at siktlinjer i forbindelse med avkjørsler til Fv. 437 inntegnes. Ber også om at det inntegnes en avkjørsel fra fylkesvegen til parkeringsplass nord i planen.	Siktlinjer og avkjørsel fra fylkesvegen til parkeringsplass i nord tegnes inn på plankartet.
Trønder Energi 20.08.14 I området for ny bebyggelse C, er det ingen strømforsyning i dag. Må settes av areal for ny nettstasjon. Må oppfylle visse krav: 5 meter fra nærmeste bebyggelse beregnet for permanent opphold, tilgjengelig fra vei. Se forslag inntegnet på kart.	Område for nettstasjon tegnes inn på plankart markert med #1 i plankart.
Fylkesmann 27.08.14 og 22.04.16 -27.08.14: Viser til ny lovgivning og at det må	-ROS- analyse er utarbeidet, se vedlegg til sak.

utarbeides ROS- analyse. Vurder hvordan fremtidige klimaendringer påvirker planen. -22.04.16: Anbefaler at det tas inn bestemmelse omkring høydeplassering av bygg, i forhold til havnivåstigning.	-Det tas inn bestemmelse om at ny bolig/fritidsbolig må plasseres på minimum kote +3, jfr. bestemmelse § 1.1, ellevte ledd.

Vurdering i henhold til naturmangfoldlovens §§ 8- 12 (jf. nml § 7).

- § 8 Kunnskapsgrunnlaget: Når det gjelder kravet til kunnskap om naturmangfoldet i Naturmangfoldsloven § 8, så er Artsdatabankens artskart og Naturbasen til Direktoratet for naturforvaltning sjekket. Av disse basene fremkommer det ingen registreringer av prioriterte arter, truede artet eller nær truede arter. Det finnes heller ikke registreringer av utvalgte naturtyper, eller truede og nær truede naturtyper. Det er registrert kamskjellforekomster med verdi svært viktig, dette hensyntas i planarbeidet. Det er ikke kommet inn opplysninger om at det finnes arter eller naturtyper som ikke er registrert i artskart og naturbasen.

- § 9 Føre- var- prinsippet: Det er liten sannsynlighet for at tiltakene som følges av planen vil gi vesentlig skade på naturmiljøet. For å unngå skade på kamskjellforekomsten legges det inn bestemmelse om at det ikke tillates utfylling/mudring i sjø.

- § 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning: Bolig/fritidsbebyggelse og naustområder er plassert slik at belastningen på området er minst mulig. En har valgt å endre formål på den sørlige delen av den midterste utleie/bolig/fritidsområdet i kommuneplanen til naturformål, da området ikke egner seg til bygging på grunn av småkupert terreng og små dammer. Dette medfører at utbyggingen blir mer konsentrert og samlet i nærheten av fylkesveien, og belastningen på økosystemet blir mindre.

- § 11 Kostnadene ved en miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver: Unødvendige terrenginngrep som graving og sprenging ved bygging av bolig/fritidsbebyggelse er ikke tillatt, såfremt det ikke er nødvendig. Eventuelle sår i landskapet revegeteres naturlig. Skjæring/fylling i tilknytning til veg og parkeringsplass skal gis et tiltalende utseende.

- § 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder: Det er lagt inn bestemmelser som angir at bruk av naturområder, turveier og ferdsels-/friluftsområder i sjø skal skje på en skånsom måte. Kjøring på turstier er kun tillatt under bygging av naust.

Vurdering:
Planforslaget viderefører i stor grad formålsområdene avsatt i dagens kommuneplan, men utvider naustområdet og lar den del av bolig/fritidsbolig områdene øst, sør og vest i planområdet bli grøntområder. Dette gjøres på grunn av delvis noe vanskelige topografiske og geografiske forhold, i tillegg er det kommet en del innspill på disse områdene i tdligere høringsrunder. Planforslaget legger til rette for en fornuftig utvidelse og innskrenkelse av området, og sørger for en god helhetlig løsning, med tanke på hva som er langsiktige realistiske byggbare områder. Bestemmelsene for bolig/fritidsboligområdene ivaretar et relativt godt arkitektonisk uttrykk på ny bebyggelse. Plassering av formålsområdet og bebyggelse vil ikke medføre dårlig solforhold slik rådmannen vurderer det. For det nye feltet (felt C) vil man få god utsikt mot sørøst til nordøst, men begrensning i utsikt mot vest og øst, på grunn av naust og annen bebyggelse.

Planen ivaretar veldig godt tur- og friluftsområdene, ikke bare innenfor planområdet, men også for nærområdet som helhet. Området tilrettelegges for flere ved at det reguleres inn fellesparkeringsplass og viktige turområder forblir urørt. Plan vil ikke medføre noe særlig økt trafikk, og problemer knyttet til støy er vurdert til å ikke være relevant. Det er ikke tatt inn trafikksikkerhetstiltak knyttet til gangvei eller gang- og sykkelvei, da trafikken på Sula ikke tilsier at dette vil være nødvendig, og det er mulig å ferdes utenom vei i planområdet.

Bestemmelser til naust og bolig/fritidsbolig følger normene og bestemmelsene satt i kommuneplanens arealdel. De vurderes derfor av rådmannen som tilfredsstillende. Det er ikke tatt med småbåthavn i planforslaget, da det regulert inn småbåthavn nord for planområdet. Dette er vurdert til å dekke behovet for båtplaser tilstrekkelig, slik at det ikke er nødvendig å regulere inn ytterligere areal.

Sula er et området som kan utsettes for store naturkrefter, og det er derfor tatt inn bestemmelse knyttet til stormflo/havnivåstigning. Forekomsten av kamskjell er godt ivaretatt gjennom bestemmelser og plankart. Øvrige tiltak ivaretas gjennom byggesøknad og TEK10.

I henhold til Plan- og bygningslovens § 12-12, vedtar Frøya kommune å egengodkjenne reguleringsplanen for Sula, Vassøya, Strangøya og Følingen, som vist på plankart datert 04.04.16, med planbestemmelser datert 07.07.16 og planbeskrivelse datert 30.03.16.

BESKRIVELSE FOR SULA – VASSØYA, STRANGØYA OG FØLINGEN GNR 64, BNR 1

TILTAKSHAVER: FRØYA KOMMUNE
PLANID:1620201304

30. MARS 2016

KYST PLAN
Mediehuset, 7240 Hitra

Innhold

BAKGRUNN, FORMÅL OG FORUTSETNINGER 3
Oppdragsgiver 3
Historikk 3
Hensikt 3
Beskrivelse av planområdet 3
Dagens bruk av planområdet 5
Forhold til overordnede planer 5
HOVEDINNHOLD 6
Formålsområder 6
Bolig/Fritidsbolig (1900) 6
Naust (1589) 6
Lekeplass (1610) 7
Kjøreveg (2011) og Annen veigrunn (2018) 7
Parkering (2080) 7
Turvei (3031) 7
Naturformål (5120) 7
Friluftsområde i sjø og vassdrag (6710) 7
Friluftsområde i sjø og vassdrag med tilhørende strandsone (6720) 7
Ferdsel (6100) 7
Faresone – Høyspenningsanlegg (ink. høyspentkabler) 7
Sikringssone – Frisikt 8
Bestemmelsesområde #1 8
Tema 8
Utsikt/eksponering 8
Småbåthavn 8
Tiltak i sjø 8
Vann og Avløp 8
VIRKNING 9
Naturmangfold/Naturmangfoldloven 9
§ 9 Føre-var-prinsippet 9
Ros – analyse 10
PLANPROSESSEN 11
Kunngjøring og medvirkning 11
Innkomne skriftlige merknader 11
Resymé fra merknadene er vedlagt i vedlegg 02: «Innkommende merknader i forbindelse med 2. gangs høring for reguleringsplan Sula». 11

BAKGRUNN, FORMÅL OG FORUTSETNINGER

Oppdragsgiver

Kystplan AS er engasjert av Frøya kommune for å utarbeide nytt forslag til reguleringsplan for Sula-Vassøya, Strangøya og Følingen.

Historikk

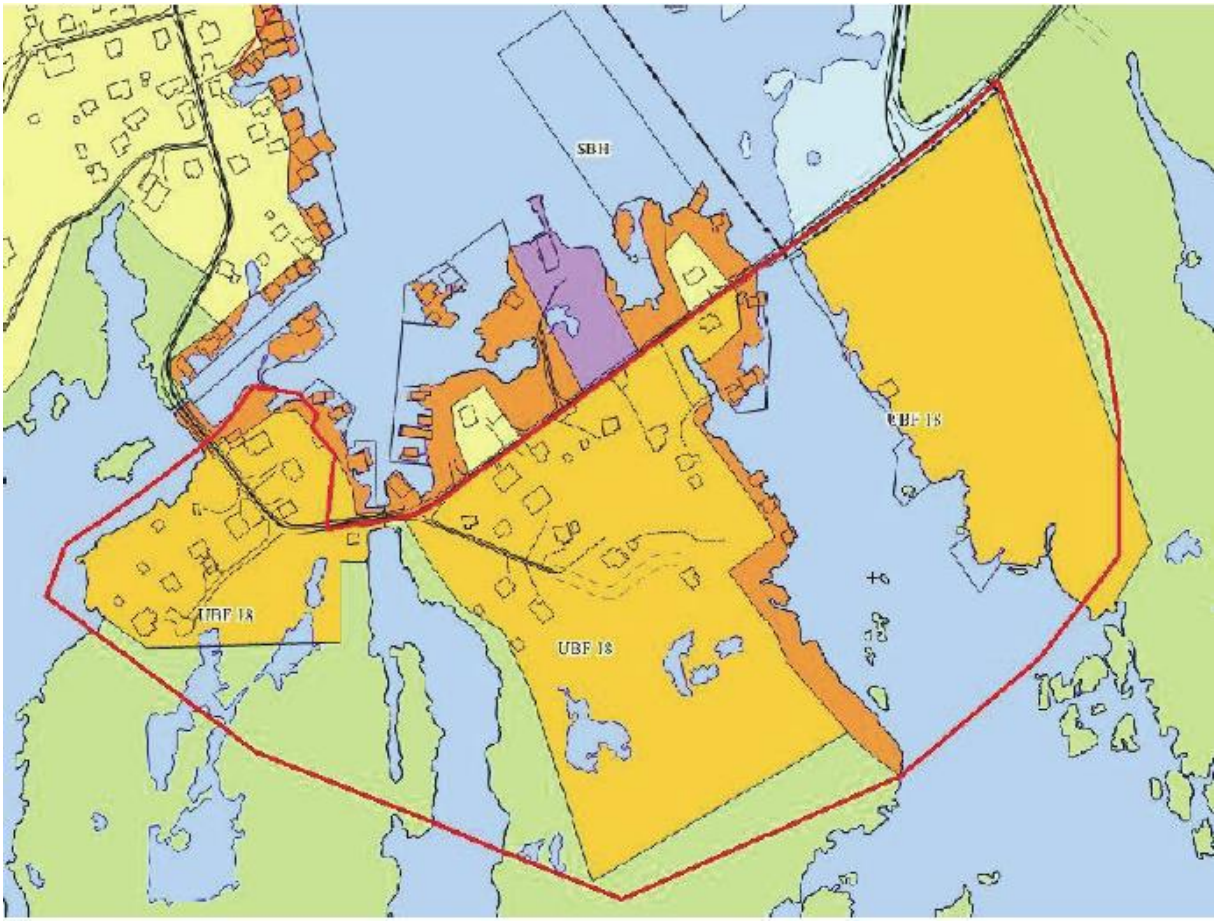
Frøya kommune vedtok 21.11.2013 å legge reguleringsplan for Sula-Vassøya, Strangøya og Følingen ut til offentlig høring og ettersyn. Basert på innspillene som kom inn ble Kystplan AS engasjert til å utarbeide nytt forslag til plan. Frøya kommune vedtok å legge dette forslaget ut til ny offentlig høring 09.05.2014. Høringsinnspillene i forbindelse med 2. gangs høring ble den gang ikke bearbeidet inn i plankart, beskrivelse og bestemmelser, og det er denne revisjonen som foretas nå.

Hensikt

Hensikten er å se på muligheter for naustområder og bolig/fritidstomter innenfor kommuneplanens begrensning.

Beskrivelse av planområdet

Planen omfatter de tre områdene som er regulert til Utleie/bolig/fritid (UBF), LNF og naustområdene på sørsiden av veien i kommuneplanens arealdel (Figur 1). Selve planområdet strekker seg på sørsiden av veien fra Vassøya til Føllingen pluss et mindre område nord for veien på Vassøya (Figur 2).
Området er svært flatt og sjønært med lyngvegetasjon og berg. Det er flere mindre dammer i de ubebygde områdene. Bebyggelsen er i dag på de to vestlige øyene. Bygningsmassen varierer men består i hovedsak av 2 etasjer med ulik utforming av loft. Flere av husene har uthus. Grunnflaten på de fleste eksisterende husene er fra 50-60 m^2 til 110 m^2. I sundet mot Føllingen ligger det flere naust på vestsiden og noen få på østsiden.

Figur 1: Kommuneplan med omriss av nytt planforslag

Figur 2: Detaljregulering for deler av Sula

Dagens bruk av planområdet

Det er 23 bebygde bolig/fritidstomter og 10 bygde naust/sjøhus. LNF området benyttes ikke til beite, dyrket mark eller lignende.

Forhold til overordnede planer

I dette området gjelder kommuneplanens arealdel. I nytt forslag er den sørlige delen av det midterste utleie/bolig/fritidsområdet (Figur 2) endret til Naturformål. Dette fordi området ikke egner seg til bygging av hus på grunn av mye småkupert terreng og små dammer. Et allerede etablert naustområde på østsiden av sundet er også nytt i forhold til kommuneplanen. Det nye planforslaget holder seg innenfor kommuneplanens regulerte formål.

HOVEDINNHOLD

Formålsområder

Det er foretatt en vurdering av området for utvidelse av bolig/fritidstomter og naustområder. Gjennom befaring på Sula er områdene som ligger sør og sørøst for det vestligste boligområdet (A) og det midtre boligområdet (B) ansett uegnet for bolig/fritidsboligbygging. Dette er på grunn av småkupert topologi med en god del små dammer uten utløp. Ny plan vil derfor ha et mindre område regulert til bolig/fritid enn det som er i kommuneplanens arealdel.

Bolig/Fritidsbolig (1900)

Planen for området gir mulighet for to områder med tomter (B og C). I tillegg er det eksisterende området (A) fullt utbygd. I område C er det plass til 10 tomter. Alle tomtene vil ligge innenfor område avsatt til utleie/bolig/fritidsbolig i kommuneplanens arealdel med unntak av østligste hjørne på tomt C10.
Alle tomtene er kombinert fritidsbolig-/boligtomt. Tomtestørrelsen er derfor satt til under 800 m^2 ut fra Frøya kommunes retningslinjer på tomtestørrelse for fritidsboliger. BYA er satt til 180 m^2 for boliger og 140 m^2 for fritidsboliger. I tillegg er maks grunnflate for bolig satt til 100 m^2 og maks grunnflate for fritidsboliger er satt til 80 m^2 for å begrense størrelsen på hovedbygningene. Samtidig er det god plass til parkering, garasje/uthus og platting/veranda gjennom maks BYA for både bolig og fritidsbolig.

Område A: Dette området er fullt utbygd med eksisterende bebyggelse, men det tillates å sette opp igjen tilsvarende bygninger innenfor samme tomt i tilfelle brann og lignende. Det vil si to etasjes hus med loft i dette området.
Område B: Her er det bebyggelse med hovedsakelig varierende toetasjes utforming med loft. Det er muligheter for å fradele tomter på inntil 800 m^2 innenfor området for bolig eller fritidsbebyggelse. Det er mulig med fortetting av området, men da med toetasjes bygninger med loft. Det settes krav på maks grunnflate i bestemmelsene for å få tilnærmet lik størrelse med eksisterende bygninger.
Område C: Området ligger fra 3 til 6 moh. Ryggen i nord øst er ikke planlagt utbygd for å minske silhuettvirkning. Tomtene som ligger mot sørøst har flott utsikt. De som ligger mot sørvest vil påvirkes hvis naustområdet bygges ut. I nord er det et masseuttak som kan brukes ved utbygging og til parkeringsplass i etterkant av utbygging. Inntil 1 etasje med loft kan bygges i dette området. Maks grunnflate og BYA er ulik avhengig av om det skal bygges bolig eller fritidsbolig.

Naust (1589)

Det er planlagt nye områder for naust (N) både på øst og vestsiden av sundet ved Føllingen. På vestsiden blir det regulert et område sør for eksisterende nausttomter etter grensene i kommuneplanen. På østsiden av sundet blir det regulert et nytt naustområde som er noe større en det gamle området. Naustene er tenkt for småbåter. Maks størrelse på tomt er satt til 65m^2. Utforming av naust følger Frøya

kommunes retningslinjer, som er 40m^2.
Det er ikke planlagt å ha flytebrygge i sundet men kun naust for oppbevaring av småbåt og tilhørende utstyr. Det er ikke mulighet for å ha anordninger i sjø som kan hindre ferdsel. Det tillates ikke utfylling/mudring i sjø, da det er registrert kamskjell i området. Naust kan eventuelt settes på peler.

Lekeplass (1610)
Én lekeplass (L) er planlagt i planen. Den er lagt til et lite grøntområde like nordvest for område C. Området er lett å opparbeide.

Kjøreveg (2011) og Annen veigrunn (2018)
Én vei er planlagt i området. Avkjørsel er like øst for brua på Føllingen fra eksisterende hovedvei. Veien skal betjene alle tomter i Område C. Område A og B benytter eksisterende vei.

Parkering (2080)
Parkering på egen tomt. Det anlegges også et offentlig parkeringsformål (P) i det gamle steinbruddet. Parkeringsplassen er enkel å opparbeide og vil tilby ekstra parkering for område C, naustområdet og allmenheten på Sula.

Turvei (3031)
Dette er «snarveier» og turveier i området. I område C er turstiene lagt slik at de gir økt tilgang til sjø og fellesareal. Nye stier legges inn i planen for å sikre at det er lov å ferdes her og at det er muligheter for å tilrettelegge stiene (grusing, planering osv.) Stien brukes også som adkomst til naustområdene og kan brukes for kjøretøy i anleggsperioden.

Naturformål (5120)
Landområdene som ikke er regulert til fritidsbolig/bolig og eller naust er i all hovedsak avsatt til naturformål.

Friluftsområde i sjø og vassdrag (6710)
Dette formålet er satt av til dammene på øyene vest for sundet for å sikre dammene og friluftslivet.

Friluftsområde i sjø og vassdrag med tilhørende strandsone (6720)
Sjøområdet, ved naustene, på hver side av sundet er avsatt til friluftsliv. Dette området har også strandsone. Området er ikke beregnet for båttrafikk.

Ferdsel (6100)
Sundet er en ferdselsåre for småbåter til og fra småbåthavn nord for brua. Anordninger i sjø er ikke tillat ettersom dette kan hindre ferdsel.

Faresone – Høyspenningsanlegg (ink. høyspentkabler)
En høyspent strekker seg gjennom hele planområdet på sørsiden av bebyggelsen med unntak av naustområdene og noe av det planlagte Fritids- og boligområdet i område C. 8 meters faresone er lagt inn i kartet på hver side av høyspentkabelen.

Sikringssone – Frisikt
Dette er frisiktsoner ved avkjørsler fra fylkesvegen, hvor det ikke er tillatt med sikthindringer høyere enn 0,5 m over primærvegens kjørebanenivå.
Forutsetninger:
Frisiktsoner er utformet i henhold til håndbok N100. Øst for brua over sundet mot Følingen er fartsgrensen 80 km/t, og en har tatt utgangspunkt i stoppsikt 100 m. Vest for brua er fartsgrensen 30 km/t, og en har tatt utgangspunkt i stoppsikt 20 m. Ifølge Nasjonal vegdatabank var ÅDT for fylkesvegen 50 i 2015.

Bestemmelsesområde #1
Dette er område for nettstasjon for ny bebyggelse i område C.

Tema

Planlagt fritids- og boligtomter ligger i området avsatt til utleie-/fritid-/boligformål i kommuneplanen. Område A og B er eksisterende bebyggelse. Område C er satt i tilknytning til nye nausttomter hvor flere er solgt og tre er bebygd.

Utsikt/eksponering
Topologien i området er relativt flat og bygningene er plassert på en slik måte at det er gjort lite terrenginngrep. Hus i område B er stort sett bygd i to etasjer med loft og har liten grunnflate.

Område B vil få utsikt mot sør/sørvest. Det er satt noen begrensninger på størrelsen for nye hus i område B. Eksisterende bebyggelse i området er i varierende stil, størrelse og fargevalg. Område C vil ligge for seg selv og derfor ha et felles uttrykk. Her kan det bygges inntil én etasje med loft. Tomtene øst i område C er plassert slik at de får en meget fin utsikt fra sørøst til nordøst. Dette er gjort for å skape attraktive tomter. Tomtene vest i område C vil få en begrensning i utsikten mot vest og øst av henholdsvis naust og annen bebyggelse innenfor området.
Med innkjørsel i samme høyde som husplanet vil tomten få en universell utforming.

Småbåthavn
Det er ikke lagt opp til småbåthavn i området. I sundet er formålet satt til ferdsel til og fra naustene og naustområdet nord for brua. Sundet er ikke egnet til småbåthavn da det er smalt og veldig grunt på østsiden. Anordning i sjø som kan hindre ferdsel er ikke tillatt. Ved behov for flytebrygge henvises det til områder nord for brua som ligger utenfor planen.

Tiltak i sjø
Det vil ikke bli gjort store inngrep som utfylling og mudring i sjø. Naust vil kunne bli satt på påler.

Vann og Avløp
Tomtene i område A og B kobles på eksisterende vannledning. Tomtene må ha egen

septiktank men kobles på felles utløpsledning.
Område C kobles på eksisterende vannledning. Her skal det være felles septiktank for tomtene. Det må trolig være to septiktanker for å få fall fra alle tomtene. Den ene er foreslått plassert i området sørøst for broen. Og den andre på østsiden av sundet like nord for høyspent.

VIRKNING

Naturmangfold/Naturmangfoldloven

For alle planer som berører naturmangfoldet følger det av Naturmangfoldsloven §7 at prinsippene i Naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er vurdert og vektlagt i saken.

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget
Når det gjelder kravet til kunnskap om naturmangfoldet i Naturmangfoldsloven § 8, så er Artsdatabankens artskart og Naturbasen til Direktoratet for naturforvaltning sjekket. Av disse basene fremkommer det ingen registreringer av prioriterte arter, truede artet eller nær truede arter. Det finnes heller ikke registreringer av utvalgte naturtyper, eller truede og nær truede naturtyper. Det er registrert kamskjellforekomster med verdi svært viktig, dette hensyntas i planarbeidet. Det er ikke kommet inn opplysninger om at det finnes arter eller naturtyper som ikke er registrert i artskart og naturbasen.

§ 9 Føre-var-prinsippet
Det er liten sannsynlighet for at tiltakene som følges av planen vil gi vesentlig skade på naturmiljøet. For å unngå skade på kamskjellforekomsten legges det inn bestemmelse om at det ikke tillates utfylling/mudring i sjø.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning
Bolig/fritidsbebyggelse og naustområder er plassert slik at belastningen på området er minst mulig. En har valgt å endre formål på den sørlige delen av det midterste utleie/bolig/fritidsområdet i kommuneplanen til naturformål, da området ikke egner seg til bygging på grunn av småkupert terreng og små dammer. Dette medfører at utbyggingen blir mer konsentrert og samlet i nærheten av fylkesveien, og belastningen på økosystemet blir mindre.

§ 11 Kostnadene ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver
Unødvendige terrenginngrep som graving og sprenging ved bygging av bolig/fritidsbebyggelse er ikke tillatt, såfremt det ikke er nødvendig. Eventuelle sår i landskapet revegeteres naturlig. Skjæring/fylling i tilknytning til veg og parkeringsplass skal gis et tiltalende utseende.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder
Det er lagt inn bestemmelser som angir at bruk av naturområder, turveier og ferdsels-/friluftsområder i sjø skal skje på en skånsom måte. Kjøring på turstier er kun tillatt under bygging av naust.

Ros – analyse

Det er gjennomført ROS-analyse, se vedlegg 01.
Sammendrag:

- Området er flatt og sjønært, og det kan være risiko for flom/havstigning. Vurderer at tiltak ikke er nødvendig, da det er lite sannsynlig at det blir store ødeleggelser ved stormflo, ettersom alle områdene ligger lite bølgeutsatt til.
- Området ligger i aktsomhetsområde for radongass, sikringstiltak iht. TEK10 for nye bygninger.
- Det kan være svært sterk vind på Sula. Forventede fremtidige klimaendringer gjør at man må være forberedt på flere dager med sterk vind. Vindstyrke tas hensyn til ved prosjektering av bygninger.
- Det er registrert kamskjell med verdi svært viktig i sundet mot Følingen. Det legges inn bestemmelse mo at det ikke tillates inngrep som utfylling/mudring i sjø, naust kan settes på peler.
- Sula er en del av et større registrert friluftslivsområde med verdi svært viktig. Det tilstrebes å tilrettelegge for allmennhetens tilgang, ved at det etableres parkeringsplass og turstier som gir økt tilgang til sjø og fellesarealer.
- Det går en høyspentkabel gjennom planområdet. Det legges inn 8 m faresone på kart på hver side av høyspentkabel.

PLANPROSESSEN

Kunngjøring og medvirkning

Frøya kommune har sendt brev til naboer, sektormyndigheter og foretatt kunngjøring i avis og på sine hjemmesider.

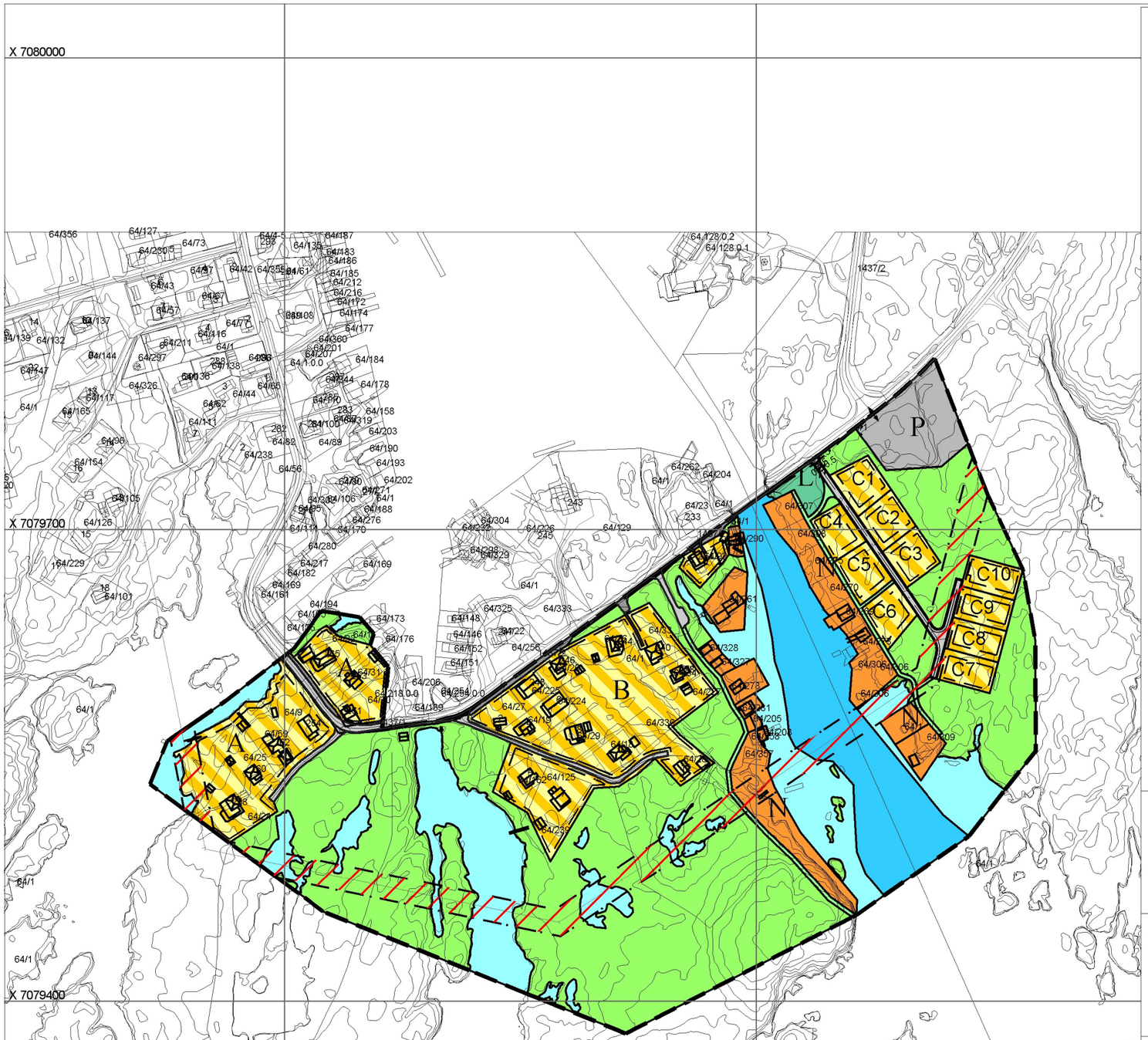
Frøya kommune har lagt ut planen til høring.

Innkomne skriftlige merknader

Det har kommet forhåndsuttalelser fra sektormyndighetene, og skriftlige merknader fra naboer og berørte parter.

Resymé fra merknadene er vedlagt i vedlegg 02: «Innkommende merknader i forbindelse med 2. gangs høring for reguleringsplan Sula».

Merknader i forbindelse med 1. gangs høring fremkommer av vedlegg 03.

TEGNFORKLARING Reguleringsplan PBL 2008

BEBYGGELSE OG ANLEGG (PBL §12-5 NR.1)

- Bolig/fritidsbolig (1900)
- N — Naust (1589)
- L — Lekeplass (1610)

SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR (PBL §12-5 NR.2)

- Kjøreveg (2010)
- Annen veggrunn (2018)
- P — Parkering (2080)

GRØNNSTRUKTUR (PBL §12-5 NR.3)

- Turveg (3031)

LANDBRUKS-, NATUR- OG FRILUFTSFORMÅL (PBL §12-5 NR.5)

- Naturformål (5120)

BRUK OG VERN AV SJØ OG VASSDRAG (PBL §12-5 NR.6)

- Ferdsel (6100)
- Friluftsområde i sjø og vassdrag (6710)
- Friluftsområde i sjø og vassdrag med tilhørende strandsone (6720)

HENSYNSONER (PBL §12-6)

- Faresone - Høyspenningsanlegg (ink høyspentkabler)
- Sikringsone - Frisikt

TEGN OG SYMBOLER

- Planens begrensning
- Faresonegrense
- Formålsgrense
- Byggegrense
- Bebyggelse som inngår i planen
- Regulert senterlinje
- #1 — Bestemmelsesområde
- Sikringsonegrense
- Avkjørsel

0 25 50 75 100 125 m

Grunnkartet er tegnet med svak gråfarge

Kartopplysninger

Kilde for basiskart: Frøya kommune
Dato for basiskart: 01.04.2016
Koordinatsystem: UTM sone 32 / Euref89
Høydegrunnlag: NN 2000

Kartmålestokk 1:3000
Ekvidistanse 1 m

N

Frøya kommune

REGULERINGSPLAN ETTER PBL AV 2008

SULA - VASSØYA, STRANGØYA OG FØLINGEN GNR 64, BNR 1

MED TILHØRENDE REGULERINGSBESTEMMELSER

Arealplan-ID **1620201304**
Forslagsstiller:
FRØYA KOMMUNE
Kartprodusent: **Frøya kommune**

SAKSBEHANDLING ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN	SAKS-NR.	DATO	SIGN.
Revisjon			
Kommunestyrets vedtak:			
3. gangs behandling			
Offentlig ettersyn fra .....til			
2. gangs behandling			
Offentlig ettersyn fra .....til			
1. gangs behandling			
Kunngjøring av oppstart av planarbeidet			

PLANEN UTARBEIDET AV: KYSTPLAN	Dato: 04.04.2016	PLANNR.	TEGNNR.	SAKSBEH.

BESTEMMELSER SULA – VASSØYA, STRANGØYA OG FØLINGEN

GNR 64, BNR 1

PLANID: 1620201304

AVGRENSING

Det regulerte området er vist med reguleringsgrensen på plankartet datert: …04.04.16...

FORMÅLET MED REGULERINGSPLANENAVGRENSING

Området reguleres til følgende formål, med feltangivelser som vist på plankartet;

PBL § 12, 5.pkt	1	**BEBYGGELSE OG ANLEGG**
PBL § 12,5.pkt	2	**SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR**
PBL § 12,5.pkt	3	**GRØNNSTRUKTUR**
PBL § 12,5.pkt	5	**LANDBRUK- NATUR- OG FRILUFTSFORMÅL**
PBL § 12,5 pkt	6	**BRUK OG VERN AV SJØ OG VASSDRAG**
	7	**FELLESBESTEMMELSER**
PBL § 12,6		**HENSYNSSONER**

§1 BEBYGGELSE OG ANLEGG

§ 1.1 Felles for Bolig-/fritidsbebyggelse (A, B og C)

Det er tillatt å bygge bolig/fritidsbolig og garasje/uthus.

Uthus/garasje kan bygges inntil tomtegrensen.

Unødvendig terrenginngrep som graving og sprenging tillates ikke der det ikke er nødvendig.

Bolig/fritidsbolig skal plasseres etter topografiske forhold.

Bebyggelse skal være i tre.

Samme material skal brukes på hovedbygning og garasje/uthus.

Takfarge skal være matt.

Vinkelbygg tillates ikke.

Området skal oppfylle kravene til universell utforming.

Tilplanting er kun tillatt med stedegen vegetasjon.

All ny bebyggelse skal plasseres på minimum kote +3. Måles fra topp av ferdig gulv.

§ 1.2 Før tillatelse til tiltak blir gitt, skal det utarbeides en situasjonsplan som skal vise:

Hovedbygningens plassering.

Evt. Uthus/garasjes plassering.

Eiendomsgrense.

Byggegrense.

Avkjørsel og parkering.

Tilkobling til vann og avløp.

§ 1.2.1 Område A

I dette området skal det kun bygges i to etasjer med loft.

Maks grunnflate er 100 m^2

Maks BYA er 180 m^2 pr tomt.

§ 1.2.3 Område B

Her er det mulig å fradele tomter på inntil 800 m^2

I dette området skal det kun bygges i to etasjer med loft.

Maks grunnflate er 100 m^2

Maks BYA er 180 m^2 pr tomt.

§ 1.2.4 Område C

I dette området kan det kun bygges i én etasje med loft.

Maks grunnflate er 100 m^2 for bolig.

Maks BYA er 180 m^2 pr tomt ved boligbygging.

Maks grunnflate er 80 m^2 for fritidsbolig.

Maks BYA er 140 m^2 pr tomt ved fritidsboligbygging.

§ 1.3 Naust (N)

Innenfor dette området kan det fradeles nye tomter for naust på maks 65 m2.

Naust kan bygges inntil 40 m2.

Det tillates ikke at naust innredes til beboelse.

Det tillates ikke utfylling/mudring i sjø, naust kan eventuelt settes på peler.

§ 1.4 Lekeplass (L)

Rekkefølgebestemmelse, når 4 hus er bygd i område C skal lekeplassen etableres.

På lekeplassen er det tillat å sette opp mindre konstruksjoner som naturlig hører til på en lekeplass.

§ 1.5 Parkering (P)

Parkeringsplass kan brukes til parkering for naust, gjesteparkering for område C og øvrige Sula.

Skjæring/fylling i tilknytning til parkeringsplassen skal gis et tiltalende utseende.

§2 SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR

§ 2.1 Kjøreveg

Dette er kjørevegen som er vist i planen.

Vei til område C skal være minimum 3.5 m.

§ 2.2 Annen veigrunn

Dette er nødvendig skjæring/fylling i tilknytning til kjøreveg. Disse skal gis et tiltagende utseende.

§ 2.3 Vann avløp

Fellesledninger, kummer og annet nødvendig utstyr skal plasseres på en slik måte at dette ikke virker skjemmende.

§3 GRØNNSTRUKTUR

§ 3.1 Turvei

Det tillates opparbeidet turveier i området der det er avmerket i kartet. Bredden skal være maks 2,5 m.

Kjøretøy tillates ikke på turvei, unntatt til naust i forbindelse med bygging av naust.

§5 LANDBRUK- NATUR- OG FRILUFTSFORMÅL

§ 5.1 Naturformål

Innenfor dette området er det ikke tillat med tiltak som kan forringe naturen.

§6 BRUK OG VERN AV SJØ OG VASSDRAG

§ 6.1 Friluftsområde i sjø og vassdrag

Innenfor dette området er det ikke tillatt med inngrep som forringer friluftslivet.

§ 6.2 Friluftsområde i sjø og vassdrag med tilhørende strandsone

Innenfor dette området er det avsatt til friluftsliv. Det tillates å ta båter ut og inn i fra naust.

Det tillates ikke utfylling/mudring i sjø.

§ 6.3 Ferdsel

Område avsatt til båttrafikk gjennom sundet.

Det tillates ikke anordninger i sjøen som kan hindre ferdsel. Det tillates ikke utfylling/mudring i sjø.

§ 7 FELLESBESTEMMELSER

§ 7.1 Kulturminner

Dersom det under arbeid i området skulle komme fram gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, skal arbeidet stanses og melding sendes kulturvernmyndighetene jfr. Lov om kulturminner.

§ 7.2 Terrenginngrep

Ved alle terrenginngrep i planområdet skal det vises varsomhet i forhold til terrengarrondering, massedeponering og frilandslagring som kan påføre terrenget varige skader.

HENSYNSSONER

Sikringssone - Frisikt

Innen sikttrekanten skal eventuelle sikthindringer ikke være høyere enn 0,5 m over primærvegens kjørebanenivå. Enkeltstående trær, stolper og liknende, som ikke er sikthindrende, kan stå i sikttrekanten.

Bestemmelsesområde #1

Innen dette området er det tillatt å oppføre nettstasjon. Byggegrense mot bebyggelse er 5 meter fra nettstasjon.

21/8-14
142 4437/14
SML 13/631-33

Sula Fiskarlag

7280 Sula

Sula den 17.08.14

Til Frøya Kommune

7260 Sistranda

Vedrørende reguleringsplan Sula – Vassøya. Strangøya og Føllingen.

Sula Fiskarlag har flere ganger både på høringsmøter og henvendelser direkte til kommunen ang. regulering av vassehaugen, at den er det beste området for utlegging av tomter.

Området et lett tilgjengelig både for fremlegging av vann, avløp og vei.

Sula Fiskarlag syns at det er merkelig at kommunen ikke kan regulere dette området til bolig / og hyttetomter. Det snakkes i store bokstaver om at øyrekka må gjøre noe for å overleve, og da er dem merkelig at kommunen med fylkesmannen ikke ser galskapen med at de som ønsker og kjøpe tomter i dette området ikke får lov pga. at kommunen og fylkesmannen nekter dette.

Dette må være galskap og ha et grøntområde når øyrekka avbefolkes.

Fiskarlaget ber kommunen at vassehaugen må legges ut som tomteområde og heller dra inn de tomtene som ikke er bebygd ved sulshaugen og flere steder.

Ellers har fiskarlaget ingen merknader til reguleringsplan.

Ps. Sett fingeren i jorda og vætta kårr vi e henn.

Leder
Ingvald Olsen

Sekr.
Edvin Paulsen

SØR-TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE
REGIONAL UTVIKLING - AREAL OG MILJØ

FRØYA KOMMUNE
Mottatt: 25/6-14
Arkiv: 142
Rnr: 3549/14
Saksbeh: SML
Jnr: 13/631-29
Kassasjon:
Besvar:

Frøya kommune
Postboks 152
7261 SISTRANDA

Vår referanse	Deres referanse	Dato
200826099-24		25.06.2014

Vedr. ny høring av reguleringsplan for Sula- Vassøya, Strangøya og Følingen i Frøya kommune

Deres oversendelse av 24.06.2014.

Det vises til vår uttalelse dat.07.01.2014. Det er foretatt endringer i planbeskrivelsen, plankart og reguleringsbestemmelser etter forrige høring.

Sør-Trøndelag fylkeskommune har ikke avgjørende merknader til planen.

Vi minner fortsatt om den generelle aktsomhetsplikten etter § 8 i kulturminneloven. Dersom en under opparbeidingen skulle støte på noe spesielt i grunnen (mulig fredet kulturminne), må en stanse arbeidet og varsle fylkeskommunen.

Vilkår for egengodkjenning: Ingen.

Med hilsen

for Stig Roald Amundsen
fagsjef

Tore Forbord

Gjenpart: Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, her.
Statens vegvesen, Region midt, Fylkeshuset, 6404 Molde

Saksbehandler: Tore Forbord, tore.forbord@stfk.no,

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	+47 73 86 60 00	E-postadresse:
Postboks 2350 sluppen 7004 TRONDHEIM	Fylkeshuset Erling Skakkesgt.14 7004 TRONDHEIM	Bankkonto: Org.nr.:	8601.27.27277 938 634 556	Postmottak@stfk.no Internett: www.stfk.no

KREVTIVE TRØNDELAG

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00, Telefaks 73 19 91 01
Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

FRØYA KOMMUNE
Mottatt 4/9-14
142. Saksnr 4757/14
AKV Journ 13/631-34
Kopi: Besvar:

Saksbehandler	Innvalgstelefon	Vår dato	Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Elisabeth Varsi Stubbrud	**73 19 91 55**	**27.08.2014**	**2013/4365-421.4**
Kommunal- og samordningsstaben		Deres dato **24.06.2014**	Deres ref.

Frøya kommune
Postboks 152
7261 Sistranda

Uttalelse - reguleringsplan - Sula - Vassøya - Strangøya og Følingen - Frøya 64/1

Fylkesmannen har mottatt ovennevnte reguleringsplan til uttalelse. Under følger innspill til planen fra Fylkesmannens fagavdelinger.

Forhold til andre planer:
Planområdet omfattes av kommuneplanens arealdel, med arealformål utleie/bolig/fritidsbebyggelse, og LNF-område. Området berøres ikke av andre eksisterende planer.

- **Samfunnssikkerhet**

Ny lovgivning har de siste årene skjerpet og formalisert kravene til kommunene sitt arbeid med risiko- og sårbarhetsanalyser og beredskapsplaner. Ny plan- og bygningslov setter krav om at ROS-analyser skal ligge til grunn for alle areal- og reguleringsplaner, og ny lov om kommunal beredskapsplikt setter krav om at kommunen utarbeider en helhetlig ROS-analyse. Den helhetlige ROS-analysen skal legges til grunn både for kommunen sine beredskapsplaner og for planer etter plan- og bygningsloven.

Fylkesmannen forutsetter at det foretas en risiko- og sårbarhetsanalyse i tråd med pbl. § 4-3, og viser til DSB sin veileder "samfunnssikkerhet i arealplanlegging". Denne kan lastes ned fra DSB sine nettsider. Det skal i tillegg til å vurdere risiko og sårbarhet som kan oppstå ved endret arealbruk med dagens forutsetninger, også vurderes hvordan fremtidige klimaendringer eventuelt vil påvirke tiltaket. Se mer informasjon på www.klimatilpasning.no.

ROS-analysen skal synliggjøres i forslaget til reguleringsplan, og avdekket risiko skal møtes med tiltak som hjemles i planbestemmelsene eller gjøres juridisk gjeldende på andre måter.

- **Barn og unge**

Ingen merknad

- **Landbruk og bygdeutvikling**

Ingen merknad ut i fra landbrukshensyn.

- **Miljøvern**

Ingen merknad.

- **Universell utforming**

Fylkesmannen og Sør-Trøndelag fylkeskommune har begge et ansvar for å ivareta universell utforming i planleggingen. Vi har nå inngått avtale med fylkeskommunen om at de ivaretar universell utforming i uttalelser til plansaker.

Med hilsen

Jørn Krog
fylkesmann

Alf-Petter Tenfjord
direktør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kontaktpersoner: Landbruk: Margrethe Halsan, tlf. 73 19 92 73
Miljøvern: Harald Høydal, tlf. 73 19 92 14
Barn og unge: Jostein Magne Krutvik, tlf 73 19 91 48
Universell utforming: Sør-Trøndelag fylkeskommune
v. Vegard Hagerup, tlf. 73 86 64 46
Samfunnssikkerhet: Jan-Åge S. Gundersen, tlf. 73 19 91 78

Kopi:
Sør-Trøndelag fylkeskommune PB 2350 Sluppen 7004 TRONDHEIM

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim
Sentralbord: 73 19 90 00
Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

27 APR 2016

Saksbehandler	Innvalgstelefon	Vår dato	Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Tor Sæther	**73 19 92 82**	**22.04.2016**	**2013/4365-421.4**
Kommunal- og samordningsstaben		Deres dato	Deres ref.
		13.04.2016	

Frøya kommune
Postboks 152
7261 Sistranda

Uttalelse - reguleringsplan - Sula - Vassøya - Strangøya og Følingen - Frøya 64/1

Fylkesmannen har mottatt ovennevnte reguleringsplan til uttalelse. Under følger innspill til planen fra Fylkesmannens fagavdelinger:

Landbruk og bygdeutvikling
Ingen merknad.

Miljøvern
Ingen merknad.

Samfunnssikkerhet
Det er positivt at havnivåstigning er vurdert i ROS-analysen og det påpekes i analysen at store ødeleggelser ved stormflo er lite sannsynlig ettersom områder ligger lite bølgeutsatt til. Fylkesmannen minner om at det i plassering av bygg også skal tas høyde for havnivåstigning. Vi kan ikke se å finne føringer som ivaretar dette i planbestemmelsene og anbefaler at det tas inn.

Vi viser samtidig til § 28-1 i plan- og bygningsloven som sier at grunn kan bare bebygges, eller eiendom opprettes eller endres, dersom det er tilstrekkelig sikkerhet mot fare eller vesentlig ulempe som følge av natur- eller miljøforhold.

Ifølge plan- og bygningsloven § 3-1 bokstav g, skal kommunens planer ta klimahensyn. I lovforarbeidene (Ot.prp.nr.32 (2007-2008)) til bestemmelsen spesifiseres det at innbyggere skal sikres mot ekstremværhendelser og at det må tas hensyn til konsekvenser av havnivåstigning. Vi viser videre til veiledning til Teknisk forskrift (TEK 10), kapittel 7 hvor det redegjøres for betydningen av klimaendringer og naturpåkjenninger med nærmere bestemmelser.

Det er positivt at det er lagt inn en hensynssone for høyspentlinje i plankartet. Vi anbefaler at det i tillegg synliggjøres i bestemmelsene hvilke hensyn som skal tas i denne sonen.

For å sikre at skred og flom er tilstrekkelig ivaretatt i planarbeidet viser vi til Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), sektormyndighet på skred og flom.

Universell utforming
Fylkesmannen og Sør-Trøndelag fylkeskommune har begge et ansvar for å ivareta universell utforming i planleggingen. Vi har inngått avtale med fylkeskommunen om at de ivaretar universell utforming i uttalelser til plansaker.

Vilkår for egengodkjenning
Ingen.

Det er ikke mottatt innspill fra andre statlige sektoretater til planforslaget.

Med hilsen

Alf-Petter Tenfjord (e.f.)
direktør

Tor Sæther
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kontaktpersoner: Landbruk: Elisabeth Varsi Stubbrud, tlf. 73 19 91 55
Miljøvern: Harald Høydal, tlf. 73 19 92 14
Samfunnssikkerhet: Kaja K. Kristensen, tlf. 73 19 91 69
Universell utforming: Sør-Trøndelag fylkeskommune
v. Vegard Hagerup, tlf. 73 86 64 46

Kopi:
Sør-Trøndelag fylkeskommune PB 2350 Sluppen 7004 TRONDHEIM

KYSTVERKET
Midt-Norge

FRØYA KOMMUNE
Mottatt: 8/8-14
Arkiv: 142
Ephr: 4245/14
Saksbeh: SMLJ
Jnr: 13/631-31
Kopi:
Dovar:

Frøya kommune
Postboks 152
7261 SISTRANDA

Dykkar ref:	Vår ref:	Arkiv nr:	Saksbehandlar:	Dato:
13/631 / 142	2013/1953-6	413.2	Tormod Hjørungnes Engen	23.07.2014

Fråsegn - Offentleg ettersyn - Reguleringsplan Gnr 64 - bnr 1 – Sula - Vassøya, Strangøya og Følingen - Frøya kommune - Sør-Trøndelag fylke

Vi viser til dykkar elektroniske høyringsbrev datert 24.06.2014 som gjeld ovanmnde reguleringsplan vedlagt planutkast og tilhøyrande sakspapir. Hovudføremålet med reguleringa er bustadar/fritidsbustadar og naust.

Kystverket er **kysten sin etat for samferdsle.** Som ansvarleg for sikring og ferdsle i hamner, leder og kystfarvatn er Kystverket ein **sentral aktør i forvaltning og utvikling av kystsona**. Kystverket arbeider målbevisst for å etablere gode navigasjonstilhøve i våre kystfarvatn, fremje ei berekraftig utvikling av kystsona og bidra til ein konkurransedyktig sjøtransport.

Kystverket skal gjennom handsaming av planar og tiltak ta vare på føremål med *Lov om havner og farvann av 17. april 2009 nr 19* mm. Føremålet med lova er å leggje tilhøva til rette for ei best mogleg planlegging, utbygging og drift av hamner og trygge ferdsla i sjøareala.

Vår vurdering
Sula er ei statleg fiskerihamn der Kystverket har særskilt ansvar for å sjå til at planar og tiltak ikkje får vesentleg konsekvensar for fiskerinæringa. Kystverket har i Sula moloanlegg, navigasjonsinnretningar og bortleigeareal til fiskeriføremål gjennom tinglyste grunnavtalar. Reguleringsplanen med tilhøyrande planomtale og føresegner synest ikkje røyve ved desse anlegga og avtalane. Vi har difor ikkje særskilt å merke til planframlegget.

Med helsing

Oddbjørn Sæther
fungerande avdelingsleiar
Dokumentet er elektronisk godkjent

Tormod Hjørungnes Engen
rådgjevar

Eksterne kopimottakere:

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Postboks 4710 Sluppen	7468	TRONDHEIM
Sør-Trøndelag fylkeskommune	Postboks 2350 Sluppen	7004	TRONDHEIM
Statens vegvesen Region midt	Fylkeshuset	6404	MOLDE
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN

Midt-Norge - Plan- og kystforvaltningsavdelingen

Sentral postadresse:	Kystverket Postboks 1502 6025 ÅLESUND	Telefon: Telefaks: Bankgiro:	+47 07847 +47 70 23 10 08 7694 05 06766	Internett: E-post: Org.nr.:	www.kystverket.no post@kystverket.no NO 874 783 242

Vi ber om at brev, sakskorrespondanse og e-post vert adressert til Kystverket, ikkje til avdeling eller enkeltperson

FRØYA KOMMUNE | Mottatt: 30/6-14
Arkiv: 142 | Rnr: 3638/14
Saksbeh: SML | Jnr: 13/631-30
Kassasjon: | Bevar

Statens vegvesen

Frøya kommune
Postboks 152
7261 SISTRANDA

Behandlende enhet:	Saksbehandler/innvalgsnr:	Vår referanse:	Deres referanse:	Vår dato:
Region midt	Marthe Fjellheim -	2012/049417-018		26.06.2014

Uttalelse - reguleringsplan Sula - Vassøya , Strangøya og Følingen - Frøya kommune

Vi viser til planmateriale datert 25.06.2014.

Statens vegvesen henviser til sin forrige uttalelse, hvor vi ba om at siktlinjer ble tegnet inn på alle avkjørsler fra Fv 437. Så vidt vi kan se er dette fremdeles ikke gjort på plankartet.

Vi ber også om at det inntegnes en avkjørsel fra fylkesvegen til parkeringsplass nord i planen.

Ut over dette har vi ingen merknader til planforslaget.

Plan- og trafikkseksjonen
Med hilsen

Erik J. Jølsgard
seksjonssjef

Marthe Fjellheim

Kopi: Sør-Trøndelag fylkeskommune, enhet for regional utvikling

Postadresse
Statens vegvesen
Region midt
Fylkeshuset
6404 Molde

Telefon: 02030
Telefaks: 71 27 41 01
firmapost-midt@vegvesen.no

Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Prinsensgate 1
7013 TRONDHEIM

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Landsdekkende regnskap

9815 Vadsø
Telefon: 78 94 15 50
Telefaks: 78 95 33 52

Harriet Strand

FRØYA KOMMUNE | Mottatt: 20/8-14
Arkiv: 142. | Rnr: 4399/14
Saksbeh: SML | Jnr: 13/631-32
Kassasjon: | Bevar

Fra: Olav Hårstad [Olav.Harstad@tronderenergi.no]
Sendt: 20. august 2014 10:31
Til: Postmottak
Kopi: Per Egil Espnes
Emne: 14/00309-6 - Høring reguleringsplan Sula- Vassøya, Strangøya og Følingen, Frøya kommune
Vedlegg: 1473_001.pdf

TrønderEnergi Nett AS viser til nevnte reguleringsplan.

I området for ny bebyggelse (C) er det ingen strømforsyning pr i dag. Det bør derfor settes av et areal for ny nettstasjon.

Plassering må være min 5 meter fra nærmeste bebyggelse beregnet for permanent opphold. Plassering må også være tilgjengelig fra kjørbar vei av hensyn til drift og vedlikehold.
Viser til vedlagte forslag til plassering.

Mvh

Olav Hårstad
Senioringeniør Nettutbygging
TrønderEnergi Nett AS
07250 | +47 47701303
www.tronderenerginett.no

Ta miljøhensyn - vurder om du virkelig må skrive ut denne e-posten

---

Fra: Firmapost TrønderEnergi
Sendt: 24. juni 2014 14:10
Til: TEN firmapost
Emne: VS: Høring reguleringsplan Sula- Vassøya, Strangøya og Følingen, Frøya kommune

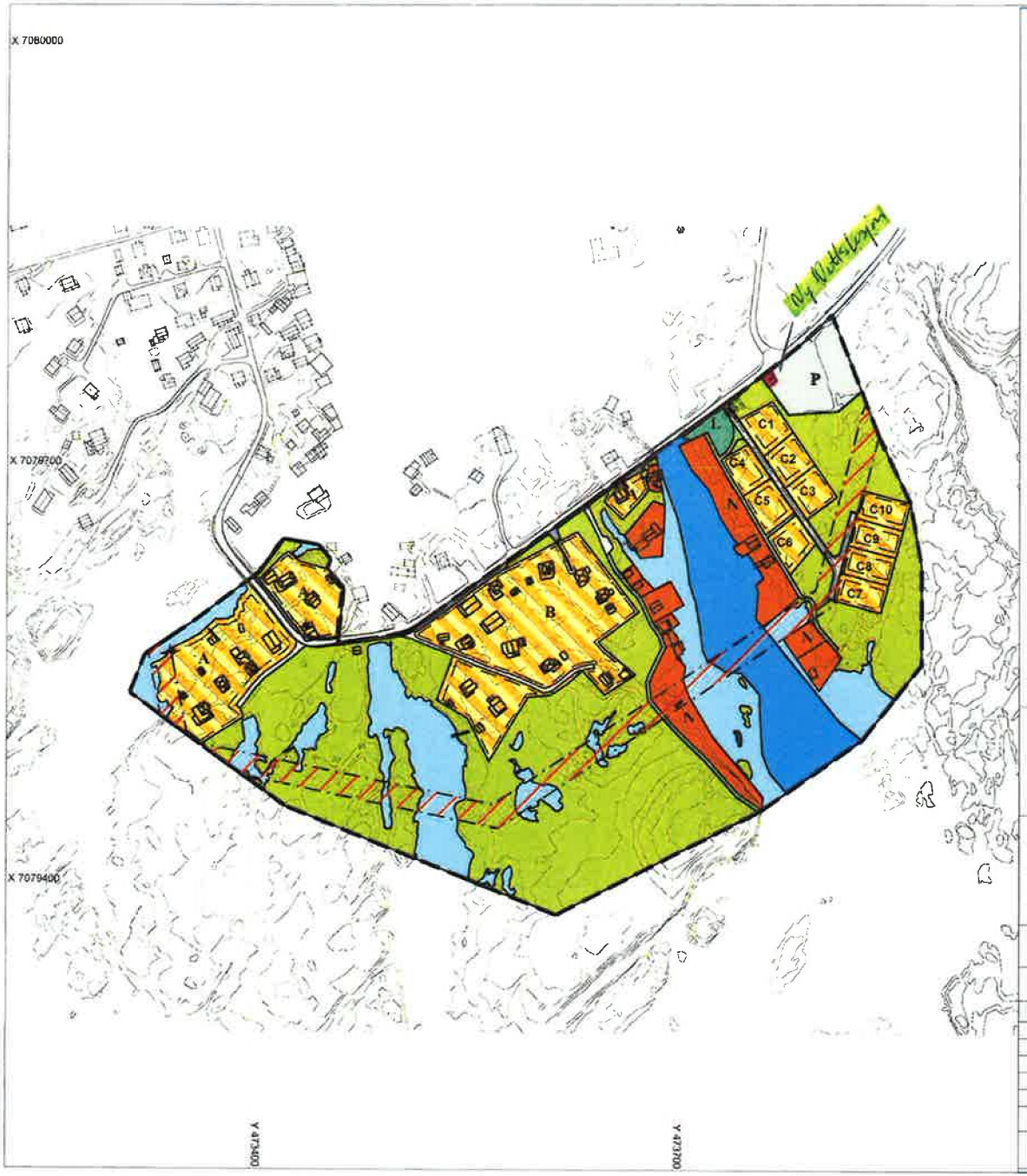

Fra: Silje Meslo Lien [mailto:SiljeMeslo.Lien@froya.kommune.no]
Sendt: 24. juni 2014 13:32
Til: fmstpostmottak@fylkesmannen.no; postmottak@stfk.no; firmapost-midt@vegvesen.no; Firmapost TrønderEnergi; 'post@kystverket.no'; Dordi Hammer
Emne: Høring reguleringsplan Sula- Vassøya, Strangøya og Følingen, Frøya kommune

Hei!

Viser til vedtak om ny høring av reguleringsplan for Sula- Vassøya, Strangøya og Følingen.

Høringsfristen er satt til **04.09.2014**.

TEGNFORKLARING Reguleringsplan PBL 2008

BEBYGGELSE OG ANLEGG (PBL §12-5 NR.1)

- Bolig/fritidsbolig (1900)
- Naust (1589)
- Lekeplass (1610)

SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR (PBL §12-5 NR.2)

- Kjøreveg (2010)
- Annen veggrunn (2018)
- Parkering (2080)

GRØNNSTRUKTUR (PBL §12-5 NR.3)

- Turveg (3031)

LANDBRUKS-, NATUR- OG FRILUFTSFORMÅL (PBL §12-5 NR.5)

- Naturformål (5120)

BRUK OG VERN AV SJØ OG VASSDRAG (PBL §12-5 NR.6)

- Ferdsel (6100)
- Friluftsområde i sjø og vassdrag (6710)
- Friluftsområde i sjø og vassdrag med tilhørende strandsone (6720)

HENSYNSONER (PBL §12-6)

- Faresone - Høyspenningsanlegg (inkl høyspentkabler)

TEGN OG SYMBOLER

- Planens begrensning
- Faresonegrense
- Formålsgrense
- Byggegrense
- Bebyggelse som inngår i planen
- Regulert senterlinje
- Frisiktslinje

0 25 50 75 100 125

Grunnkartet er tegnet med svak gråfarge

Kartopplysninger

Kilde for basiskart: FKB
Dato for basiskart: 2002-2011
Koordinatsystem: UTM sone 32 / Euref89
Høydegrunnlag: NGO 1954

Kartmålestokk 1:3000
Ekvidistanse 1 m

N

REGULERINGSPLAN ETTER PBL AV 2008

SULA - VASSØYA, STRANGØYA OG FØLINGEN GNR 64, BNR 1

Frøya kommune

MED TILHØRENDE REGULERINGSBESTEMMELSER

Arealplan-ID 162D201304
Forslagsstiller: FRØYA KOMMUNE
Kartprodusent: Geovekst

SAKSBEHANDLING ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN	SAKS-NR.	DATO	SIGN.
Revisjon			
Kommunestyrets vedtak:			
3. gangs behandling			
Offentlig ettersyn fra .....til			
2. gangs behandling			
Offentlig ettersyn fra .....til			
1. gangs behandling			
Kunngjøring av oppstart av planarbeidet			

PLANEN UTARBEIDET AV: Dato: 09.05.2014

PLANNR.	TEGNNR.	SAKSBEH.

Innkommende merknader i forbindelse med 2. gangs høring for reguleringsplan Sula

FRA	UTTALELSE	FORSLAG LØSNING
Sula Fiskarlag 17.08.14	Mener Vasshaugen MÅ reguleres til bolig/fritid, pga. teknisk infrastruktur og beliggenhet.	Å regulere Vasshaugen til bolig/fritidshus vil føre til større krav til infrastruktur.
Sør- Trøndelag Fylkeskommune 25.06.14	Viser til første høringsuttalelse 07.01.14	OK
Fylkesmann 27.08.14	Viser til ny lovgivning og at det må utarbeides ROS- analyse. Vurder hvordan fremtidige klimaendringer påvirker planen.	ROS-analyse utføres.
Kystverket 23.07.14	Plan ser ikke ut til å berøre deres anlegg og avtaler. Ingen bemerkninger.	OK
Statens vegvesen 26.06.14	Henviser til forrige uttalelse, og ber om at siktlinjer i forbindelse med avkjørsler til Fv. 437 inntegnes. Ber også om at det inntegnes en avkjørsel fra fylkesvegen til parkeringsplass nord i planen.	Siktlinjer og avkjørsel fra fylkesvegen til parkeringsplass i nord tegnes inn på plankartet

Trønder Energi 20.08.14	I området for ny bebyggelse C, er det ingen strømforsyning i dag. Må settes av areal for ny nettstasjon. Må oppfylle visse krav: 5 meter fra nærmeste bebyggelse beregnet for permanent opphold, tilgjengelig fra vei. Se forslag inntegnet på kart.	Område for nettstasjon tegnes inn på plankart

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Silje Meslo Lien	**Arkiv:** 142
Arkivsaksnr.: 13/631	

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Hovedutvalg for forvaltning

GNR 64 BNR 1 REGULERINGSPLAN SULA - 2 GANGS BEHANDLING

Forslag til vedtak:

Hovedutvalg for forvaltning vedtar å legge reguleringsplan for Sula- Vassøya, Strangøya og Følingen med beskrivelse, plankart og bestemmelser datert 09.05.2014 ut til ny offentlig høring og ettersyn i 6 uker.

Vedlegg:
1. Plankart, datert 09.05.2014
2. Bestemmelser, datert 09.05.2014
3. Beskrivelse, datert 09.05.2014
4. Uttalelse Sør-Trøndelag fylkeskommune, datert 04.02.2014
5. Uttalelse Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, datert 29.01.2014
6. Uttalelse Kystverket Midt-Norge, datert 10.02.2014
7. Uttalelse NTNU Vitenskapsmuseet, datert 30.12.13
8. Uttalelse Statens vegvesen, datert 13.12.2014
9. Uttalelse Sula Fiskarlag, datert 29.01.2014
10. Uttalelse Hans Christie Bjønness, datert 28.01.2014
11. Uttalelse Edel Helen Karlsen og Hans Christie Bjønness, datert 26.01.2014
12. Uttalelse Gunnar Dale, datert 29.01.2014

Saksopplysninger:

Hovedutvalg for forvaltning vedtok i møte 21.11.2013 å legge reguleringsplan for Sula-Vassøya Strangøya og Følingen ut til offentlig høring og ettersyn i 6 uker. Basert på innspillene som kom inn har Kystplan AS utarbeidet et nytt forslag til plan.

Vurdering:

Innen høringsfristens utløp hadde følgende merknader kommet inn:

Hvem	Hva	Forslag til løsning

Sør-Trøndelag fylkeskommune	1. Beskrivelse av planområdet burde vært mer utfyllende, med beskrivelse av eksisterende bebyggelse og miljø 2. Planbestemmelsene gir svært få føringer for plassering og utforming av ny bebyggelse-gjerne flere bestemmelser jf. Kommuneplan 3. Bebyggelsen på Sula karakteriseres av at den i liten grad er plassert «skjematisk» i landskapet. Det vil være en fordel om ny bebyggelse også viderefører denne tradisjonen. Særlig i område C. Kan f.eks. løses ved å stille krav om at eksakt tomtetilpasning skjer på bakgrunn av topografiske forhold 4. Bygninger bør plasseres i terrenget slik at fundamenter og grunnmur blir lavest mulig. Graving sprenging bør unngås så langt det lar seg gjøre. Veger bør anlegges skånsomt i terrenget 5. Anbefaler å redusere BYA for fritidsboliger – spesielt i område C 6. Bør gis bestemmelser for størrelse og utforming av garasjer og uthus. Anbefaler små volum. Vinkelbygg bør unngås. Vurder bestemmelser om møneretning. Det bør bygges i tre. Anbefaler at fargesetting omsøkes i forbindelse med byggesøknad og godkjennes av kommunen. Tak bør ha matt overflate 7. Siktlinjer ved avkjørsler 8. Vurder annen plassering av lekeplass enn ved fylkesvei	1. Planområdet er beskrevet bedre i beskrivelsen. 2. Det er satt inn flere bestemmelser om størrelse, utforming og materialvalg i bestemmelsen 3. Det er satt krav om minimale terrenginngrep og at hus skal plasseres i terrenget ved etablering av nye hus 4. Lagt inn forbud mot unødvendige terrenginngrep som graving og sprenging 5. BYA er satt til 140 m^2 for fritidsboliger i område C 6. Det er satt bestemmelser for hus på maks BYA =180 m^2 og grunnflate maks 100 m^2 i område A og B. I område C er samme grense satt for hus mens det for fritidsbolig er redusert til maks BYA på 140 m^2 og 80 m^2 grunnflate. 7. Siktlinjer er tegnet inn i kart ved alle avkjørsler 8. Lekeplass er ikke flyttet. Opplyser om at det er ca. 60 fastboende på Sula og at veien har lavere trafikkmengde enn tradisjonelle fylkesveier.
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	**1.** Etterspør fortsatt vurdering av behovet for båtplasser på Sula, slik at det ikke åpnes for naust og sjøhus før plassering av ny småbåthavn er avklart. **2.** Mener at det er uheldig at det åpnes for nye naust som ikke bidrar til en langsiktig løsning som kan dekke behovet for hele Sula **3.** Planen er mangelfull i vurderingen av hensynet til naturmangfoldet. Manglende synliggjøring av naturmangfoldet vil regnes som saksbehandlingsfeil	1. Det er stor etterspørsel etter naustområder på Sula. Avsatt område er godt egnet til dette. 2. Det er lite hensiktsmessig å vente med å regulere inn naustområde i et område som er godt egnet. 3. Naturmangfoldet er beskrevet i forhold til naturmangfoldloven.
Kystverket Midt-Norge	Ingen merknader	Ok
NTNU Vitenskapsmuseet	Mener at i bestemmelsene i § 6 under *Bruk og vern av sjø og vassdrag* må endres slik at de ikke kan komme i konflikt med kulturminner under vann.	Legges inn i bestemmelsene
Statens vegvesen	Siktlinjer må tegnes inn ved alle avkjørsler fra Fv. 437	Dette er tegnet inn
Sula fiskerlag v/ Ingvald Olsen	**1.** Området Vassehaugen (sør på vassøya) bør reguleres til bolig / fritidshus samt at strandområdet legges ut for naust/flytebryggeområde – se vedlagt kart. Området vassehaugen er det området som er det beste for både naust og bolig/fritidshus **2.** Hele området som er vest og sør for Tinghaugen kan tas bort fordel for området Vassehaugen	1. Å regulere Vasshaugen til bolig/fritidshus vil føre til større krav til infrastruktur. Område for naust er utvidet i samsvar med forslaget. 2. Tinghaugen ligger utenfor planområdet.

Hans Christie Bjønness	1. Tomtene A og B bør fjernes og reguleres til naturformål 2. Veiutvidelse og asfaltering vil bidra til økt bilbruk, økt hastighet og mindre sikkerhet 3. «Veidimensjonering må tilpasses begrenset trafikk spesielt på lokale adkomstveier» 4. «Hvis ny vei reguleres bør denne ligge min. 3 meter fra hushjørnet2 på 64/27, slik den gjorde før	1. Tomtene er fjernet fra planen 2. Det er ikke åpnet for veiutvidelse og asfaltering i planen 3. Kun i område C er det lagt inn en ny vei med minimum kjørebredde 3,5 meter. 4. Vei er videreført i kartet slik den ligger i dag. Veien er tegnet inn ifra grunnkart.
Edel Helene Karlsen (64/162) & Hans Christie Bjønness (64/27)	Protesterer mot tomtene A og B	Disse fjernes
Gunnar Dale	1. Mener at områdene A og B som i dag er friområder ikke bør omreguleres til boligformål 2. Skriver at det er svært ødeleggende å tillate bygg som kan bli vesentlig større enn fyrvokterboligen på 173 m^2 og er i 1.5 etasjer. 3. Anbefaler generelt at områdefortetting ikke må gå ut over områdekvaliteter for fellesskapet og for den enkelte i den eksisterende bebyggelsen	1. Tomtene A og B fjernes 2. Dette er trolig en misforståelse av BYA, men i tillegg er maks grunnflate nå satt til 100 m^2 i bestemmelsene. 3. Det er åpnet for fortetting i områdene med eksisterende bebyggelse. Dette for at andre friområder skal ivaretas.

På bakgrunn av ovenstående merknader er det foretatt endringer i planen. Disse endringene er såpass omfattende at planen krever en ny høring i 6 uker. Administrasjonen tilrår at Reguleringsplan for Sula- Vassøya, Strangøya og Følingen med beskrivelse, plankart og bestemmelser datert 09.05.2014 legges ut til ny offentlig høring og ettersyn i 6 uker.

RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE

Sak: 2016011 **Reguleringsplan for Sula – Vassøya, Strangøya og Følingen gnr 64 bnr 1**

Forfatter: Kystplan AS v/Lise K. Grong

Forslagsstiller til planforslag: Frøya kommune

Dato: 18.3.2016

SAMMENDRAG MED ANBEFALINGER

Havstigning/stormflo/tidevannsflom: Området er flatt og sjønært, og det kan være risiko for tidevannsflom, stormflo og havstigning. Ligger i henhold til NVE i aktsomhetsområde for flom. Det er lite sannsynlig at det blir store ødeleggelser ved stormflo, da alle områdene ligger lite bølgeutsatt til.
Tiltak: Ingen

Radon: Området ligger i aktsomhetsområde for radongass.
Tiltak: Sikringstiltak mot radon iht. TEK10 for nye bygninger.

Vind: Sula ligger i havgapet, og det kan være sterk vind.
Tiltak: Vindstyrke må hensyntas ved prosjektering av bygninger.

Kamskjell: Det er registrert kamskjell med verdi svært viktig i sundet mot Følingen. Området er del av en større kamskjellforekomst rundt Sula-Mausund.
Tiltak: Tiltak i sjø må begrenses. Det legges inn bestemmelse om at det ikke tillates inngrep som utfylling/mudring i sjø, naust settes på peler.

Friluftsliv: Området er en del av et større friluftslivsområde Sula, Bogøya, Mausund med verdi svært viktig.
Tiltak: Det tilstrebes å tilrettelegge for allmennhetens tilgang.

Høyspent: Det går en høyspentkabel gjennom planområdet.
Tiltak: Det legges inn 8 meters faresone på kart på hver side av høyspentkabel.

Oppsummerende tabell

Virkning/ Sannsynlighet	Ubetydelig	Mindre alvorlig	Alvorlig	Svært alvorlig
Svært sannsynlig		31		
Sannsynlig				
Mindre sannsynlig		5, 7, 13		
Lite sannsynlig		6, 11		

BAKGRUNN OG NØKKELOPPLYSNINGER
Det vises til planens beskrivelse.

METODE
Mulige uønskede hendelser skal ut fra en generell/teoretisk vurdering sorteres i hendelser som kan påvirke planområdets funksjon, utforming m.m., og hendelser som direkte kan påvirke omgivelsene, henholdsvis virkninger for og virkninger av planforslaget.
Tema i tabellen under er kvittert ut eller inn i kolonnen Aktuelt. (Det svares ja eller nei på om temaet er aktuelt for saken.)

Vurdering av sannsynlighet for uønskede hendelser er klassifisert i:

1. Lite sannsynlig – hendelsen er ikke kjent fra tilsvarende situasjoner eller forhold, men det er en teoretisk sjanse
2. Mindre sannsynlig- hendelsen kan skje
3. Sannsynlig – kan skje av og til, mulig periodisk hendelse
4. Svært sannsynlig – kan skje regelmessig, forholdet er kontinuerlig tilstede

Vurdering av uønskede hendelsers alvorlighetsgrad er klassifisert som:

1. Ubetydelig - Ingen fare for person- eller miljøskader, konsekvenser av systembrudd er uvesentlig
2. Mindre alvorlig - Få eller små person- eller miljøskader
3. Alvorlig - Alvorlige, behandlingskrevende person- eller miljøskader, system settes ut av drift over lengre tid
4. Svært alvorlig - katastrofer, mange døde eller alvorlig skadde, langvarige/uopprettelige miljøskader, system settes varig ut av drift

Klassifikasjon med fargekoder

Virkning/ Sannsynlighet	Ubetydelig	Mindre alvorlig	Alvorlig	Svært alvorlig
Svært sannsynlig				
Sannsynlig				
Mindre sannsynlig				
Lite sannsynlig				

UØNSKEDE HENDELSER, VIRKNINGER OG TILTAK
Tabell med mulige uønskede hendelser. (Når det svares ja i kolonnen Aktuelt) skal sannsynlighet og alvorlighet av virkning vurderes. Resultatet markeres ved at celle i tabellen vises med riktig fargekode. Hendelser i rødt felt vurderes først, deretter gult. Det vurderes om utbygging er mulig og det vurderes hvilke tiltak/endringer av planen som er nødvendig for å redusere risiko til akseptabelt nivå.
Det kan vises til konsulentrapporter med utredninger i kommentarfelt eller i fotnote.

Hendelser som er vurdert å være sannsynlige til svært sannsynlige og ha alvorlige til svært alvorlige virkninger, krever tiltak. Forslag til tiltak beskrives i høyre kolonne eller i henvises til egne avsnitt i beskrivelsen.

Hendelse/situasjon	Aktuelt ja/nei	Sannsynlig	Virkning	Risiko - vurdering	Kommentar
NATUR-, KLIMA- og MILJØFORHOLD *Er området utsatt for eller kan tiltak i planen medføre risiko for:*					
1 Masseras/skred	Nei				
2 Snø-/isras	Nei				
3 Flomras	Nei				
4 Elveflom	Nei				
5 Tidevannsflom	Ja	MS	MA		Området er flatt og sjønært, og det kan være risiko for tidevannsflom. Ligger i henhold til NVE i aktsomhetsområde for flom. Det er lite sannsynlig at det blir store ødeleggelser ved stormflo, da alle områder ligger lite bølgeutsatt til.
6 Radongass	Ja	LS	MA		Området ligger i aktsomhetsområde for radon. Sikringstiltak iht. TEK10.
7 Vind	Ja	MS	MA		Det kan være svært sterk vind på Sula. Bygninger må prosjekteres med hensyn på dette.
8 Nedbør	Nei				
9 Sårbar flora	Nei				
10 Sårbar fauna-fisk	Nei				
11Naturvernområder	Ja	LS	MA		Det er registrert kamskjell med verdi svært viktig i sundet mot Følingen. Området er del av en større kamskjellforekomst rundt Sula-Mausund. Tiltak i sjø må begrenses. Området er en del av et større friluftslivsområde Sula, Bogøya, Mausund med verdi svært viktig. Det må tilrettelegges for allmennhetens tilgang.
12 Vassdragsområder	Nei				
13 Havstigning/stormflo	Ja	MS	MA		Området er flatt og sjønært, og det kan være risiko for stormflo og havstigning. Ligger i henhold til NVE i aktsomhetsområde for flom. Det er lite sannsynlig at det blir store ødeleggelser ved stormflo, da alle områder ligger lite bølgeutsatt til.
14 Fornminner	Nei				
15 Kulturminner	Nei				
BYGDE OMGIVELSER *Kan tiltak i planen få virkninger for :*					
15 Veg, bru, kollektivtransport	Nei				
16 Havn, kaianlegg	Nei				
17 Sykehus, omsorgsinstitusjon	Nei				
18 Skole, barnehage	Nei				
19 Tilgjengelighet for utrykningskjøretøy	Nei				
20 Brannslukningsvann	Nei				
21 Kraftforsyning	Nei				

22 Vannforsyning	Nei				
23 Forsvarsområde	Nei				
24 Rekreasjonsområder	Nei				
FORURENSNINGSKILDER *Berøres planområdet av:*					
25 Akutt forurensning	Nei				
26 Permanent forurensning	Nei				
27 Støv, støy, industri	Nei				
28 Stø og støy, trafikk	Nei				
29 Støy, andre kilder	Nei				
30 Forurenset grunn	Nei				
31 Høyspentlinje	Ja	SS	MA		Det går høyspentkabel gjennom planområdet. Faresone må opprettes.
32 Risikofylt industri	Nei				
33 Avfallsbehandling	Nei				
34 Oljekatastrofeområde	Nei				
FORURENSNING. *Medfører tiltak i planen:*					
35 Fare for akutt forurensning	Nei				
36 Støy og støv fra trafikk	Nei				
37 Støy og støv fra andre kilder	Nei				
38 Forurensning av sjø	Nei				
39 Risikofylt industri	Nei				
TRANSPORT *Er det risiko for:*					
40 Ulykke med farlig gods	Nei				
41 Vær/føreforhold begrenser tilgjengelighet	Nei				
42 Ulykke i av- og påkjørsler	Nei				
43 Ulykker med gående, syklende	Nei				
44 Ulykke ved anleggsgjennomføring	Nei				
ANDRE FORHOLD *Er det risiko knyttet til tiltak og omgivelser:*					
45 Fare for terror/sabotasje	Nei				
46 Regulerte vannmagasin med usikker is/varierende vannstand	Nei				
47 Fallfare ved naturlige terrengformasjoner	Nei				

samt gruver, sjakter og lignende					
48 Andre forhold	Nei				

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Bjørnar Grytvik	**Arkiv:**	M55
Arkivsaksnr.:	16/2351		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskapet
Kommunestyret

SØRSKAGET BOLIGFELT - KOMMUNAL UTVIDELSE AVLØPSANLEGG

Vedtak:
Forslag til vedtak:
Kommunen aksepterer å dekke kostnadene for en utvidelse av avløpsrenseanlegget for Sørskaget boligfelt under følgende forutsetninger:

1. Renseanlegget dimensjoneres for 20 stk ekstra boliger (100 pe) og kommunen dekker merkostnadene for dette (ca. kr. 800.000,- ekskl. mva)
2. Kostnadene belastes budsjettposten 551326 Kloakkutbygging
3. Kommunen overtar anlegget når minst 10 boligenheter i Sørskaget boligfelt er ferdigstilt og tatt i bruk som opprinnelig forutsatt i søknad om kommunal overtakelse, sak nr. 77/16 (arkivsak 16/1626) eller så snart èn av de eksisterende boligene er tilknyttet anlegget

Vedlegg:
§18-1 Plan- og bygningsloven –Opparbeidelsesplikt og refusjon av utgifter til veg, vann og avløp mv.
§25 Forurensningsloven – Utgifter til anlegg, drift og vedlikehold av avløpsanlegg
§27-2 Plan- og bygningsloven - Avløp
Resipientvurdering Veisan-Espneset
Situasjonskart avskjærende avløpsledninger Måsøval

Øvrige dokumenter (ikke vedlagt):
16/1626 SØRSKAGET BOLIGFELT - KOMMUNAL OVERTAKELSE VANN- OG AVLØPSANLEGG

Saksopplysninger:
Kommunen har vedtatt å ta over vann- og avløpsanlegget for Sørskaget boligfelt når minst 10 stk boliger er tilknyttet anlegget og tatt i bruk. Avløpsanlegget består bl.a. av et kjemisk renseanlegg som er dimensjonert for dette antall boliger (kapasitet 50 pe). Anlegget har høy rensegrad og utslippet fra anlegget gir såkalt ”badevannskvalitet”, noe som var en forutsetning for å kunne slippe vannet ut i Måsøvalen. Årsaken til at feltet er pålagt denne

rensegraden er at Måsøvalen er en sårbar resipient. Hele strekningen fra Veisanfjorden, via Måsøvalen og helt opp til Nordskagsvaet og Espneset, er omkranset av en terskel som gir liten vanngjennomstrømning og som dermed fører til dårlig vannutskifting. Dette gjør denne resipienten lite egnet til mottak av avløpsvann og er av marinbiologer klassifisert som meget sårbar (se vedlagte sårbarhetsanalyse/kart). Målinger foretatt av Salmar viser at det fortsatt er for høye konsentrasjoner av tarmbakterier, bl.a. E-coli, i Nordskagsvaet. Dette etter at kommunen har fjernet alt kommunalt utslipp av avløpsvann til denne resipienten gjennom etableringen av ny avløpsledning med utslipp lokalisert på dypt vann utenfor Nordskagsvaet. Dette tyder på at tilførselen av dårlig renset avløp fra spredt bebyggelse er stor og at kommunen bør gjennomføre en sanering/opprydding i hele dette området.
Når det gjelder Måsøvalen spesielt, så er det gjennom mange år blitt sluppet ut mye dårlig renset avløpsvann fra eksisterende boliger i området, noe som har medført at den i dag fremstår i dårlig økologisk og miljømessig forfatning. Alle kommuner i Norge er gjennom EU's vanndirektiv pålagt å bringe alt forurenset vann tilbake til god økologisk og miljømessig tilstand innen 2021 og det er derfor viktig at også Frøya kommune tar ansvar og gjennomfører en opprydding av utslippene fra eksisterende eiendommer i slike områder. Den pågående etableringen av et nytt avløpsrenseanlegg for Sørskaget boligfelt gir muligheten til å rydde opp i eksisterende avløpsforhold i valen ved å dimensjonere renseanlegget for tilknytning av de eksisterende eiendommene som ligger i rimelig nærhet av det nye renseanlegget. Dette er en bedre løsning enn om hver enkelt eiendom blir pålagt å etablere hvert sitt minirenseanlegg, noe som ellers vil være alternativet.

Vurdering:

Kostnader
Et eventuelt pålegg for eksisterende boliger (ca. 20 stk) om å tilknytte seg avløpsanlegget for Sørskaget boligfelt, vil medføre at renseanlegget må oppdimensjoneres fra 50 pe til ca. 150 pe. Kommunens kostnadsandel for dette er ca. 800.000,- ekskl. mva. I tillegg kommer kostnader i forbindelse med etablering av kommunale oppsamlingsledninger (avskjærende ledninger) for avløpene fra boligene (se vedlagte situasjonskart). Dette kan estimeres til ca. 1.4 mill. Totale kostnader for å etablere et nytt kommunalt avløpsanlegg for dette området vil da beløpe seg til ca. 2.2 mill. kroner.

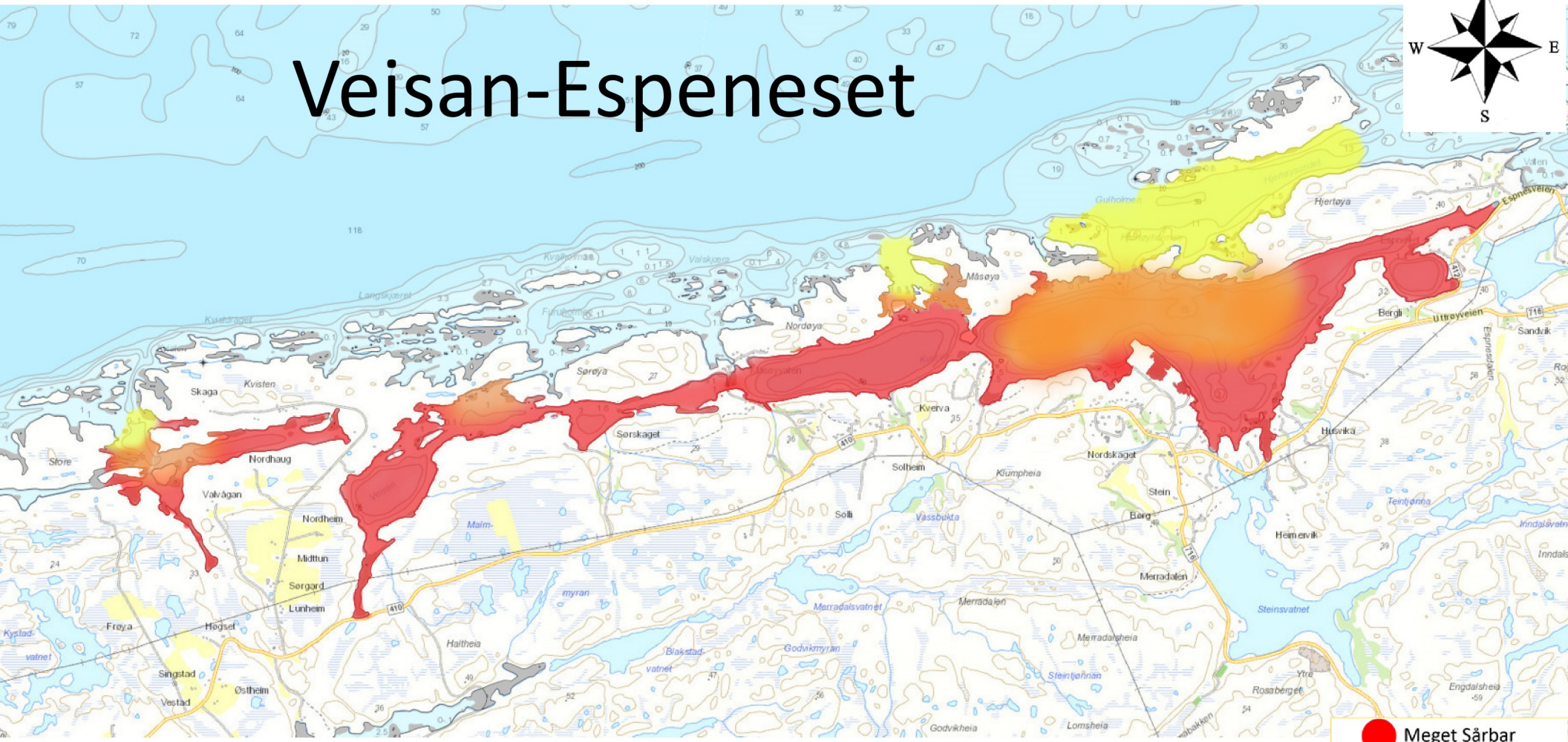
Avløpsavgifter
Kommunal overtagelse av private avløpsanlegg med tilhørende opprydding av avløp fra spredt bebyggelse vil kunne medføre høyere avløpsavgifter for alle abonnenter som er tilknyttet kommunale avløpsanlegg. For å minimalisere avgiftsøkningen, vil administrasjonen i et separat saksfremlegg, foreslå at kommunen innfører en ny praksis hvor det i slike tilfeller vil kreves refusjon fra alle tilknyttede eiendommer. I henhold til Hovedplan for avløp i perioden 2017-2027, som blir lagt frem til høring innen kort tid, vil kommunen stå overfor store utfordringer og kostnader i forbindelse med avløpsopprydding. Uten innføring av refusjon fra berørte eiendommer vil avgiftsøkningen bli høy.

Med hjemmel i §25 i Forurensningsloven og §18 i Plan og bygningsloven kan kommunen vedta at det skal innføres refusjonsplikt fra eksisterende eiendommer som blir pålagt å tilknytte seg til nye eller eksisterende kommunale avløpsanlegg. Normalt akseptable kriterier for refusjon er at størrelsen på beløpet som skal refunderes til kommunen er 2 G (pr. 2016: kr. 92.576,- x 2 = 185.152,-) og at kommunen selv kan avgjøre hvorvidt hele

utbyggingskostnadene eller deler av dette skal dekkes via refusjon. Hvis vi kalkulerer med at tilknyttede boliger skal dekke 50% av anleggskostnadene, ca. kr. 1,1 mill. vil det oppnås en refusjon på ca. kr. 55.000,- pr. eiendom. Kostnadene til eventuelle nye private stikkledninger fra bolig til kommunal avskjærende avløpsledning bekostes av den enkelte eiendom.
Ved å vedta foreslått refusjonsordning vil de kommunale kostnadene med dette avløpsanlegget beløpe seg til ca. kr. 1,1 mill, noe som må sies å være svært akseptabelt sett i forhold til antall berørte eiendommer og nytteverdien av tiltaket. I tillegg vil alle eiendommene som blir tilknyttet det nye avløpsanlegget (også de nye boligene i Sørskaget boligfelt) måtte betale standard kommunal tilknytningsavgift, for tiden kr. 3.245,- for bolig under 60 m2, kr. 5.470,- for bolig over 60 m2 og kr. 4.312,- for fritidsbolig. Dette vil gi totalt ca. Kr. 150.000,- i engangsavgift.
Økningen av nivået på den kommunale årsavgiften for avløp som følge av etableringen av dette anlegget, vil dermed bli ubetydelig.

Anbefaling
Administrasjonen anbefaler at kommunen dekker kostnadene for en utvidelse av avløpsrenseanlegget for å kunne tilknytte avløp fra eksisterende spredt bebyggelse rundt Sørskaget boligfelt, hjemlet i Pbl §27-2. Dette som et ledd i kommunens målsetning om å bringe alt forurenset vann tilbake til god økologisk og miljømessig tilstand innen 2021.
Kommunal andel av anleggskostnadene kan også reduseres ved kommunalt vedtak om å innføre refusjonsplikt for berørte eiendommer ved denne type avløpsutbygginger.

Veisan-Espeneset

§ 25. ***(utgifter til anlegg, drift og vedlikehold av avløpsanlegg)***

Utgiftene til anlegg, drift og vedlikehold av avløpsanlegg som drives av kommunen, dekkes av kommunen. Kommunen kan kreve full eller delvis dekning av sine kostnader ved innkreving av avgift i samsvar med lov 16. mars 2012 nr. 12 om kommunale vass- og avløpsanlegg. Kommunen kan uten hinder av annet punktum kreve refusjon etter plan- og bygningsloven kapittel 18.

0 Endret ved lover 15 apr 1983 nr. 21, 5 mai 1995 nr. 20 (ikr. 1 juli 1997), 20 juni 2003 nr. 45 (ikr. 1 juli 2003 iflg. res. 20 juni 2003 nr. 712), 27 juni 2008 nr. 71 (ikr. 1 juli 2010 iflg. res. 18 juni 2010 nr. 896) som endret ved lov 8 mai 2009 nr. 27, 13 juni 2014 nr. 21.

§ 27-2. ***Avløp***

Før opprettelse eller endring av eiendom til bebyggelse eller oppføring av bygning blir godkjent, skal bortleding av avløpsvann være sikret i samsvar med forurensningsloven. Rettighet til å føre avløpsledning over annens grunn, alternativt til å knytte seg til felles ledningsnett, skal være sikret ved tinglyst dokument eller på annen måte som kommunen godtar som tilfredsstillende.

Når offentlig avløpsledning går over eiendommen eller i veg som støter til den, eller over nærliggende areal, skal bygning som ligger på eiendommen, knyttes til avløpsledningen. Vil dette etter kommunenes skjønn være forbundet med uforholdsmessig stor kostnad eller særlige hensyn tilsier det, kan kommunen godkjenne en annen ordning.

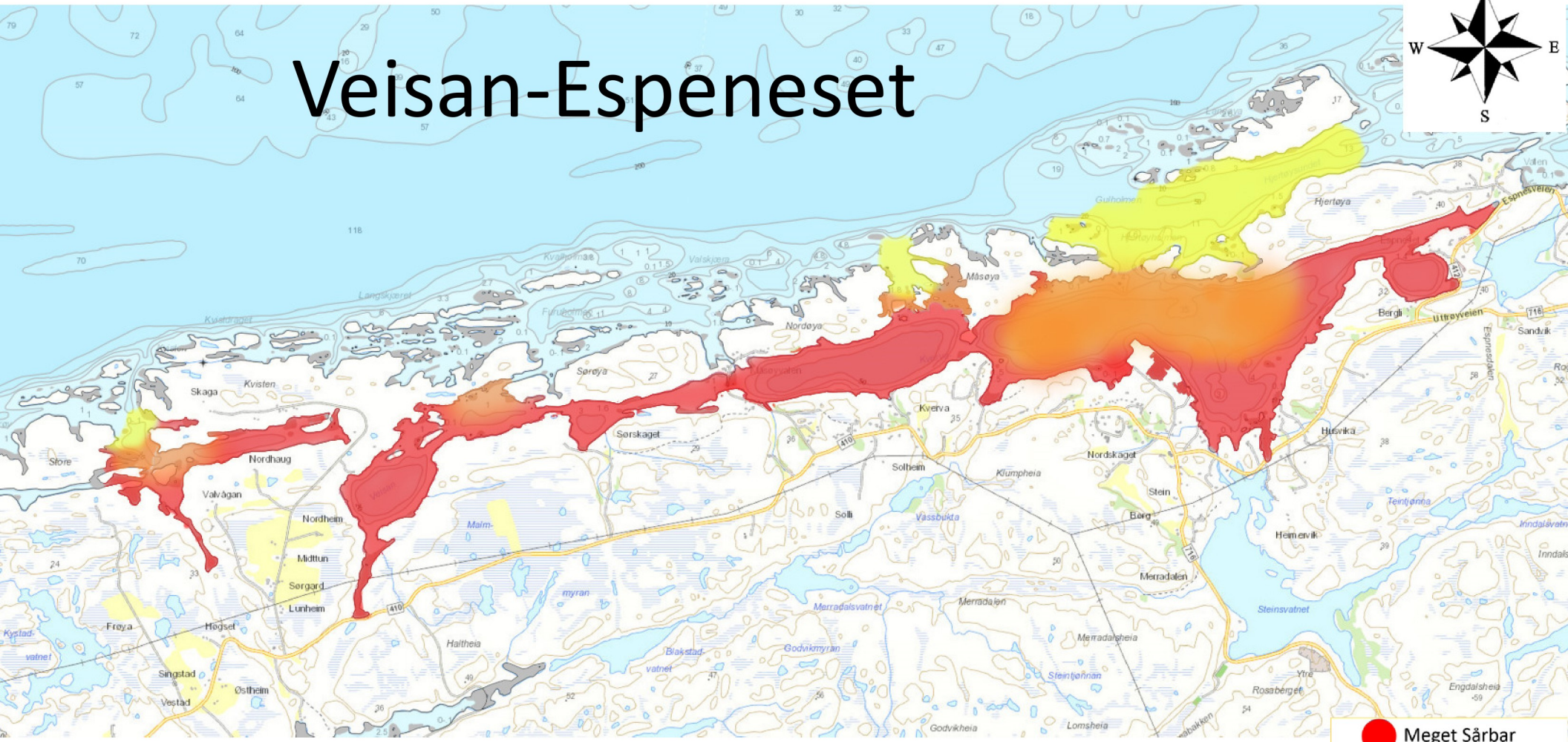
Kommunen kan i andre tilfeller enn nevnt i andre ledd, kreve at bygningen skal knyttes til avløpsledning når særlige hensyn tilsier det.

Reglene i andre og tredje ledd gjelder også for eksisterende byggverk.

Før oppføring av bygning blir satt i gang, skal avledning av grunn- og overvann være sikret. Tilsvarende gjelder ved vedlikehold av drenering for eksisterende byggverk.

0 Tilføyd ved lov 8 mai 2009 nr. 27.

Veisan-Espeneset

MÅSØVAL

18.05.2016

Målestokk 1:4250

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Siv-Tove Skarshaug	**Arkiv:**	C83 &16
Arkivsaksnr.:	16/2000		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskapet Kommunestyret

SØKNAD OM PERMISJON FRA POLITISKE VERV TOVE MERETE VEDAL

Forslag til vedtak:

Ut fra kommunelovens § 15. pkt. 2 som sier: Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad frita, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjøtte sine plikter i vervet.
Tove Merete Vedal innvilges ut fra dette permisjon fra sine verv fra august 2016 og ut august 2017.

Vedlegg:

Søknad fra Tove Merete Vedal.

Saksopplysninger:

Rep. Tove Merete Vedal søker om permisjon fra sine politiske verv i Frøya kommune fra august 2016 til til og med august 2017.
Årsak til søknaden er at familien skal reise bort på langtur.Vedal blir i denne perioden ikke tilgjengelig for å skjøtte sine plikter som politiker i Frøya kommune.

Vedal er fast medlem i Kommunestyrer for Venstre og 1.vararepr. I hovedutvalg for drift for Venstre.

Vurdering:

Dersom Tove Meret Vedal får innvilget permisjon:

- Halgeir Arild Hammer vil tre innsom fast medlem i kommunestyret

Kommuneloven § 16.pkt. 2 om Opprykk og nyvalg.
«Hvis medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget trer endelig ut eller får varig forfall, trer varamedlemmer fra vedkommende gruppe inn i deres sted i den nummerorden de er valgt hvis

organet er valgt ved forholdsvalg. Er et kommunestyre valgt ved flertallsvalg, trer varamedlemmer inn i den nummerorden de er valgt.»

Følgende nyvalg må foretas dersom permisjon innvilges:

Valg på 1. vararep. For Venstre i hovedutvalg for drift.

Kommunelove § 15. pkt. 2 om Uttreden. Suspensjon.
«Kommunestyret og fylkestinget kan etter søknad frita, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjøtte sine plikter i vervet.»

Tove Merete Vedal
7282 Bogøyvær

24 JUN 2016
31. juni 2016

Frøya kommune
v/politisk sekretær Siv-Tove Skarshaug
7260 Sistranda

Søknad om permisjon fra politiske verv, Frøya Venstre.

Ønsker med dette å søke om permisjon fra august 2016 til og med august 2017, da familien skal reise bort på langtur.

Kommunestyrerepresentant
Vararepresentant hovedutvalg for drift
Varerepresentant formannskapet

Vennlig hilsen

Tove M. Vedal

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Jan Otto Fredagsvik	**Arkiv:** X31 &13
Arkivsaksnr.: 16/2463	

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Kommunestyret

HØRING - NÆRPOLITIREFORMEN

Forslag til vedtak:
Sakspapirene blir ettersendt.

Vedlegg:

Saksopplysninger:

Vurdering:

Forhold til overordna planverk:

Økonomiske konsekvenser:

Budsjettpost/kontostreng:
Debet *kontostreng*/beløp
Kredit *kontostreng*/beløp

Ny saldo på den konto som blir belastet:

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Siv-Tove Skarshaug	**Arkiv:** 033
Arkivsaksnr.: 16/2455	

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Kommunestyret

ORDFØRERS ORIENTERING

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Siv-Tove Skarshaug	**Arkiv:**	033
Arkivsaksnr.:	16/2457		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Kommunestyret

RÅDMANNS ORIENTERING